

VOORZITTER : de heer H. Boel

De heer M. Olivier, Secretaris, neemt plaats aan het bureau. De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

— *De vergadering wordt geopend om 14.30 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

H. de Bruyne, P. D'Hondt-Van Opdenbosch, J. Henckens, gezondheidsredenen.

L. Croux, E. Desutter, M. De Wulf, F. Tanghe, buitenslands.

K. Dillen, J. Gerits, L. Van Geyt, R. Peeters, L. De Grève, J. De Seranno, P. Van Grembergen, ambtsverplichtingen.

G. Boeykens, A. Deneir, familieverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

K. Blanckaert, A. Bourgeois, A. Coppieters, A. d'Alcantara, C. De Clercq, P. De Keersmaecker, W. Demeester-De Meyer, J. De Meyer, P. De Vlies, M. De Weweire, J. Dupré, A. Lagae, L. Lenaerts, J. Lenssens, C. Marchand, C. Moors, C. Planckaert-Staessens, M. Rutten, M. Smet, A. Smets, N. Staels-Dompas, M. Storme, L. Tindemans, F. Vanderborght, M. Van Dessel, R.

Van Elslande, F. Vangronsveld, M. Van Herreweghe, E. Vankeirsbilck, R. Van Rompaey, A. Verbist, G. Verhaegen, J. Verhaegen, J. Verroken, H. Weckx, G. Willems, R. Windels.

M. Bourry, A. Canipel, O. Carpels, E. Coppens, L. Danschutter, J. De Graeve, R. De Wulf, J. Férir, R. Hostekint, F. Houben, A. Laridon, J. Mangelschots, J. Nauwelaerts-Thues, G. Nyfels, J. Sleenckx, F. Van Acker, J. Van den Eynden, V. Vanderheyden, W. Vernimmen, J. Wyninckx.

F. Boey, R. Bonnel, Albert Claes, F. Colla, E. Cuvelier, J. Daems, Willy De Clercq, A. De Winter, R. D'Haeyer, A. Duclos, S. Février, E. Flamant, L. Herman-Michielsens, A. Kempinaire, M. Kenens, J. Nutkewitz, L. Pans, J. Pede, G. Sprockeels, W. Taelman, E. Vandersmissen, L. Van De Velde, W. Van Renterghem, F. Verberckmoes, A. Vreven.

F. Baert, A. De Beul, W. Desaeeyere, J. Gabriels, W. Kuijpers, H. Schiltz, L. Van Biervliet, F. Van der Elst, R. Vandezande, E. Vansteenkiste.

VOORSTEL VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende voorstel van decreet werd ingediend :

- Voorstel van decreet van de heer W. Desaeeyere c.s. houdende het verlenen van amnestie - 150 (1980-1981)-Nr. 1.

Verwezen naar het Bureau.

JAARVERSLAG

Indiening

De Voorzitter : Het volgende jaarverslag werd ingediend :

- Jaarverslag 1980 van de NCC. Dit verslag ligt ter inzage op het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering.

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1981

- 7-B (1980-1981)-Nrs. 1 tot 4

- 13 (1980-1981)-Nr. 4 (Verslag van het Rekenhof)

Algemene bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1981.

De heer Van Den Broeck heeft het woord.

De heer O. Van Den Broeck (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Staatssecretaris, geachte collega's, meer dan een jaar geleden heb ik op deze zelfde tribune de hoogdringendheid van een duidelijke visie op het niveau van het sportbeleid beklemtoond.

Vermits er ondertussen niet erg veel gedaan werd, zou ik hier eigenlijk dezelfde beschouwingen moeten formuleren, maar deze uiteenzetting zal ik bondig houden, niet omdat er op het ogenblik in Vlaanderen niet veel te zeggen valt over het sportbeleid maar enkel en alleen om u een herhaling te besparen.

Van Den Broeck

Toch wil ik er deze vergadering nogmaals voor waarschuwen dat zij volgens mijn bescheiden mening de sport verwaarloost en dat de problemen en de wildgroei die hierdoor ontstaan steeds meer en meer onoverzichtelijk en dramatisch worden.

Sta me toe dit met enkele voorbeelden te verduidelijken.

Eerst en vooral is er nog steeds het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar. Waar elkeen ervan overtuigd is en blijft dat dit statuut aan onze sportwerking onvoldoende diensten bewijst, zijn wij nog steeds geen stap verder in de richting die hieraan verbeteringen moet aanbrengen. Er is nochtans veel goede wil betoond door parlementsliden en andere instellingen die met de sport begaan zijn maar ik kan mij niet ontdoen van de indruk van gelatenheid en onverschilligheid die ten opzichte van de ingediende alternatieven betoond worden.

De culturele autonomie in België schept onder andere heel wat problemen. Denken we maar aan de Brusselse sportbeoefenaar, aan de Vlaamse sportbeoefenaar aangesloten bij een Brusselse of Waalse club en vice versa, aan de afvaardigingen op internationale sportmanifestaties.

Vanuit de betrokken sectoren werden reeds heel wat constructieve suggesties geformuleerd, maar het beleid blijft ook hier te kort schieten.

Ook het probleem van het sociaal-economisch statuut van de betaalde sportbeoefenaar heeft verre van een oplossing gekregen.

Hoewel de Belgische wetgever, evenals privé-organismen, hieraan de jongste jaren wat zijn gaan doen, is tot op heden de sportsector ver achter gebleven op de andere sectoren. Dit vindt alleszins zijn verklaring in de complexiteit van de sportstructuur en de eigenaardige economie van de betaalde sport.

Zo zitten we bijvoorbeeld nog altijd met het zeer eigenaardige fenomeen dat niet de club, maar wel de bond de functie van werkgever ten opzichte van de betaalde sportman wordt toegewezen.

Nochtans is het logisch dat, indien het betaalde sportbedrijf een economisch leefbare eenheid is, het clubbestuur alle rechten en plichten heeft van een werkgever en de sportman deze van de werknemer, net als in de andere sectoren.

Een zeer delicaat probleem waarmee we in de eerstkomende jaren zullen geconfronteerd worden is de opleiding van de jongeren :

- beginleeftijden voor intens doorgevoerde trainingen worden verlaagd ;
- psychologische, medische en pedagogische begeleiding blijft hier grotendeels achterwege.

In welke mate dient de overheid deze soms zeer jonge kinderen te beschermen tegen deze uitwassen en drang naar publiciteit en sensatie ?

Het is algemeen bekend dat er op private gronden, waar de openbare orde dus weinig vat op heeft, reeds wielercrossen - een combinatie van cyclocross en moto-cross - voor achtjarigen hebben plaats gegrepen.

Op zijn minst is hier toch een onderzoek noodzakelijk al was het maar om na te gaan of de veiligheid en gezondheid van deze kinderen niet in het gedrang komen.

Een ander voorbeeld.

De maatschappelijke evolutie heeft het geweld in de sport gebracht. De stichting «Rika De Backer» heeft hier wel de aandacht op gevestigd en lovenswaardige initiatieven dienaangaande genomen. Dit neemt echter niet weg dat hier nog heel wat dient te worden gerealiseerd om dit te verhelpen.

De geldingsdrang van sommigen wordt immers op of rond een sportveld uitgewerkt op een zeer spijtige manier en zelfs de economische crisis werkt dit in de hand omdat het aantal personen, die zich op onmaatschappelijke wijze wil uiten, steeds maar groter wordt.

De afwezigheid van een coherent beleid creëert veel problemen, zowel individuele drama's als meer algemene groeps- of sportgebonden onrechtvaardigheden : wanneer de overheid

in een sector geen beleid voert of wanneer er geen aanvullende wettelijke voorzieningen - in dit geval decreten - zijn, zet zij de poort open voor elke willekeur van hen die deze materie onder hun bevoegdheid hebben.

Wanneer zal er werk worden gemaakt van de toepassing van het cultuurpact op het beheer van de rijkssportcentra ?

Is het onlogisch dat we ons afvragen of hier door bepaalde fracties wel een decreet gewild wordt, wanneer wij daarbij constateren dat parlementaire vragen en klachten dienaangaande onbeantwoord blijven.

Ik meen oprecht dat u ervan overtuigd bent dat de sport een zeer belangrijke plaats inneemt in ons sociaal en cultureel leven. Ik hoop dan ook dat uw departement in de toekomst nog meer werk zal maken van deze en andere problemen zodat, wanneer we binnen een jaar nog eens de balans zullen maken, deze heel wat positiever zal zijn. *(Applaus bij de PVV)*

De Voorzitter : Mevrouw Adriaensens heeft het woord.

Mevrouw J. Adriaensens (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, mevrouw de Staatssecretaris, collega's, bij de bespreking van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap wens ik een drietal overwegingen en vragen te stellen, ten eerste, betreffende de diensten voor Gezins- en bejaardenhulp ; ten tweede over het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn en, ten derde, in verband met de toelagen aan openluchtturen.

Mevrouw de Staatssecretaris, u draagt in de Gemeenschap de verantwoordelijkheid voor de gezondheidszorg en de sociale dienstenverlening.

Gezondheid betekent de zorg voor de totale mens in zijn eigen milieu, in een maatschappij die het welzijn van het individu dient te waarborgen.

Gezondheid betekent naast het curatieve ook preventie.

De diensten voor gezins- en bejaardenhulp spelen in beide domeinen een zeer belangrijke rol. Het behoud en de verzorging in eigen milieu staan

Adriaensens

centraal in deze dienstenverlening.

Deze dienstenverlening wordt onder andere gewaarborgd door het werk van 12.000 gezins- en bejaardenhelpsters, die in 1979, 13.500.000 uren gepresteerd hebben. Dit alles steunt op een staatsubsidie van ongeveer 80 % van de kostprijs.

Sinds enkele jaren hebben de diensten voor gezins- en bejaardenhulp met steeds nijpender financiële problemen te kampen. Op dit ogenblik ontbreekt nog iedere zekerheid met betrekking tot de verdeling van de beschikbare middelen voor 1981, hetgeen de dienstenverlening aan de gezinnen evenals de werkzekerheid van 12.000 helpsters in gevaar brengt. Nochtans bieden deze diensten nog heel wat mogelijkheden van tewerkstelling. Er zouden ook nieuwe arbeidskrachten kunnen aangeworven worden onder de zeer talrijke gediplomeerde gezins- en sanitaire helpsters die nu aan de stempelokalen in de rij staan.

Maar dan dringen er zich enkele wijzigingen op : met name, ten eerste, de opheffing van de blokkeringsmaatregelen aan de diensten opgelegd. Sedert 1979 immers is het aantal prestatie-uren niet meer verhoogd en kunnen geen nieuwe helpsters aangeworven worden, tenzij ter aanvulling van opengekomen plaatsen. Maar ook de subsidiëring der gepresteerde uren wordt hierop gebaseerd wat ook een ingebouwde rem betekent, die de diensten belet intens te werken.

Ten tweede, de aanpassing van het subsidiesysteem, d.w.z. vermindering van het aantal uren van 40 tot 38 uur, met aanpassing van de forfaitaire subsidie.

Ten derde, het schrappen uit het koninklijk besluit, waardoor elke hulpverlening minimum 8 uur per week moet bedragen.

Men zou veel soepeler van deze regel moeten kunnen afwijken daar de praktijk uitwijst dat bij veel bejaarden die klein gehuisvest zijn vier uur zouden volstaan, wat een kosten- en tijdsbesparing zou uitmaken.

Minister De Wulf beschreef, als

Staatssecretaris, in een brochure het nut en de behoefte van de sociale dienstverlening als volgt : «Vandaag kan de Gezins- en bejaardenhulp, een belangrijk onderdeel van de individuele en collectieve hulp, met zijn immaterieel of materieel, preventief of curatief karakter, omschreven worden als een verzekerd recht op maatschappelijke hulpverlening aan elke mens. De hulp van de gemeenschap naar de gezinnen, de bejaarden en de gehandicapten toe, is een gelukkige vorm van de verpersoonlijking van de sociale solidariteit». Deze uitspraak blijft ook nu nog geldig. En we hopen dat u op dit gebied de nodige maatregelen wilt nemen.

Nu zou ik ook over een zeer belangrijk deel van de begroting willen praten, met name de kredieten voorzien voor het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn.

Wij weten dat de doelstellingen van het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn, omschreven bij de wet van 1919, lang zijn voorbijgestreefd, maar in de praktijk is de werking ervan wel degeëvolueerd.

Als bijvoorbeeld het NWK tijdens de jongste jaren inzake personeel van de kribben een aantal afwijkingen en subsidies heeft toegestaan, was dit om meer de aandacht te besteden aan de pedagogische begeleiding van de kinderen en aldus soepeler te kunnen werken.

Alleen de budgettaire beperkingen, opgelegd door de Minister, hebben in 1980 het NWK verplicht op zijn stappen terug te keren en zich strikt te houden aan het Koninklijk Besluit van 1970, dat nog altijd van kracht is. Hierdoor werden een aantal personeelsleden ontslagen. Toch moet worden opgemerkt dat de hygiëne en de gezondheid van moeder en kind een belangrijk deel uitmaken van de opdracht van het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn, ook in 1981.

Thans werkt het NWK met 3 begrotingen : de Nationale Volksgezondheid, wat het personeel en de administratie betreft, de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap.

In theorie is iedere gemeenschap verantwoordelijk voor haar begroting en

heeft het recht in dat kader initiatieven te nemen en reglementen te veranderen. Zoals ik reeds zei, is, in theorie, iedere gemeenschap verantwoordelijk, maar juridisch blijven de nationale beheersorganen bevoegd, zodat de beslissingen van hetzij het Vlaams of het Frans Bureau steeds moeten worden bekrachtigd door het nationaal Bureau. Juridisch is trouwens de Minister van Volksgezondheid de voogdijminister, terwijl de activiteiten toegewezen aan het NWK tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoren. Deze situatie verlamt het werk van het NWK. Hier dringt zich bijgevolg een oplossing op en is bovendien een splitsing, Mevrouw de Staatssecretaris, een dringende noodzaak.

Wij stellen vast dat de begroting 1981 een bedrag van 1 miljard 450 miljoen voorziet. De reële uitgaven voor 1980 bedroegen reeds 1 miljard 444 miljoen. Bij een eerste raming werd een bedrag van 1 miljard 682,5 miljoen vooropgesteld dat, na advies van de Inspectie van Financiën, verminderd werd tot 1 miljard 565 miljoen.

Verder dient nog aangestipt dat voor 1980 nog minstens 10 miljoen dienen te worden bijgevoegd, met name voor de betaling, met terugwerkende kracht, van de verhoging van de dagtoelagen voor kinderopvangcentra, wat door de Staatssecretaris bij koninklijk besluit van 13 januari 1981 werd beslist. Ditzelfde koninklijk besluit brengt voor 1981 ook een meeruitgave van 12 miljoen met zich.

Mevrouw de Staatssecretaris, indien u er niet in slaagt een verhoging van het budget, door een eventuele herverdeling der kredieten te bekomen, zal dit zeker met zich brengen dat er nieuwe inkrappingsmaatregelen zullen volgen - een volledige blokkering van alle nieuwe erkenningen of uitbreidingen voor kribben, diensten voor onthaalmoeders en andere initiatieven.

Wij vragen u zeer dringend aandacht voor deze toestand.

Ten slotte stel ik u een vraag in verband met de betoelaging van de openluchtturen.

In het kader van de vrije verzekering, werden door het departement van So-

Adriaensens

ciale Voorzorg jarenlang rijkstoelagen verleend aan erkende ziekenfondsen voor het inrichten van openluchtturen, met andere woorden het inrichten van kindervakanties en dagkuren.

Via het koninklijk besluit van 27 november 1980 werden deze subsidies opgeheven. Ingevolge de reacties van de betrokken inrichtende machten leek het heel even dat toch nog een oplossing zou kunnen gevonden worden om verder deze openluchtturen te betoelagen. Helaas, eind april viel de beslissing : de 150 miljoen, nodig voor betoelaging van deze activiteit, viel onder de hakbijl van de «budgettaire besparingen».

Deze materie, die ressorteerde onder de Sociale Zekerheid, behoorde tot de nationale begroting. Gezien de aard van de activiteit en wanneer men het los ziet van de Sociale Zekerheid, zou men gemakkelijk kunnen verdedigen dat het hier een persoonsgebonden materie betreft.

Kan door de Vlaamse Gemeenschap een initiatief worden genomen om, in de één of andere vorm, toch nog een betoelaging te voorzien ? De realiteit is, dat, door het wegvallen van de staatstoelage, de inrichtende organisaties een gevoelig hogere prijs aan de ouders moeten vragen. De eerste vaststellingen wijzen erop dat juist de sociaal minder begoede gezinnen en de gezinnen met meer kinderen van inschrijving voor dagkuur en vakanties afzien.

Meent de Minister dat in de huidige economische situatie kindervakanties overbodig zijn ? Hebben de kansarme kinderen en de gehandicapte kinderen geen recht meer op een degelijke vakantie ?

Nochtans zijn het duidelijk deze meest kwetsbare sociale categorieën die getroffen worden.

Mijnheer de Minister, mevrouw de Staatssecretaris, wij gaan akkoord dat besparingen in de huidige situatie onvermijdelijk zijn, maar wij hebben de indruk dat de spreiding van de noodzakelijke besparingen niet altijd op een rechtvaardige wijze gebeurt. (Ap-

plaus bij de leden van de SP)

De Voorzitter : De heer Van Elewycyk heeft het woord.

De heer J. Van Elewycyk (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, blij u hier te zien, mevrouw de Minister, geachte collega's,

De heer W. Mesotten : De Voorzitter van de Executieve is gisteren maar even weg geweest. Niet overdrijven !

De heer J. Van Elewycyk : Ik vraag mij af wat ik verkeerd doe als ik de Voorzitter van de Executieve speciaal begroet.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Ik vind dat zeer vriendelijk.

De heer J. Van Elewycyk : Ik kan mij aansluiten bij wat onze collega mevrouw J. Adriaensens daarnet in haar besluit heeft gezegd. Ze heeft een belangrijk politiek probleem aangekaart, namelijk: hoe moet men besparen ? Het is duidelijk dat besparen in een gemeenschapsbegroting en besparen in de verschillende sectoren van deze gemeenschapsbegroting in de eerste plaats een politiek probleem is, een probleem van het maken van keuzen. Het zou inderdaad volledig fout zijn om, als het om besparen gaat, voorop te stellen dat men lineair moet bezuinigen, dat men op alle begrotingen eenzelfde procent moet schrappen. Integendeel, bij besparingen meer dan bij het toevoegen van kredieten staan wij voor een probleem.

Wij willen, mijnheer de Voorzitter, in deze korte uiteenzetting enkele krachtlijnen naar voren brengen over hoe wij dat besparen dan wel zien, over hoe wij bij een gemeenschapsbegroting, die zo veel facetten omvat als deze die ons nu wordt voorgelegd, die politieke keuzen dan wel zien.

In de eerste plaats menen wij dat prioriteit moet worden gegeven aan de uitvoering van de gestemde decreten.

Men moet, vooraleer men nieuwe sectoren aansnijdt, vooraleer aandacht wordt besteed aan de vele terreinen waar niet alleen decreetgevend werk

moet worden verricht, maar waarvoor de uitgaven nog moeten worden geraamd, eerst uitvoeren wat reeds werd goedgekeurd. Dat was en dat is de wil van de wetgever en de wil van de leden van deze Vlaamse Raad.

In het kader van deze gestemde decreten en meer bepaald wat betreft de uitbetaling van de weddetoelagen, komt het ons voor - collega Seeuws zal er zo dadelijk op terugkomen - dat in de eerste plaats voor de volle honderd procent moeten worden uitgekeerd de weddetoelagen van deze wedden die onontbeerlijk zijn om te voldoen en te blijven voldoen aan de erkenningsvoorwaarden bij decreet opgelegd.

Het kan niet zijn dat men enerzijds en terecht strenge normen oplegt om voor bepaalde decreten erkend te worden en erkend te blijven en dat men anderzijds zou zeggen dat men boven die hoge en belangrijke minima weddetoelagen gaat uitkeren, zij het gedeeltelijk, daar waar die minimumweddetoelagen zelf niet voor het volle pond zouden worden toegekend.

Wij dachten dat dit een belangrijk maar voor de hand liggend principe was, dat door ieder van de hier aanwezige collega's kan worden onderschreven en gevolgd.

Vanzelfsprekend zijn er bij de thans van kracht zijnde decreten enkele zeer belangrijke.

Eén van de naar ons gevoel fundamenteel belangrijke decreten is dit over het bibliotheekwezen. Het is logisch en aanvaardbaar dat in crisisbesluiten normen, die bij koninklijk besluit zijn vastgesteld, worden naar omlaaggehaald en ingekrompen. Wij verwachten echter dat het decreet zelf - dus niet de oorspronkelijke uitvoeringsbesluiten - volledig zal worden uitgevoerd. Dit houdt in dat er op 1 januari 1982 in elke gemeente van het Vlaamse land een gemeentelijke openbare bibliotheek zal zijn. Wij nodigen de Minister uit de bereidheid te onderstrepen de gepaste maatregelen te treffen om dit decreet ten volle waar te maken. Ik zeg dit bij wijze van voorlichting en met zachte aandrang. Het moet de gemeenten duidelijk

Van Elewycck

worden gemaakt dat zij, per 1 januari 1982, de in het decreet voorziene maatregelen zullen moeten toepassen.

Ik wil nog even bij de culturele materies stilstaan en aan de Staatssecretaris mijn voldoening uitdrukken dat, wat de problematiek van de opera voor Vlaanderen betreft, er eindelijk, via een formule waarvan wijzelf het genoeg hadden ze meerdere jaren geleden te suggereren, voor dit lastige probleem een oplossing kon bereikt worden.

Ik wil de aandacht van de Staatssecretaris vragen voor een ander, even netelig probleem, waaromtrent ook in de Commissie nogal wat discussie is ontstaan. Het betreft de Filharmonie van Vlaanderen. Hier ook dient een andere oplossing gevonden dan deze die erin bestaat jaar na jaar het decreet te wijzigen, meer bepaald in verband met het jaartal waarvoor het wel zeer bijzondere systeem van toelageverlening geldt.

Indien de eerste culturele intercommunale in dit land een haalbare oplossing lijkt, dan dacht ik, mevrouw de Staatssecretaris, dat op eenzelfde wijze ook voor het probleem van de Filharmonie naar een oplossing kan gestreefd worden.

Van de akkoorden in en rond de Filharmonie naar de dissonanten wat de NCC betreft, is een hele stap. Mevrouw de Staatssecretaris, de problematiek in en rond de NCC bekomert ons ten zeerste.

Wij zijn de mening toegedaan dat men zowel in het nabije als in het verre verleden binnen het NCC op meerdere terreinen fouten heeft begaan, om het zacht uit te drukken. Zo is het meer bepaald niet goorloofd in gelijk welke instelling, op welke wijze dan ook, investeringskredieten te gebruiken om werkingsposten te betalen. Ieder van ons moet zich tegen dergelijke procédés sterk verzetten. Ook dienen maatregelen getroffen om dit te verhinderen.

Ook op andere terreinen werden fouten begaan. In 1974 heeft de toenmalige

ge Cultuurraad een decreet gestemd waardoor het respect van de filosofische en ideologische overtuigingen ook binnen het NCC diende gegarandeerd te worden.

Graag zouden wij van mevrouw de Staatssecretaris vernemen in hoeverre er over gewaakt wordt dat dit decreet door en binnen het NCC wordt toegepast. Ons inziens is dit niet steeds het geval. Minstens zes beslissingen werden genomen waar in de melding dat dit decreet wordt in acht genomen niet voorkomt. In een veertiental recente beslissingen werd het respect voor de ideologische overtuigingen in het Brusselse over het hoofd gezien.

Mevrouw M. **Panneels-Van Baelen** : Hoe weet u dat vanuit Antwerpen ?

De heer J. Van Elewycck : Mevrouw, tot nog toe is het de gewoonte dat de leden van de Vlaamse Raad de Executieve ondervragen. Het staat u vanzelfsprekend vrij ook mij te ondervragen. Ik zal mijn bronnen niet vermelden, maar ik dacht dat de leden van de Vlaamse Raad en de Vlaamse Gemeenschap weten dat het nu behandeld probleem van fundamentele aard is. Indien u van oordeel bent dat dit niet het geval is, neem ik aan dat u zich zult onthouden bij de stemming over elk ontwerp of voorstel dat niet uw eigen gemeente betreft.

De heer H. Vanderpoorten : Dat is een zware ondervraging. U moet antwoorden. Nu wordt het spannend !

De heer J. Van Elewycck : Ik nodig vanzelfsprekend de collega's uit deze dialoog voort te zetten, maar naar mijn gevoelens komt hier een nogal vreemde opvatting over de taken en opdrachten van de Parlementsleden tot uiting.

Indien mevrouw Panneels van oordeel is - en ik maak dat uit haar woorden op - dat hetgeen met de Vlamingen in Brussel gebeurt alleen een zaak is voor de Vlaamse Brusselaars en niet voor de Vlamingen van Antwerpen of van andere gewesten, dan kan dat haar houding en mening zijn, of deze van haar fractie, maar dat is zeker niet onze mening.

De heer A. Diegenant : We stemmen allen de verhoging voor de haven van Antwerpen !

De heer J. Van Elewycck : Is het echt uw mening dat de Brusselse problematiek geen aangelegenheden is voor al de Vlamingen ?

De heer G. De Rouck : Mijnheer Van Elewycck, mag ik u doen opmerken dat u op andere gebieden toelaat wat u nu aan de kaak stelt. Gisteren is door de PW en de Volksunie duidelijk gesteld geworden dat bepaalde benoemingen niet in overeenstemming waren met het cultuurpact. Nu maakt u hetzelfde verwijt. Deze mistoestanden gelden niet alleen op het gebied dat gisteren werd besproken, maar voor vele andere gebieden.

De heer O. Van Ooteghem : Vandaag is het veranderd.

De heer J. Van Elewycck : Ten eerste, collega's, heb ik niet gesproken over benoemingen. U haalt twee zaken door elkaar die niets met elkaar gemeen hebben.

De heer G. De Rouck : Maar het komt toch op hetzelfde neer.

De heer J. Van Elewycck : Ten tweede, ben ik niet met u eens, collega's, dat er benoemingen zouden gebeurd zijn die in strijd zouden zijn met het cultuurpact. Volgens mij heeft het cultuurpact geen betrekking op de materies waarover wij het gisteren hadden. Bijgevolg zijn uw opmerkingen dienangaande niet ter zake. Als u van oordeel bent dat het decreet van 1974 - niet het cultuurpactdecreet - namelijk het bijzonder decreet inzake de Nederlandse Commissie voor de cultuur te Brussel niet moest worden nageleefd, wil u het dan zeggen.

De heer G. De Rouck : De samenstelling van de Cultuurpactcommissie is niet gebeurd volgens de normen van het cultuurpact. U hebt dat in de Cultuurraad toegelaten. Nu moet u de beheerraden en de NCC niet aanklagen. Daar is het begonnen en dat is uw fout. Ik zie dat de heer Vanderpoorten mij gelijk geeft en hij is een befaamd jurist, ik niet.

De heer H. Vanderpoorten : Voorlopig

Vanderpoorten

toch nog. Voor de grond van de zaak wil ik mijn antwoord voorbehouden. Ik zal zelf mijn toezeggingen wel houden.

De heer J. Van Elewyck : Collega De Rouck, ik stel deze dialoog bijzonder op prijs. Weet u waarom ? Op het ogenblik van de aanstelling van de leden van de NCC te Brussel vond uw fractie dat alles wel in orde was toen een kandidaat door uw partij voorgesteld, werd aangesteld. Het is onze schuld niet dat deze persoon nadien besliste over te gaan naar de partij hier onder meer vertegenwoordigd door de heer Vanderpoorten. Nu zegt u dat de heer Vanderpoorten gelijk heeft, maar ik moet u wel zeggen dat ik uw opvattingen inzake de NCC-problematiek toch vreemd vind.

De heer H. Vanderpoorten : De heer De Rouck is ook overgegaan van de ene partij naar de andere.

De heer J. Van Elewyck : U ziet en hoort nu, tot wat zulke procédés leiden.

Als u het toestaat kom ik nu terug tot de problematiek van de NCC. Wat het beheer van de Nederlandstalige Commissie voor de Cultuur betreft zijn wij van mening dat het geweer van schouder dient veranderd. In de schoot van de NCC moet men komen tot nieuwe structuren, tot een nieuwe overeenkomst en tot nieuwe opvattingen. Wij geloven dat voor de NCC een belangrijke toekomst is weggelegd voor zover men in deze toekomst rekening houdt met de ideologische en filosofische overtuiging van iedereen.

De problematiek, mijnheer de Voorzitter, in verband met het positieve respect van de filosofische overtuigingen is een aangelegenheid die ons, wat de hele begroting van de Vlaamse Gemeenschap betreft, ten zeerste bekommert. In feite collega's, staan wij in dit land van morgen, zeker wat de persoonsgebonden materies betreft, voor een moeilijke keuze.

Wij kunnen voorbeelden aanhalen die te vinden zijn in andere pacts en overeenkomsten, met name in het Schoolpact en in het Cultuurpact, en

stellen dat wij moeten streven naar een extern pluralisme ook wat betreft de verzorgingsinstellingen en het geheel van de persoonsgebonden materies. Wij denken dat zulks in de budgettaire situatie waarin wij vandaag allemaal samen verkeren niet realiseerbaar is. Er is dan maar één alternatief, met name het interne pluralisme tot stand brengen, niet noodzakelijk via Raden van Beheer en dies meer, maar het soort intern pluralisme dat inhoudt dat, daar waar de patiënt - om dit algemeen woord te gebruiken - niet de vrije keuze heeft, hij er toch van verzekerd is opgevangen en behandeld te worden met de eerbiediging en met positief respect voor ieders filosofische overtuiging.

Dit beantwoordt aan de tekst en de geest van het bestuursakkoord van deze Executieve ; dit beantwoordt ook aan onze fundamentele wetten. Wij denken dat het tijd wordt om dit ook in de praktijk te realiseren. Wij denken ook dat het nuttig is dit inderdaad volledig tot stand te brengen.

Wij hopen dat de Executieve bij de behandeling van deze materies en bij het antwoord op de verschillende uiteenzettingen, opnieuw deze verzekering zal willen geven. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter : De heer Raphaël Declercq heeft het woord.

De heer R. Declercq (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers en Staatssecretarissen, geachte collega's, graag wil ik hier, zeer in het kort, twee punten aanraken. Het zijn feitelijk twee vragen, die mijns inziens verantwoord zijn wanneer ik vaststel hoe stiefmoederlijk deze zaken in de begroting behandeld worden.

Een eerste vraag behelst ons kunstbeleid, inzonderheid in verband met de beeldende kunst.

Er bestaan inderdaad enkele toelagen en enkele aankopen. In de grond bitter weinig in vergelijking met het totaal van Cultuur en belachelijk in vergelijking met de ons omringende landen.

Links en rechts worden enkele mani-

festaties gesubsidieerd die van tijd heel verdienstelijk zijn.

Een algehele visie op het hedendaags kunstgebeuren is er niet en is er nooit geweest.

Ik hou mijn hart vast als ik denk aan ons enig Internationaal Cultureel Centrum Antwerpen en ik durf de vraag niet stellen of het waar is dat de directeur, die er tientallen jaren uitmuntend werk verrichtte, naar het stempellokaal werd verwezen.

Het antwoord zou luiden dat er naar een oplossing gezocht wordt. Er wordt inderdaad al jaren naar een oplossing gezocht.

Stellen wij eigenlijk belang in de toekomst van onze eigentijdse beeldende kunstenaars ? Of zullen wij verder gaan met alleen gearriveerde kunstenaars te promoveren.

Nergens in het verslag wordt gepoogd naar de grond van de zaak te boren, nergens een begin van een filosofische verantwoording.

Vlaanderen ligt op het kruispunt van verscheidene culturen, is daardoor uitzonderlijk geplaatst om de speerpunten van deze culturen te vergelijken en met elkaar te confronteren. Dit ten voordele van onze eigen kunstenaars en onze eigen bevolking.

Is het wel de schuld van de heersende crisis dat de belangstelling voor de hedendaagse kunst verzwakt. Voor de experimentele, de avant-garde kunst ? Of laten wij ons beïnvloeden door de mercantiele sjacheraars en kunstvervalsers die de betekenis van het werk van een kunstenaar verguizen ?

Onze verantwoordelijkheid is groot wanneer wij alleen het materiële op het oog hebben.

In het verslag lees ik over de bekommernis van sommige leden over het stijgend druggebruik en het verhogen van het aantal zelfmoorden ook van jongere mensen. Ik lees over de bekommernis voor de jeugd, die meer en meer ontworteld ons in veel gevallen totaal ontsnapt. In de ons omringende landen heeft men af te rekenen met prostitutie en zelfmoord door overdo-

De heer F. Grootjans (PW)

sis drugs van kinderen die met moeite 13 jaar oud zijn.

Wat wordt het bij ons ? Wat met die nieuwe gedachtenstroming van het geweld om het geweld ? Wat als dat geweld boven onze hoofden losbaar ? Met de klassieke of andere godsdiensten, met ons onderwijs, met ons verzuimd sociaal-cultureel werk zullen wij de zoekende jeugd, de zoekende mens niet helpen of redden.

Wij zullen ernstiger werk moeten leveren willen wij een oplossing vinden.

Hier kan de kunst, vooral ook de beeldende kunst, kan de zoekende kunstenaar vele vragen beantwoorden. Hij is tenslotte de begenadigde mens, de wegwijzer van het zoekende mensdom. Dat is hij altijd geweest, gans de geschiedenis door.

Waarom laten wij hem in de kou staan, verwaarlozen wij het meest precieze van onze beschaving ? Ons kunstenaarschap.

Ik weet natuurlijk dat verscheidene departementen hiervoor verantwoordelijk zijn.

Een tweede opmerking betreft de subsidiëring van onze auteurs. In 1979 werd 2,95 % van de begroting Nederlandse Cultuur besteed om onze literatuur te bevorderen, hetzij + 282 miljoen waarvan het leeuwenandeel naar de uitgevers gaat en waarbij heel wat schrijvers in de kou blijven staan.

Gevestigde auteurs komen er beter van af. Onbegrijpelijk wordt het helemaal als we zien hoe gearriveerde namen en zelfs overleden schrijvers nog steeds rijkelijk gezegend worden.

Begrijpelijk wordt het wel wanneer we weten dat de best betoelaagden behoren tot de adviescommissie van het Fonds van de Letteren.

De aankooppolitiek bewijst dat er geen afgebakende criteria voorhanden zijn en dat de creatie niet wordt bevorderd.

«Een jongere moet al een erg overtuigd idealist zijn om zich in dit land aan het schrijven te zetten» las ik in een krant en verder «In Vlaanderen hebben debutanten binnen het huidig beleidssysteem slechts weinig kans».

Ik ben ervan overtuigd en heb het ondervonden dat vooral de gepaste partij kaart en de gepaste voorspraak wonderen verrichten.

Het is in Vlaanderen een niet uit te houden situatie te willen vechten voor je kunst en tegelijkertijd te moeten vechten om je gezin te kunnen onderhouden. Veel talent gaat op die wijze bij ons verloren en het is verkeerd te denken dat talent zijn weg wel zal vinden.

Wat ik gezegd heb over de beeldende kunsten geldt evengoed voor onze literatuur. Visie en duidelijke doelstellingen ontbreken.

Nederland - en de uitspraak is niet ingegeven door een masochistische vergelijkingszucht noch door een of andere obscure akte van geloof, hoop of liefde maar is een bloednuchtere vaststelling gedaan onder impuls van een onweerstaanbare drang om komaf te maken met die Vlaamse lammegoed-zakkigheid en idiote zelfbewieroking en in de overtuiging dat alleen op die wijze professioneel kan tewerk gegaan worden - om alleen maar Nederland

te noemen heeft voor alle kunstuitingen een speciale debutantenregeling. Het is niet perfect, dat weet heel Nederland. In Vlaanderen is er hoegenaamd geen regeling, heeft een jonge kunstenaar weinig kans en dat schijnen heel weinigen te beseffen. (*Applaus bij de VU*)

De Voorzitter : De heer Egelmeers heeft het woord.

De heer I. Egelmeers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, mevrouw de Staatssecretaris, geachte collega's, bij analyse van de begroting, stel ik vast dat (zonder rekening te houden met de BRT) het globaal bedrag voor cultuur is vastgesteld op 5 miljard 35 miljoen.

Het investeringsprogramma krijgt daarvan 1 miljard 399 miljoen. Ik raam dat aan cultuur, jeugd en herstelling van private monumenten 923 miljoen frank zal worden besteed en voor sportinfrastructuur zou dat 476 miljoen frank belopen.

Voor de financiering van de BLOSO-activiteiten, wordt 278 miljoen uitgetrokken, dit is 7,66 % van de begroting, voegt men hieraan toe het aandeel sportfonds dan ontvangt BLOSO ± 535 miljoen frank wat neerkomt op 13,75 % van de begroting 1981.

Rekening houdend met de belangrijke functie die de sport in onze samenleving inneemt, is het duidelijk dat ten opzichte van de overige culturele activiteiten, de sport niet op haar waarde wordt geschat binnen de kredieten van deze begroting.

In verband met het Nationaal Sportfonds (NSF) wens ik toch enkele bedenkingen te maken. Door de opkomst van de lotto, verdween de belangstelling voor de voetbalpronostieken, waardoor het NSF een belangrijk deel van zijn inkomsten werd ontnomen, daarbij kwam nog het ontnemen van de opbrengst van de belastingen op de paardenwedrennen.

Het is dus duidelijk dat een belangrijk deel van de BLOSO-activiteiten geheel afhankelijk worden gemaakt van beslissingen van de Ministerraad, die bepaalde winsten van de nationale loterij, lotto en totto kan overdragen

Egelmeers

naar het NSF.

Dan blijven er volgens mij twee formules over :

- ofwel komt er een wettelijke regeling voor een jaarlijkse overdracht van een gedeelte van de netto-winst van de nationale loterij naar het NSF

- ofwel wordt aan het BLOSO een dotatie toegewezen binnen de kredieten van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Mijn voorkeur - en ik sta niet alleen - gaat naar de laatste formule waar door enerzijds de sport op gelijke voet zal worden gesteld met de andere culturele activiteiten en anderzijds het beleid van BLOSO onder parlementaire controle komt.

Ik kom zo tot enkele losse bedenkingen over uw sportbeleid.

Er werden 28 sportcentra opgericht, blijkbaar zonder rekening te houden met een degelijke werking.

Indien mijn informatie juist is, zouden de werkingskosten volledig gedragen worden door het NSF. Geruchten doen de ronde dat het BLOSO een bijkomend sportcentrum zou oprichten in het buitenland. Is het niet beter onze deviezen in eigen land te houden ?

Welke waarborgen heeft men tegen dubbele betoelaging bijvoorbeeld door sport, volkswontwikkeling en via jeugdvorming ?

Betreffende het decreet voor de erkenning van de landelijke sportverenigingen zou absolute prioriteit moeten worden gegeven voor de basis-, personeels- en verzekeringstoelagen.

Hoe staat het met de propagandatoelagen, gebeurt dat allemaal nog volgens het koninklijk besluit van 28 april 1965 ?

Is het dan niet hoog tijd dat het verouderd stelsel wordt herzien, waardoor de arbitaire toepassing van dit koninklijk besluit een einde neemt ?

Mevrouw de Staatssecretaris, ik neem de gelegenheid nog eens te baat om aan te dringen dat u het BLOSO haar huidige initiatief- en organisatieplicht

voor de opleidingscursussen zou laten behouden, welke reorganisatie u ook wenst door te voeren. Trouwens, ik vraag mij af welke de budgettaire gevolgen zijn van een eventuele reorganisatie van de opleidingscursussen. Ik vraag u of u ons uw bekend standpunt kunt mededelen ?

Het ware aangenaam te vernemen hoever het staat met de plannen tot wijziging van het decreet van de niet-betaalde sportbeoefenaar ?

Ten slotte, mevrouw de Staatssecretaris, vernam ik graag, de budgettaire weerslag van de projecten die u gelanceerd hebt, te weten :

- het jaar voor haar
- het integra-project in het kader van het jaar van de minder-validen
- en het project voor het jaar van de volkssporten.

Ik vraag mij zelfs af of het van het goede niet te veel is om een degelijk effect binnen de sportactiviteiten te kunnen bereiken.

Met betrekking tot de beroepsopleiding waarvoor op de begroting 567,8 miljoen is ingeschreven (+ 77,5 miljoen) heb ik in de commissie de aandacht gevraagd voor dat zeer belangrijk krediet.

De Voorzitter van de Executieve beloofde ons een document. Tot mijn spijt moet ik vaststellen dat daar niets van in huis is gekomen.

Ik ga hier niet verder op ingaan, daar collega Ramaekers daar meer in het bijzonder heeft over gehandeld. Nochtans wens ik een overweging mee te geven, die ik trouwens ook in de Senaat aan de Minister van Arbeid en Tewerstelling heb gedaan. Het is een feit dat inzake de schrijnende werkloosheid, de materies nationaal en geregionaliseerd zijn. Op het nationale vlak krijgt men de $\pm$ 380.000 werklozen met de $\pm$ 100 miljard kostprijs, opslorpingsprogramma's, inbegrepen en als toemaatje de reglementering. De gemeenschap werd de beroepsopleiding toevertrouwd. Praktisch gezien is dat een tegenstrijdigheid, maar feiten zijn feiten.

Ik dring aan opdat en de Executieven

en de Nationale Regering tesamen de formule zouden uitwerken, in overleg met de sociale partners, de beroepsopleiding (RVA) en met de Ministeries van Nationale Opvoeding (Technisch onderwijs) en rekening houdend met de beschikbare gelden voor kredieturen.

Met een harmonisch uitgebouwde coördinatie ligt hier een mogelijkheid om werkelijk bij te dragen om het leger van werklozen te verminderen. Na een passende opleiding binnen de nieuwe technologie, moet die integratie voor een groot deel van onze jeugdige werklozen mogelijk zijn. Het kost geen frank meer dan de nu verspreide en volgens mij ondoelmatige middelen. De organisatie zelf is werkscheppend door de werkloze technici in de opleiding - nieuwe structuur - op te nemen.

Mevrouw de Staatssecretaris, tot zover mijn opmerkingen en overwegingen. Bij voorbaat dank voor uw antwoorden ter zake. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter : Mevrouw Demeester-De Meyer heeft het woord.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren Staatssecretarissen, geachte collega's, ik wil in de eerste plaats de Ministers en de Staatssecretarissen van de Nederlandstalige Gemeenschap en van het Vlaamse Gewest danken en feliciteren voor het tijdig indienen en het tijdig behandelen van deze begroting. Ik herinner mij dat ik vorig jaar, het was bijna eind december, nogal scherp was geweest ten aanzien van de Voorzitter van de Gemeenschap omdat deze begroting zo laat werd behandeld. Wij kregen toen de belofte dat het dit jaar niet meer het geval zou zijn. Wij moeten nu in deze richting verder gaan. Ik hoop dat wij volgend jaar de begroting nog wat vroeger zullen kunnen bespreken.

Sinds de recente wetgeving inzake de staatsvorming behoren belangrijke terreinen van het weizijns- en cultuurbeleid tot de bevoegdheid van de gemeenschappen. De geschiedenis heeft aangetoond dat het cultuur- en

Demeester-De Meyer

welzijnsbeleid nauw verband houden met de maatschappelijke en economische trends in onze samenleving. Soms hoort men zelfs zeggen dat deze twee belangrijke werkerterreinen alleen afhankelijk zouden zijn van de maatschappelijke evolutie.

In periodes van armoede en gebrekkige welvaart was wezijns- en cultuurzorg een kwestie van liefdadigheid. Met de toenemende stijging van de welvaart werd heel wat gerealiseerd, zodanig dat het welzijn en de culturele ontplooiing van de mensen kon worden bevorderd.

Nu we echter in een periode van teruggang van de economie zitten die gepaard gaat met financiële problemen, is de vrees zeker niet ongegrond dat wij zouden kunnen terugvallen, gedeeltelijk althans, op een vroegere situatie. Mijn betoog wil aantonen dat deze historische regressie niet onafwendbaar is, indien we maar de huidige toestand grondig willen onderzoeken en al onze creatieve mogelijkheden aanwenden om wat belangrijk is te behouden. Wij hebben daarover in de commissie reeds het woord gevoerd. Ik zou dit nu meer expliciet willen doen ter gelegenheid van de bespreking in plenaire vergadering.

Wij hebben kunnen vaststellen dat in de voorbije jaren het welzijnsbeleid werd uitgebouwd met allerlei voorzieningen en initiatieven die tot doel hadden het persoonlijk en maatschappelijk functioneren van mensen en groepen te verbeteren. In deze voorzieningen zijn zelfs allerlei echelons van algemeen tot gespecialiseerd werk ontstaan. Door deze specialisering worden mensen ook dikwijls opgedeeld in mogelijke deelproblemen. Allerlei gespecialiseerde instellingen en maatschappelijke instellingen werden uitgebouwd, dikwijls nog te grootschalig.

Samen met grote uitbreidingen van de sector; kwam er ook een ernstige professionalisering, waarbij allerlei deskundigen op verschillende wijze of in samenwerking optraden om mensen te helpen of te begeleiden, vaak sterk geïndividualiseerd. De geïndividualiseerde aanpak is niet alleen duur maar

tevens niet altijd efficiënt voor het oplossen van problemen bij gelijkaardige noden. Allerlei subsidiëringen hebben mogelijkheden gegeven voor heel wat initiatieven. Het risico bestaat evenwel dat hierdoor een stagnering in de aanpak en van de vernieuwing kan ontstaan. De registratie en het onderzoek in verband met het functioneren van het welzijn kwam slechts vrij recent aan bod.

Het cultuurbeleid dat aansluit bij het welzijnswerk kwam slechts later aan bod. De uitbouw is hier minder ver gevorderd en de financiering is in vele gevallen nog niet voldoende verzekerd. Meestal is er hier ook geen doorstroming met initiatieven uit de sector van de hulpverlening en van de begeleiding.

Samenvattend kan ik stellen dat, ondanks schaduwzijden, de voorbije jaren gekenmerkt werden door een ruime uitbouw van het wezijns- en vormingsbeleid. De vraag rest nu nog of het bereikte kan behouden worden en zelfs in zijn werking kan verbeterd worden.

De economische crisis is ook een sociale en culturele crisis aan het worden. Het begrotingstekort doet vragen rijzen over de prioriteiten en beleidslijnen die nu moeten worden uitgetekend. De crisis laat zich sterk aanvoelen op terreinen als bestaanszekerheid, aangepaste vorming, tewerkstellingskansen, toenemende vrije tijd. Meteen wordt de kans verhoogd dat meerdere groepen in een afhankelijker en uitzichtlozer situatie terechtkomen.

Gebrek aan geldmiddelen kan eveneens meebrengen dat vernieuwende initiatieven geen levensvatbare kansen meer krijgen. Daarom moet, dacht ik, gezocht worden naar hernieuwde krachtlijnen. Dit is de uitdaging voor het wezijns- en cultuurbeleid in de gemeenschap van morgen.

Zelfs van uit zijn historische groei was het doel van een wezijns- en cultuurbeleid een sociaal-economische, politieke en culturele democratie te helpen vestigen. Dit betekent een gelijkwaardigheid tussen mensen en groepen en een daadwerkelijke participatie van iedereen bij alle levenssecto-

ren.

Welnu, ondanks de gerealiseerde vooruitgang is deze doelstelling nog niet volledig bereikt en bestaat het risico van een teruggang. Maar, wij wensen geen teruggang en daarom willen wij deze voornoemde aanpak realiseren. Daarvoor is er een beleid nodig dat voldoet aan een bepaald aantal voorwaarden waarvan ik er een aantal wil opsommen.

Duidelijke inhoudelijke eisen moeten geformuleerd worden en er moet een vernieuwde omschrijving kunnen ontstaan van de beoogde groepen die wij wensen te bereiken met het wezijns- en cultuurbeleid.

Het moet mogelijk gemaakt worden dat vernieuwde experimenten binnen en buiten de huidige bestaande structuren kunnen ontstaan. Niet dat deze vernieuwende experimenten geld zouden moeten gaan kosten maar men moet kunnen gaan naar een heroriëntering.

Een effectieve democratische controle en betrokkenheid van de beoogde groepen moet meer uitgebouwd worden. Inspraak en participatie dienen mogelijk gemaakt te worden.

Het duidelijk onderling afstemmen en coördineren van activiteiten is een belangrijke voorwaarde voor erkenning en subsidiëring en zou zelfs een besparing met zich kunnen meebrengen.

Het is belangrijk verder onderzoekswerk op te zetten. Dit kan uiteraard ook in onze Vlaamse Gemeenschap binnen deze sector. De resultaten van het onderzoek moeten uiteraard binnen het werkerterrein kunnen worden toegepast.

Wij hebben indertijd, bij de bespreking van de begroting van wetenschappelijk onderzoek, ook duidelijk aangetoond dat enorm veel onderzoek geschiedt zonder dat de resultaten van het onderzoek in de praktijk worden omgezet. Ik denk dat dit ook geldt voor het wezijns- en cultuurbeleid en dat hieraan bijzondere aandacht met worden besteed.

Het wezijns- en vormingswerk moet niet alleen de gevolgen van de maat-

Demeester-De Meyer

schappelijke wetmatigheden opvangen maar op basis van het werk en het onderzoek de belangrijke maatschappelijke sectoren beïnvloeden als er zijn onderwijs, huisvesting, arbeid en vrijetijdsbesteding.

In die zin moet een welzijns- en cultuurministerie ook permanent kunnen vragen stellen en voorstellen formuleren naar de andere sectoren en naar de andere departementen. Hier zal dan de vraag rijzen over de bevoegdheden en de samenwerking tussen de nationale en gemeenschapsregering.

Het richten van een inzet naar tot nu toe onvoldoende bereikte groepen. Ik denk heel concreet aan jonge werklozen, hoogbejaarden en aan gezinnen met verscheidene probleemsituaties.

Het moet mogelijk worden gemaakt afhankelijkheidsrelaties tegenover deskundigen af te bouwen door recht op beroep en schadevergoeding bij slechte hulp. Door het feit dat wij veel hulp verlenen, bestaat het gevaar dat een slechte hulp wordt uitgebouwd. Hierin moet weer een heroriëntering ontstaan en eventueel een besparing.

Het afbouwen van desintegrerende initiatieven ten voordele van hulpbehoevende milieus. Ik denk aan het gezin, een kleine leefgemeenschap, thuishulp. Dat zou een besparing met zich mee kunnen brengen.

Het samengaan van hulpverlening, vormingswerk en beleidsvoorbereidend werk in plaats van de gescheiden aanpak zoals hij nu voorkomt kan ook betekenen dat besparingen zouden kunnen worden ingevoerd.

Elkaar overlappende instellingen kunnen worden afgeschaft om hierdoor meer efficiënte besparingen te realiseren. Ik heb hiermee willen aantonen, heren Ministers en Mevrouwen Staatssecretarissen, dat een welzijns- en cultuurbeleid kan worden uitgebouwd nu wij voor de uitdaging staan dat wij minder geld zullen krijgen en dus misschien efficiënter zouden kunnen werken.

Een welzijn en cultuurbeleid kan men ook niet uitbouwen zonder duidelijke

waardenoriëntatie : integratie in plaats van afzondering, kleinschaligheid in plaats van te groots opgezette initiatieven, globale aanpak in plaats van deelaanpak, vernieuwend in plaats van aanpassend - wanneer je gaat aanpassen, ga je misschien stelselmatig in de verkeerde richtingvoortlopen - participierend in plaats van bevoogdend, rechtszekerheid verschaffend in plaats van afhankelijkheid creërend.

Zopas werd in het nationaal Parlement een nieuwe raamwet voor onze sociale zekerheid opgesteld. Ze werd goedgekeurd. Na zovele jaren was het nodig de werkingsprincipes opnieuw te formuleren om te vermijden dat het geheel zou in elkaar storten. Ook moeten daardoor de oorspronkelijke doelstellingen beter bereikt worden. Ik denk aan inkomensherverdeling, rechtszekerheid. In de welzijnszorg en het vormingswerk kennen wij tot nu toe - en ik zal me voorzichtig uitdrukken - een niet al te samenhangend beleid en groei. De staatshervorming, de economische crisis en de noodzaak de bereikte punten te behouden, vraagt naar een ruime raamwet voor welzijn en cultuur..

Op basis van de eerder opgesomde prioriteiten kunnen sommige initiatieven duidelijk afgeremd worden en vernieuwende initiatieven meer kansen krijgen. Zoals een goede maatschappelijke zekerheid een positieve invloed kan hebben op het totale maatschappelijk economisch bestel, kan hetzelfde worden gezegd van een degelijk welzijns- en cultuurbeleid. Vraag is of deze gemeenschap de mogelijkheid heeft een aantal vernieuwingen te realiseren. Ik refereer hiervoor naar een aantal wetsvoorstellen en ik denk aan dit van de heren Cools, De Seranno en Breyne dat weliswaar niet onmiddellijk betrekking heeft op het welzijns- en cultuurbeleid maar dat betrekking heeft op het gewestelijk beleid. Ik vraag mij af als een aantal voorstellen omwille van de onduidelijkheid over de bevoegdheid, namelijk of ze ressorteren onder de Gemeenschap of het Parlement, geen doorgang kunnen vinden, wij inderdaad een vernieuwende aanpak zullen kunnen realiseren. Er bestaat geen duidelijkheid over de uitvoer van de

wetten van 8 en 9 augustus.

Ik zou graag hebben dat men de komende maanden werk maakte van een duidelijk antwoord op de vragen naar de bevoegdheid onder wie, gemeenschap of nationaal beleid, bepaalde sectoren vallen. Als u weet dat in de wet op de staatshervorming bij voorbeeld staat dat gehandicaptenzorg - ik wil niet op alle sectoren ingaan - gecommunautariseerd is, vraag ik mij af of inderdaad nieuwe initiatieven in deze sector kunnen worden genomen in de Gemeenschap of dat deze moet worden genomen in het nationaal Parlement. Dit wordt voor ons bijzonder onduidelijk.

Er is ook geen duidelijk antwoord te vinden in de teksten van 8 en 9 augustus omdat men met deze teksten meestal beide richtingen uit kan. Ik meen dat het niet alleen tot de Vlaamse Raad behoort maar ook tot de competentie van de ministers en staatssecretarissen om uit te maken waar bepaalde vernieuwingen kunnen worden uitgevoerd. Het gaat niet op steeds opnieuw te verwijzen naar de onduidelijkheid tot welk beleid, regionaal of nationaal, deze of gene materie behoort. Anders zullen wij, welke initiatieven wij ook nemen, hoe wij ook denken over een vernieuwende aanpak in het beleid, lam worden gelegd en zal het functioneren van de Vlaamse Raad in de komende jaren moeilijker en moeilijker worden. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter : De heer Grootjans heeft het woord.

De heer F. Grootjans (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouwen en heren Ministers, collega's, bij de bespreking van deze begroting zou ik allereerst willen wijzen op de grote bezorgdheid, de thans heerst in de betrokken kringen, naar aanleiding van de aangekondigde invoering van etherreclame in ons land.

Ik zou rustig het desbetreffend parlementair debat hebben afgewacht zo ik in het commissieverslag gewijd aan de begroting van de eerste minister niet had moeten lezen dat, volgens de premier, «etherreclame in andere landen helemaal geen schade aan de geschreven pers berokkende».

Grootjans

Ik weet niet of de verslaggever de woorden van de heer Eyskens correct heeft weergegeven. Maar als dat wel het geval is, getuigt zijn verklaring ofwel van een grote onwetendheid, ofwel van een ontstellende lichtzinnigheid. En dan moet nu reeds worden gereageerd, daarom dit eerste deel van mijn uiteenzetting.

De Vlaamse Raad moet weten dat de geschreven pers reclame op radio en televisie als een zeer ernstige bedreiging beschouwt, na de reeds jaren durende concurrentie vanuit een monopoliepositie van BRT en RTBF en met in het vooruitzicht de invoering van teletext en videotext, eveneens beheerd door overheidsdiensten, die ter zake alweer het alleenrecht opeisen. Ook in de grafische nijverheid, de papiersector, de bioscoopbedrijven en de verbruikersverenigingen maakt men zich grote zorgen. De sociale organisaties steken evenmin hun verzet onder stoelen of banken.

In alle ons omringende landen heeft de etherreclame, in handen van een overheidsinstelling, de uitschakeling veroorzaakt van een vrij groot aantal kranten, omdat etherreclame fataal een aanzienlijke verschuiving op de advertentiemarkt teweegbrengt. Als de regering dat niet weet, dan bewijst dat alleen maar dat ze bezig is met een dossier, waarvan zij de draagwijdte niet kent. Ieder ondoordacht optreden ter zake houdt het risico in dat het minimum aan journalistieke verscheidenheid, dat in ieder democratisch land moet voorhanden zijn, bij ons voorgoed zou verdwijnen. Dit minimum is reeds geruime tijd in ons land bereikt. Men moet dus uiterst voorzichtig zijn.

Mijn betoog heeft dan ook tot doel de regering met aandrang te vragen niet overijld te werk te gaan en, in nauw overleg met iedereen die het aanbelangt, het dossier van de etherreclame verder te onderzoeken.

Waarom zou de regering, zonder verwijl, geen nationale mediaconferentie bijeenroepen, waarin ze samen met de uitgevers van dag- en weekbladen, met de vertegenwoordigers van radio en televisie, met de vertegenwoordigers

gers van de reclamewereld, met de werkgevers en syndicale organisaties van de grafische- en de papiernijverheid, met de vertegenwoordigers van de bioscoopbedrijven en met de verbruikersorganisaties zou op zoek gaan naar de passende oplossing van een uitermate ingewikkeld probleem, dat niet hals over kop mag worden opgelost.

De regering zou eindelijk moeten beseffen dat de broksgewijze benadering van de mediaproblemen, zoals die nu al jaren in ons land doorgaat, niet langer houdbaar is. Sedert 1975 pleiten we voor een globaal mediabeleid. Maar de bevoegde ministers begrijpen blijkbaar niet wat dit zeggen wil of ze doen alsof.

Ik had reeds vroeger de gelegenheid erop te wijzen dat een globaal mediabeleid moet uitgaan van een goede samenwerking en een gestructureerd overleg tussen de verschillende informatiemiddelen die gericht zijn naar de openbare opinie toe.

Onbetwistbaar vormen de geschreven pers en de omroep vandaag nog altijd de twee belangrijkste pijlers van de opinievorming; al zal niemand hierbij de betekenis ontkennen van het boek, de film, de fonoplaat, de beeldcassette, de klankbeeldplaat en nog meer recente technische snufjes. Daarnaast zal men ook met groeiende aandacht kijken naar wat er aan het gebeuren is met teletext en viewdata, die zich ook hier gaan inburgeren.

De snelle evolutie van al deze media maakt het vastleggen van een samenhangend beleid niet gemakkelijk. Daarbij komt nog dat tussen de media onderling de verschillen soms aanzienlijk zijn. Een gelijke aanpak van alle media is dus niet aangewezen. Wel moet men streven naar een overzichtelijk geheel, waarbij er vooral rekening mee gehouden moet worden dat maatregelen die betrekking hebben op het ene, rechtstreeks of onrechtstreeks, gevolgen kunnen hebben voor het andere medium. Hun interdependentie mag dus nooit uit het oog worden verloren.

«Democratie is geen staatsvorm voor bange mensen», aldus een uitspraak van de vroegere Nederlandse minister

van Justitie, mr. C.H.F. Polak. Daarmee werd bedoeld dat men niet bevreesd mag zijn andersdenkenden aan het woord te laten. Wie dat wel is zal onvermijdelijk de vrije meningsvorming en de vrije meningsuiting willen beknotten.

De vrije meningsvorming is nochtans essentieel voor een gezonde democratie, het mee kunnen denken, het mee kunnen overleggen en het mee kunnen beslissen, op basis van verworven kennis en inzicht.

Het heeft mij dan ook steeds verwonderd dat het probleem van de vrije meningsvorming in de politieke kringen van ons land zo weinig aandacht krijgt. Velen zijn nochtans van mening dat vooral de audio-visuele media volop bezig zijn niet alleen onze levenswijze, maar ook ons politiek bestel grondig te wijzigen.

De vraag mag zelfs gesteld of de parlementaire democratie, zoals we die bij ons kennen, nog lang kan stand houden wanneer de voornaamste politici zich haast iedere zondag, via de televisie, rechtstreeks tot de openbare opinie richten.

De televisie is immers een uiterst gevaarlijk medium. Niet alleen verslijt zij het talent zeer snel; ze maakt soms ook reuzen van politieke kabouters. Hierdoor geraakt niet zelden de politieke macht in handen van figuren, die het op het kleine scherm uitstekend doen, maar het in de politieke realiteit voortdurend laten afweten. De ontgoocheling die hierdoor ontstaat is des te pijnlijker, omdat de illusies die werden gewekt enorm groot waren.

Het kan moeilijk worden geloofd dat de invloed van de televisie op de openbare opinie, tot nog toe, slechts door één tegenwicht kon worden afgeremd, met name de geschreven pers. Maar eerlijkheidshalve dient ook erkend dat de geschreven pers niet in staat is gebleken in alle omstandigheden een volledige en onpartijdige informatie te verschaffen. Toch geeft men er zich in de democratische landen rekenschap van dat, zonder de geschreven pers, de geleide voorlichting reeds lang een feit zou zijn. Wat de ene krant niet meldt, meldt wel de andere en in hun commentaar op de ge-

Grootjans

beurtenissen blijkt duidelijk genoeg hoezeer ze van mening kunnen verschillen.

De persvrijheid wordt echter in toenemende mate beperkt door de zware financiële lasten die het drukken en het uitgeven van kranten, weekbladen en tijdschriften meebrengen. De overheid gaat daarbij niet vrij uit. Zo werden de posttarieven voor de kranten sedert begin 1980 reeds driemaal verhoogd. Volgens een project van de Regie der Posterijen zouden de portkosten voor de dagbladen tegen 1985 met liefst 400 t.h. dienen verhoogd. Een sprong naar 900 miljoen !

Collega's, slechts zelden ziet men nog een nieuwe krant ontstaan. Meer zelfs : de zwaksten verdwijnen of worden ertoe gebracht bij sterkere confraters te gaan aanleunen.

In het Vlaamse landsdeel zijn er nog nauwelijks 6 uitgeverijen, die samen 12 Nederlandstalige bladen in omloop brengen, naast 1 financiële en 1 maritieme krant. Deze 14 Vlaamse kranten bereiken dagelijks 3.175.000 lezers.

De geschreven pers wordt in ons land nog het meest gehinderd door het optreden van de overheidsomroepen. Onze radio- en televisie-instituten ontvangen jaarlijks meer dan 7 miljard, afkomstig van gemeenschapsgelden. Met dit deel der kijk- en luistergelden gaat men reeds jarenlang ononderbroken door met de stelselmatige uitbreiding van de informatieve diensten in het algemeen en met een ver doorgedreven regionalisering, die onder meer de lokale berichtgeving op het oog heeft. Thans bereidt de regering een nieuwe concurrentieslag voor door het overijld invoeren van de etherreclame in een periode gekenmerkt door een aanzienlijke verzwakking van de advertentiemarkt.

Als men een onbeperkte uitbreiding van radio en televisie blijft nastreven, zullen de reeds aanzienlijke bedragen, die de overheid toch al aan haar omroepen besteedt, steeds onvoldoende blijven. Daarom dient er haast ieder jaar overgegaan tot een verhoging van het kijk- en luistergeld.

En ook hier blijkt dan heel duidelijk de interdependentie. Want deze verhoging van het kijk- en luistergeld keert zich meer en meer tegen de kranten. Vooral de oudere landgenoten die met een bescheiden inkomen moeten rondkomen, zien zich tenslotte verplicht te kiezen tussen hun dagblad aan de ene kant of hun radio en televisie aan de andere kant.

Dit alles heeft tot gevolg dat steeds meer landgenoten zich voor hun informatie- en dus voor hun opinievorming - op de BRT en de RTBF moeten verlaten. Daarbij komt nog dat heel wat medeburgers de berichtgeving van de overheidsomroepen ervaren als de versie over de gebeurtenissen, die de waarheid inhoudt. Ik mocht dan ook reeds vroeger in de Cultuurraad stellen dat, in feite, reeds een flink deel van onze openbare opinie heel dicht leeft bij een informatiestelsel dat men kent in die landen, waar de berichtgeving en de commentaren daarop in handen zijn van een heel kleine groep journalisten; of wat in die landen daarvoor doorgaat.

Het nieuwe omroepdecreet heeft de televisie duidelijk voorrang gegeven. Het is alsof de verdedigers van de officiële zenders niet langer geloven in de mogelijkheden van de radio. Die mogelijkheden blijven nochtans zeer groot.

Het bewijs wordt eens te meer vanuit de privé-sector geleverd. Inderdaad, sedert geruime tijd schieten de vrije radio's, ook in ons land, als paddestoelen uit de grond. Deze vrije radio's mogen gerust beschouwd worden als zovele protestsignalen tegen het officieel omroepbeleid, dat kennelijk niet beantwoordt aan het hedendaags samenlevingspatroon.

Alhoewel wij de vrije radio's met sympathie begroeten, zijn we niet blind voor enkele aspecten van dit verschijnsel die tot anarchie zouden kunnen leiden. Vrije radio's kunnen immers niet alleen in strijd zijn met internationale verdragen en met de nationale wet, maar ze stellen ook technische problemen. Zonder een zendvergunning zal het dus uiteindelijk niet gaan.

Het mag evenmin zijn, dat de aller-

sterksten in deze sector de bovenhand halen. Uiteindelijk draait dan weer alles uit op monopolievorming. En daar blijven we resolute tegenstanders van.

Bij dit alles mag ook niet worden vergeten dat in het huidige stadium deze vrije radio-uitzendingen slechts mogelijk zijn, dank zij de geestdrift en de toewijding van een stel initiatiefnemers die uit bezetenheid voor het medium aan het werk zijn gegaan. Maar hoe meer dat alles zal groeien, hoe dichter men zal belanden bij een exploitatievorm die niet langer financieel te dragen zal zijn met de beperkte middelen waarover men nu beschikt. En dan ?

Mijnheer de Voorzitter, uit alles wat ik zoëven heb gezegd blijkt, naar mijn mening dat, wil men uit de huidige verwarring geraken, dringend enkele initiatieven meten worden genomen. In dit verband kan worden gedacht aan :

1. De oprichting van een Hoge Raad voor het Mediabeleid, die alle thans aan het werk zijnde mediakringen bij een doordringend onderzoek van de problemen zou kunnen betrekken en vóór het einde van 1982 zijn eerste rapport moet klaar hebben.

Het heeft mij genoeg gedaan te mogen vernemen, mevrouw de Staatssecretaris, dat u het initiatief heeft genomen tot het bijeenroepen van de werkgroep ter voorbereiding van deze oprichting van een Hoge Raad.

Ten tweede, meen ik dat men onmiddellijk een permanent overlegorgaan kan oprichten tussen de BRT, enerzijds, en de uitgevers van kranten en informatieweekbladen, anderzijds, om onder leiding van de Cultuurminister, eindelijk alle vraagstukken te bespreken die de twee toonaangevende media betreffen.

Hoe dan ook, de liberalisering van de media is niet langer te stuiten. Inderdaad, de nieuwe technieken zijn er haast alle op gericht de monopoliepositie van de overheid in belangrijke mate te doorbreken. De technologische vooruitgang zal er meer dan waarschijnlijk de wetgever toe dwingen zijn beperkende en inkapselende maatregelen grondig te herzien. Wetten die niet meer beantwoorden aan

Grootjans

de werkelijkheid zijn gedoemd om te verdwijnen. Dit geldt ook voor de decreten op de omroepen.

Na bijna een eeuw stilstand maakt de mediawereld nu een geweldige sprong voorwaarts. Het is zelfs heel goed mogelijk dat de nieuwste uitvindingen de mogelijkheden tot het uitgeven van kranten en het realiseren van radio- en TV-uitzendingen aanzienlijk zullen vergroten, omdat ze financieel minder zwaar zullen worden. Ook daarom staan we erg positief tegenover de jongste technologische ontwikkelingen. Zij zullen weldra iedereen dwingen tot het uiterste te gaan, bij het aanspreken van zijn inventieve kracht.

De verdere opgang en ontwikkeling van de media zal in grote mate blijven afhangen van talent, ondernemersdurf en vindingrijkheid. Deze menselijke hoedanigheden zijn in geen enkele staatssteun vervat. Zij komen het best tot hun recht in een vrije samenleving.

Waar kortzichtige politiek het vrije verkeer van ideeën en opvattingen heeft willen beletten, breekt de moderne techniek opnieuw door de beperkingen heen, naar mijn mening een hoopgevend gebeuren dat wij met grote verwachtingen begroeten. (*Applaus bij de PVV en de CVP*)

De Voorzitter : De heer Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve heeft het woord.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, geachte Vergadering, ik veroorloof mij op dit ogenblik het woord te voeren, want ik moet om 6 uur in Eupen aanwezig zijn in de Raad van de Duitse Gemeenschap. Aangezien de andere collega's van de Executieve meer zullen handelen over het beleid zelf, zou ik mij in mijn repliek willen beperken tot een aantal elementen die meer begrotingstechnisch zijn en het geheel van het beleid zelf betreffen.

Een eerste punt betreft de middelen die voor het beleid inzake de gemeenschapsmateries worden beschikbaar gesteld. Ik wil onderstrepen dat slechts sedert vorig jaar, 1980, voor het eerst dotaties, die werden toegekend door de nationale overheid, definitief verworven zijn voor de Vlaamse Gemeenschap. Dit was vroeger niet het geval aangezien het ging om een machtiging tot uitgave, wat tot gevolg had dat kredieten werden geannuleerd en dat bijgevolg aan de Vlaamse Gemeenschap toegewezen kredieten konden worden aangewend binnen het kader van de bevoegdheden die wij hier gezamenlijk uitoefenen. Op die manier is er trouwens een parallelisme met de financiering van de gewesten die van bij de aanvang zodanig verliep dat de dotaties definitief werden toegewezen.

Men heeft vooral van uit de hoek van de Volksunie andermaal kritiek uitgebracht op de verdeling van de globale middelen die aan de twee gemeenschappen worden beschikbaar gesteld. Ik heb hier de tabel bij mij. Wanneer men vergelijkt welke de opeenvolgende systemen van verdeling zijn, dan stelt men vast dat de actuele gemeenschapsleutel veruit de voordeligste is.

De zogenaamde sleutel Parisiis-Van Mechelen heeft gedurende de verschillende jaren dat hij gold en wanneer men hem doortrekt op latere periodes, steeds een percentage opgeleverd voor de Vlaamse Gemeenschap dat zich situeert tussen 53 en 54 % van het totaal. De huidige gemeenschapsleutel is 55-45. De kritiek van de Volksunie op dit systeem verbaast mij ten zeerste aangezien de sleutel die destijds opgenomen was in het Egmontplan, een verdeling voorstelde op basis van 2/3 voor de bevolking en 1/3 voor de oppervlakte, wat tot een lager resultaat leidt dan deze 55 % voor de Vlaamse Gemeenschap. Dit is bijgevolg de meest voordelige formule, de vergelijking van de huidige bedragen met de sleutel Parisiis-Van Mechelen geeft voor de Vlaamse Gemeenschap in het totaal een grotere dotatie, namelijk 890 miljoen frank, op het geheel van de bedragen die beschikbaar zijn gesteld, dit wil zeggen ongeveer 27 miljard.

Een derde, element dat ik hieraan wil toevoegen is dat wij, zoals ik het gisteren heb onderstreept voor de Gewestbegroting, op het budgettaire vlak naar de volstreckte orthodoxie willen gaan inzake het budgettaire beheer van de materies die ons zijn toevertrouwd. Het is daarom dat ik gisteren heb onderstreept dat ofschoon wij de mogelijkheid hebben om leningen aan te gaan, wij dit dit jaar niet zullen doen. Ofschoon wij de mogelijkheid hebben om eigen Vlaamse belastingen te heffen, zullen wij dit evenmin doen. Het geheel van de uitgaven moet binnen de dotaties worden gesitueerd en bijgevolg zal onder geen beding de dotatie voor dit begrotingsjaar worden overschreden.

Wanneer ik spreek over orthodoxie, heeft dit ook betrekking op de formele toepassing van de begrotingsregelen.

De heer Weckx heeft betwist dat de begroting voor de Nederlandse Cultuurcommissie van Brussel aan de Raad van de Vlaamse Gemeenschap zou worden voorgelegd. Die stelling is niet juist. De wet waarbij de Nederlandse Cultuurcommissie werd opgericht, heeft deze Commissie niet ondergebracht bij de parastatale instellingen. Dat is juist, maar dezelfde wet verplicht deze instellingen de Minister, die de voordij over die instellingen uitoefent, samen met zijn begroting het ontwerp van begroting van de Nederlandse Cultuurcommissie bij de Raad in te dienen. Dat is tot nog toe niet gebeurd. Iedereen kent voldoende de redenen hiervan, maar wij moeten ertoe komen de budgettaire, orthodoxie te respecteren. Het neerleggen van deze begroting bij de Vlaamse Raad heeft niet voor gevolg dat die instelling een parastatale zou worden. Men heeft aan deze instelling dezelfde verplichtingen opgelegd als aan een parastatale.

Iedereen, ook de Voorzitter zelf, de heer Weckx, heeft er trouwens op aangedrongen dat wij binnen de Vlaamse Raad een grondige bespreking zouden hebben over de werking van de Nederlandse Cultuurcommissie in Brussel. Ik denk dat dit zeer verhelderend zou werken. Het zou ook blijk geven van de gemeenschappelijke bekommernis van alle Vlamingen voor wat

Geens

zich op het culturele vlak in Brussel afspeelt.

Hetzelfde geldt voor andere domeinen, zoals het voorzien van voldoende kredieten voor de monumentenzorg in Brussel. Wij hebben systematisch geweigerd kredieten die betrekking hebben op culturele materies of persoonsgebonden materies die de hele Vlaamse gemeenschap aanbelangen onder te verdelen in een deel voor Vlaanderen en een ander deel voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap of de Vlaamse Cultuurgemeenschap te Brussel, omdat wij logisch zijn met onszelf. Wanneer wij de tweeledigheid aanvaardden, moeten wij in de begrotingsdocumenten of in de opdeling van de kredieten niet laten uitschijnen dat wij voor Brussel een afzonderlijk regime zouden aannemen. Met andere woorden, dit krediet voor de monumenten in Brussel is mutatis mutandis op velerlei andere domeinen toe te passen. Dit krediet bestaat, maar is opgenomen in het globale krediet en bijgevolg bestaat de mogelijkheid om de aanwending van dit krediet ter plaatse, binnen Brussel, ook perfect te laten verlopen.

De heer H. Weckx : Mijnheer de Minister, ik ben volledig akkoord met uw stelling. Ook deze morgen heb ik reeds gezegd dat ik het ermee eens ben dat die kredieten globaal moeten behandeld worden en dat geen afzonderlijk artikel moet komen voor Brussel. Het is echter wel belangrijk dat dossiers, die gedurende twee a drie jaar geblokkeerd zijn, door de Vlaamse Gemeenschap gedeblokkeerd worden opdat wij niet verder het verwijt zouden te horen krijgen dat wij er oorzaak van zin dat een aantal belangrijke monumenten in Brussel teloorgaan omdat wij, als Vlaamse Gemeenschap, onze verplichtingen niet nakomen.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : In de Commissie heb ik reeds gezegd dat daartoe het nodige zal worden gedaan. Mijn collega's die deze materies onder hun bevoegdheid hebben, zullen u trouwens wat de grond van deze

problematiek betreft antwoorden.

Aan de heer Van Elewyck had ik een bijkomende toelichting beloofd in verband met artikel 21 van het wetsontwerp waarbij sprake is van de inrestlasten van leningen. Ik zegde reeds in de Commissie dat deze tekst afkomstig is van de begroting van Nationale Opvoeding. Bij verificatie blijkt inderdaad dat deze tekst tientallen jaren heeft gefungeerd in de rijks-schuld, ingediend door de Minister van Financiën en dat ingevolge de staatshervorming, dit artikel dient overgebracht te worden naar de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, Sector Nationale Opvoeding. Het gaat hier over beurzen die toegekend worden door het Fonds voor Kroostrijke Gezinnen aan minder begoede jonge mensen.

Het is ingevolge een bewerking van het Rekenhof dat deze bepalingen niet meer in de nationale begroting voorkomen maar in het decreet van de Vlaamse Gemeenschap is opgenomen omdat het gaat over culturele materies.

U merkt dat de hele structuur van deze begroting, welke ook de kritieken daarover zijn, geleidelijk aan met rasse schreden aan de nieuwe staatsstructuur wordt aangepast.

Uitgaande van de middelen, werden vragen gesteld over de prioriteiten van dit beleid. Zo hebben de heren Van Elewyck en Verhaegen en mevrouw De Meester terzake vragen gesteld en suggesties gedaan.

Ik meen dat wij er moeten van uitgaan dat wanneer wij over prioriteiten willen spreken, wij werkelijk alle prealabelen, alle mogelijke vooroordelen, moeten laten vallen, en is het bijgevolg niet uitslaggevend of een bepaalde besteding van gelden reeds door decreet werd geregeld in een bepaalde vorm.

Wij moeten de moed hebben desgevallend bestaande decreten te herzien. Iedereen weet dat wij in het kader van de financiële middelen en de algemene economische toestand andere prioriteiten zullen moeten leggen. Dit wil niet zeggen dat wij in het algemene beleid in dit land moeten

terugkeren naar een beleid dat uitsluitend aandacht zou hebben voor materiële vooruitgang ofwel het exclusieve garanderen van de boterham.

Wij zijn in een bepaalde periode van de culturele geschiedenis getreden waar allerlei goederen die een hoog menselijke waarde hebben gezamenlijk moeten worden bevorderd. Het spreekt vanzelf dat het cultureel beleid daarvan deel uitmaakt.

Het zou inderdaad nuttig zijn het geheel van de bestedingen zoals deze voorliggen, opnieuw door te lichten in functie van de nieuwe prioriteiten. Daarbij wil ik aansluiten bij wat hier vaak gezegd werd, dat wij ook de samenhang moeten zoeken tussen dit beleid dat wij voeren binnen de gemeenschapsaangelegenheden en de algemene economische en sociale ontwikkeling.

Een laatste punt nog in verband met het personeelsprobleem. Hierover werd gisteren uitvoerig gehandeld. Het verwondert mij dat de heer Kempinaire daaromtrent andermaal vragen stelt.

Ik wil zeer duidelijk drie zaken onderlijnen : Ten eerste, de topbenoemingen die in de nieuwe Vlaamse departementen werden gedaan, zijn gebeurd volgens een zo objectieve mogelijke basis, uitgaande van een oproep tot kandidaten, een onderzoek van de kandidaturen inzake aanduiding van het betrokken personeel ;

Ten tweede, wanneer de Vlaamse departementen worden opgericht, dan is dit door het hergroeperen van bestaande diensten in nationale departementen.

Welnu, de ambtenaren daar aanwezig, zullen met de bestaande graad en functie worden overgedragen naar het departement. Het komt er dus niet op aan - dit werd trouwens uitdrukkelijk onmogelijk gemaakt - dat wij in het departement een beroep zouden doen op alle mogelijke kandidaturen buiten de bestaande administraties. Het betrokken personeel, dat thans in de nationale administraties aanwezig is, zal met behoud van de graad en de rang worden opgenomen, zodanig dat de hiërarchische structuur in het

Geens

Vlaamse departement kan worden opgetrokken.

Ten derde, het is niet juist dat al deze benoemingen binnen het Vlaams departement vallen onder de regels van het cultuurpact. De toepassing van het cultuurpact is nauwkeurig omschreven. Er is nooit overeengekomen dat deze inhoud zou worden uitgebreid naar aanleiding van de jongste staatsvorming, noch wat betreft de bevoegdheden van de organen, noch wat betreft de administratieve uittekening of administratieve bezetting van het departement dat deze aangelegenheden behandelt.

Tot daar, mijnheer de Voorzitter, wat de grond van het beleid zelf betreft. De andere collega's van de deelregering zullen straks tijdens hun repliek nader ingaan op de verschillende aspecten van het beleid die hier werden aangeraakt.

Bij wijze van besluit en zoals ik gisteren heb gezegd, wil ik nog even onderstrepen dat ook ik oog heb voor de moeilijkheden veroorzaakt door de mutatie van de vroegere toestand naar de nieuwe toestand. Dit zijn ongetwijfeld slechts tijdelijke moeilijkheden die wij trouwens gezamenlijk zeer gemakkelijk tot een oplossing kunnen brengen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter : Mevrouw Dielens heeft het woord.

Mevrouw G. Dielens (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, geachte leden van de Executieve, dames en heren, ik heb bepaalde punten van het regeerakkoord onderzocht en heb vastgesteld dat onder de rubriek culturele materies «over de samenlevingsopbouw» staat vermeld dat het beleid dat sinds een aantal jaren wordt gevoerd zou moeten worden verder gezet in het kader van het gehele welzijnsbeleid met bijzondere vermelding : prioriteit moet worden gegeven aan de meest kansarmen en marginale bevolkingsgroepen.

Een ander punt handelt over de bestaanszekerheid in de culturele sector en vermeldt dat de bestaanszekerheid van de tewerkgestelden in de cul-

turele sector beter kan worden gevrijwaard onder andere door een snellere uitbetaling van de diverse toelagen, met prioriteit voor de weddetoelagen onder meer voor de bij decreet verplichte tewerkgestelden.

Vanuit deze bepalingen in het regeerakkoord heb ik even een onderzoek ingesteld naar de inhoud van de begroting. Wanneer ik een vergelijking maak aan de hand van de werkingskredieten en de subsidies dan kom ik in verband met bepaalde artikelen tot volgende overwegingen.

Ten eerste, het bibliotheekdecreet veroorzaakt een stijging met meer dan 118 miljoen frank. Deze zijn hoofdzakelijk bestemd voor overheidsinfrastructuur, en hebben betrekking op ongeveer 140 instellingen. Ik wil niet ontkennen dat het hier om een uitgave gaat die belangrijk is in het kader van de permanente vorming.

Een tweede vaststelling betreft de zogenaamde Opera van Vlaanderen. Deze wordt mijns inziens opgericht met als doel de bestaande structuren in Gent en Antwerpen te rationaliseren. De begroting 1981 wijst echter op een aanzienlijke kostenstijging met name meer dan 103 miljoen. Dit bedrag omvat niet eens de Vlaamse inbreng in de Brusselse Munstschouwburg. Dat betekent dus een stijging van meer dan 57 procent ten aanzien van de begroting 1980. Ik meen dat de maatschappelijke impact Van het operagebeuren vrij beperkt is en de opera zich richt tot een zeer beperkt publiek, tenzij men kan bewijzen dat het in Gent anders is dan in Antwerpen.

De heer W. Seeuws : Ja dat is juist.

Mevrouw G. Dielens: In Antwerpen is de belangstelling zeer beperkt, mijnheer Seeuws.

Ten derde, het theaterdecreet dat betrekking heeft op 33 beroepsgezelschappen. Het desbetreffende begrotingsartikel is daardoor gestegen met meer dan 66 miljoen of meer dan 18 % en het brengt ons op een totaal van meer dan 426 miljoen frank.

Ten vierde, de filmproductie stijgt met 23 miljoen frank tot een totaal van 73 miljoen frank ; dit is een stij-

ging met 46 procent.

Ik denk ook aan de uitgaven voor De Singel, De Brakke Grond, de filharmonische orkesten en de BRT, waarvoor ik de cijfers niet eens heb gecontroleerd of neergeschreven.

Daarnaast stel ik vast dat voor de sector Volksontwikkeling, waaronder vallen de verenigingen, de instellingen, de koepels, de culturele centra, de amateuristische kunstbeoefening, de gehandicapten, het buurtwerk, het opbouwwerk, de voorziene kredieten stijgen met ruim 65 miljoen frank, of volgens een andere berekening met 63 miljoen frank, of iets meer dan 10 procent ten opzichte van 1980. Dit is minder dan de stijging voor één theaterdecreet en ongeveer de helft van de stijging nodig voor onze ene opera.

Wanneer wij uitsluitend kijken naar de stijging voor de samenlevingsopbouw en het buurtwerk, bedraagt deze slechts 8,6 procent, dus nog minder dan de 10,8 procent voor het geheel van de sector Volksontwikkelingswerk. Het bedrag voorzien voor het verenigingsleven in de rubriek Volksontwikkeling bedraagt 262,5 miljoen frank; het totaal ligt lager dan datgene wat voorzien is voor de opera en 160 miljoen frank lager dan het bedrag ingeschreven voor het theaterdecreet, namelijk 426,3 miljoen frank.

Met deze vaststellingen voor ogen, geachte vergadering, ben ik zo vrij te concluderen dat in de begroting prioriteit wordt geschonken aan overheidsinitiatieven en aan een aantal initiatieven waarvan het maatschappelijk impact relatief gering is waarvoor initiatieven, die wij van oudsher kennen als zijnde elitair, met name opera, theater en muziek.

De heer W. Seeuws: Wat is daar elitair aan ? Mogen wij niet naar het theater gaan ?

Mevrouw G. Dielens : Ja zeker. Ik zeg «van oudsher elitair», maar ik stel ook vast dat het nog steeds elitair is, want deze cultuurvormen schijnen niet door te breken tot de ruime bevolking. In Gent misschien wel ; en wellicht kan het elders ook komen. Ik hoop dat u op dat punt gelijk zult krijgen.

Dielens

Na deze vaststellingen wil ik verwijzen naar de situatie in het sociaal-cultureel werk, waar de laatste drie jaren een absolute personeelsstop is opgelegd, waar de toelagen niet meer worden geïndexeerd en waardoor in feite de ganse sector relatief achteruit gaat.

Ik verwijs eveneens naar de situatie van kansarme groepen; in het bijzonder de gehandicapten, langdurige zieken, analfabeten - die groep schijnt eindelijk ook ontdekt te zijn - zij die een beroep zouden moeten kunnen doen op tweede-kansonderwijs; ook de mensen die bedoeld worden bij het buurtwerk, de werklozen en nog andere zogenoemde kansarme groepen, die geen nieuwe mogelijkheden krijgen.

De **heer O. Van Ooteghem** : Burgercomités... !

Mevrouw G. Dielens : Ik denk dat deze zonder subsidies kunnen werken.

De toestand is dusdanig geëvolueerd, dat het vaste personeel in een aantal van deze verenigingen en initiatieven zijn salaris uitbetaald krijgt met vertraging of slechts gedeeltelijk.

Soms zijn de overbruggingskredieten om de laattijdige uitkering van subsidies te ondervangen ondraaglijk geworden of worden dit. Het toppunt is dat men in een aantal groepen reëel aan afdanking denkt.

In een periode van schaarste van middelen meen ik op mijn beurt aandacht te mogen vragen voor de absolute noodzakelijkheid van prioriteiten. Projecten met sterk maatschappelijke inslag en die zich kaderen in een breder concept van permanente vorming, dus met interessante effecten naar de kwaliteit van het leven nu en toekomstgerichte opstelling voor de nieuwe maatschappij en het nieuwe samenlevingsmodel dat wij zo nodig hebben, verdienen absolute voorrang.

Ik wil niet ontkennen dat ook op het budget van Cultuur een zekere besparing kan gerealiseerd worden. Maar het gevaar echter dat de besparingen worden gezocht tussen de reeds minimale kredieten voor volksontwikkelingswerk en opbouwwerk en in het

bijzonder bij de subsidiëring van de vrije en de sociaal-culturele sector, is werkelijk reëel. Het vrije sociaal-culturele werk in Vlaanderen dat inderdaad tamelijk ontwikkeld is en dit tot spijt van sommigen, moet het deels hebben van de facultatieve overheids-toelagen. Die uitgebreide uitbouw van dat vrije sociaal-culturele werk is geen toevalligheid, maar de uitdrukking van een ideologische optie, in de zin zoals bedoeld in het Cultuurpact en dat vandaag zoals vroeger in deze Vlaamse Raad en elders zo vaak ter hulp wordt geroepen.

Ik ben dan ook zo vrij beroep te doen op de echte pluralisten in deze vergadering en in het bijzonder in de Vlaamse Executieve om de maatschappijopvatting van die grote groep van Vlamingen, de grootste groep wellicht, werkelijk te respecteren. Tevens wens ik te verwijzen naar de recente verklaringen van vele christelijke instanties, met name Centravoc, CSKW, de Katholieke Jeugdraad, het Interdiocesaans Pastoraal Beraad en in die rij denk ik ook de jongste brief van Episcopaat te mogen noemen, waarin gevraagd wordt een absolute voorrang te geven aan de meest kansarmen. Dit klopt perfect met de regeerovereenkomst van de Vlaamse Executieve en ik kijk dan ook met belangstelling uit naar het antwoord dat de leden van de Executieve mij zullen geven om aan mijn ongerustheid tegevoel te komen.

De Voorzitter : De heer Seeuws heeft het woord.

De **heer W. Seeuws** (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, geachte collega's, vooreerst mijn uiteenzetting aan te vatten wil ik terloops mejuffer Dielens de lectuur van het laatste bulletin van vragen en antwoorden aanbevelen, waarin zij reeds een begin van een antwoord zal krijgen in verband met bezorgdheid over de toelagen, o.m. aan sociale werken die erbij betrokken zijn. Het is, mijns inziens, meteen reeds een antwoord op de gestelde vragen.

Mijn tussenkomst in de bespreking van de begroting voor 1981 waarvan terloops gezegd, de helft reeds is uitgegeven, zal zich beperken tot enkele

beschouwingen aangaande het hoofdstuk van de Jeugdsector, over de beoogde rationalisering van de culturele- en sportinfrastructuur, om te vervolgen met een aantal concrete vragen aangaande sommige vooropgestelde cijfers uit de begroting en te besluiten met enkele beschouwingen over het globaal cultuurbeleid, hetgeen hier niet genoeg gebeurt.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren collega's, in alle sectoren van het maatschappelijk leven heerst er onrust en angst voor de toekomst. Verschillende collega's hebben dat onderstreept. Zo ook en vooral in de culturele sector.

In tijden van harde, economische achteruitgang komen de nadelige aspecten van het gevoerde cultuurbeleid des te beter aan de oppervlakte. Het met hardnekkigheid gevoerde beleid dat daarnet door onze collega werd bepleit en wat wij noemen de gesubsidieerde vrijheid, dat we sinds jaar en dag aanklagen, nadert jammer genoeg met vlugge schreden naar een totaal faillissement waarvoor we altijd hebben gevreesd.

Ook daaraan dachten we terug toen we de tekst onder ogen kregen die door het landelijk georganiseerd jeugdwerk op 17 juni jl. tijdens een hoorzitting werd vooropgesteld - en daar waren ook de christelijke organisaties bij - met betrekking tot het ongenoegen dat daar werd geuit ten overstaan van de financiële en werkingssituatie waarin ook het jeugdwerk zich bevindt.

Wanneer men inderdaad gedurende vele jaren een ongeordend subsidiebeleid voert, dat afgestemd is op een echt klantensysteem, moet dit op een ogenblik in de geschiedenis, dat zich voor ons nu vlug schijnt aan te dienen, - en ik zal u dat bewijzen - tot een fataal punt leiden van ingebreke blijven.

Indien dit dan nog moet gebeuren in een moeilijke periode van harde en veel te grote jeugdwerkloosheid en in een sektor die, zo zegt men ons, meer dan 800 personeelsleden tewerkstelt, kan dat niet anders dan zo vele redenen van ongerustheid zijn voor de toekomst.

Seeuws

Wij kunnen dan ook begrijpen dat de verantwoordelijken uit de jeugdsector met klem vragen dat het decreet op het landelijk jeugdwerk moet gehonoreerd worden zoals de wetgever dat heeft voorzien.

Persoonlijk zijn we echter van oordeel dat ook hier weer het beleid zich vergist heeft in de opties en verkiezen wij, ook om gelijkwaardige kansen voor de verschillende organisaties te waarborgen, dat bij prioriteit de bij decreet vastgelegde subsidiëringsoptie maximaal wordt toegepast voor wat de weddelast voor de eerste vrijgestelde betreft, evenals wat de basisbetoelaging aangaat, en dat de rest van de bijkomende subsidies binnen de beschikbare begrotingspost, op gelijkmatige wijze wordt verdeeld. Dan pas zouden wij een flink stuk van deze ongerustheid kunnen wegnemen.

Mevrouw de Staatssecretaris, alhoewel we weten dat er dienaangaande reële moeilijkheden zijn geweest, en wellicht kan u daarop antwoorden, is het toch wel onbegrijpelijk dat er sinds meer dan 18 maanden geen adviesorgaan voor jeugd meer functioneert, sinds het opheffen van de voormalige Nederlandstalige Jeugdraad.

Wat dat betreft, zouden we met aandrang aan Mevrouw de Staatssecretaris willen verzoeken om alles in het werk te stellen en wij willen u daarbij helpen, opdat eindelijk het zolang beloofde jeugdadviesorgaan opnieuw zou opgericht worden.

Over een aantal sectoren uit het jeugdwerk, maken we ons in het bijzonder zorgen en dienaangaande hadden we graag van de Staatssecretaris enige waarborgen gekregen. Wij menen te weten dat de betoelaging van de dagkuren door het Bestuur voor Jeugdvorming, zou worden opgegeven en dat alleen het facet speelpleinwerking zou gehandhaafd blijven in de zo belangrijke vakantiekoloniewerking.

En dit terwijl wij gelijktijdig gealarmeerd worden door ongunstige beschikkingen die terzake ook door het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn onder meer worden getroffen. Mevrouw de Staatssecretaris, vooral

de dagkuurspeelpleinen maken ons bezorgd.

Dit kan geen gewone besparingsmaatregel zijn maar is een verkeerde beleidsoptie die de zwaksten in onze samenleving weer eens dreigen te treffen.

Het gaat inderdaad om deze kinderen van deze gezinnen die niet in staat zijn om gedurende de ganse vakantie deel te nemen aan buitenlandse en andere dure reizen en vakantiegelegenheden en aangewezen zijn om, in het beste geval als beide ouders werken, - wat helaas niet zo dikwijls het geval meer is - dagelijks naar de dagkuurspeelplein te trekken teneinde daar een volwaardige opvang te krijgen.

Het zijn meestal ook de financieel armste instellingen die met de bezorgdheid voor het volkse kind zelf, de middelen moeten bijeen brengen om ze een behoorlijke opvang en begeleiding te geven.

Ik vraag u met aandrang, mevrouw de Staatssecretaris, om hiervoor de nodige aandacht op te brengen.

Maar er blijkt ook uit de cijfers van de begroting en uit wat wij zelf menen te ervaren in de dagelijkse praktijk, dat andere vormen van lokaal jeugdwerk aan afbouw toe zijn, dit zijn uiteraard beleidskeuzen. Ik denk meer bepaald aan de jeugdateliers en aan de jeugdhuisen. Wat deze laatste betreft, weten we uit ervaring dat men zowel lokaal, provinciaal als voornamelijk nationaal deze, nogal lastige sector stilstaan wil afbouwen en in ieder geval niet verder wenst uit te bouwen.

Wanneer in 1962 alles op alles werd gezet om het jeugdhuiswerk uit te bouwen, was dit duidelijk de bedoeling - de goede - om een antwoord te geven aan de op dat ogenblik duidelijk zichtbare achteruitgang van de traditionele jeugdorganisaties, - waarvan velen van ons deel hebben uitgemaakt - voor het eerst ook deze van katholieke huize.

Later echter, werden sommige van deze initiatieven, die zich mettertijd hadden weten los te weken van onder de kerktoren, indien u mij deze uitdrukking toelaat, als lastposten ervaren en verder aan hun eigen lot over-

gelaten. Wanneer de jongste jaren er zich een gelukkige herneming van bepaalde vormen van traditioneel jeugdwerk duidelijk manifesteerde, betekende dit meteen dat men vanuit katholieke beleidsvisie terug het roer omgooide en voorzichtig afstand ging nemen van wat men eens gekoesterd had als de toekomst van het open jeugdwerk.

Wij hopen binnen afzienbare tijd een met preciese cijfers in aantallen en bedragen gestaafd document te kunnen voorleggen en te bewijzen - wij zullen dat in openbare vergadering doen - dat wat deze sector betreft, de beleidsopties die wij sinds 1962 hadden voorgesteld, voor de toekomst veiligheid inhielden, terwijl het ongecoördineerde, ongecontroleerde, ongebreidelde uitsmeren van zoveel honderden jeugdhuisen, ook hier weer tot een totaal faillissement moest leiden.

Van de nagenoeg 150 jeugdhuisen die in de jaren 70 - van vóór 1970 zijn er blijkbaar geen gegevens meer beschikbaar - die toen werden erkend en gesubsidieerd, worden nog slechts de helft ervan in de jaren 1980 betoelagd. Vele ervan bleven slechts enkele jaren - ten hoogste twee of drie jaar - overeind, doch hebben desalniettemin belangrijke werkingstoelagen en weddetoelagen opgebruikt die als een totaal verloren investering mogen worden beschouwd en ondanks dat worden in 1980 nog 280 jeugdhuisen - waaronder een flink pak nieuwe initiatieven - gesubsidieerd, maar staan de meesten - daarvan zijn voldoende bewijzen - voor dreigende faillissementen, ik mag het woord nu wel gebruiken, omdat zij op basis van een reglementering geld hebben opgenomen in privé-banken waarvoor zij vandaag of morgen ter verantwoording zullen worden geroepen, ook als vereniging zonder winstbejag.

De reden is natuurlijk - ik weet dat het hier gaat om een beleidsbeslissing van een meerderheidsgroep - dat veel te veel jeugdhuisen veel te weinig toelagen krijgen om behoorlijk het werk te presteren waarvoor zij erkend en gesubsidieerd worden en omdat ook in deze sector nooit een planmatig beleid is gevoerd met prioriteiten, die de kwaliteit van het werk zouden

Seeuws

moeten kunnen waarborgen.

En dit brengt mij, mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, waarde collega's, tot het aspect culturele- en sportinfrastructuur, waarbij de vraag zich, naarmate de middelen beperkter worden, steeds prangender stelt in verband met de beoogde rationalisatie waartoe men toch maar niet schijnt te komen, of althans zeer moeilijk.

Sedert het begin van de zestiger jaren, eert Minister van Elslande en na hem zijn collega professor Van Mechelen, zich in het toen nieuwe staatssecretariaat voor Nederlandse Cultuur nestelden, volgden de eerste steenleggingen van culturele gebouwen zich snel achter elkaar op.

De grondidee die ze daarbij volgden, na trouwens een uitstekende studie die hierover was gemaakt, door de KUL was dat uitsluitend door lokale overheden opgerichte culturele infrastructuur, voor een subsidiëring van 60 procent vanwege het Rijk, in aanmerking kwam. Niet eens zo mis, als men beseft dat de schoolstrijd nog fris in het geheugen lag - wellicht is dat de reden geweest - en dat de verzuiling aldaar omwille van de onderwijrsrust nog meer geld heeft gekost.

Minister Van Mechelen heeft toen moedig het principe gehuldigd dat in de culturele infrastructuur - het was een fundamentele beleidskeuze die moest worden gemaakt - geen gesubsidieerde verzuiling mag optreden ; daarvoor waren de middelen toen al beperkt.

Met andere woorden, de bouw van parochiezalen en van volkshuizen met culturele uitrustingen kwam niet voor subsidiëring in aanmerking.

Tot daar, wat ons betreft, tien op tien, maar wellicht mocht hij niet verder gaan want er kwam helaas geen planning, geen prioriteit en geen coördinatie tussen de verschillende overheidsinstanties.

Vandaar de huidige verschillen, niet alleen op het departement van cultuur, van culturele infrastructuur. We

klagen dit sterk aan op een ogenblik dat de crisis de sociale verworvenheden aantast en de economische teloorgang ons bedreigt.

En nochtans zijn het meestal gemeentebesturen van dezelfde politieke constellatie die de jongste jaren de culturele truwelen en bakstenen hanteren. Ook dit zullen we trachten te bewijzen.

Daarenboven stellen we vast dat verschillende departementen en ondergeschikte besturen boven en naast elkaar zonder enige samenhang, zogenaamde culturele infrastructuur bouwen en opzetten.

Er is vanzelfsprekend het departement van Nederlandse Cultuur zelf zoals dat tot voor kort heette, dat zelf bouwt of subsidieert inzake sportzalen, zwemdokken, bibliotheken, culturele centra, musea, jeugdlokalen, etc.

Daarnaast is er het Ministerie van Verkeerswezen dat gelijkaardige infrastructuur bouwt of subsidieert «op voorwaarde dat het het toerisme bevordert».

Vanzelfsprekend is er ook het Ministerie van Nationale Opvoeding dat zowel in het Rijk, het gemeentelijk, provinciaal als vrij onderwijs, geregeld turnzalen, sportzalen, polyvalente feestzalen en zelfs zwembaden opricht, al of niet rechtstreeks of onrechtstreeks gesubsidieerd door de gemeenschap.

Ook het Ministerie van Volksgezondheid, onder ik weet niet welke motivering, houdt er haar eigen bouwprogramma op na.

Zo zie je als je van Mechelen naar het domein van Hofstade rijdt, op je rechterzijde een reusachtige sportzaal met zwemdok staan, verlaten sedert jaren omdat niemand het wenst of kan uitbaten.

Je kan maar niet te weten komen waarom deze miljoeneninvestering daar staat.

Er is ook het Ministerie van Landsverdediging, dat zich niet onbetuigd laat. Elke nieuwe grote kazerne beschikt over zijn sporthal, schouwburgzaal en zwemdok, maar in de week-ends staan

ze meestal leeg.

Er zijn de gemeenten en de provincies die vaak op eigen kosten, gecombineerde vormen van culturele infrastructuur bouwen, dikwijls tegen dure leningen bij de daartoe opgerichte banken.

Indien men er dan in deze gemeenten in slaagt deze infrastructuur tegen de eerstvolgende verkiezingen, open te stellen, is dat nog niet eens zo slecht bedacht.

Het gekke is nu dat deze drukke bouwbedoening van de jongste tien jaar te allen kante volledig wanordelijk gebeurt. Er is geen plan, geen samenhang, er is geen prioriteitenlijst. Wie geld heeft werkt voor zijn eigen gemeente een project uit en wie invloed heeft vindt wel de personen die het voor het zeggen hebben in Brussel en kan aldus aan zijn trekken komen.

Zo beschikken kleine gemeenten over een cultureel centrum met een schouwburg die feitelijk thuis hoort in de hoogste categorie, met een gloednieuwe bibliotheek en als het kan, ook nog een zwemdok, terwijl lokale scholen en kazernes gelijkaardige bouwprogramma's uitvoeren, soms op hetzelfde grondgebied, zonder met elkaar ruggespraak te houden, uitsluitend voor eigen gebruik.

Als dan 's avonds en in de week-ends en tijdens de vakantie deze lokalen leeg staan, is hen dat geen zorg. Organisatorisch is deze formule de gemakkelijkste maar ook de kostelijkste voor de gemeenschap.

Maar het gevolg is hier dan toch maar dat er gemeenten, dat er streken en dat er provincies zijn waar niets of vrijwel niets aan infrastructuur voorhanden is omdat er geen aanbod is geweest en dat er andere zijn waar een ongeordende, voor deze crisistijd ongeoorloofde, concentratie van weelderige culturele infrastructuur en sportinfrastructuur bestaat.

Op gevaar af bitsige opmerkingen te krijgen moet ik toch wel onderstrepen dat hier ook louter politieke belangen om het hoekje komen kijken. Dit ligt nogal voor de hand met dit systeem van aanbod zoals het hier wordt gesteld.

Seeuws

Ook dit zou niet de doorslag mogen geven bij de keuze van de prioriteiten maar bij ontstentenis daarvan moeten we vaststellen dat we, wanneer we de gekende cijfers voor 1980 van de dossiers van culturele centra bekijken, tot bevindingen komen die we, zonder demagogisch te zijn, tóch wel kenschetsend vinden en we vragen met aandrang dat van deze politieke opties zou worden afgestapt in de toekomst.

Ik veroorloof mij enkele cijfers naar voren te brengen. In totaal zijn ons 22 dossiers bekend van culturele centra voor een totaal bedrag van iets meer dan 206,5 miljoen frank. Van deze 22 dossiers zijn er 13 gelegen in gemeenten met een absolute CVP-meerderheid of voor meer dan 59 procent van het totaal aantal dossiers.

Nog meer, bij 20 op de 22 dossiers of meer dan 90 % zijn dezelfde collega's - zoals collega De Bondt dat zou zeggen - betrokken bij het bestuur van de gemeente.

En een ander aspect, wat de spreiding over de verschillende provincies betreft zijn er 9 op de 22 dossiers - steeds in 1980 - nog altijd weer voor de provincie Limburg bestemd of bijna 41 procent van het aantal. Als we dit nu omzetten in de werkelijke besteedde sommen dan moeten we vaststellen dat, over dezelfde dossiers, meer dan 64 procent naar gemeenten gaan met een absolute katholieke meerderheid en meer dan 85 procent naar gemeenten waar de CVP bij betrokken is. En wat het Limburgse aandeel betreft, meer dan 50 procent van het beschikbare bedrag gaat naar deze dossiers. *(Onderbreking van de heer Mesotten)*

Inderdaad, op initiatief van de provincie, maar u moet toegeven dat het voor de gemeenschap en voor de lokale bevolking waar niets gebeurt een trieste vaststelling is.

Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ik wou doen opmerken, dat dit uitsluitend de subsidiëring van de culturele centra betreft en dat bibliotheken, jeugdhuisen, musea en andere culturele infrastructuur hier niet in

aanmerking werden genomen.

Daarenboven moeten we vaststellen dat deze trend bij de infrastructuur-toelagen voor het BLOSO nog in sterkere mate wordt bevestigd. In cijfers uitgedrukt, altijd voor hetzelfde jaar, betekent dit 13 dossiers voor een totaal bedrag van bijna 74 miljoen, waarvan 11 dossiers of nagenoeg 85 procent, waarbij de CVP bij het college is betrokken, wat in het totale pakket van de toelagen, nagenoeg 65 procent vertegenwoordigt.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, waarde collega's, wij zeggen dit niet met een verholen genoegdoening.

Men weet van ons dat wij liefst geen demagogische taal gebruiken, maar de nuchtere cijfers moeten soms gezegd worden omdat wij in een toestand zijn terecht gekomen waarbij de ogen nu toch wel moeten opengaan en waarbij een beleid dat faalt, plaats moet ruimen voor andere concrete opties die moeten vermijden dat het totale culturele beleid ineens stort of verschrompelt tot pietluttiger gedoe bij gebrek aan middelen voor het gevoerde beleid.

Wat nu betreft de begrotingskredieten, hadden we graag enkele opmerkingen geformuleerd en vragen gesteld naar uitschieters in de begroting.

Mevrouw Dielens heeft het er reeds over gehad. Ik ga trachten te vermijden hier in herhaling te vervallen.

Uiteraard zijn de cijfers waar wij het over hebben reeds voor de helft gebruikt.

Anderzijds stellen we vast dat de samenvoeging van verschillende artikels, in verband met de werking van de diensten, weinig overzichtelijk is voor de parlementair die er mee wordt geconfronteerd. Vandaar dat we er op aandringen om voor 1981 opnieuw een functionele begroting op te stellen.

De heer V. Anciaux : Deze is nochtans klaar maar zij wordt ons niet medege-deeld.

De heer W. Seeuws : Wij hebben ze dus nog niet ter beschikking.

Mevrouw de Staatssecretaris, wij hebben gemeend te moeten vaststellen dat er geen kredieten - misschien is het gebeurd onder een andere naam - zijn ingeschreven voor de werking van het bij decreet vastgelegde commissariaat-generaal voor internationale culturele samenwerking. Maar ik neem aan dat u ons zult uitleggen hoe dit in 1981 nog zou kunnen op gang gebracht worden indien dienaangaande niets in de begroting zou zijn voorzien.

Wat betreft de afwijking die de begrotingswet voorziet van de Rijkscomptabiliteit, waarbij de saldi van de niet-gesplitste kredieten van Titel I en van Titel II van de bij dit decreet gevoegde tabel naar het volgende jaar mogen worden overgedragen in dezelfde voorwaarden als de gesplitste kredieten en de voorziening dat de Vlaamse Executieve de overgedragen niet-gebruikte kredieten kan overschrijven op de andere artikelen van dezelfde Titel of hetzelfde deel van een Titel van de begroting, zou het goed zijn dat deze belangrijke opties die een wijziging van de oorspronkelijke begroting inhouden dat deze voorstellen terzake van overgedragen kredieten voor advies - het gaat over een volgend begrotingsjaar - zouden voorgelegd worden aan de commissie begroting van de Vlaamse Raad.

Wel hadden wij vragen - zoals juffrouw Dielens - naar enkele begrotingsposten die nogal fiks naar omhoog zijn getrokken: wij zien dat artikel 1243 over opvoedende manifestaties met 15 miljoen is opgetrokken, dat voor de uitvoering van het decreet op de amateuristische kunstbeoefening bijna 50 miljoen meer is ingeschreven, dat voor de toepassing voor het decreet op het sociaal-cultureel vormingswerk opnieuw 12,5 miljoen méér is gebudgetteerd, wat het totale bedrag - alleen voor het vormingswerk voor volwassenen juffrouw Dielens - op reeds meer dan 262 miljoen brengt, dat er onder verschillende artikelen opnieuw een reeks nominatief ingeschreven VZW's worden gesubsidieerd, wat uiteraard zonder normen - en ik neem dus aan - met weinig controle gebeurt.

Wij stelden ook vast dat de voorzie-

Seeuws

ningen voor het bibliotheekdecreet nagenoeg werden verdubbeld, wat ons logisch leek maar dat bij mij persoonlijk althans de vraag doet rijzen op welke gegevens men zich ter zake baseert, daar waar men in de Commissie nooit enig cijfer tijdens de voorbereiding van het decreet heeft kunnen vooropzetten. Wij merken op dat onder meer de post 1202 voor verbruik-uitgaven meer dan 16 miljoen méér werd uitgetrokken en dat in de post 1257 voor de realisatie van culturele films 23 miljoen méér is ingeschreven, dat is 50 % meer dan vorig jaar, maar ook daar zou zeker een reden voor zijn, en dat ook voor het toneel-decreet nogmaals 66 miljoen méér is geraamd wat deze begroting nu al op meer dan 426 miljoen brengt. Dat wil zeggen dat meer werd ingeschreven dan wat er voor het bibliotheekdecreet is gepland.

Verder werd een bedrag ingeschreven voor het Eigen Vermogen der Rijksinstellingen voor het kunstonderwijs en zien we naast de posten 4321 tweemaal 100 miljoen voor Opera Gent en de Opera Antwerpen. Naast deze twee toelagen is een afzonderlijke toelage ingeschreven voor de koninklijke Opera voor Vlaanderen - Antwerpen, voor een bedrag van 85 miljoen waarvan we ons afvragen wat dit precies inhoudt. Hierover hadden we zeer graag enige uitleg.

Tenslotte werd onze aandacht ook gevestigd op een verhoging van nagenoeg 50 % voor een bedrag van 4,5 miljoen voor wetenschappelijke enquêtes, wat een relatief klein bedrag is. Graag hoorden wij de bevestiging - in openbare zitting - van de verklaring van Minister Geens, die ons jammer genoeg heeft moeten verlaten, in de begrotingscommissie over een op te richten dienst voor wetenschapsbeleid binnen de Vlaamse Gemeenschap.

Ziedaar, mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, enkele vragen rond de begrotingsposten. Wij zouden willen besluiten met enige beschouwingen rond het te voeren cultureel beleid.

Wat wij nodig hebben in onze typi-

sche pluralistische maatschappij is een pluriforme behoeftevoorziening, ook op cultureel gebied. We zullen een cultureel beleidsplan moeten opmaken - nu meer dan ooit - zoals we dat in het verleden deden voor andere sectoren.

Een beleidsplan op het gebied van de cultuur zal dan ook tot een herverkeveling moeten leiden van het hele potentieel aan eerder beperkte mogelijkheden. Als wij over planning van het cultuurbeleid spreken dan bedoelen wij de planning van een beleid dat met vele variabele factoren rekening moet houden maar dat uitgaat van één constante : de menselijke creativiteit. Het is deze creativiteit die een menselijke eigenschap bij uitstek is en wellicht de enige uitsluitend menselijke eigenschap.

De culturele actie is één van de resultaten van die creativiteit. De concrete vorm die ze daarbij aanneemt, wordt bepaald door de gestalte van de maatschappij waarin wij leven en die wij opbouwen. Dat betekent dat alle vormen, die wij om ons heen zien, hun oorsprong en hun conditionering vinden in de maatschappelijke structuur die wij kennen.

Maar de eerste symptomen van cardinale veranderingen zijn reeds zichtbaar : het museum, in overgrootvaders tijd nog een verworvenheid van eerste orde als een openbare verzameling van kunst is bezig uit te groeien tot een centrum van diverse activiteiten. En niemand, die bijvoorbeeld het toneelgebeuren of het muzikale toneel en de muziek niet meer passen in het bestel waarin ze tot dusver functioneerden.

Verontrustend echter is nu precies dat het sinds jaren door ons gevoerde subsidiebeleid het huidige bestel consolideert en dat er geen heil is buiten dit bestel.

We kennen echter de dodelijke consolidatie die uitgaat van een toelagensysteem dat dingen bestendigt in plaats van verandering toe te laten. En nochtans is er een minimaal percentage van de beschikbare financiële middelen nodig om de kunst van morgen, dat is de anti-kunst van vandaag, kansen te geven. Een kunstbeleid dat niet bereid zou

zijn - ik heb gemeend dit te ontwarren in één van vorige uiteenzettingen - bij te dragen tot de ondermijning van het geconsolideerde kunstleven, faalt op het meest vitale punt van haar beleid.

We hadden gehoopt dat de betrokken Ministers - en de nieuwe staatsstructuur heeft het ons echt niet gemakkelijker gemaakt - een overzicht zouden kunnen geven van de plannen op korte- en middenlange termijn, met een aanduiding van de financiële middelen die voor dit beleid moeten worden uitgetrokken.

Met de beste wil van de wereld - hoe kan het ook anders - zien we echte de grote beleidslijnen van de landelijke cultuurpolitiek niet duidelijk in de begroting die ons wordt voorgelegd en er is ook naar onze ervaring, geen bestuurskader waarbinnen deze cultuurpolitiek zich kan afspelen.

In het sinds jaren gevoerde beleid ontbreken deze grote richtlijnen en vaste normen zodat volgens ons een wildgroei is ontstaan waar de kreet van de dag, de pressie van een groep en niet te vergeten de overtuigingskracht van een ambtenaar de gestalte van het beleid vaak bepalen.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers en Staatssecretarissen, de vormgeving van zo'n cultuurbeleid in deze bikkelharte periode van economische achteruitgang, van grote werkloosheid en van desastreuze begrotingstekorten, is een politieke strijd die politieke moed vereist, van ons allen, niet uitsluitend van de mensen aan de top.

En het zal nodig zijn om degenen bijeen te brengen, die het proces van sociale verandering als subject willen hanteren. Het zal vooral nodig zijn om alternatieve modellen in concreto uit te werken.

De praktijk leert ons dat dit soort cultuurbeleid en dit soort cultuurpolitiek ook sociale politiek is, dat er een samenhang is tussen bibliotheken, speelplaatsen, saneringsplannen, wijkgebouwen, en andere activiteiten van het sociale leven. Maar het was diezelfde ervaring over de resultaten van het nu gedurende een generatie gevoerde cultuurbeleid, die bij velen

Seeuws

een gevoel van teleurstelling hebben teweeggebracht.

Ik besluit, mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, geachte collega's, dat één en ander moet ons aanzetten om ons los durven te schudden van het traditioneel gevoerde beleid om in het kader van de huidige maatschappelijke, economische en financiële toestand, het aandeel te bepalen van dat wij aan middelen willen besteden voor culturele doeleinden om binnen deze middelen de noodzakelijke prioriteiten vast te leggen van wat wij hoofdzakelijk willen bevorderen en wat wij willen in stand houden. Zo niet, zal het beleid bij gebrek aan middelen verschrompelen tot een genivelleerde, nietszeggende en niet meer ter zake doerende politiek van machteloosheid om de menselijke creativiteit nog enige kans te geven.

Ik meen dat wij dit samen kunnen. Wij willen er alvast aan meewerken. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter : De heer De Rouck heeft het woord.

De heer G. De Rouck (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Staatssecretaris, dames en heren, mijn betoog zal zich tot de sector cultuur en het museumbeleid beperken en zal in veel opzichten ook aansluiten bij hetgeen voorgaande spreker in verband met het subsidiebeleid heeft gezegd.

Wat meer bepaald de toelagen voor de socio-culturele sector betreft, valt een subsidievermindering op voor een aantal sectoren en tegelijk een vermeerdering voor een aantal andere.

De subsidies voor volkswontwikkeling, op basis van het koninklijk besluit van 1967, bedragen twaalf miljoen frank minder dan vorig jaar. Hoe valt dit te rijmen met de toch aanzienlijke toename van het aantal organisaties, die onder volkswontwikkeling ressorteren ? We nemen aan, op basis van verklaringen van mevrouw De Backer zelf, dat de amateuristische kunstbeoefening nog steeds op basis van het koninklijk besluit van 1967 wordt gesubsidieerd, aangezien op het ogenblik de

uitvoeringsbesluiten van het decreet op de amateuristische kunstbeoefening nog steeds niet zijn verschenen. De verenigingen ontvangen echter twaalf en een half miljoen frank aan subsidies meer dan het voorgaande jaar. Naast de naakte cijfers, hadden we, in verband met de verdeling van het totale subsidiebedrag, graag wat meer toelichting gekregen. Is het aantal verenigingen gestegen ? En zo ja, volstaat de verhoging met 12,5 miljoen dan om alle verenigingen een even groot subsidiebedrag te garanderen als vorig jaar ? Dezelfde vraag kan worden gesteld voor wat de instellingen betreft. Zij ontvangen voor 1981 weliswaar vijf en een half miljoen meer, maar anderzijds is hun aantal met vier toegenomen. Als een instelling gemiddeld twee miljoen ontvangt, komt men voor de vier nieuwe instellingen al tot acht miljoen, of twee en een half miljoen minder dan de verhoging met acht miljoen.

Of zijn er misschien bestaande en vroeger erkende instellingen wegevalen, of is het ook hier zó dat het bedrag per instelling ten opzichte van het vorige jaar zal dalen ?

— *Mevrouw G. Devos, Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.*

De koepelorganisaties ontvangen één miljoen minder. Het aantal koepels is nochtans gelijk gebleven.

De toelagen voor creatieve expressie voor volwassenen - er is daarstraks ook sprake geweest van creatieve expressie - bedroeg het vorige jaar 1,2 miljoen, thans nog slechts 0,8 miljoen, of een vermindering met één derde.

Ongeveer tien jaar geleden, mevrouw de Staatssecretaris, toen deze toelage werd ingesteld, - en ik zat toen in de Hoge Raad voor de Volksopleiding - bedroeg het totale subsidiebedrag voor deze categorie al één miljoen. Ik geloof niet dat we met deze vermindering de creativiteit "van de volwassenen van onze Vlaamse gemeenschap aanwakkeren.

Voor samenlevingsopbouw is er een status quo. Nochtans is er, wat het aantal gesubsidieerde entiteiten be-

treft, ook hier een aanzienlijke toename. Globaal gezien dus een gevoelige vermindering van de subsidies voor het socio-culturele leven. Dit is des te opmerkelijker omdat eerder formeel werd beloofd rekening te zullen houden met een indexaanpassing voor de basis- en de werkingstoelagen, en met de anciënniteit en diploma's voor wat de personeelstoelagen betreft. Hangt deze vermindering samen met een visie op het cultuurbeleid, wil men bepaalde vormen bevoordelen of benadelen, bijvoorbeeld de sector samenlevingsopbouw, die maatschappijkritisch is ingesteld ?

Realiseert men zich dat tal van verenigingen, instellingen e.a. door een gevoelige vermindering van hun subsidies in ernstige moeilijkheden kunnen komen ?

Hoe dan ook is dit in strijd met uw verklaring, mevrouw de Staatssecretaris, waar u overigens terecht opmerkt in een recent verschenen artikel in «De Gazet van Antwerpen» dat «cultuur de werkloosheid bestrijdt» en daarbij verwijst naar de rechtstreekse en onrechtstreekse tewerkstellingsmogelijkheden in de culturele sector. Wij zijn het op dat gebied volledig met u eens.

Daarbij voegen zich dan nog de moeilijkheden die voorkomen uit de laatstijdige uitbetaling van subsidies. Dit jaar werden deze geweten aan de computer van Financies, o.m. in antwoord op een vraag van collega Van Geyt. Is dergelijk voorval voor de toekomst definitief uitgesloten, zodat vermeden wordt dat de verenigingen zich tot de banken moeten wenden ? Zoals men weet is de intrest, die de banken aanrekenen voor kortlopende leningen zeer hoog.

Men kan stellen dat praktisch één vijfde van de subsidiebedragen - karige subsidiebedragen - moeten besteed worden aan de afbetaling van bankleningen. Er is zelfs, naar men ons meldt, een competitie onder de banken aan de gang om zoveel mogelijk organisaties aan te werven ! - met de klemtoon op het woordje «aan te werven» -

De heer W. Seeuws : Ik zal ze u met

Seeuws

naam noemen, als u wil.

De heer G. De Rouck : We zullen hier niet verder ingaan op alle andere moeilijkheden die de verenigingen ondervinden als gevolg van het subsidiëbeleid. We beperken er ons toe te verwijzen naar onze vroegere uiteenzettingen, alsmede naar het zwartboek cultuurbeleid van Koepel 5.

Zoals men weet werd dit zwartboek vorig jaar verwezen naar de commissie. Ondertussen ging een jaar voorbij, zeggen we maar verloren, zonder dat het zwartboek - een zeer belangrijk document nochtans - zelfs maar besproken werd.

Tenslotte willen we nog enkele concrete vragen stellen, verwijzend naar begrotingsposten.

Tot ons groot genoegen vernamen we dat de Hoge Raad voor Volksontwikkeling, na anderhalfjaar palabers, eindelijk samengesteld is.

Zal de Raad nu de ontbrekende adviezen met terugwerkende kracht mogen geven ?

Onder artikel 33.46 van het verantwoordingsprogramma van de begroting vinden we vermeld : «Toelage aan de stichting Rika De Backer».

Mevrouw de Staatssecretaris, wij zijn compleet onwetend omtrent de werking van de stichting. Kan u ons vertellen of er wat betreft de strijd tegen geweld in de sport resultaten te noteren vallen ?

Onder artikel 33.58 van het verantwoordingsprogramma vinden we vermeld : «Toelage aan de vzw Platform voor Voluntariaat», een nieuw initiatief als exponent van de koning Boudewijn Stichting. Ook hieromtrent vragen we nadere toelichting.

Onder artikel 33.07 is vermeld : «Toelage aan de Belgische Mediatheek.» Deze toelage bedraagt 14 miljoen. Ik weet niet of het op dit ogenblik nog wenselijk of nodig is dat wij aan de Belgische mediatheek een toelage geven. Zouden wij niet beter een mediatheek voor de Vlaamse Gemeenschap oprichten ?

Een slotbedenking omtrent de subsidiëring van literaire tijdschriften. Daar merkt men dat een drietal bladen, Dietsche warande & Belfort, Nieuw Vlaams Tijdschrift en De Vlaamse Gids, met het leeuwenandeel van de subsidies gaan lopen. Deze tijdschriften gaan door als behorend tot respectievelijk de katholieke, socialistische en liberale strekkingen. Is dit wellicht de verklaring voor hun hoge subsidies, daar waar andere tijdschriften, die niet slechter zijn dan de genoemde, veel minder ontvangen ?

Bovendien vernemen we dat de auteurs, medewerkers aan deze tijdschriften, extra-honoraria ter subsidiëring in rekening kunnen brengen, wat niet het geval is voor de andere tijdschriften.

Alweer een spijtig resultaat van ons zuil-"pluralisme", dat alles reduceert tot partijpolitieke tegenstellingen.

Het tweede deel van mijn betoog betreft de industriële archeologie.

We hebben hier reeds enkele keren gewezen op het belang van wat men de jongste jaren «industriële archeologie» gaan noemen is.

Bedoeling van de industriële archeologie is dus het bewaren van ons industriële erfgoed, niet enkel de gebouwen en de infrastructuur, maar het geheel in werking.

Er is dus voor de industriële archeologie een dubbele taak weggelegd : enerzijds, behoud en bescherming van gebouwen en inboedel, anderzijds, - en dit is minstens even belangrijk - het in het bedrijf houden van de produktie- en verdelingsfuncties.

Hier is alweer een grote taak voor werkgelegenheid weggelegd. Er zijn de jongste tijd in Vlaanderen een aantal merkwaardige initiatieven genomen tot het behoud van een aantal elementen van ons industrieel erfgoed, in de zin zoals we bedoelen.

We noemen er hier slechts één. Zo'n vijf jaar geleden kochten enkele jongeren een oude brouwerij te Esen-Diksmuide. Op enkele jaren tijd ontwikkelden ze een eigen produkt, het

zogenaamde «Oerbier», gebrouwen volgens eigen, natuurlijke, methodes. Het werd een succes, ondanks de vele moeilijkheden die ze ondervonden.

Maar veelal lopen gelijkaardige initiatieven op een mislukking uit, door de vele problemen die zich stellen. We sommen op wat met name de streekbrouwerijen en -stokerijen betreft: de apparatuur, veelal verouderd, moet gekonserveerd worden ; stukken vernieuwd ; er is bepaald veel startkapitaal nodig ; er is het probleem van de accijnsrechten.

Voor de meeste van deze problemen zou een begrijpende en ingrijpende houding van de overheid een oplossing kunnen bieden.

Ter zake verwijs ik naar een brochure die ik pas gisteravond heb gekregen en nog gedeeltelijk heb gelezen aangezien ze in mijn uiteenzetting past, met name de brochure uitgegeven door het Museum voor Industriële Archeologie en Textiel van de stad Gent, «In en om de Alambiek, Jenever en alcoholstokerijen.» Daarin staat onder andere te lezen : «De tentoonstelling «In en om de alambiek» belicht daarentegen de ambachtelijke en industriële alcoholdestillatie, inzonderheid het stoken van graanjenever. Ze wil echter daarnaast ook de aandacht vestigen op een wetenschappelijk aspect dat tot heden toe door de musea in Vlaanderen vrijwel volledig werd verwaarloosd, namelijk het verzamelen van materiaal en gegevens betreffende het «actuele patrimonium» dat nog beschikbaar is. Men gaat daarbij uit van de volgende rede-nering.

Wanneer een bepaald object, bijvoorbeeld een machine, niet meer gebruikt wordt, duurt het vaak nog een hele generatie alvorens men dit voorwerp naar waarde gaat schatten, om welke reden dan ook. In die tussenperiode gaat de herinnering eraan, de documentatie erover zeer vaak verloren».

Ik zal niet verder lezen, maar hier wijst men toch heel zeker op de noodzaak ons industrieel potentieel op dat gebied te bewaren, te actualiseren en dus ook productief te houden.

Voor het lenen van kapitaal zouden

Fractievoorzitter J. Van Elewyck (SP) en mevrouw J. Adriaensens (SP) in gesprek

rentebonificaties kunnen toegestaan worden. De accijnsrechten zouden kunnen aangepast worden ; nu ook al zijn deze verschillend en worden ze verschillend geïnd, naargelang het grote of kleine brouwerijen betreft, of verschillende biersoorten. Bovendien stelt zich voor deze kleinere, streekgebonden, bedrijven het algemene probleem van de kleine, arbeidsintensieve bedrijven : ten gevolge van de sociale wetgeving kunnen deze bijna onmogelijk de concurrentie aan met de grotere brouwerijen en bedrijven. Een aangepaste sociale wetgeving, met een gedifferentieerde regeling naargelang het kleine of grote bedrijven betreft, dringt zich derhalve op.

Mede met het oog op de werkgelegenheid is dit zeker verantwoord.

Tot slot zou ik willen wijzen, zeer in het kort, op de werkelijke fouten. Ik heb er één aangehaald niet zolang geleden in verband met het bezwaren van ons industrieel erfgoed. Mevrouw de Staatssecretaris, u hebt me geantwoord, in verband met het fameuze torentje te Ronse, dat het gesloopt is.

Ik ga niet de hele geschiedenis herhalen. Ik wil er enkel nog als voorbeeld het volgende aan toevoegen. Ondanks uw jongste brief, waarvoor ik u dank, blijven privé-instanties blijkbaar schaafteloos alle bouwbepalingen ter zijde schuiven. De overheid legt zich neer bij hun optreden, niemand wordt vervolgd en er worden geen initiatieven ter zake genomen. Voor ons kan er niet de minste twijfel bestaan omtrent de aan te nemen houding: de voorwaarden voor de bouwtoelating werden niet nageleefd, dus moet er sanctionering volgen. Zo niet, betekent het een vrijgeleide voor nieuwe aanslagen op de belangen van de gemeenschap en op ons cultureel en architectonisch industrieel patrimonium. (*Applaus bij de VU*)

De Voorzitter : De heer Deleecq heeft het woord.

De heer A. Deleecq (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, dames Staatssecretarissen, geachte collega's, ik had enkele beschouwingen willen maken naar aanleiding van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en

meer bepaald over de noodzaak van het structureren van het welzijnsbeleid in onze gemeenschap. De autonomie, zoals in het verslag van de commissie staat naar het woord van de Staatssecretaris, is meer dan een afzonderlijke reeks begrotingsposten. Het komt erop aan dat wij de gelden gaan gebruiken om een eigen beleid te voeren. Om dat eigen beleid te voeren hebben wij eigen instellingen nodig die het welzijnsbeleid niet alleen administreren, maar ook kunnen concipiëren en intellectueel voorbereiden.

Ik zou derhalve uw bijzondere aandacht willen vragen voor de voorrang die naar mijn mening moet gegeven worden aan het tijdig tot stand brengen van structuren die voor de toekomst van ons eigen welzijnsbeleid bepalend kunnen zijn. Dit jaar en gedurende de volgende maanden hebben wij de gelegenheid om dit te verwezenlijken. Als wij dit moment laten voorbijgaan, zal het niet meer terugkomen.

In dit verband had ik willen handelen over drie meer concrete aangelegenheden. Ten eerste, de noodzaak van sociale planning, ten tweede, de adviesfunctie op sociaal gebied in de Vlaamse Gemeenschap en, ten derde, het wetenschapsbeleid in de Vlaamse Gemeenschap.

Mevrouw de Staatssecretaris, wanneer de planning geschiedt in een centrale instelling zoals dit in België geconcentreerd is, dan lopen wij het sociale risico in de verdrukking te komen van het economische. Ik zou willen verwijzen naar het voorbeeld van Nederland, waar men in 1973 een sociaal en cultureel planbureau heeft opgericht dat bevoegd is in materies die helemaal overeenstemmen met de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap. Ik pleit niet zozeer voor het tot stand brengen van een nieuwe instelling met nieuwe benoemingen en nieuwe diensten. Ik pleit voor het tot stand brengen van een functie die kan vervuld worden en die, wat het personeel betreft, kan «gestraft» worden door samenvoeging van een aantal diensten die op Belgisch niveau bestaan en in het raam van de staats-hervorming moeten gesplitst worden.

Deleeck

Ik denk hier niet uitsluitend aan het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudie, dat trouwens naar mijn smaak tot nog toe voortreffelijk werk heeft geleverd, wat de thema's betreft, wat eenzijdig. Ik denk tevens aan het Nationaal Instituut voor de Huisvesting.

Het potentieel voor het tot stand brengen van een centrale onderzoekseenheid ten dienste van het beleid is dus in het Vlaamse land aanwezig.

Wat zou het sociaal planbureau moeten doen ? Het zou een doorlopende inventaris moeten opstellen van de sociale toestand van de natie. Het zou ook moeten doen aan toekomstverkenning. Ik zal daar nu niet op ingaan. Het is trouwens meer een technische kwestie dan een politieke.

Toch moge ik er op wijzen, geachte collega's, dat alle beschaafde landen - u zult mij dat woord «beschaafd», dat ik hier anecdotisch gebruik, niet kwalijk nemen - beschikken over hetgeen men noemt sociale verslagen, «social reports», zij hebben verschillende benamingen. Vele landen beschikken over studiegroepen ie geen academisch werk verrichten, maar die vorse naar de toekomst. In de meeste landen dragen die studiegroepen een speciale naam. In Polen bijvoorbeeld is dat: 2.000 ; in Frankrijk: Les Futuribles. ;

Het zou goed zijn, nu wij met de autonomie een effectieve aanvang maken, deze aangelegenheid ook in onze gemeenschap gestalte te geven en te realiseren.

Dit planbureau zou de voorbereidende onderzoeken hetzij zelf kunnen verrichten, hetzij laten verrichten. Ik kom daarstraks nog op terug.

Wat ik uitermate belangrijk vind is, dat dit planbureau in het Vlaamse land het wetenschappelijk onderzoek op sociaal gebied, dat door de universiteiten wordt verricht of zou moeten verricht worden, kunnen coördineren en richten naar datgene wat de gemeenschap eigenlijk nodig heeft om haar beleid te onderbouwen.

Dat Planbureau zou de intellectuele

ruggegraat van het eigen beleid kunnen zijn.

Ik vat samen door te zeggen : het kan groeien, het bestaat, maar men moet het samenbrengen. Ik denk dat het heel nuttig zou zijn moest men dit binnen afzienbare tijd kunnen doen, want indien de gemeenschapswerking vaste vorm heeft aangenomen, is er minder gelegenheid tot vernieuwing.

De heer L. Hancké : Volledig akkoord.

De heer A. Deleeck : Steeds in dezelfde geest, wil ik spreken over de adviesfunctie op sociaal gebied in de Vlaamse Gemeenschap. Op economisch gebied zijn de zaken vrij duidelijk. De adviesfunctie wordt waargenomen door de Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen. Het is niet ondenkbaar dat deze Raad zich ook op sociaal gebied zou willen uitspreken. Persoonlijk heb ik echter de indruk dat hij daartoe in feit op dit ogenblik nog niet gemaakt of geroepen is. Het is wel zo, dat in het raam van de staats-hervorming een groot aantal hoge raden moeten gesplitst worden. Zo bijvoorbeeld de Hoge Raad voor het Gezin, de Hoge Raad voor Mindervaliden, de Hoge Raad voor Maatschappelijk Welzijn, de Hoge Raad voor Samenlevingsopbouw.

Ik zou u durven vragen mevrouw de Staatssecretaris, in overweging te nemen of het niet nuttig zou zijn - ik herhaal dit vandaag want binnen enkele maanden is het misschien reeds te laat - over te gaan tot de oprichting van één welzijnsraad voor de Vlaamse Gemeenschap. Waarom één ? Wel, omdat dit zou beantwoorden, ten eerste, aan één van onze belangrijkste doelstellingen, met name dat het sociaal beleid in de Vlaamse Gemeenschap geïntegreerd zou worden opgevat, niet in aparte kastjes, maar in een samenhangend geheel. Ik neem aan dat binnen zulke enige Hoge Raad plaats is voor secties. Men kan voor mindervaliden en voor gezinnen een afzonderlijke entiteit voorzien. Ik meen wel dat dit een grote stap vooruit zou zijn in de valorisatie van de adviesfunctie ten aanzien van het beleid, te meer daar het beleid in de Vlaamse deelregering collegiaal wordt uitgeoefend. Mijns inziens zou

het een grote versterking van de adviesfunctie zijn indien men dit in één entiteit zou kunnen onderbrengen.

Ten tweede, meen ik dat men een aanzienlijke besparing van personeel en uitrusting zou kunnen bereiken. Het is inderdaad zo, dat in vele hoge raden dezelfde personen zetelen of dezelfde verenigingen of organisaties vertegenwoordigd zijn. Ik meen dus dat op dit, zoals op het vorige gebied, in het Vlaamse land, dat vrij klein is en over weinig specialisaties beschikt en weinig personen die zich in alles kunnen specialiseren, een bundeling noodzakelijk is en zeker geen versnippering.

Ten derde, wat het wetenschapsbeleid betreft, mevrouw de Staatssecretaris, had ik uw aandacht willen vragen voor het feit dat het wetenschapsbeleid totnogtoe op nationaal niveau in feite waargenomen wordt door de diensten van de Eerste minister belast met de programmatie van het wetenschapsbeleid.

Wat het sociale betreft, heeft men hier vanaf 1975 tot 1978 en van 1978 tot 1981 twee omvangrijke programma's sociale wetenschappen, ik mag niet zeggen gefinancierd, maar voornamelijk georganiseerd. Dit houdt in dat de overheid een bepaald thema heeft voorgesteld aan de universiteiten en dat deze gefinancierd werden onder voorwaarde dat hun inspanningen gecoördineerd werden naar bepaalde doelen toe.

De functie van de dienst gelast met het programma van wetenschappelijk beleid is geweest dat zij, doorheen dat onderzoek, een grote hoeveelheid materiaal heeft verzameld. Ten tweede de samenwerking tussen universiteiten bevorderd hebben en dat is een vrij merkwaardige aangelegenheid en ten derde dat op verscheidene plaatsen gespecialiseerde onderzoeksteams hebben tot stand gebracht. Dit onderzoek is beleidsgericht onderzoek. Dit wil zeggen dat het onderzoek niet alleen een academische waarde heeft maar ook van nut kan zijn voor wat de overheid moet weten en doen.

Thans bestaat er een vacuum. Het nationale programma heeft opgehouden

Deleecq

te bestaan en op het niveau van de Gemeenschap is deze bevoegdheid niet overgenomen. Het gevaar bestaat, mevrouw de Staatssecretaris, dat het initiatief dat door verschillende instanties en door verschillende voor- aanstaande personen destijds tot stand werd gebracht in het jaar 1975 en voordien strop loopt en dat de Vlaamse Gemeenschap opnieuw geconfronteerd wordt met een groot aantal kleinere projecten die wel interessant zijn voor de hoogleraar of de universiteit die het geld krijgen, maar die een tamelijk gering nuttigheidsgehalte hebben.

Men zal moeten komen tot de organisatie van het wetenschapsbeleid op het niveau van de Vlaamse deelregering. Ten eerste zou een deel van het geld dat vroeger bestemd was voor het nationaal wetenschapsbeleid en voor de sociale programma's moeten worden aangewend op het Vlaamse niveau. Ten tweede zou men er moeten in slagen de bedragen die op het ogenblik de verschillende artikelen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en ook van het Vlaamse Gewest voorkomen te verzamelen om op een meer systematische wijze aan onderzoek te doen. Als ik zie welke bedragen bestemd zijn voor bevolking en gezin, voor het nationaal Instituut voor Huisvesting - wat geen kritiek is op de instelling - welke hoge bedragen bestemd zijn voor de ministeriële initiatieven enz..., dan komt het mij voor dat het samenbrengen van al deze kredieten ons werkelijk in staat zou stellen groots wetenschappelijk onderzoek in het Vlaamse land te ondernemen. Daarvoor hebben we een administratieve entiteit nodig die de zaken beredert maar ook een intellectuele entiteit die programma's kan opzetten, en die een coördinatie kan tot stand brengen en die een droom kan verwezenlijken waar velen van ons groot belang aan hechten, namelijk een band leggen tussen wat de overheid nodig heeft op het stuk van het onderzoek en wat de universiteiten ter zake produceren. Er is een veel te grote scheiding tussen degenen die onderzoek doen en zij die het onderzoek gebruiken. Het zou zeer wenselijk zijn dat wij deze band op een institutionele en georganiseerde wijze

konden tot stand brengen binnen de Vlaamse Gemeenschap.

Mevrouw de Staatssecretaris, ten slotte wil ik nog iets zeggen over de gehandicapten.

Wij verheugen ons over wat wij in de pers vernomen hebben betreffende de Hoge Raad voor de Minder-validen die op Vlaams niveau zou heringericht worden. Ik meen dat dit initiatief niet in tegenstelling is met de idee van een grote welzijnsraad die wij daar straks hebben vooropgesteld. Misschien zouden de gehandicapten op de duur meer profijt hebben bij één raad omdat wij in dat milieu vernemen dat er zeer veel aspecten van het gehandicaptenbeleid betrekking hebben op gezin, bejaardheid enz...

Ten tweede, mevrouw de Staatssecretaris, wens ik u dat u er zou in slagen komaf te maken met een grondige vereenvoudiging van de administratie betreffende gehandicapten in de richting van het enig dossier en de enige behandelingsinstelling. Wij weten allemaal waarover het gaat. Ter zake werden trouwens door collega De-meester reeds voorstellen neergelegd.

Het enige wat ik wil opmerken, is het volgende. Ik vind het eigenaardig en het is treffend dat men vaak meer aandacht opbrengt voor geldzaken en minder voor kwaliteitsverbetering. Dit lijkt nog moeilijker te zijn dan geld bij te vinden. Ik denk dat de gehandicapten niet gediend zijn met woorden.

Ik hoop werkelijk dat u op korte termijn erin zult slagen een begin van realisatie te maken met de vereenvoudiging van deze sector. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter : De heer Hancké heeft het woord.

De heer L. Hancké (*op de tribune*) : Mevrouw de Voorzitter, mevrouwen Staatssecretarissen, waarde collega's, ik zal mij in mijn uiteenzetting uitsluitend beperken tot het gezondheidsbeleid en bijstand aan personen. Ik richt mij hiervoor meer in het bijzonder tot mevrouw de Staatssecretaris Steyaert.

Het is ontzettend vast te stellen hoe in ons land, in het verleden, eigenlijk

systematisch nagelaten werd, mevrouw de Staatssecretaris, bij de begroting van volksgezondheid, de gezondheidsindicatoren aan te stippen en aandacht te verlenen aan de verbetering die daarin zou bereikt zijn, voornamelijk in internationaal verband en in een internationaal gehouden vergelijking.

Even merkwaardig is de vaststelling dat ook in de laatste 30 jaren geen aandacht - of veel te weinig - werd besteed aan de onontwarbare verstrengeling in ons land tussen de verzuiling en de prestatie-geneeskunde. Het congres van de partij waartoe ik de eer en het genoegen heb te behoren, heeft verleden jaar te Gent veel aandacht aan deze twee factoren besteed. Wij zijn aldaar tot de vaststelling gekomen : ten eerste, dat wat de gezondheidsindicatoren betreft - en daarop kom ik aanstonds terug - wij moeten vaststellen dat een aanzienlijke achterstand bestaat in vergelijking met andere landen van gelijkaardige economische ontwikkeling ; ten tweede, dat de verstrengeling van de verzuiling en de prestatie-geneeskunde in dit land een dergelijke vorm heeft aangenomen, dat weinig alternatieve mogelijkheden een kans krijgen en dat bovendien daarin een aantal mechanismen werkzaam zijn die de gehele gezondheidszorg duur, zelfs zeer duur maken.

We besluiten daaruit - en dat hangt samen met de gezondheidsindicatoren - dat een slechte behartiging van de aan de zuilen toevertrouwde belangen bestaat op het vlak van de gezondheid. Ik verwijs naar de uiteenzetting die ik bij de bespreking van de begroting van Volksgezondheid in februari laatstleden in de Kamer heb gehouden ; dit ontslaat mij van de verplichting daarover op dit ogenblik langer uit te weiden. Ik meen dat, indien u wenst kennis te nemen van de standpunten van mijn partij, het een belangrijk document is dat ik vraag te willen doornemen.

Bovendien moet nog een andere vaststelling gedaan worden, in samenhang met de twee vorige. De gezondheidszorg in ons land is gekenmerkt door een viervoudig overwicht.

Ten eerste, een overwicht van de cura-

Hancké

tieve op de preventieve sector - en in welke mate overigens !

Ten tweede, - en daarmee samenhangend - een overzicht van de intra-murale op de extra-murale zorg.

Ten derde, een overzicht van de specialistische op de algemene geneeskunde en ten vierde, niet alleen maar een overzicht maar vrijwel een monopolie van de prestatiegeneeskunde op de forfaitaire geneeskunde.

Om het kort te houden wil ik erop wijzen dat het congres van mijn partij zich uitgesproken heeft voor de ontwikkeling van alle factoren die hier in de minderheid zijn geplaatst. Bijgevolg wensen wij dat in de gezondheidszorg aandacht zou verleend worden aan een sterke echelonering, het inbouwen van lijnen dus, en dat de uitbouw zou gewaarborgd worden voor de voorzieningen op de eerste lijn, in hoofdzaak extra-murale voorzieningen. Bovendien moet op een doortrekking van de forfaitaire betoelaging op een breder terrein dan vandaag het geval is, gewaakt worden. Daarbij hebben wij ons ook uitgesproken voor de opstelling van een charter voor de patiënten, en hebben we ons uitgesproken ten gunste van de preventie. Vermits dit nu een gecommunautariseerd onderdeel van de gezondheidszorg is, zal ik daarover even uitweiden, mij inspirerend op de Engelse uitspraak: «an ounce of prevention is better than a pound of cure.»

In verband met de preventie vestig ik er de aandacht op dat niet het feit op zichzelf dat de preventie een communautaire aangelegenheid is geworden, belangrijk is. Dat kan alleen maar belangrijk worden indien de inhoud van wat preventieve geneeskunde in de communautair wordt, beter zal opgevuld worden dan op dit ogenblik het geval is geweest op nationaal vlak.

Wij hechten bijzonder veel aan de preventie, mevrouw de Staatssecretaris, omdat de geschiedenis ons geleerd heeft dat het overwinnen van één van de grote kwalen uit de 19de en de eerste helft van de 20ste eeuw, met name de tuberculose, gebeurd is dank zij preventieve maatregelen. Ik zal dit

met twee cijfers illustreren. Honderd jaren geleden hadden wij op een bevolking van ongeveer vijf miljoen inwoners, een sterftcijfer wegens TBC van 371 doden per 100.000 inwoners, terwijl wij net vóór de tweede wereldoorlog, op de vooravond van de ontdekking van de antibiotica, terugvielen op een sterftcijfer van 71 doden op 100.000 inwoners, hetzij een daling tot minder dan 20 % van wat het cijfer honderd jaar geleden was. Dit als gevolg van twee grote fenomenen : enerzijds het feit dat de levensomstandigheden, vooral van de minst goedgee klasse in de samenleving aanzienlijk verbeterd waren dank zij de actie van de arbeidersbewegingen en anderzijds het feit dat het grote elan van de solidaire bewegingen rond de eeuwisseling geleid heeft tot het ontstaan van een net van dispensaria, preventoria en sanatoria. Ik herhaal dat onder invloed van beide gezamenlijke impulsen het sterftcijfer of de mortaliteit in die periode van zestig jaar herleid werd tot minder dan 20 %.

Wanneer wij ons voor preventie uitspreken, moeten wij vaststellen, zoals ik dit bij de aanvang van mijn uiteenzetting reeds naar voren bracht, dat een internationale vergelijking van de gezondheidsindicatoren aantoonde, dat wij bijzonder slechte posities innemen. Wij geloven dat een aangepaste preventief beleid van aard zal zijn om daar één en ander recht te trekken.

Wat de levensverwachting bijvoorbeeld betreft, blijkt uit een recente studie de betrekking heeft op het jaar 1976 en de enkele weken geleden is afgedrukt in het Tijdschrift voor Sociale Geneeskunde, dat wanneer men een rangschikking opmaakt van veertien Europese landen, waarin om onbegrijpelijke redenen Denemarken en Zweden niet zijn opgenomen, België daarop slechts de twaalfde plaats bekleedt, zowel wat de vrouwen en de mannen betreft, gevolgd op korte afstand door de Sovjet-Unie en Griekenland.

De afstand tegenover de koplopers bedraagt respectievelijk vier en vijf jaar voor de mannen en de vrouwen. Dat is toch wel een bijzonder belangrijke achterstand, want vier en vijf jaar betekenen in een mensenleven

heel wat.

Helaas, mevrouw de Staatssecretaris, moeten wij ook wat de kindersterfte betreft, dezelfde vaststelling maken. Volgens onze berekeningen kwamen wij een vijftal jaren geleden op de negentiende plaats op de wereldranglijst met een cijfer van 24,3 doden per duizend geboorten, terwijl Zweden als koploper een cijfer had van 13,8 per duizend.

Indien wij voor ons land hetzelfde cijfer van Zweden zouden bereiken dan zou dit betekenen dat 1200 kinderen die nu bij ons het leven verliezen in leven zouden blijven. Dit zou ook inhouden, daarover zijn alle specialisten het eens, dat ongeveer het dubbele aantal van de gehandicapte kinderen niet met een handicap door het leven zouden gaan.

Er moet ook op gewezen worden dat in Nederland, waar slechts half zoveel kinderartsen zijn als in België, de kindersterfte 70 % van ons cijfer bedraagt. Dat is toch merkwaardig wanneer men daarenboven vaststelt dat België qua aantal artsen, verzorgingspersoneel en opleidingsinstellingen ongetwijfeld tot de best uitgeruste landen van de wereld behoort. Dat geldt vanzelfsprekend ook voor Vlaanderen.

Het merkwaardige is bovendien dat in Frankrijk in 1970 een initiatief werd genomen in de strijd tegen de kindersterfte en dat die strijd geleid heeft tot een merkwaardig succes voornamelijk op basis van een preventieve actie.

Ik wijs erop dat voor het vijfjarenplan dat in 1970 in Frankrijk werd opgezet twee miljard tweehonderd miljoen Franse frank werd geïnvesteerd, en dat het zes punten omvat. Ik meen dat dit nuttige suggesties kunnen zijn voor een beleid in verband met de bestrijding van de kindersterfte in ons land.

Deze zes punten zijn :

1. Opleiding van meer preventief georiënteerde verloskundigen en neonatologen en stimulatie van samenwerking tussen beiden.
2. Ontwerp van «zwangerschapspaspoort» en «carnet de santé» voor het

Hancké

kind.

3. Veralgemeende inenting tegen rubella, bestrijding van toxoplasmose en andere infecties.

4. Organisatie van prenatale zorgen van goede kwaliteit.

5. Sluiting van kleine materniteiten en verplichtend opleggen van normen van apparatuur voor eenvoudige intensieve zorgen vanaf 1973. Opleiden van personeel.

6. Oprichten van minstens één afdeling voor gespecialiseerde neonatale zorgen per regio.

In diezelfde nota wordt verder gezegd, mevrouw de Staatssecretaris, dat dank zij dit plan de perinatale mortaliteit in Frankrijk sneller gedaald is dan voorzien : het cijfer van 18 per duizend gepland voor 1980 werd bereikt in 1975.

Ik weet wel dat het cijfer van 24,3 per duizend sindsdien ook voor België en voor Vlaanderen is gedaald. Ik heb de indruk dat het thans echter niet op het cijfer van 18 per duizend ligt, zoals geciteerd in het verslag, maar rond de 20 per duizend.

Ik vestig er bovendien uw aandacht op dat ook de andere landen inzake de kindersterfte een bijzonder belangrijke sprong voorwaarts hebben gemaakt. De vraag blijft dus of wij hier onze achterstand enigszins hebben ingelopen.

Ik wil hier besluiten, mevrouw de Staatssecretaris, en zeggen dat een preventief beleid op korte termijn concrete resultaten kan opleveren.

Hetzelfde geldt voor de kankerbestrijding. Ik lees in een gespecialiseerd artikel alleen de conclusie - want de rest is voor mij veel te moeilijk - namelijk het volgende :

«De laatste 20 jaar is ons inzicht in de organische mechanismen van tumorale transformatie zeer sterk toegenomen. Op dit ogenblik beschikken wij over wetenschappelijke kennis, over technologie, om een aanvang te maken met een efficiënte preventie van kanker. Evenals de mortaliteit ten gevolge van infectieziekten grotendeels

werd uitgeschakeld door de verbetering van de voeding en de hygiëne, vooraleer antibiotica ontdekt werden, zo ook kan men de mortaliteit tengevolge van kanker aanzienlijk doen dalen zonder een revolutionaire verbetering in ons therapeutisch arsenaal. Zoals te zien, kan wellicht ongeveer 80 %, in elk geval toch de meerderheid van de gevallen van kanker bij de mens worden voorkomen indien men erin slaagt de meeste carcinogenen uit ons leefmilieu te verwijderen.»

Ik ben dan ook van oordeel dat een aangepast preventiebeleid in staat moet zijn om, ik herhaal het, die merkwaardige hoge cijfers van ons land - en die ook voor Vlaanderen gelden - te laten dalen.

Ik zou nu nog in een tweede gedeelte van mijn uiteenzetting even aandacht willen vragen voor enkele kleinere punten.

Zoals in de commissie zou ik ook graag vandaag de aandacht hier in openbare vergadering willen vragen voor de onrustwekkende stijging van de zelfmoorden in ons land.

Naar het schijnt stijgen de cijfers zeer vlug. In 1975 waren er in België 1600 zelfmoorden en in 1978 zou dat cijfer gestegen zijn tot méér dan 2.000, terwijl ook de jeugdzelfmoorden toenemen.

In 1975 heeft men voor de zelfmoorden van personen beneden de 24 jaar een cijfer van 79 vastgesteld. In 1976 : 93 ; in 1977 : 99. In 1978 was het gedaald tot 92.

Hierbij dient aangestipt dat men algemeen aanneemt - en ik citeer hier het Planbureau - dat het cijfer van 1600 zelfmoorden in 1975, niet alle zelfmoordgevallen omvat omdat vele zelfmoorden niet als dusdanig worden aangegeven.

Overigens, nog altijd volgens het Planbureau, - ligt het aantal zelfmoordpogingen tienmaal hoger. Ook hier zou het goed zijn dat de gegevens in het verslag zouden worden gewijzigd want wat erin staat is niet helemaal correct. Ik maak dan ook van de gelegenheid gebruik om dit recht te zetten.

Het betekent dus dat wij te maken

hebben met een sociaal verschijnsel van enorm belang. Ik ben dan ook van oordeel dat voor de eerste keer in de geschiedenis van onze gezondheidszorg aan de beleidsverantwoordelijken moet worden gevraagd daaraan grote aandacht te besteden.

Een tweede punt dat ik even wil aanstippen is dat wij inzake TBC-voorzieningen, zoals dispensaria, preventoria, sanatoria, duidelijk naar een rationalisatie moeten gaan. Ik herinner aan het toezeggingsplan voor een dergelijke rationalisering die in de commissie zou kunnen worden voorgelegd en waaromtrent van gedachten zou kunnen worden gewisseld.

Mevrouw de Staatssecretaris, nu wil ik het probleem van de bejaardenzorg aansnijden. 1982 wordt uitgeroepen tot «het jaar van de bejaarden», zo heb ik althans gelezen en wij verheugen ons daarover. Wij hopen dat in dat jaar werk zal worden gemaakt van hetgeen wij ons concreet «integraal systeem voor bejaardenzorg» - ISB noemen en waarin tal van voorzieningen worden samengevoegd in een coherent geheel.

Wij verheugen ons over het feit dat rustoorden en verzorgingsinstellingen kunnen worden opgericht. U kent de voorwaarde voor onze instemming, wij hebben namelijk een forfaitaire vergoeding vooropgesteld. Wij verlangen dan ook dat van dit beginsel niet zou worden afgeweken.

Wat de gehandicapten betreft, meen ik, mij aansluitend bij de uiteenzetting van collega Deleeck, dat we zullen moeten proberen een grotere doorzichtigheid en gemakkelijker van de behandeling van de dossiers te bekomen, door te streven naar het enig dossier, behandeld en afgehandeld door één enkele dienst. Ik hoop dat het voorstel van decreet ter zake eerlang door deze Raad zal kunnen worden besproken.

Het lijkt ook noodzakelijk dat er een betere werking van de fondsen die zich bezighouden met de gezondheidszorg, zou tot stand komen. Volgens enkele experts zou de hele organisatie van de gehandicaptenzorg van dit land lijken op een chaos, een oerwoud of een labyrint. Daar moet duidelijk wat worden aan gedaan.

Hancké

Misschien is het communautariseren van een aantal fondsen de gelegenheid om op dit terrein werk van die harmonisering te maken.

Hetzelfde geldt overigens voor de tegemoetkomingen die aan gehandicapten worden toegekend. Ik wou er graag uw aandacht op vestigen dat wij van mening zijn dat best van een procentuele bepaling van de handicap zou worden afgezien en dat men beter zou overgaan, zoals in Nederland, tot de aflijning van een viertal categorieën. Dat zou voor de bepaling van die handicap niet alleen de arbeidsongeschiktheid maar ook het tekort aan «zelfredzaamheid» voor het groter aandeel in aanmerking kunnen worden genomen.

Als laatste opmerking verheugen wij ons over het beleid dat is aangekondigd in verband met de immigranten. Dat heeft u samengevat met de termen : geen segregatie, geen assimilatie, maar wel integratie. Deze formule is ook de onze.

Dit betekent dat er een vorm van behoud van culturele autonomie moet worden ingesteld ten gunste van de gastarbeiders. We zijn er daarmee volkomen eens. Wij zijn ook blij dat de Hoge Raad voor Immigranten zal worden opgericht. Wij hopen dat hij een positief beleid zal voeren, vertrekkend van de vaststelling, waaraan men niet kan ontsnappen, dat de immigranten wellicht oorspronkelijk zijn gekomen met de bedoeling zich hier tijdelijk te vestigen maar in de praktijk permanent hier blijven. Dat stelt bijgevolg het hele probleem in een ander daglicht en noopt ons definitieve oplossingen voor vormen van integratie te vinden.

In dat opzicht denken we dat een filosofisch goed uitgangspunt voor dat beleid inzake de gastarbeiders kan worden gevonden in de wet die wij onlangs hebben goedgekeurd betreffende de bescherming tegen xenofobie en uitingen van racisme.

Wij wensen, mevrouw de Staatssecretaris, dit ter gelegenheid van deze begroting te zeggen. Ik hoop dat het u mogelijk zal zijn een impuls te geven

aan een nieuw beleid in de domeinen die ik heb aangestipt. Vooral in verband met de preventie is het belangrijk dat een nieuwe inhoud zou worden gegeven. Dit betekent dat wij u een waakzaam vertrouwen geven. *(Applaus bij de meerderheid)*

De Voorzitter : Mevrouw Smitt heeft het woord.

Mevrouw C. Smitt *(op de tribune)* : Mijnheer de Voorzitter, mevrouwen en heren Ministers, waarde collega's, ik zal het voor vanavond houden bij drie concrete vragen.

Vooreerst zou ik aan de ministers van de Vlaamse Gemeenschap willen vragen voor wanneer de Vlaamse Gemeenschap op een autonome instelling «moeder- en kindzorg» mag rekenen. Met andere woorden : wanneer gaat de Vlaamse Executieve ernstig werk maken van de regionalisering van het NWK ?

Het is zó dat wij daar reeds twee jaar de feitelijke splitsing kennen. Wij hebben de werking van de Vlaamse sectie en van de Waalse sectie maar zonder bevoegdheid. Deze situatie maakt de werking van de Hoge Raad werkelijk onmogelijk. Ik durf u te zeggen dat het het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn stuurloos maakt.

Dames en heren, er dient dringend werk te worden gemaakt van de regionalisatie van deze instellingen willen wij de degelijkheid en een verantwoord werking in Vlaanderen waarborgen.

Dienaangaande heb ik nog een andere bemerking te maken. Reeds maanden vraagt de Hoge Raad aan de Vlaamse Executieve een regeringscommissie aan te duiden in deze instelling. Wij zijn reeds maanden wachtende. Maar, mag ik u er attent op maken dat op dit ogenblik het Nationaal Werk een parastatale is zonder staatstoezicht ?

Thans kom ik aan mijn tweede vraag. Langs de pers vernemen wij dat de Minister van Arbeid en Tewerkstelling werkt aan een nieuw tewerkstellingsplan. In de krant staan cijfers vermeld van 50.000 arbeidsplaatsen, een kostprijs van 21 miljard enzovoort.

Mijn vraag is: wordt dit plan een reali-

teit ? Zal de Vlaamse Executieve een inspanning doen om een deel van deze arbeidsplaatsen op te eisen voor de welzijnszorg ? Er is daar werkelijk een tekort aan arbeidskrachten.

Gezien het gevorderde uur zal ik daar nu niet over uitweiden, ook omdat ik weet dat de bevoegde Staatssecretaris deze problematiek voldoende kent en dit trouwens ook in de verf is gezet door mevrouw Adriaensens tijdens haar tussenkomst.

Wél zou ik aan de Staatssecretaris willen doen opmerken dat, mocht het plan gerealiseerd worden, het misschien het moment is om eindelijk de stop, wat de aanwerving in de diensten voor bejaardenhulp betreft, op te heffen.

Het is een feit dat wij dagelijks bejaardengezinnen moeten verwijzen naar bejaardentehuizen omdat wij werkelijk niet meer kunnen beantwoorden aan de vraag naar thuishulp. Er bestaat werkelijk een tekort.

Vervolgens kom ik tot mijn derde vraag. De Vlaamse Gemeenschap is bevoegd voor de welzijnszorg in Vlaanderen. Zij doet dit vanuit een bepaalde visie. Vorig jaar is die bepaalde visie hier ter sprake gekomen.

Wat zien wij aan de basis ? Door de tewerkstelling langs bepaalde BTK-projecten binnen de welzijnssector wordt deze visie werkelijk ondermijnd.

Ik vraag aan de Vlaamse Executieve inspraak op te eisen bij het al dan niet goedkeuren van BTK-projecten voor deze sector, dit om ondermijning en wildgroei te voorkomen.

Dit waren mijn vragen voor vandaag en ik hoop dat ik daar een behoorlijk antwoord op zal krijgen. *(Applaus)*

De Voorzitter : De heer Diegenant heeft het woord.

De heer A. Diegenant *(op de tribune)* : Mijnheer de Voorzitter, leden van de Vlaamse Regering, geachte collega's, ik zou hier in alle bescheidenheid, kort maar daarom niet minder krachtig, over alle fracties heen een beroep willen doen op al wie bij de Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse Raad, de Vlaamse Executieve betrokken is en

Diegenant

die voor deze instellingen enig enthousiasme weet op te brengen. Waarover gaat het ?

Ik heb vandaag, zoals meer gebeurt, het Staatsblad gelezen. Ik stel vast dat per 17 juni 1981 door zeven nationale ministers een koninklijk besluit werd ondertekend over een materie die zeer duidelijk behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap aangezien het hier gaat over een persoonsgebonden materie. Ik verklaar mij nader.

Op 17 juni wordt door zeven ministers - deze van Openbare Werken, Landbouw, Volksgezondheid, Justitie, Landsverdediging, Binnenlandse Zaken en Verkeerswezen een koninklijk besluit genomen betreffende het sport-medisch toezicht, toezicht dat duidelijk een persoonsgebonden aangelegenheid is.

Waarover gaat het de facto ? Het gaat om het medisch geschikt verklaren van jonge wielrenners die twee of drie wedstrijden per week wensen te rijden. Het betreft sport en cultuur. Het gaat zeer duidelijk over sport-medisch onderzoek. Dit behoort op basis van de wet van 8 augustus 1980 en op basis van recent onderzoek, ondubbelzinnig tot de bevoegdheid van onze Gemeenschap, waardoor duidelijk ministers met een nationale bevoegdheid bij deze materie niet meer betrokken zijn.

Over het inhoudelijke van het koninklijk besluit zou ik willen zeggen dat de zeven nationale ministers de kiesheid hebben gehad om een voorstel van decreet dat in deze Raad werd ingediend, over te nemen. Gedeeltelijk hebben zij de tekst overgenomen van een voorstel van decreet dat door de commissie Jeugd, Permanente Vorming, Sport en Toerisme inmiddels eenparig werd goedgekeurd. Dit gebeurde vorige donderdag. In hoeverre de Regering of de Executieve blijk geeft van consideratie voor het Parlement, breng ik ter discussie.

Uiteraard gaan wij akkoord over de grond van de zaak die wordt geregeld en over de manier waarop ze geregeld wordt aangezien de tekst van de

Vlaamse Raad wordt overgenomen.

Het gaat hier over een dringende materie die reeds meerdere jaren op een regeling wacht. Wij vragen ons af waarom niet eerder een wettelijke bepaling werd getroffen. Heeft men nationaal werkelijk hoeven te wachten tot de materie niet meer tot hun bevoegdheid behoorde ? Ik zou aan de leden van de Vlaamse Gemeenschapsexecutieve willen vragen om bij hun collega's - leden van de regering - navraag te doen of er betreffende dit koninklijk besluit een advies werd gevraagd aan de Raad van State. Ik weet niet of dit noodzakelijk is. er moet navraag worden gedaan.

Volgens mij behoort de zaak heel duidelijk tot de bevoegdheid van de Vlaamse Executieve zodat men hiervoor qua bevoegdheid zelfs geen advies had moeten vragen.

De heer R. Vandezande : Er staat «Getiet op de hoogdringendheid.» Dus heeft men geen advies gevraagd.

De heer A. Diegenant : Ik was zo op temperatuur gekomen bij het lezen van de eerste paragrafen dat ik niet alle considerantia heb gelezen.

De heer J. Ramaekers : Dat had u moeten doen.

De heer A. Diegenant : Ik beweer niet dat ik het perfecte parlamentslid ben. Niemand zal dat van zichzelf durven te beweren.

De heer J. Ramaekers : Maar u hebt temperatuur.

De heer A. Diegenant : Daardoor blijf ik in leven !

Wanneer men geen advies heeft gevraagd, zou ik de leden van de Executieve willen verzoeken of ze ten opzichte van deze voor ons zo duidelijke bevoegdheidsoverschrijding stappen zouden willen ondernemen bij hun collega's uit de regering die nationale bevoegdheid hebben, ten einde hen te wijzen op de bevoegdheidsoverschrijding die wij vaststellen.

Waarschijnlijk zal men hen antwoorden dat deze materie voorheen, geregeld werd op basis van de wet op de politie van het wegverkeer uitgevaar-

digd in 1968. Maar vóór de staatshervorming gingen natuurlijk alle materies aan een nationale kapstok. Vóór het departement Volksgezondheid bestond, werden huidige van haar zaken, bevoegdheden geregeld door Binnenlandse Zaken. Toen er een departement Volksgezondheid kwam, heeft dit een aantal nieuwe maatregelen uitgevaardigd die vroeger tot de bevoegdheid van de Minister van Binnenlandse Zaken behoorden. Na de staatshervorming zijn een aantal materies die vroeger bij wetten of besluiten werden geregeld via of door nationale departementen, uit het bevoegdheidspakket gelicht. Het feit dat ergens een nationale kapstok bestaat kan allerminst een excuus zijn om verder initiatieven te nemen op het vlak van bevoegdheden die er nog zouden aanhangen.

Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, ik zou het bijzonder appreciëren mochten wij allen staan op de naleving van de wet over de bevoegdheden die aan onze Raad zijn toegewezen en die wij samen naar beste vermogen zullen behartigen. Ik ben er van overtuigd dat de hele Vlaamse Gemeenschap daar zal op toe kijken. *(Applaus op talrijke banken)*

De Voorzitter : De heer Calewaert, Minister van Nationale Opvoeding, heeft het woord.

De heer W. Calewaert, Minister van Nationale Opvoeding *(op de tribune)* : Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, bij de behandeling van deze begroting is men zeer voorzichtig geweest, of zeer beperkt wat de vragen of opmerkingen betreft op het vlak van nationale opvoeding. Eigenlijk kunnen alle vragen of beschouwingen worden herleid tot deze vermeld door twee geachte leden van deze vergadering, de heren Anciaux en Verhaegen.

De heer Anciaux heeft melding gemaakt zowel van de beperkte financiële middelen als van de beperkte bevoegdheden van de Vlaamse Raad. Als voorbeeld daarvan heeft hij geciteerd de beperkte bevoegdheden onder meer op het vlak van het onderwijs. Dit is inderdaad zo en het werd reeds tot in den treure herhaald maar zoals bij alles komt het minder aan op

Calewaert

wat juist in de wettekst staat, zij het dan in de grondwet, de gewone wet of een besluit, dan op de wijze waarop die wordt geïnterpreteerd.

Volgens de grondwet is het onderwijs inderdaad een communautaire materie. De uitzonderingen - en het zijn wel degelijk uitzonderingen - die nationaal geregeld blijven, worden uitdrukkelijk omschreven in artikel 59bis, paragraaf 2, 2e : normen, diploma's, enzovoort. De communautarisering van de kredieten inzake onderwijs, sector nationale opvoeding, wordt uitdrukkelijk geregeld bij artikel 7 van de gewone wet van 9 augustus 1980, de zogenaamde kleine dotatie, «te ramen volgens behoefte». Dit is eigenlijk het uitgangspunt, wat betekent dat hierdoor de bestaande toestand inzake kredieten geëlicieerd werd.

De heer R. Vandezande : Mag ik even onderbreken, mijnheer de Minister ? Ik zou het zo kunnen samenvatten dat onderwijs tot de bevoegdheid van de Gemeenschap behoort maar met uitzondering van het onderwijs. (*Gelach*)

De heer W. Calewaert, Minister van Nationale Opvoeding : Dit is natuurlijk een geestige manier om het voor te stellen. Ik verwachtte dit wel van u, collega.

Ik meen dat het eerder toevallig is dat er bij deze bespreking weinig over onderwijs is gezegd. Want ik herinner mij debatten hier in de Vlaamse Raad, waar integendeel zeer veel over onderwijs werd gesproken, en ik zou zelfs zeggen dat het algemeen onderwijsbeleid volledig werd onderzocht en aan kritiek onderworpen.

Het is zó, dat indien op dit ogenblik nog een overgroot deel van de kredieten op de nationale begroting te vinden is, dit voornamelijk het gevolg is van de inschrijving aldaar van de vaste en verplichte uitgaven. U weet dat die vaste en verplichte uitgaven in de sector onderwijs een enorme rol spelen. Deze bestaan uit wedden, weddetoelagen, subsidies en zomeer. Voor die uitgaven zijn in hoofdzaak de normen en financieringscriteria, die grondwettelijk nationaal dienen bepaald te

worden, determinerend. Die vaststelling van de grondwettelijke en wettelijke beperking van bevoegdheid en kredieten heeft echter in het verleden - en ik herhaal dat - niet belet dat minister bevoegd voor onderwijs zijn algemeen beleid in de commissie en in de openbare vergadering van de Cultuurraad, heeft aangetoond, verdedigd en ontwikkeld. Het is zo dat wij thans ongetwijfeld bereid zijn in de Vlaamse Raad dezelfde houding aan te nemen als deze van het verleden, telkens wanneer het over onderwijs ging. Dat betekent dus dat het discussiëren van het algemeen beleid «onderwijs» in deze Raad zeker niet behoort tot verbodsbepalingen, integendeel.

De heer Verhaegen heeft enkele vragen gesteld en overwegingen naar voren gebracht in zake het kunstonderwijs. Hij heeft de enorme en belangrijke expansie van dit onderwijs onderstreept evenals het tewerkstellingseffect en de exportmogelijkheden van cultuurvoorwerpen. Spreker wees eveneens op de eigenheid van het kunstonderwijs met - zo noemde hij dat - de gedifferentieerde pedagogie en doelstelling van het gewoon onderwijs en gevraagd of die eigenheid, zo in het onderwijs als geheel geïntegreerd, bewaard kon blijven. Verder heeft de heer Verhaegen nog gevraagd of een ruimere plaats dient gegeven te worden aan de muziek en de artistieke vorming in het onderwijs, en of de keuze artistieke loopbaan of leraar niet vervroegd moet worden.

Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, het is onweerlegbaar dat het kunstonderwijs een bijzonder belangrijke plaats in ons land heeft ingenomen, en ik bedoel dan in Vlaanderen. De cijfers die in dit opzicht reeds werden geciteerd spreken voor zichzelf. Ook internationaal is het zó, dat de vergelijking, een verder onderstrepen van die zeer belangrijke plaats van het kunstonderwijs toestaat.

Het is onweerlegbaar dat binnen het geheel van de onderwijsvoorzieningen het kunstonderwijs inderdaad een specifieke plaats inneemt. Hieruit mag men echter niet afleiden dat een ongebreidelde groei verzekerd kan zijn, zonder de specificiteit inzake ad-

ministratief beheer en pedagogische conceptie van het kunstonderwijs uit het oog te verliezen, is het noodzakelijk dat een zekere ordening, zowel relementair als structureel, zich in deze sector opereert met het oog op een modern en aangepast beleid.

Ter illustratie kan worden gewezen op de rationalisatie en de programmatie van het secundair onderwijs, dat in uitvoering van de schoolpactwetgeving, ook geldt voor het secundair kunstonderwijs met volledig leerplan.

Wat het kunstonderwijs in al zijn geleidingen betreft, kunsthumanoria, instellingen van secundair onderwijs met beperkt leerplan en hoger kunstonderwijs, dient een structurele eenmaking overwogen te worden met mogelijke differentiatie en oordeelkundige keuze tussen professionele kunstbeoefening, enerzijds, en amateuristische kunstbeoefening, anderzijds. Inderdaad, dat is een zeer belangrijk onderscheid dat bij de opleiding moet worden gemaakt: Kunstonderwijs, enerzijds, om inderdaad te komen tot de kunstbeoefening als beroep en anderzijds, als een amateuristische, als een vrijetijdsbesteding, als een gewone belangstellingsfeer.

Wat het moment van keuze tussen de artistieke en de loopbaan als leraar betreft, dient vooraf opgemerkt dat men zich ook zonder verdere studie vanzelfsprekend kan ontplooiën tot kunstenaar. Dit probleem raakt trouwens de essentiële vragen rond het al dan niet artiest zijn. Wil men leraar worden, dan dient men volgende elementen van bekwaamheidsbewijzen te bezitten : een basisdiploma van het hoger kunstonderwijs, een aantal jaren nuttige ervaring en een pedagogisch bekwaamheidsgetuigschrift.

Het is evident dat men eerst twee, drie a vier jaar hoger kunstonderwijs dient te volgen om het basisdiploma te bekomen. Pas nadien kan worden gedacht aan het behalen van het pedagogisch bekwaamheidsgetuigschrift.

Wat inzonderheid het behalen van de vereiste bekwaamheidsbewijzen betreft, dient buiten de geëigende instellingen voor de muziek in een centrale examencommissie voorzien te worden, zoals dat thans reeds bestaat in

Calewaert

in de plastische kunsten. Hoe dan ook, de keuze of men dit pedagogisch bekwaamheidsbewijs wil halen, komt ten vroegste tijdens en zelfs eerder na de hogere kunstopleiding die leidt tot het behalen van het basisdiploma.

Aangezien ook het basisdiploma een vereist element is voor het bekwaamheidsbewijs is het irrelevant de keuze te vervroegen.

Wat de kunstbeleving zelf betreft en de plaats die hiervoor in het onderwijs dient te worden voorbehouden, meen ik dat het onderwijs inderdaad een grote rol kan en dient te spelen, door de inlassing van programma's zowel van de passieve kunstbeoefening als van de actieve kunstbeoefening.

Het is natuurlijk zo dat zowel in het lager onderwijs - en dat is dan voornamelijk een verwijzing naar het VLO-project - als in het secundair onderwijs een aanzienlijke inspanning wordt geleverd. Belangrijk is echter ook dat in het sociaal gedrag de kunstbeleving als integraal onderdeel wordt opgenomen. Hiervoor zouden de banden, zo menen wij althans, tussen kunstminnaars en kunstenaars dienen te worden versterkt.

Ik moge hier benadrukken dat wij een zeer groot aantal van onze belangrijke kunstenaars hebben geraadpleegd om na te gaan welke rol de kunst en de kunstopleiding, binding met de kunst, spelen : wat het betekent de kunst te leren begrijpen, te leren aanvoelen, kortom wat het betekent te leven met de kunst. Dat houdt tevens de vaststelling in van de huidige leemten in het onderwijs wat die actieve en passieve kunstbeleving, de beroepsopleiding en de amateuristische opleiding betreft, en de betekenis ervan zowel in het basisonderwijs, in het secundair onderwijs als in het gespecialiseerd kunstonderwijs. Daar is de raadpleging volop aan de gang. Ik hoop dat ik in deze Raad de kans zal krijgen om zeer duidelijk een aantal stellingen op dat stuk naar voren te brengen op het ogenblik dat wij, in verband met een andere bespreking, het kunstonderwijs hier meer in het bijzonder zullen behandelen.

Ik ben inderdaad de mening toegedaan dat er grote leemten bestaan en dat er ook fouten zijn zowel in de huidige opleiding wat de kunst zelf betreft, als in de kunstbeleving, - want de kunstbeleving is een deel van een humanitaire opleiding.

In die omstandigheden, mevrouw de Voorzitter, dames Staatssecretarissen, geachte collega's, meen ik dat dit ongeveer de belangrijkste punten waren die door deze twee collega's, in het midden werden gebracht. Dit was dan een bondig antwoord op uw vragen en opmerkingen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter : Mevrouw Steyaert, Vlaamse Staatssecretaris voor het Gezin en voor Welzijnzorg heeft het woord.

Mevrouw R. Steyaert, Vlaamse Staatssecretaris voor het gezin en voor Welzijnzorg (*op de tribune*): Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, mevrouw de Staatssecretaris, dames en heren, ten aanzien van het welzijnsbeleid zijn talrijke onderwerpen door verschillende leden van deze Raad behandeld geworden. Ik zal dan ook proberen mijn antwoorden rond de verschillende thema's te groeperen.

Een eerste bedenking en tegelijk een antwoord houdt verband met hetgeen werd gezegd op het vlak van de bevoegdheidsverdeling en de onduidelijkheid die daaruit wel eens voortvloeit voor het behandelen van de verschillende materies en ook voor het nemen van de nodige maatregelen.

Zelf heb ik verschillende malen gewezen op bepaalde bevoegdheidsverdelingen tussen het gemeenschaps- en het nationale niveau en op de onvermijdelijke overgangsmoeilijkheden die daarvan het gevolg zijn. Ik heb echter meteen steeds beklemtoond dat zulks niet wegneemt dat de gemeenschap, in positieve zin, haar bevoegdheid kan en moet waar maken. In dit verband wil ik de inspanningen vermelden die in de sector van de gehandicaptenzorg worden gedaan en tevens, tengevolge van de werkzaamheden in één van de commissies van deze Raad, de oprichting vermelden van een werkgroep die zal uitmaken

waar de Vlaamse gemeenschap als dusdanig maatregelen van wetgevend aard kan nemen die tot bedoeling zullen hebben de algemene vraag van de gehandicapten naar vereenvoudiging van de administratieve maatregelen te onderzoeken. Tevens zal dienen bepaald te worden - al is dat niet meer de taak van deze Raad - wat verder op nationaal vlak moet worden behartigd en zal ook moeten worden gezorgd - en naar mijn mening is voor ons hier wel een taak weggelegd - dat geregeld contact blijft behouden zodanig dat op beide vlakken gelijklopend kan worden gewerkt. Dit geldt voor de hele Vlaamse gemeenschap, ook - en ik wens dit speciaal te benadrukken - voor de Vlaamse instellingen te Brussel.

Dames en heren, aan dit aspect wijd ik ten volle mijn aandacht. Ik heb aan de Vlaamse Executieve een ontwerp van decreet voorgelegd, dat trouwens tijdens de jongste vergadering werd goedgekeurd, waarin de bedoeling duidelijk aanwezig is de eenheid in het beleid betreffende persoonsgebonden aangelegenheden, op basis van artikel 59bis, § 4bis van de Grondwet, te omlijnen. Dit ontwerp werd thans voor advies overgemaakt aan de Raad van State.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer : Sta me toe, mevrouw de Staatssecretaris, alvorens een ander punt aan te snijden, u even te onderbreken.

Wij worden inderdaad voortdurend geconfronteerd met bevoegdheidsconflicten. Tevens weten wij dat tussen de leden van deze Raad in dit verband gesprekken worden gevoerd. Het spijt mij dat de voormalige Eerste Minister hier niet meer aanwezig is, aangezien hij toch één van de makers is geweest van de wetten van 8 en 9 augustus. Maar van u, mevrouw de Staatssecretaris, zou ik in deze Raad toch nog eens de bevestiging willen horen dat het wel zó is dat deze Raad bepaalt wat tot haar bevoegdheden behoort, en dit geldt zowel wat de gehandicaptenzorg, als wat het huisvestingsbeleid betreft.

Ik wens dit hier te beklemtonen omdat u zoëven hebt gezegd dat u het ontwerp aan de Raad van State hebt

Demeester-De Meyer

voorgelegd. Welnu, ik meen dat, als de Raad van State oordeelt dat het niet tot onze bevoegdheid behoort, wij als leden van deze Vlaamse Raad de moed moeten opbrengen om gemeenschappelijk te stellen dat het wel onder onze bevoegdheid ressorteert. Als wij niet op dergelijke wijze handelen, zullen wij niet uit deze overgangperiode kunnen stappen.

Ik ga met u akkoord wanneer u stelt dat in een overgangssituatie de moeilijkheden waarmee wij worden geconfronteerd van die aard zijn dat wij zouden kunnen blijven gissen en missen. Anderzijds moet het duidelijk zijn dat wij eens aan het einde van deze overgangperiode zullen komen en dat het de wil is van deze Raad om tot een Vlaams beleid te komen en tot Vlaamse bevoegdheden. Wij willen in de toekomst de mogelijkheid krijgen een eigen beleid uit te stippelen.

De heer J. Van Elewyck : Als men uw redenering volgt, dan verliest men alle rechtszekerheid. Zowel de Kamer als de Senaat en de Vlaamse Raad kunnen de bevoegdheid voor dezelfde materies opeisen. Dan hadden wij de bijzondere wet niet moeten stemmen ; dan had men moeten stellen dat iedereen bevoegd is voor de dingen die hij kan grijpen. Dat is een soort wet van de jungle.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer: Als wij ons telkens moeten verschuilen achter het feit dat wij niet weten of de Vlaamse Raad bevoegd is of het nationale parlement, dan hadden wij die wetten niet moeten stemmen.

De heer J. Van Elewyck : Juist wel.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer : Wij hebben uitdrukkelijk te kennen gegeven dat wij tot een Vlaams beleid willen komen. Wij mogen ons niet verschuilen achter het feit dat wij zogenaamd niet bevoegd zijn.

Mevrouw R. Steyaert, Vlaamse Staatssecretaris voor het Gezin en voor Welzijnzorg : Mag ik aan mevrouw Demeester zeggen dat het niet onze bedoeling was ons te verschuilen achter wat dan ook. Het voorleggen van dit wetsontwerp aan de Raad van State is

een procedure die moet worden gevolgd. Wanneer ik het antwoord zal kennen, zal ik het mededelen aan de Vlaamse Executieve en daar zal worden geoordeeld welke de verdere weg is die moet worden gevolgd. Wanneer ik dit wetsontwerp heb ingediend, was het mede om een bevestiging te krijgen van de bevoegdheden die wij hebben binnen de gemeenschap.

Zo kom ik op een ander thema, namelijk dit van de oriëntatie van het beleid op het vlak van de welzijnszorg.

Verskillende sprekers hebben gevraagd meer specifiek de accenten te verduidelijken waaronder dit beleid kan worden gevoerd. Ik wil hier uitdrukkelijk stellen dat binnen de totaliteit van dit beleid reeds herhaaldelijk werd duidelijk gemaakt dat de krachtlijnen, die wij niet willen prijsgeven, vastliggen. Zij betreffen de kansarmen, de bejaarden, de gehandicapten en de migranten. Natuurlijk moet binnen deze categorieën telkens weer opnieuw rekening worden gehouden met een aantal andere problemen, die trouwens ook door enkele andere leden werden aangeduid. Men heeft bijvoorbeeld aangeklaagd hoe professionalisering gevaren inhoudt om juist deze categorieën op doelmatige wijze tegemoet te treden. Wij moeten voorzichtig zijn met de pendelbeweging die erin bestaat in een bepaalde periode beroepskrachten vooruit te schuiven, en in een andere periode hoofdzakelijk een beroep te doen op vrijwilligers. Wij hebben deze twee groepen mensen nodig om op een behoorlijke wijze de categorieën van personen die ik heb opgesomd degelijk te benaderen. Beroepskrachten brengen deskundigheid mee, vrijwilligers ervaring uit het leven een grote kennis van de problemen. Het blijft een voortdurende opgave voor de welzijnswerkers diegenen te bereiken voor wie de initiatieven in feite bedoeld zijn. Op dat gebied moeten grote inspanningen worden gedaan om bij voorbeeld door middel van bijscholing steeds op deze problematiek te wijzen.

Verder denk ik dat wij binnen de structurering van onze adviesorganen ook voor deze problematiek aandacht kunnen hebben. Het is onder andere vanuit deze bekommernis dat ik bij

het tot stand brengen van een ontwerp van koninklijk besluit tot oprichting van de Hoge Raad voor het Gezin - dit ontwerp ligt op dit ogenblik ter studie bij de Raad van State - voorzien heb dat ook de niet representatieve gezinsorganisaties of niet georganiseerde groepen, maar die deskundig zijn voor een bepaald probleem, zullen kunnen uitgenodigd worden om deel te nemen aan de besprekingen van de Hoge Raad voor het Gezin. Het is ook vanuit deze bekommernis dat ik aandacht wil schenken aan een aantal zelfhulp-groepen die geleidelijk aan naar voren treden. De laatste jaren zien wij deze groepen meer en meer tot stand komen. Ik geloof dat dit een gezonde reactie is tegen een overdreven professionalisme en tegen hetgeen men hier heeft aangeklaagd als een in de hand werken van afhankelijkheid.

Ik ben van mening dat mensen moeten bevestigd worden in hun eigen mogelijkheden, hun eigen potentiële krachten om hun eigen problemen op te lossen.

Laat ons niet vergeten dat daar steeds opnieuw een stuk deskundigheid bij komt kijken. Het is in die zin dat ik deze twee polen van deskundigheid en vrijwilligheid telkens weer aan bod wil laten komen.

Ik zou ook willen benadrukken dat wij zeer zeker, ondanks de moeilijkheden van geldgebrek en besnoeiingen op allerlei vlakken, niet mogen aanvaarden dat wij op het stuk van het welzijnswerk een teruggang zouden kennen. Ik denk wel dat er middel is om, met de bekommernis om een meer kwalitatieve uitbouw van onze werking te bereiken, toch te komen tot een grotere coördinatie en tot meer overleg rond al hetgeen op dat vlak bestaat. Ook dat is een kwestie van accenten. Het is een gunstige zaak dat er heel wat is ontstaan op het vlak van initiatieven naar de verschillende aspecten van het welzijnswerk toe. Het ogenblik is zeker gekomen om overleg en coördinatie in de hand te werken.

Het is in die zin dat ik gevoelig ben voor hetgeen collega Deleeck naar voren heeft gebracht. Het is zeker waar dat het welzijnswerk in de Vlaamse

Steyaert

Gemeenschap moet kunnen steunen op behoorlijk gestructureerde eigen instellingen.

In de eerste plaats zou ik willen stellen dat dit reeds aan de gang is met de uitbouw van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Deze aangelegenheid brengt echter ook de splitsing en aanpassing mee van een aantal adviesorganen en parastatalen. U heeft daar zelf ook op gewezen, mijnheer Deleecq.

Op dat vlak volg ik een zeker werkprogramma. Ik heb reeds een ontwerp neergelegd voor een Vlaamse instelling ten opzichte van opvang en zorg voor moeder en kind. Daarmee bedoel ik de splitsing van het NWK. Deze zaak is nog niet rond. Ik kom daar straks op terug.

Verder is er ook de splitsing van de Hoge Raad voor het Gezin. Dit ontwerp is ingediend. Ik heb er reeds op gewezen dat het naar de Raad van State is verzonden voor advies.

Mede in voorbereiding is de splitsing van de raad voor de Derde Leeftijd. De oprichting van een Hoge Raad voor Minder-Validen werd in de voorbije week aangekondigd. Ter zake zal aan de Vlaamse Executieve zeer binnenkort een ontwerp voorgelegd worden.

Ook het ontwerp betreffende de Hoge Raad voor Migranten is bij de Executieve ingediend en zal in de volgende dagen kunnen worden besproken.

De idee tot oprichting van een sociaal-cultureel planbureau vind ik persoonlijk zeer interessant.

Ten aanzien van het welzijnsbeleid hebben wij inderdaad nood aan wetenschappelijk ondersteund beleidsvoorbereidend werk. Dit idee zal dienen onderzocht te worden tegen de achtergrond van de globale inrichting van de centrale administratieve structuren van onze Gemeenschap. Ik durf mij momenteel nog niet uitspreken over het idee : één grote globale raad. U heeft zelf reeds ondervonden dat er problemen kunnen ontstaan, want u spreekt van de mogelijkheid in secties te werken.

Ik denk dat wij inderdaad zorg moeten hebben voor de optimalisering van de uitgebrachte adviezen. In ieder geval, welke ook de formule zou zijn, moeten wij waarborgen dat de adviezen van de rechtstreeks betrokken deskundigen per sector de nodige doorstromingen kunnen blijven krijgen.

Wat de overgang betreft inzake wetenschappelijk onderzoek van het nationale naar het gemeenschapsniveau, ben ik het met de heer Deleecq eens dat een niet gecoördineerde aanwending van de beschikbare middelen niet mag plaatsvinden. Wij hebben inderdaad nood aan een doelgericht beleid van het wetenschappelijk onderzoek.

Ik wens even te vermelden dat op mijn Kabinet reeds een nota ter bestudering ligt die ons door het Secretariaat van het Nationaal Onderzoeksprogramma in de Sociale Wetenschappen werd doorgespeeld, waar de banden tussen de verschillende onderzoeken uit het verleden met onderzoeken die geprogrammeerd zijn voor de eerste periode die nu volgt, reeds gelegd werden. Daarover zullen gesprekken plaatsvinden in een ruimer kader.

Ik kom nu tot de vragen die mij gesteld werden in verband met het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn.

Mevrouw Adriaensens heeft mijn aandacht gevraagd voor de splitsing van het Nationaal Werk. Ik heb net gezegd dat ik reeds stappen in die richting heb gezet. Maar dit is niet af. In een eerste periode dacht men dat dit geleidelijk moest gebeuren met de splitsing van een aantal andere parastatalen. Ik zal de zaak zeer sterk volgen en ik hoop in een eerstkomende periode, gesteund door de vele vragen die hierover in de Raad werden gesteld, opnieuw op deze splitsing te kunnen terugkomen om haar werking te kunnen verwezenlijken.

In verband met de subsidies van het NWK, kan ik zeggen dat de toelage die voorzien is in de begroting 1981 1.450 miljoen bedraagt. Dit moet de Vlaamse sectie van het NWK toelaten de werking, in Vlaanderen verder te verzekeren, want deze toelage mag niet en kan niet aangewend worden

voor de betaling van het vierde kwartaal van 1980, dat als last van het verleden door de nationale begroting zal moeten gedekt worden. Ook dit heeft mijn bijzondere zorg. Wanneer het NWK - dit antwoord ben ik schuldig aan de heer Weckx - gemeend heeft bepaalde restrictieve maatregelen ten aanzien van Brussel te moeten nemen, heb ik het NWK onmiddellijk laten weten dat het, vermoedelijk uit vrees voor het gebrek aan mogelijkheden, niet ingecalculereerd had dat het vierde kwartaal van 1980 niet op de begroting 1981 van de Vlaamse Gemeenschap mag vallen en dat het een beetje voorbarig was over maatregelen te spreken die ten aanzien van Brussel zouden moeten genomen worden.

Persoonlijk kan ik het absoluut niet eens zijn met het gedane voorstel. Ik heb de gelegenheid gehad dit aan het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn mee te delen. Met deze verduidelijking heeft men in de Vlaamse sectie van het NWK de juiste toedracht van de zaken in verband met de begroting begrepen. Ik mag zeggen dat de leden van de Vlaamse sectie mijn mening tegenover Brussel begrepen, ja zelfs bijna gedeeld hebben.

Mevrouw Adriaensens, u hebt ook gesproken over de problematiek gesteld door het afschaffen op nationaal vlak van de tussenkomsten voor preventieve luchtkuren. De nationale overheid heeft de toelagen die via sociale voorzorg aan de mutualiteiten worden uitgekeerd fel ingekrompen. De gemeenschappen betoelagen «in zekere mate» via het NWK dagkuren, vakantiekolonies en vakantiecampen. Binnen de perken van de huidige begroting is het voor de Vlaamse Gemeenschap zeer moeilijk om de verplichtingen van de nationale overheid zo maar zonder meer over te nemen. Ik ben daar bekommerd om en zal proberen in het kader van de nieuwe visie die ik hoop te kunnen ontwikkelen ten aanzien van een Vlaamse instelling voor de zorg van moeder en kind, hieraan een afdoende oplossing te geven.

De inspanningen van het NWK op dit gebied dit jaar zullen de mogelijkheden om op dat gebied goed werk te verrichten, misschien nog verruimen.

Steyaert

Ik verheug er mij over dat er zoveel aandacht werd besteed aan de diensten voor gezinnen en bejaarden. Ik ben er persoonlijk ook van overtuigd dat naar een totale opvang van deze groepen van kansarmen moet worden gestreefd. De uitbouw van diensten voor gezins- en bejaardenhulp is van heel grote betekenis.

Desondanks ben ik verplicht geweest een dubbele blokkering in te voeren. Ik heb het aantal gesubsidieerbare prestatie-uren geblokkeerd op het niveau van 1979 en sinds 1 oktober 1980 heb ik een erkenningsstop voor de diensten ingevoerd, ondanks het feit dat ik kennis heb van de bestaande noden en ondanks de reële waardering die ik die diensten toedraag. Ik ben daartoe verplicht geweest, omdat ik gevolg moest geven aan een collectieve arbeidsovereenkomst waardoor reeds op de begroting van 1980 een zware last werd geschoven en voor 1981 de aanzienlijke verhoging van 6 frank per gesubsidieerd uur behouden moest blijven.

Vanaf 3 maart 1981 hebben de diensten voor gezins- en bejaardenhulp een nieuwe CAO afgesloten om de arbeidsduur te verkorten vanaf 1 januari 1982 tot 39 uur en vanaf 1 juni 1982 tot 38 uur. Wanneer men het loon van 40 uur behoudt voor een prestatie van 38 uur per week en het aantal prestatie-uren moet respecteren, dan betekent dat een stijging van de begroting, na een eerste raming met 17 procent, zonder rekening te houden met bijkomende erkenning van diensten en zonder verhoging van het aantal gesubsidieerde uren.

U begrijpt onmiddellijk dat wij voor een heel groot probleem staan waarvoor ik mijn beste krachten wil inzetten, ten einde ervoor toch een oplossing te vinden; het zou echter niet opgaan hier valse beloften af te leggen.

Een aansluitende gedachte daarbij. De poetsdiensten, de nationaal gefinancierd worden via de BTK-projecten, zijn in vele gevallen een aanvulling van de bestaande diensten voor bejaardenhulp. De bedenking werd hier gemaakt - en dit kwam ook ter sprake in de commissie - dat de gel-

den die op dit vlak langs de weg van BTK-projecten, nationaal gespendeerd worden, nuttig zouden zijn binnen de gemeenschap. Wij weten echter dat wij hier voor een probleem staan dat te maken heeft met verdeling van de dotaties naar de gemeenschappen toe en dat dit niet zo maar te wijzigen is.

Wel ben ik zeer gevoelig voor wat gezegd werd door mevrouw Smitt, en daarbij aansluitend door mevrouw Adriaensens, over de toewijzing van BTK-projecten binnen de welzijnssector en over de zeggingskracht die vanuit de gemeenschap naar het aanvragen van BTK-projecten feller zou moeten doorklinken.

Wat betreft de acht-uren-dag, te presteren in de verschillende diensten voor gezins- en bejaardenhulp, wil ik het volgende zeggen. Ik vestig er de aandacht op dat het koninklijk besluit van 21 december 1979 het principe huldigt van minimum per week in éénzelfde geval het aantal uren te presteren dat overeenkomt met een volledige werkdag in functie van de overeengekomen arbeidsduur. Blijkbaar leest men echter niet verder. Nochtans zegt hetzelfde artikel verder: «De diensten mogen hiervan afwijken op grond van een gemotiveerd verslag van de maatschappelijk assistent, waarin de fysieke, psychische, materiële en emotionele behoeften van de hulpvrager geëvalueerd worden».

Ik wil er de aandacht op vestigen dat dit betekent dat de toelating van de administratie niet moet afgewacht worden om tot deze operatie over te gaan. Er werd weliswaar een formulier F 55 ingevoerd met de bedoeling een globaal beeld te krijgen van de motieven waarom afgeweken wordt van het stelsel van de principiële minimum-dagprestatie. Dit moet verder een evenwichtige uitbouw van maatregelen mogelijk maken, op basis van beleefde de realiteit.

Ik wil duidelijk stellen dat ik gevoelig ben voor de vraag om deze acht-uren-dag op een andere wijze óf te verdelen óf op te vatten. Ik wens echter dat zulks kan gebeuren binnen maatregelen die op een objectieve werkelijkheid kunnen steunen, omdat ik ook

rekening wil houden met datgene wat door de verschillende diensten steeds verdedigd werd op het vlak van de noodzaak van deze acht-uren-dag nl. de valorisatie van de arbeid van gezins- en bejaardenhulpsters.

Ik kom thans tot de problemen die de heer Hancké heeft gesteld op het vlak van het gezondheidsbeleid. Ik ken de belangstelling van de heer Hancké voor alles wat gezondheidsindicatoren betreft, zijn zorg ter zake en ook de inspanningen die hij op het vlak van de gezondheidsopvoeding vraagt.

Ik deel zijn mening dat wij een grote inspanning moeten leveren op het vlak van de gezondheidsopvoeding.

De burger zelf moet meer verantwoordelijkheid gaan opnemen ten aanzien van zijn eigen gezondheid, maar dit kan hij maar wanneer hij op dat vlak ook degelijk ondersteund en geholpen wordt. Daarvoor is voornamelijk het kapittel preventie belangrijk.

De inhoud van de preventieve geneeskunde en de acties dit op het gebied van de preventie kunnen gebeuren, moeten verduidelijkt worden. Ik denk aan de preventie van TBC. Er wordt een plan ontworpen - ik heb inderdaad beloofd dat wij dit in de Commissie zouden kunnen bespreken - dat ertoe strekt dat men zich meer direct naar reële risicogroepen zou richten. Ik aarzel even om het antwoord risicogroepen nader te concretiseren omdat een vermelde groep dit als negatief zou kunnen ervaren. Dat is absoluut mijn bedoeling niet. Wij moeten de realiteit bekijken zoals ze is.

Bij de migranten hebben wij grotere risicogroepen dan bij de andere delen van onze bevolking. Dat is ook het geval voor bepaalde groepen van bejaarden. De sectoriële coördinatiecommissies zouden nog sterker moeten kunnen werken om ons te helpen deze risicogroepen te detecteren.

Ook wat de kankerbestrijding betreft kan nog heel wat gedaan worden in verband met tijdige detectie. Gezondheidsopvoeding is ook belangrijk ten aanzien van gebruikers van bepaalde drugmiddelen, van tabak, drank en zo meer. Ik denk aan de campagnes die

Steyaert

gevoerd werden en die nog verder gevoerd worden, doch waarin betere coördinatie mogelijk moet zijn.

Mijn aandacht zal ook gaan - dit heb ik ook in de commissie beloofd - naar dit nieuwe fenomeen, dat inderdaad beangstigend is, met name het grote cijfer van de jeugdzelfmoorden in onze samenleving.

Even wil ik nog antwoorden op de vragen door de heer van Elewyck gesteld. In verband met de NCC heeft de heer Van Elewyck twee verwijten naar voren gebracht: het gebruik van investeringskredieten voor het dekken van de werkingskosten ter realisatie van het peuterplan te Brussel en de niet eerbiediging van de ideologische en filosofische overtuigingen binnen de NCC.

Wat het eerste verwijt betreft vestig ik er de aandacht op dat die werkingskosten gefinancierd werden met de opbrengst van de belegging van de speciale dotatie van de ongeveer vijfhonderd miljoen frank die de NCC voor de verwezenlijking van de kinderdagverblijven te Brussel heeft ontvangen.

De opeenvolgende voogdijministers hebben daartoe telkens uitdrukkelijk de toelating gegeven. Ik denk dat het nodig was omdat wij weten dat de NCC in de periode waarin zij deze opdracht gekregen heeft, eigenlijk niet over de financiële mogelijkheden beschikte die haar moest toelaten de werkingskosten te dragen.

In het Vlaamse land worden deze werkingskosten trouwens voor een stuk gedragen door het Fonds voor Collectieve Uitrusting, dat in de schoot van de Rijkskas voor Kinderbijslagen voor Werknemers, opgericht werd.

Wel, daarvan kan de NCC niet genieten. Ik wil er ook de nadruk op leggen dat de plaatsing van deze gelden eigenlijk toch wel goed te keuren is. Het zou veel erger geweest zijn wanneer deze gelden zonder rendement daar verder ter beschikking bleven. Deze werkingskosten waren er en moesten gedekt worden. Het is trouwens ook een systeem dat wij soms in andere in-

stellingen hebben zien functioneren. Ik voeg er echter onmiddellijk aan toe dat het inderdaad niet gezond zou zijn verder op deze wijze tewerk te gaan.

Naar aanleiding van het aanvaarden van een bijkomende dotatie voor de afwerking van het peuterplan in Brussel werd uitdrukkelijk door de Vlaamse Executieve gesteld, dat de afwerking van dit plan op vijf jaar zal gebeuren, beginnende met een eerste schijf van 27 miljoen frank die in 1981 zal worden toegekend. Ter gelegenheid van de afwerking van dit peuterplan zullen de werkingskosten niet alleen progressief moeten gedragen worden maar ook moeten worden opgenomen in de gewone begroting van de NCC.

De Executieve zal dit aan de Voorzitter van de NCC heel uitdrukkelijk laten weten.

De heer V. Anciaux : Komen die 27 miljoen frank ergens in de begroting voor ?

Mevrouw R. Steyaert, Vlaamse Staatssecretaris voor het Gezin en voor Welzijnzorg : Het is een beslissing die nu door de Executieve werd getroffen en in de volgende periode zou, bij het verloop van de zaken, deze 27 miljoen frank binnen de begroting bekeken worden. De kans zal erin zitten, hopen wij, dat dit kan verwezenlijkt worden. Maar het globale bedrag, nl. het bedrag dat door de NCC op basis van berekeningen naar voren geschoven was, is niet realiseerbaar op één jaar tijd. Dit is ook niet nodig omdat deze instellingen niet op een tijdsperiode van één jaar ter plaatse kunnen worden opgericht. Er werd beslist om dit over vijf jaar te spreiden. Zo kom ik tot de tweede bedenking van de heer Van Elewyck in verband met de «ideologische en filosofische moeilijkheden» - en ik zal het zó zeggen omdat hij ook die termen gebruikt - bij de NCC.

Het spijt mij u te moeten zeggen dat ik deze mening niet kan bijtreden. Ik ben het met hem eens dat de samenwerking met alle Vlaamse Brusselaars over de ideologische grenzen heen met eerbiediging voor eikaars opvatting een absolute noodzaak is.

Het spijt mij u te moeten zeggen dat ik

deze mening niet kan bijtreden. Ik ben het met hem eens dat de samenwerking met alle Vlaamse Brusselaars over de ideologische grenzen heen met eerbiediging voor eikaars opvatting een absolute noodzaak is.

Ik meen echter te mogen stellen dat deze samenwerking in Brussel, met de onvermijdelijke moeilijkheden die zich hier en daar eens voordoen, een realiteit is, die in de regel zelfs voorbeeldig mag worden genoemd voor de andere landsdelen.

Het decreet van 25 juli 1974 voorziet inspraak bij de voorbereiding en de uitoefening van het cultuurbeleid van de NCC door werkgroepen die pluralistisch zijn samengesteld. Ik meen dat dit binnen de NCC verwezenlijkt werd.

Ik kan u ook zeggen dat, gezien enkele problemen die zich hebben voorgedaan, wij een procedure aan het uitwerken zijn om, inzake de voogdij, die door mijzelf mede met de Minister van Nationale Opvoeding en de Minister van de Vlaamse Gemeenschap wordt uitgeoefend, tot een grotere coördinatie en eenheid te komen.

De heer J. Van Elewyck : Mevrouw de Staatssecretaris, mag ik u even onderbreken ? U zegt dat de verplichting om adviezen te vragen alsook het pluralisme, worden nageleefd. Ik heb hier voor mij een lijst van vijftien beslissingen waarvoor geen advies werd gevraagd en waarvoor dus, dat is duidelijk, het decreet van juli 1964 niet werd gevolgd.

Ik ga niet uitwijden over het ontbreken van adviezen in een voor de Vlaamse Brusselaars zo belangrijke aangelegenheid als de forfaitaire toelage aan de VZW «De vrienden van de Saint Louis University in Baugen».

Ik wil het wel even hebben over het feit dat voor de toekenning van toelagen aan de lokale verenigingen, aan de agglomeratie-verenigingen voor het jaar 1980, aan de agglomeratie-verbonden, voor de werkingskosten van 1980, voor de toelagen aan de sociaal culturele raden, derde schijf 1980 - ik zal mij tot deze vier voorbeelden beperken - het door het decreet verplicht gestelde advies niet

Van Elewyck

werd gevraagd.

Vandaar vertrekkende moet ik stellen dat de NCC de haar bij decreet opgelegde verplichting niet steeds naleeft.

Het feit dat men voor die toch belangrijke aangelegenheden dit pluralistisch advies niet vraagt, is voor mij een voldoende reden om te zeggen dat ik uw mening volgens dewelke in Brussel ideologisch en filosofisch alles peis en vree is, helaas niet kan delen, zoals ik het met deze voorbeelden hoop te hebben aangetoond.

Mevrouw R. Steyaert, Vlaamse Staatssecretaris voor het Gezin en voor Welzijnszorg : Mijnheer Van Elewyck, ik ben de laatste om te zeggen dat een decreet niet moet worden nageleefd, dat is toch vanzelfsprekend.

Ik ben op de hoogte van een aantal klachten ter zake die mij werden voorgelegd en in verband met dewelke ik een gesprek heb gevoerd met de betrokken groepen teneinde de zaak op te klaren. Dit punt is in onderzoek, maar ik blijf stellen dat de NCC inzake de samenstelling van haar werkgroepen en haar werkwijze - over de enkele punten die u hebt aangehaald wil ik niet struikelen, want ik zei het reeds ze zijn in onderzoek - steeds met deze verschillende werkgroepen heeft samengewerkt en haar beslissingen door hen heeft laten inspireren. Daarin ben ik formeel.

Trouwens, in verband met het voorbeeld dat u aanhaalt gaan wij over de getroffen beslissingen niet oordelen. Wij kunnen in een aantal instellingen van gelijke aard gelijksoortige beslissingen vinden. Hier gaat het om een beslissing die gedurende verschillende achtereenvolgende jaren werd genomen en in de werkgroep «Culturele Uitstraling» van de NCC aan bod is gekomen. Het is mogelijk dat ze nu werd overgenomen als een verlenging van vroegere beslissingen. Ik zei het reeds, het gaat hier om een aangelegenheid die in onderzoek is.

Algemeen gesproken blijf ik bij de overtuiging dat de NCC degelijk werk heeft verricht.

De heer J. Van Elewyck: Het is duidelijk : wij stemmen ermee in dat wij

hierover niet akkoord gaan.

Mevrouw R. Steyaert, Vlaamse Staatssecretaris voor het Gezin voor Welzijnszorg : Mijnheer Van Elewyck, ik heb gezegd wat ik daarover denk en ik blijf bij mijn standpunt ter zake.

De Voorzitter : Mevrouw Adriaensens heeft het woord.

Mevrouw J. Adriaensens: Mevrouw de Staatssecretaris, ik dank u voor de zeer uitvoerige antwoorden die u hebt gegeven. Ik wil evenwel nog twee opmerking maken. In verband met de tewerkstelling in de diensten voor gezins- en bejaardenhulp.

Ten eerste, in verband met bepaalde afwijkingen van minder dan 8 uur werken, is het juist dat administratief een aantal opdrachten zijn gegeven. Maar uw administratie is op dat gebied ook zeer streng en weinig begripvol. Ik vraag dat men begrip zou tonen wanneer degelijk werk wordt verricht en consequent wordt gewerkt.

Ten tweede, wat betreft de deblokking van de wervingsstop in de diensten voor familiale hulp, vraag ik u de statistieken na te gaan, waaruit blijkt dat een werkloze evenveel kost als iemand die werkt. Wellicht zou met andere departementen daarover een bespreking kunnen worden gevoerd en zouden eventueel gelden kunnen worden overgeheveld naar die diensten waar ruime tewerkstelling nog mogelijk is, namelijk de welzijnssector. Dat zou niet alleen moeten gebeuren met tijdelijke opdrachten, zoals dat vandaag het geval is voor de poetsdiensten en andere BTK-projecten waarmee we zeer gelukkig zijn... maar ook met vast personeel.

De Voorzitter : Het woord is aan mevrouw de Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting (*op de tribune*) : Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, in de eerste plaats wens ik de heer Olivier te danken voor de uitstekende manier waarop hij verslag over de begroting heeft uitgebracht. Na een lange dag als vandaag zouden

wij het bijna vergeten.

Wat het betoog van de heer Anciaux betreft die vindt dat ook onze culturele autonomie nog niet autonoom genoeg is, kan ik antwoorden dat ik niets liever wens dan dat de communautaire bevoegdheden steeds in een bredere zin zouden worden geïnterpreteerd. Ik meen echter dat zijn voorbeelden niet zo overtuigend waren. Het toerisme is duidelijk, reeds sinds 1971, een culturele bevoegdheid. Het heeft natuurlijk én een cultureel én een economisch aspect. Maar het is evident dat het cultureel element het overwicht heeft. Vandaar dat enkel de hulp aan de toeristische nijverheid in het kader van de kredieten inzake de expansiewetgeving aan de gewesten werd toevertrouwd.

De acties die in de Vlaamse Gemeenschap worden gevoerd om met gemeenschapsgelden het toerisme te promoveren hebben uiteraard een economisch resultaat, zoals bijna alle posten in de culturele begroting ook economische resultaten hebben. De promotie in het buitenland, de toelagen aan hotels en campeerterreinen, de toeristische infrastructuur zijn elementen die bijdragen tot de tewerkstelling. Ook voor de invoer van vreemde deviezen is het toerisme uitermate belangrijk.

Een ander probleem dat door de heer Anciaux als een schoolvoorbeeld van gebrekkige autonomie werd naar voren gebracht, was het buitenlands cultuurbeleid, hoewel hij toch ook weet dat het buitenlands cultuurbeleid het ons echt wél mogelijk maakt een autonome culturele politiek in het buitenland te voeren.

Gelet op het feit dat de heer Anciaux specifieke vragen heeft gesteld over de ondertekening van culturele verdragen, wil ik daarop nader ingaan. Artikel 81 van de Grondwet werd niet gewijzigd. De Koning is op internationaal vlak voor het sluiten van akkoorden en dergelijke steeds de gesprekspartner. Het is nochtans duidelijk dat de gemeenschappen erbij worden betrokken, vermits zij beslissen met wie er akkoorden zullen worden gesloten en zij ook bij de onderhandelingen gemoeid zijn. Het overleg dat ter zake

De Backer-Van Ocken

tussen de Executieve en het departement van Buitenlandse Zaken heeft plaats gevonden heeft tot een akkoord geleid om uit te maken hoe deze betrokkenheid in de praktijk zou worden gerealiseerd. Het ging over het initiatiefrecht, de onderhandelingen en de besprekingen met derde landen en ten slotte over de ondertekening.

Het is zo dat voor de ondertekening van een akkoord de minister van Buitenlandse Zaken geen speciale volmacht behoeft. De Minister van Buitenlandse Zaken kan evenwel deze volmacht overdragen aan een ambassadeur of een lid van de Executieve.

Het feit dat het Taalunieverdrag door de Minister van Buitenlandse Zaken werd ondertekend hoeft dus echt niet door het geachte lid te worden aangezien als een soort teken aan de wand, integendeel. Ik zal er straks nog op terugkomen waarom dit juist met dit verdrag gebeurde.

Wat het Commissariaat-Generaal voor Internationale Culturele Samenwerking betreft, kan ik mededelen dat de oprichting van deze parastatale de versnippering, die hij aanklaagt op het beleidsvlak, precies wil opheffen. Het Commissariaat-Generaal voor Internationale Culturele Samenwerking zal de Vlaamse Gemeenschap vertegenwoordigen op het vlak van cultuur en van onderwijs op internationaal niveau.

Het Commissariaat-Generaal zal ook een eigen Vlaams imago brengen naar het buitenland toe.

Het Departement van Buitenlandse Zaken zal enkel zetelen in de Raad van Advies naast andere leden. Het zal wel een advies kunnen verstrekken inzake de opportuniteit van buitenlandse culturele betrekkingen met sommige landen. Dat is daar nochtans hun enige taak.

Zoals u weet werd het ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van het statuut van het personeel van het Commissariaat-Generaal voor Internationale Culturele Samenwerking door de Vlaamse Executieve, tijdens haar laatste vergadering, goedge-

keurd. Tevens hechtte de Executieve ook haar principiële goedkeuring aan het ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van de personeelsformatie voor het Commissariaat-Generaal.

De procedure wordt thans verder gezet teneinde het akkoord te bekomen van de Minister van het Openbaar Ambt en de noodzakelijke adviezen van de algemene syndicale raad, enz.

Wij kunnen stellen dat het Commissariaat-Generaal voor Internationale Culturele Samenwerking van de Nederlandse Cultuurgemeenschap op 1 januari 1982 in werking zal treden vandaar ook het ontbreken ervan in deze begroting.

Wat de samenwerking met Nederland betreft ben ik ervan overtuigd dat de heer Anciaux op de hoogte is van de nauwe samenwerking tussen de twee vernoemde landen, met name Nederland en Vlaanderen. In het kader van het cultureel akkoord België - Nederland werken zij samen en subsidiëren zij samen de lectoraten Nederlands bijvoorbeeld te Rijsel en ook elders in de wereld. Bovendien werden, in het kader van de Toneelunie, theatervoorstellingen in Frans-Vlaanderen georganiseerd en gesubsidieerd, enzovoort Ook worden vanuit ons departement culturele verenigingen gesubsidieerd samen met Nederland, zoals het Comité Frans-Vlaanderen.

Als laatste punt in verband met de mede-ondertekening van het Taalunieverdrag door de Minister van Buitenlandse Zaken zou ik het volgende willen stellen. Elke Minister benoemd door de Koning kan en mag een internationaal verdrag ondertekenen waardoor hij de Belgische Staat, in casu de Vlaamse Gemeenschap, bindt. Dus zowel de Minister van de Vlaamse Gemeenschap als de Minister van Buitenlandse Zaken kan dat.

Gezien het grote belang dat wij hechten aan dit Verdrag en wij het buitenland wilden bewijzen dat Vlaanderen een internationale en nationale betekenis heeft hebben wij dit Verdrag laten tekenen door de Minister van Buitenlandse Zaken in de volheid van zijn constitutionele opdracht. Zodoende krijgt dit verdrag een volken-

rechterlijke volheid en draagkracht.

De samenwerking in het buitenland tussen de culturele afgevaardigden is een punt waarover is gesproken en nagedacht omdat ook Nederland daar zeer sterk op aandringt. De mogelijkheid wordt trouwens ook door de Franse Gemeenschap overwogen in het kader van de «Francité».

Wanneer ons akkoord op buitenlands vlak, wat betreft de internationale culturele betrekkingen op het veld, operationeel zal worden, zullen wij dienangaande ook bepaalde mogelijkheden hebben.

Dit waren de antwoorden op de vragen ter zake gesteld door de heer Anciaux.

Minder kan ik hem volgen wanneer hij spreekt over een culturele crisis en zegt dat hij de opties niet kent die in het cultuurbeleid door ons werden genomen en gevolgd.

Ik hoor hier bepaalde andere klanken door. Soms wordt gezegd in folders van bepaalde culturele verenigingen dat er geen cultuurbeleid zou zijn. Hij sprak zo ongeveer in dezelfde teneur.

De heer V. Anciaux : Bij de behandeling van de begroting 1979 heb ik heel mijn uiteenzetting daaraan gewijd.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting: Ik wil zeggen dat het nogal eigenaardig klinkt dat u niet weet welke onze opties zouden zijn. Dat u er niet mee akkoord gaat, dat is uw goed recht. Ik begrijp echter niet dat u het niet zou kennen.

Sinds 1974 hebben wij niets anders gedaan dan herhaald welke onze visie is op het cultuurbeleid: Zoveel mogelijk kansen geven aan zoveel mogelijk mensen, vooral aan hen die dit het meest nodig hebben om hun persoonlijkheid zoveel mogelijk te ontwikkelen. Wij hebben dat gezegd in de verschillende antwoorden op de vragen die mondeling en schriftelijk werden gesteld. Wij hebben dit gezegd bij de behandeling van de verschillende begrotingen. Wij hebben dit ook buiten de Raad gezegd. Het valt ook zeer dui-

De Backer-Van Ocken

delijk af te lezen uit de begroting.

Mijnheer Anciaux, ik begrijp dat het niet gemakkelijk is, wanneer men niet over een functionele begroting beschikt en inderdaad wanneer men vrij weinig tijd heeft. De Executieve kan het niet helpen dat het moeilijk is alles onmiddellijk af te lezen uit de begroting. Ik kan u echter verzekeren dat dit er zeer klaar en duidelijk in staat.

U zou dan zien dat er bijvoorbeeld geen tegenstelling bestaat noch rivaliteit is tussen aan de ene kant de mensen van de schone kunsten, om het met een oubollig woord te zeggen, en de mensen van de permanente vorming aan de andere kant.

Het is duidelijk en dat hebben wij ook herhaaldelijk gezegd, dat elke cultuurnorm, wil hij gesubsidieerd worden, een vorm moet zijn van permanente vorming. Anders moet het niet gesubsidieerd worden.

Dat er nu en dan moeilijkheden zijn tussen de verschillende groepen van mensen in tijden dat men schrik heeft voor vermindering van subsidiëring, begrijp ik. De vermindering van de subsidies, wat men er ook van gezegd heeft, is echter geen feit. Er is nergens een vermindering van subsidies waar te nemen. Wij hopen ook de boot te kunnen afhouden en te zorgen dat voor de culturele werking altijd een mogelijkheid bestaat, al was het maar omwille van iets dat u zeer terecht hebt aangehaald, namelijk de enorme tewerkstellingscoëfficiënt die er in de culturele sector aanwezig is.

Er moet een selectiviteit zijn. Dat is duidelijk. Wanneer u deze selectiviteit niet zou waarnemen, wil ik herhalen wat ik gezegd heb bij de wederoprichting van de Hoge Raad voor Volksontwikkeling : er bestaan mogelijkheden van vernieuwing, er zijn mogelijkheden van heroriëntering.

Naast de bestaande en de geplande decreten moet er voldoende ruimte worden gecreëerd voor nieuwe en experimentele initiatieven. Er ontstaan nieuwe noden. Beter gezegd, de bestaande noden worden door allerlei processen maatschappelijk relevant en opgetild tot op een niveau waar zij

vatbaar worden voor beleidsingrijpen. De maatschappelijke bewustwording van het alfabetiseringsprobleem van volwassenen is hiervan een «school»-voorbeeld. De projecten omschakeling, tweedekans-onderwijs, cultureel werk met gehandicapten en voorbereiding op pensioen, zijn dit evenzeer.

Er ontstaan nieuwe evoluties, nieuwe ontwikkelingen, nieuwe tendensen. Ze het zijn gevolg van een interne maatschappelijke dynamiek. Het is noodzakelijk dat de culturele overheid zo al niet deze maatschappelijke probleemformulering mogelijk maakt en stimuleert maar er ook voldoende aandacht voor heeft en een adequaat antwoord biedt.

De bestaande decreten kunnen hierop onvoldoende inspelen om velerlei redenen. Omdat heel wat van deze projecten en ontwikkelingen zich richten naar hen, die minder of te weinig educatieve en culturele kansen hebben gekregen, dient meer aandacht te worden besteed aan voorwaarden-scheppende activiteiten en aan activeringswerk, aan drempelverlaging, enzovoort. Binnen de bestaande decreten is het moeilijk dit waar te maken ofschoon ook hier een duidelijke evolutie merkbaar is.

Wij hebben nood aan een brede experimenteerruimte maar hier ontmoeten wij ernstige juridische problemen met de toepassing van het cultuurpact, dat de experimentele mogelijkheden beperkt tot drie jaar. De vraag is of hierin niet een verandering mogelijk zou zijn in de toekomst. Ook hier moeten wij zoeken naar formules die te verzoenen zijn met de cultuurpactwetgeving om het nieuwe zinvolle werk te ondersteunen en een reële kans te bieden.

Daarom zullen wij fondsen vrijmaken voor het alfabetiseringswerk met volwassenen. Als iedereen het erover eens is dat educatie een onvervreemdbaar recht is, dat onmisbaar is voor de menselijke waardigheid en de vrije ontplooiing van het individu, moeten de middelen worden gevonden opdat dit recht wordt verwezenlijkt en bij prioriteit waar de noden het grootste zijn.

De huidige economische crisis mag ons zeker niet afbrengen van dit stre-

ven maar zal ons eerder in een andere richting moeten duwen, wat betreft de subsidiëringpolitiek en een degelijk beleid op cultureel vlak. De heer Verhaegen heeft gesproken over het cultuurbeleid in crisisperiode en ik ben hem daar dankbaar voor. Te veel horen wij de vraag : is cultuur niet iets waarvan wij moeten afstand doen op het ogenblik dat er zulke economische problemen zijn ? Strikte programmering is noodzakelijk wanneer de middelen, ik zal niet zeggen beperkt worden want wij nemen het niet dat ze zouden worden verminderd, maar wanneer hun stijgingsritme minder groot zou worden.

Er doen zich inderdaad problemen voor, bij voorbeeld in verband met de spanningen tussen voluntariaat en professionalisme.

Het woord subsidiariteitsprincipe lijkt mij minder gelukkig te zijn gekozen maar u hebt uitgelegd wat dit begrip voor u beduidt en daar ben ik het volkomen mee eens, namelijk dat het niveau dat er best toe geschikt is, het initiatief moet uitvoeren. Wanneer het privé-initiatief met succes een bepaalde zaak gedaan heeft, moeten wij dit ondersteunen. Zijn er nieuwe noden, dan moeten wij onderzoeken wie het best geschikt is om ze op te vangen, het privé-initiatief dat kan worden gesubsidieerd of het openbaar initiatief.

Wat de medezeggenschap betreft, spreekt het vanzelf dat dit absoluut noodzakelijk is - dit in antwoord ook aan de heer Anciaux - vooral in deze sector. Maar het gebeurt ook. Kent u één decreet dat hier uit de commissie is gekomen zoals het er werd geïntroduceerd ? In tegenstelling tot het gebruik in het nationaal Parlement heeft in de Vlaamse Raad zowel de meerderheid als de oppositie steeds de kans gekregen verbeteringen aan te brengen aan de decreten die voorlagen. Deze inspraak gebeurt trouwens niet enkel op nationaal vlak maar ook op regionaal en lokaal niveau, waar een aantal adviesraden zijn, comités, culturele raden en dergelijke die alle hun zeg hebben en het beleid kunnen beïnvloeden.

Er werden ook vragen gesteld naar de tewerkstelling in de culturele sector. De juiste cijfers over de globale te-

De Backer-Van Ocken

werkstelling in al zijn verscheiden vormen, hebben wij momenteel niet volledig. Er zijn niet enkel de gesubsidieerde personeelsleden maar ook tewerkgestelde werklozen, BTK-ers, stagiaires, gewetensbezwaarden. Wij zullen een onderzoek doen naar deze tewerkstelling onder de verschillende vormen, bij de instellingen en organisaties die op de culturele begroting worden gefinancierd en gesubsidieerd. Voor het socio-cultureel werk met volwassenen werd reeds aan het bestuur opdracht gegeven een dergelijke enquête voor te bereiden.

Dat het gaat om hoge cijfers van tewerkstelling, is zonder meer duidelijk. Alleen voor het koninklijk besluit van 1967 op de volkswontwikkeling en voor de drie decreten op verenigingen, koepels en instellingen samen worden ruim 800 gesubsidieerde personeelsleden tewerkgesteld.

In deze sector kost derhalve één arbeidsplaats gemiddeld 560.000 frank op jaarbasis, hetgeen al een zeer geringe kost in de tewerkstelling mag worden genoemd. De onrechtstreekse tewerkstelling is natuurlijk nog veel groter maar daarop is u reeds uitgebreid ingegaan.

Met de planning op het vlak van de culturele infrastructuur, zijn wij het natuurlijk volkomen eens. Bij de subsidiëring van de culturele infrastructuur laten wij ons leiden door het initiatief van de gemeenten en door de administratieve samenstelling en volledigheid van het dossier. Ieder project wordt onderzocht in functie van de noden van de gemeente en in functie van de al dan niet reeds aanwezige infrastructuur. Wanneer het om een project gaat dat wil beantwoorden aan de ruimere behoeften van de regio, wordt eveneens de infrastructuur uit de regio bij het onderzoek betrokken. Zijn er geen positieve indicaties voor een inplanting van een project van categorie A of B, dan wordt resoluut verwezen naar de C-formule en, naargelang de omvang van de gemeente, naar de D-formule. Bij de behandeling van het dossier staat eveneens het onderzoek naar de bibliotheekinfrastructuur centraal.

Bij te grootschalige projecten wordt systematisch de snoeischaar gehanteerd. Vervolgens worden de technische mogelijkheden onderzocht om bij de bouwplanning de prioriteiten te leggen waaraan de noden het grootst zijn. Dit heeft heel vaak een fasering van het project voor gevolg. Dit in tegenstelling met vroeger.

Mijnheer Seeuws, om even op uw vraag te antwoorden, het zijn de gemeenten die eigenlijk het initiatief nemen. Wanneer de gemeenten in een bepaalde regio geen initiatief nemen, dan denk ik dat het nodig is dat het Rijk daar ingrijpt.

Ondanks het feit dat wij eigenlijk van mening zijn, volgens de goede principes van onze voorgangers, dat het op lokaal vlak moet starten, hebben wij toch op plaatsen moeten ingrijpen waar inderdaad voor sommige takken, vooral van de sport, geen infrastructuur aanwezig was.

Het is ook zó, dat rekening moet worden gehouden, vooral wat de sportinfrastructuur betreft, met de mogelijkheden van de verschillende onderwijstakken, de gemeenten, BLOSO, en zo meer, in bepaalde regio's.

U spreekt, mijnheer Verhaegen, over een zogezegde kleinschalige spreiding naar de wijken toe. Heel lang heb ik daarin intens geloofd, maar soms moet ik mij toch neerleggen bij een idee die ik vanuit de gemeenten toespeeld krijg, met name dat de werkingskosten natuurlijk veel groter zijn voor vier kleinschalige projecten tegenover één wat groter project in een deel gemeente.

In verband met het kunstonderwijs, heeft collega Calewaert reeds bepaalde antwoorden gegeven. Bepaalde vragen richten zich ook tot mij. Het is natuurlijk zó, dat deze materie de ministers van Nationale Opvoeding aangaat, als lid van de Executieve, en dat in de toekomstige administratie, het kunstonderwijs tot de administratie van de Vlaamse Gemeenschap zal behoren.

U hebt volkomen gelijk wanneer u zegt dat het kunstonderwijs een ander karakter vertoont dan het klassieke onderwijs, alhoewel - en u hebt dat

ook gezegd - het misschien beter zou zijn dat het klassieke onderwijs hier en daar iets van het kunstonderwijs overnam.

De heer Steverlynck had het vooral over het buitenlands cultureel beleid. Het is duidelijk dat inderdaad de Brakke Grond een Zuid-Nederlands imago moet hebben. Wij zullen daarover waken. Wanneer er soms iets zou zijn dat niet duidelijk dit cachet vertoont, dan moet dit worden gemeld, want in een aanloopperiode kan er wel eens iets scheefgroeien.

Hoever staat het met het initiatief vanuit Nederland? Wel, het vordert. Reeds herhaaldelijk heeft het Nederlandse Parlement zich ten voordele van een versnelling van dit initiatief hier in Brussel uitgesproken. Mijn collega Gardeniers is daarop positief ingegaan.

Wat Rijsel betreft, zal de aankoopakte voor dit huis in de volgende weken, na goedkeuring door de Executieve kunnen worden ondertekend.

In verband met het Commissariaat-Generaal verwijs ik naar het antwoord dat ik aan de heer Anciaux gaf. Het is vanzelfsprekend dat de begroting van de parastatalen ook voor controle vatbaar moet zijn.

Wat de Fondsen betreft, heb ik ook soms de indruk dat voor onze 38 culturele akkoorden niet voldoende gelden ter beschikking worden gesteld, omdat dit inderdaad een zeer belangrijke aangelegenheid is. Wanneer wij met het buitenland goede relaties wensen te onderhouden, de mensen willen leren kennen en begrijpen, vriendschap en vrede willen bevorderen, is dat in feite een vrij voordelig maar ook een efficiënt middel. Ik meen dat wij inderdaad voor de internationale betrekkingen wel eens weinig geld over hebben. Maar als ik al de prioriteiten van de leden van deze Raad hoor, begrijpt u dat de stijging toch ergens afgeremd moet worden. Dat is dan precies op het vlak van de culturele betrekkingen.

Daar mijn collega Akkermans hier aanwezig is, wens ik toch te antwoorden op de vragen in verband met de middenstandsopleiding.

De Backer-Van Ocken

Het koninklijk besluit van 4 oktober 1976 houdt inderdaad de mogelijkheid in om, binnen het opleidingssysteem, ook individuele bijstand en subsidies te verlenen. In het kader van haar bevoegdheden heeft het Instituut voor Voortdurende Vorming gemeend dit vooralsnog niet te moeten organiseren. De begroting laat echter weinig ruimte voor een dergelijk nieuw initiatief. Daarbij wordt rekening gehouden met het feit dat tal van andere instellingen zowel privé- als openbaar, aan de behoeften van de beheersbijstand tegemoetkomen.

De consultants van de middenstandsopleiding voeren in de dienst van het Instituut voor voortdurende vorming belangrijke taken van begeleiding en toezicht uit. Zij verlenen pedagogische bijstand aan de centra voor middenstandsopleiding. Directie en leraars krijgen van de adviseurs de nodige documentatie, richtlijnen en pedagogische adviezen, tegelijkertijd oefenen deze consultants toezicht uit op de uitvoering van de taken en op de naleving van de programma's en de voorwaarden tot subsidiëring. Een aantal adviseurs verzorgen de begeleiding van de leersecretarissen bij hun voogdij over de patroons en de leerlingen onder leercontract. De adviseurs van het instituut zijn aldus het bindmiddel in de structuur van de middenstandsopleiding.

De heer Steverlynck vraagt zich af of de middenstandsopleiding nu het decretales statuut zal moeten hebben. Ware het niet dat deze hele materie pas in 1976 bij totaal nieuw koninklijk besluit werd gereguleerd, zou men daarop wellicht ja kunnen antwoorden. Doch de jongste uitvoeringsbesluiten werden recent getroffen, zodat een nieuwe wettelijke basis niet dringend is. Wel zullen enkele wijzigingen dienen aangebracht om de structuren en de beheersorganen aan de nieuwe staatsstructuren en de daaruit voortvloeiende bevoegdheidsverdeling aan te passen.

Thans kom ik tot het probleem van de administratieve vereenvoudiging.

Dit is een probleem dat zich voor alle

departementen stelt. Het moet dan ook zijn beslag krijgen in een nationale oplossing.

Meer specifiek voor de middenstandsopleiding kan ik u mededelen dat bij het uitvaardigen van recente ministeriële besluiten en nota's, steeds de bekommernis voorlag van administratieve vereenvoudiging. In de eerstkomende maanden zullen voor de directie van de centra nog een aantal maatregelen worden genomen die zullen leiden tot een meer eenvoudige en meer doorzichtige administratie en boekhouding. Tot daar het antwoord van collega Akkermans.

De heer Ramaekers heeft uitgebreid gesproken over de beroepsopleiding en wij zijn hem daar zeer dankbaar voor.

De beleidsnota over de beroepsopleiding, waarnaar werd verwezen, was op het ogenblik van de commissievergadering, nog niet volledig afgewerkt. Deze nota - maar dat is eigenlijk bijkomstig - werd ondertussen voorgelegd aan de VESOC. Wel werd in de commissievergadering aangekondigd dat deze nota in voorbereiding was en aan de Vlaamse Raad en de commissie ter bespreking zou worden voorgelegd. Ondertussen is de nota afgekeurd, door de Executieve goedgekeurd en op 29 juni officieel aan de Vlaamse Raad overgemaakt.

In deze nota wordt erop gewezen dat de beroepsopleiding niet los kan worden gezien van de noodzaak tot hervorming van het beroepsonderwijs. Dat het beroepsonderwijs en in het bijzonder het beroepsonderwijs voor meisjes aan herziening toe is, wordt niet alleen door de RVA gesteld, maar ook door de verschillende kringen die rechtstreeks en onrechtstreeks bij deze problematiek zijn betrokken en niet in het minst door de verantwoordelijken uit het onderwijs zelf.

Door de RVA wordt in essentie gesteld dat deze algemeen gewenste hervorming één der noodzakelijke voorwaarden is om een efficiënte beroepsopleiding voor jongens en meisjes te kunnen realiseren.

Het verheugt mij, mijnheer Ramae-

kers dat u mij de noodzaak tot coördinatie en samenwerking tussen de verschillende instanties nog eens als een absoluut goed laat aanprijzen. Ook wij zijn ervan overtuigd dat deze samenwerking niet alleen economisch maar ook functioneel vruchtbaar zal zijn.

Bij de samenstelling van de werkgroep voor de bevordering en de realisatie van deze samenwerking werd door de RVA - en het is de RVA die deze werkgroep heeft samengebracht - getracht deze instanties te betrekken welke een onmiddellijke relatie hebben tot de beroepsopleiding, met name de verschillende onderwijsnetten, middenstandsopleiding, landbouwopleiding, enz.

Ik ben het met het geachte lid volkomen eens dat beroepsopleiding binnen een ruimere context dient te worden geplaatst. In onze beleidsnota hebben wij er trouwens op gewezen dat het referentiekader van de beroepsopleiding de permanente vorming is waarbij bedoeld wordt een geheel van voorzieningen die het elke mens moeten mogelijk maken gedurende zijn hele leven de vorming te krijgen die hem de mogelijkheid biedt alle aspecten van zijn persoonlijkheid bestendig te ontwikkelen.

Het is duidelijk dat binnen dit geheel, zowel het onderwijs als de beroepsopleiding een eigen onvervangbare plaats innemen. Ik ben ervan overtuigd dat de Dienst Beroepsopleiding van de RVA - en de ervaring toont dit aan - zijn eigen opdracht binnen dit geheel kan waarmaken. Dit belet niet dat, zoals door de heer Ramaekers werd aangehaald, de beroepsopleiding qua methodiek en oriëntering dient te worden bijgestuurd. Hiervoor worden in onze beleidsnota voorstellen gedaan. Ik heb er het volste vertrouwen in dat de Dienst Beroepsopleiding, uitgerust met geëigende structuren en aangepast personeel, zijn specifieke opdracht kan verwezenlijken.

Wat de algemene vorming betreft, mijnheer Ramaekers, wens ik u te herinneren aan de regeringsverklaring en aan de behandeling hiervan tijdens dewelke de Eerste Minister gezegd heeft dat een algemene vorming

De Backer-Van Ocken

noodzakelijk was voor jongeren. Hij dacht dan aan de mensen in het onderwijs die op een bepaald ogenblik vrij waren, en daarvoor eventueel konden worden ingezet, ook de lokalen die daarvoor konden worden ingezet, enz. Maar ik denk dat het inderdaad absoluut noodzakelijk is ook aan een algemene vorming te denken. Waarom meen ik dat? U kent ook de verschillende initiatieven inzake het tweedekansonderwijs voor vrouwen. Welnu, wanneer wij deze initiatieven hebben bezocht, zijn wij tot de conclusie gekomen dat, veel meer dan parate kennis, het noodzakelijk is daar bepaalde attitudes terug aan te leren, de mogelijkheid zich op het werkmilieu te presenteren, en dergelijke. Daarom dachten wij dat dit niet alleen nodig was voor vrouwen, maar ook voor deze 80 % van werkloze jongeren die geen specifieke opleiding genoten hebben en die eigenlijk zonder valabel diploma in het leven worden gestuurd. Deze 80 % zijn de mensen die op het ogenblik werkloos zijn. Het is te weinig geweten dat van de werklozen die meer dan 6 maanden werkloos zijn 80 % geen valabel diploma hebben.

De heer Weckx heeft gesproken over de monumentenzorg te Brussel. Als ik mij niet vergis heeft collega Geens daarop reeds geantwoord. Sinds de bevoegdheid langs Franstalige kant overging naar collega Desmarests, werden een aantal gemeenschappelijke beschermingsbesluiten genomen en bekrachtigd in de Ministerraad. Bij deze voorstellen is normaliter een raming gehecht van de restauratiekosten in de volgende vijf jaar.

Wanneer wij akkoord gaan over de bescherming, zijn wij eveneens bereid een deel van de restauratiekosten te dragen. De rest is gezegd door collega Geens.

Wat het toerisme te Brussel betreft, is er een akkoord in voorbereiding met de Franse Gemeenschap in verband met het beheer van de Dienst voor Toerisme in Brussel, de TIB. Dit akkoord behelst dat de Vlaamse Gemeenschap financieel bijdraagt in de werking van de dienst. Het ontwerp

van akkoord inzake TIB zal eerstendaags ter goedkeuring worden voorgelegd. Bij deze gelegenheid zal ook de financiering van TIB worden geregeld en voorgelegd aan de Executieve.

De heer Declercq sprak nog eens over het ICC en de moeilijkheden van de heer Weckx. Wij hebben nooit de heer Weckx naar het stempellokaal verwezen. Wij hebben gezegd dat er een oplossing moest worden gevonden, oplossing die trouwens in de programmawet van vorig jaar zou kaderen.

Het pessimisme van de heer Declercq tegenover onze kunstenaars kan ik echt niet delen. Zowel de plastische kunsten als de literatuur getuigen van een uitzonderlijke creativiteit. Wanneer men in het buitenland komt, dan merkt men pas hoe sterk onze huidige kunstenaars bekend zijn en actief zijn.

Ik wil even verder ingaan op het sociaal statuut van de kunstenaars. Hoewel wij dit jaar een grote inspanning hebben kunnen doen, zowel wat de subsidiëring van het literaire werk als van de plastische kunsten betreft - in beide gevallen gaat het om de verhoging van de aankoopkredieten - is dit niet de eerste bekommernis van de kunstenaar zelf. Integendeel, de voornaamste zorg van de kunstenaar gaat naar de mogelijkheid om naast hun gewone dagtaak of na hun op pensioenstelling nog creatief te kunnen zijn en naar de mogelijkheid om hun werk aan het publiek te kunnen verkopen. Dit laatste is van bijzonder belang. Geen enkel kunstenaar werkt voor zichzelf alleen. Hij kan alleen echt kunst brengen indien hij deze bestendig aan de reacties van zijn publiek kan toetsen. Een geheel van maatregelen genomen binnen het algemeen sociaal-economisch beleid - dat op dit ogenblik uiteraard moet rekening houden met de economische crisis - dreigen deze creativiteit in het gedrang te brengen. Ik verwijs naar de BTW-regeling, naar de dubbele onderwerping aan de RMZ, enzovoort. Het zijn stuk voor stuk problemen waarvoor de oplossing niet binnen de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap kan worden gevonden, maar integendeel nationaal moeten worden opgelost.

Niettemin is er in mijn departement permanent een werkgroep actief, om ten overstaan van de plastische kunstenaars, voor wie deze maatregelen meer dan voor om het even welke andere kunstdiscipline gelden, oplossingen uit te werken. Zo kon reeds voor de pensioenregeling een bevredigende oplossing in het vooruitzicht worden gesteld. De inspanningen van mijn departement als bemiddelaar terzake worden voortgezet. Ten bewijze daarvan wil ik aanvoeren het project «service-dienst plastische kunstenaars», dat bij ons departement is opgezet en als opdracht heeft een inventarisatie te maken van de problemen terzake en haalbare oplossingen uit te werken. Deze «service-dienst» staat vooral ten dienste van de jongste kunstenaar bij het voorbereiden en aanmaken van tentoonstellingen, enzovoort.

Wat specifiek de literatuur betreft, wordt meer dan de helft van de toelagen toegekend aan jongere letterkundigen. Ik verwijs nog even naar de krantenknipsels, waarnaar u ook impliciet verwezen hebt. Zowel de WL als de Raad van Advies voor de Letteren hebben wij laten weten dat zij met verbazing kennis hebben genomen van deze krantenartikelen. Deze zijn op totaal verkeerde gegevens gebaseerd, omdat zij slechts gedeeltelijke gegevens van een studie, waartoe zij opdracht hadden gegeven, naar voren hebben gebracht. Een deel van deze studie is nog niet afgewerkt, vermits zij slechts gedeeltelijk klaar was, hebben wij ze nog niet aan de openbaarheid prijsgegeven. Door indiscreties zijn echter bepaalde delen ervan in de kranten verschenen. Zich daarop baseren om de literatuurpolitiek in ons land te veroordelen, zou echter erg voorbarig zijn. Trouwens, uw verwijzing naar Nederland is ook wel gevaarlijk, want de goede projecten die er inderdaad in Nederland waren, zijn voor een zeer groot gedeelte geschrapt wegens geldgebrek. De heer Van Den Broeck handelde, indien ik mij niet vergis, vooral over de sport. Ik zal hier ook tezelfdertijd op bepaalde vragen van de heer Egelmeers antwoorden. Ik geloof niet dat er sprake is van een onderwaardering van de sportsector

De Backer-Van Ocken

in het globale culturele veld. Wel is er een probleem op het vlak van de uitbouw van de sportinfrastructuur, waar het budgettaire aanbod niet in evenwicht is met de vraag. Helaas biedt de budgettaire situatie hier geen nieuwe mogelijkheden wat de infrastructuur betreft;

Wat het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaars betreft, kan ik u medelen dat de gesprekken met de betrokken organisaties enerzijds en de raadpleging van deskundigen anderzijds, bijna zijn afgesloten zodat spoedig de nodige stappen zullen kunnen gezet worden. Het statuut van de betaalde sportbeoefenaar situeert zich hoofdzakelijk op het vlak van de sociale zekerheid en aanverwante materies, is dus een nationale bevoegdheid.

De uitgaven voor de sport-plus-campagnes, voor 1981 werden begroot op 11 miljoen fr. voor de drie grote campagnes samen : het sportjaar voor haar, promotie van de mindervalide sport en de actie voor de volkssporten.

De bijzonder goede resultaten inzake de democratisering van de sportbeoefening in Vlaanderen, resultaten die overal in Europa worden gewaardeerd en zelfs als voorbeeld worden gesteld, verantwoorden een dergelijke uitgave ten volle. Trouwens, ik zou er willen op wijzen dat deze sensibiliseringsjaren, voor het weinige dat ze kosten, bijzonder efficiënt zijn wat betreft het aansporen tot sportbeoefening.

De suggestie van het achtbare lid om een belangrijke dotatie aan het Sportfonds te voorzien in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap is, op korte termijn, budgettair niet te realiseren.

Wij hebben reeds aangedrongen op een beslissing van de Raad van Ministers aangaande de subsidie van de Nationale Loterij aan het Sportfonds. Ik moet zeggen dat wij inderdaad sinds de moeilijkheden wegens het teloorgaan van de voetbalpronostieken, vanuit de nationale mogelijkheden bepaalde overschrijvingen naar het Sportfonds hebben gekregen. Dit is geen recht, het is iets dat wij krijgen en steeds maar opnieuw moeten bepleiten.

Ik wil het achtbare lid mededelen dat er geen sprake is van het oprichten van een Rijkssportcentrum in het buitenland. Ik vermoed dat hij doelt op een aantal activiteiten waarvoor, in het kader van de internationale culturele betrekkingen op het sportvlak, het gebruik van infrastructuur in het buitenland wordt aangeboden in ruil voor de hulp bij het opzetten van sport-plus-acties. Er is geen sprake van het laten afvloeien van kredieten naar het buitenland. Het gaat hier, als ik mij niet vergis, over het 25-jarig bestaan van een akkoord met Portugal waar precies, ter gelegenheid daarvan, bepaalde activiteiten werden uitgewisseld.

Tevens is het zeker het geachte lid niet onbekend dat het geweld in de sport mijn bijzondere aandacht wegdraagt. In het kader van de pas opgerichte internationale stichting ter bestrijding van het geweld in de sport, zullen zowel op nationaal als op internationaal vlak acties ondernomen worden op verschillende sporttakken. De jongeren zullen in deze acties een bijzondere plaats innemen.

Het door het geachte lid aangehaalde reorganisatie van de sportopleidingscursussen brengen geen noemenswaardige budgettaire gevolgen met zich, maar houdt wel een meer efficiënte aanwending van de ingezette middelen in. Een gelijkblijvende input, maar een gestegen output. Ik ben op de hoogte van bepaalde moeilijkheden die zich op dit vlak stellen. Wij hebben besprekingen met het directoraat-generaal om ook voor deze zaak een oplossing te vinden.

Wat de propagandatoelagen betreft, werd inderdaad gedacht aan een decreetale regeling ter vervanging van het huidige koninklijk besluit van 28 april 1965.

De heer Van Elewyck sprak over een aantal problemen die zich inderdaad zeer acuut stellen.

Vooreerst de personeelsformatie en de betoelaging daarvan.

U weet dat wij daar nogal lang over gepraat hebben bij de vorige regeringsverklaring van de deelregering. Wij dachten toen tot een tekst te zijn gekomen waarachter iedereen zich kon

stellen.

Wat de uitvoering van het bibliotheekdecreet betreft, omwille van de financiële en budgettaire problemen van de gemeenten en provincies, worden versoepelingen ingevoerd en wordt de geprogrammeerde uitvoering van het decreet, zoals in de Koninklijke Besluiten is uitgewerkt, met twee jaar opgeschoven. De versoepelingen hebben onder meer betrekking op de collectievoorwaarden, op de afdelingen audio-visuele materialen en leeszaal en op de openingstermijnen, om tenslotte te komen tot een uitvoering van de essentie van het decreet.

De verplichte oprichting van de afdeling gedecentraliseerd bibliotheekwerk, van de afdelingen jeugd, volwassenen, en leeszaal en van de afdeling audio-visuele materialen, werd met twee jaar opgeschoven. Het is om die essentie te bereiken dat wij normen, ofwel hebben opgeschoven, ofwel hebben verminderd.

Dit zijn de belangrijkste versoepelingen.

De datum van 1 januari 1982, waarop alle gemeenten moeten beschikken over een krachtens het decreet erkende gemeentelijke openbare bibliotheek is, zoals de heer Van Elewyck weet, door het decreet zelf opgelegd.

Om alle gemeenten in de gelegenheid te stellen zich aan te passen aan de normen van het decreet, kunnen bibliotheken, in afwijking op de algemene erkenningsprocedure, nog erkend worden vanaf 1 januari 1982, zelfs indien zij geen aanvraag tot erkenning hebben ingediend vóór 1 maart 1981.

Deze overgangsmaatregel, die wij eerstdaags zullen voorleggen aan de Vlaamse Executieve, kan maar toegepast worden indien de aanvraag tot erkenning is ingediend tegen 31 december van dit jaar. Wij zullen de gemeenten zo vlug mogelijk op de hoogte brengen van deze bijkomende mogelijkheid.

Dan is er het probleem rond de Opera van Vlaanderen, officieel te berde gebracht door de heer Van Elewyck. Ook mevrouw Dielens sprak hierover en de heer Anciaux impliciet ook, want ik kan mij niet voorstellen wat

De Backer-Van Ocken

hij anders zou bedoeld hebben met «een zogezegd elitair project dat in de begroting is geslopen».

De gelegenheid die mij hier wordt geboden wil ik graag aangrijpen om uitgebreid in te gaan op de operaproblematiek in Vlaanderen en op de op te richten Opera van Vlaanderen. In 1974 namen wij het initiatief een werkgroep op te richten bestaande uit afgevaardigden van de steden Gent en Antwerpen, respectievelijk de heren schepenen Van de Weghe en Temmerman, en de heren schepenen Van Elewyck en Van Passen, de afgevaardigden van de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen, nl. de bestendig afgevaardigden Van Eetvelt en Timmerman en de heer Van Herreweghe die zoals de heer Van Elewyck een voorstel van decreet had ingediend. Dit was een unicum in de culturele sector. Wegens de fusie waarvoor de stad Gent zich eind 1976, begin 1977 geplaatst zag, kon dit advies toen niet onmiddellijk worden gerealiseerd. Door het feit dat de mandaten van de directeur, in de beide opera's op 1 augustus 1981 een einde namen en gelet op de steeds belangrijker wordende financiële eisen gesteld aan de inrichtende en de subsidiërende overheden, kon dit jaar een akkoord worden bereikt over de inmiddels noodzakelijk geworden wijzigingen aan de statuten. In april en mei konden de stadsbesturen van Gent en Antwerpen en de Vlaamse Executieve hun akkoord hechten aan de statuten. De beslissingen van de steden werden inmiddels overgemaakt aan de voogdijoverheid via de provincies. De termijn waarover de gouverneur beschikte is eind juni verlopen, zodat eerstdaags de bevoegde diensten van Binnenlandse Zaken en de voogdijminister het ontwerp van koninklijk besluit kunnen voorbereiden.

Wij hopen dat het begin van volgend operaseizoen zal samenvallen met de start van de intercommunale. Intussen worden in overleg met de beide steden en het departement de noodzakelijke voorbereidingen getroffen, namelijk het statuut van het personeel, de overeenkomsten in verband met het beheer en het onderhoud van de

operagebouwen, enzovoort. Van onze kant hebben wij de nodige kredieten ingeschreven, enerzijds een subsidiëring aan de Koninklijke Opera van Gent en anderzijds aan de KVO te Antwerpen voor het voorbije seizoen 1980-1981. De toelagen aan de opera's werden tot op heden verleend na afloop van het seizoen. De statuten van de op te richten intercommunale bepalen dat de deelnemende openbare besturen aan de vereniging twaalf voorschotten toekennen op de door hen uitgetrokken toelagen voor de gemeenschap. Voor de gemeenschap betekent dit dat in 85 miljoen als voorschot op de begroting wordt voorzien. Daarnaast is in de statuten vastgesteld dat de deelnemers beslissen bij de oprichting één tiende van het maatschappelijk kapitaal te betalen. Dat is voor de Vlaamse deelregering 21 miljoen frank of één tiende van 210 miljoen fr. Dat betekent dat in de begroting 1981 voor de opera's de subsidiëring op 17 maanden werking is berekend. Het gaat hier om een éénmalige operatie van 106 miljoen frank. Het is juist dat het hier om belangrijke bedragen gaat, maar men mag niet vergeten dat hier zowat 500 mensen zijn tewerkgesteld in de beide opera's samen. En laten we onderstrepen dat het om 500 gekwalificeerde arbeidsplaatsen gaat. Wij kunnen moeilijk zeggen dat aan dit operawezen dat toch gehonoreerd wordt door een groot aantal bezoeken, te veel geld wordt besteed. Ook dit is een vorm van permanente vorming.

Aan de heer Van Elewyck kan ik zeggen dat inderdaad herhaaldelijk tijdens de commissievergadering en ook in de openbare vergadering werd gewezen op het probleem van de subsidiëring van de philharmonie. Tussen de opera en de philharmonie bestaat een link. Inderdaad, in beide gevallen gaat het om het uitwerken van aangepaste juridische structuren voor de gezelschappen en daaraan gekoppeld ook een herverdeling van de financiële lasten tussen de verschillende openbare besturen.

Voor de opera-instellingen is een principieel akkoord bereikt, dat thans aan zijn concrete uitwerking toe is, nadat het ons inderdaad door de heer Van Elewyck werd gesuggereerd.

Op dit ogenblik zijn er informele contacten geweest met de betrokken stads- en provinciebesturen met het oog op het bereiken van een spoedige oplossing voor de philharmonie, op het ogenblik dat de opera van Vlaanderen operationeel zal zijn. Ik wil er evenwel aan toevoegen dat het nieuwe statuut voor de philharmonie eigenlijk ten vroegste begin 1982 zal worden gerealiseerd.

Ik meen dat ik aan de heer Egelmeers daarjuist heb geantwoord door mijn antwoord aan de heer Van Den Broeck.

Ook over de relatie beroepsopleiding - tewerkstelling heeft de heer Egelmeers enkele vragen gesteld. Thans worden de beroepsopleiding en de tewerkstelling beheerd door het Beheerscomité van de RVA, dat nationaal is samengesteld. Voor de specifieke gemeenschapsberoepsopleiding en de gewestbevoegdheden inzake tewerkstelling bestaan wél een Nederlandstalige en een Franstalige werkgroep. Deze werkgroep, samengesteld uit de leden van het nationaal Beheerscomité, bereidt adviezen voor voor het nationaal Beheerscomité, welke de instantie is met beslissingsbevoegdheid. Binnen het nationaal Beheerscomité is er evenwel een afspraak deze adviezen te volgen. De administratie voor de beroepsopleiding wendt zich, evenals het Beheerscomité, tot de Staatssecretaris. Deze gang van zaken stelt tot hiertoe geen enkel probleem. In de nabije toekomst dient de beroepsopleiding als gemeenschapsaangelegenheid uit de nationale RVA-structuur te treden. Hetzelfde geldt voor het tewerkstellingsbeleid, voor zover het een gewestelijke bevoegdheid is.

In mijn beleidsnota over de beroepsopleiding wordt voorgesteld de structurele band te behouden met de arbeidsbemiddeling. Aldus zal ook in de toekomst de relatie beroepsopleiding - tewerkstellingsbeleid geen problemen oproepen in Vlaanderen.

Mevrouw Demeester heeft natuurlijk volkomen gelijk dat de persoonsontplooiing het eerste doel is dat men in een cultuurbeleid moet nastreven en dat dit probleem niet los kan gezien

De Backer-Van Ocken

worden van een algemeen welzijnsbeleid. Dit is een doel dat wij nastreven, maar dat soms in een vals daglicht staat, omdat wij tegenover Nederland een heel andere politiek hebben gevoerd. In Nederland heeft men het curatieve element benadrukt, terwijl wij meer het preventieve element beklemtonen. Voor het curatieve is tot hier toe te weinig geld uitgetrokken; voor het preventieve hebben wij de politiek gevoerd, die door mevrouw Demeester werd aangeprezen.

Een volgend punt betreft de doorstroming naar het nationale toe. Natuurlijk zijn er bepaalde elementen in het nationale, die een invloed hebben op de cultuurpolitiek en omgekeerd. Maar wanneer wij inderdaad ons doel bereiken, dank zij de algemene vorming, dank zij de cultuurpolitiek die voor de persoonlijkheidsontwikkeling van de mensen bevordert, komt ipso facto een beïnvloeding naar de kant van het nationale toe, door de politiek die hier wordt gevoerd.

De heer Grootjans heeft zeer speciaal gesproken over het mediabeleid. Ik meen dat, wat de etherreclame betreft, wij hier vandaag niet moeten op ingaan qualitate qua. U kent ook de laatste gebeurtenissen op dit vlak.

De heer Grootjans heeft zeer terecht gewezen op de noodzaak van een hoge raad voor het mediabeleid en de coördinatie naar het mediabeleid toe.

Onze inspanningen op dat vlak begonnen onder de regering Tindemans I, met de medewerking van onze collega de heer Van Aal, en werden voortgezet onder de regering Martens I. Toen kregen wij van de eerste minister de opdracht ons daarmee speciaal bezig te houden. Wegens allerlei omstandigheden, waar natuurlijk de regeringscrisisen niet vreemd aan zijn, is er een moeilijkheid geweest om de mogelijkheid tot oprichting van een Hoge Raad in de realiteit om te zetten.

In de gegeven omstandigheden moet de geschreven pers onze aandacht volop vasthouden. Ik ben er vast van overtuigd dat wij er moeten toe komen alle problemen, die zich stellen, samen te bespreken in een bepaalde

instantie. En deze problemen zijn legio. Er is onder meer het probleem van de teletekst, van de vrije radio's, van de eventuele publiciteit, van de verstandhouding tussen de BRT en de geschreven pers, ook wat bepaalde prioriteiten betreft. Maar de onderlinge discussie over de vertegenwoordiging van de onderscheiden belangengroepen in een raad en het feit dat de betrokkenen zich op het ogenblik eigenlijk tot de verschillende niveau's moeten wenden - sommige zaken zijn immers nationaal en ander communautair - hebben het ons wel moeilijk gemaakt om daar echt voordeelingen mee te maken.

Om niet opnieuw in dezelfde moeilijkheden vast te geraken, hebben wij de verschillende milieus gevraagd zelf een voorstel te doen. Vandaar dat wij die voorbereidende werkgroep, waarnaar u, mijnheer Grootjans, heeft verwezen, oprichtten, waarin vertegenwoordigers zitten van de journalisten, van de uitgevers, van de weekbladers, van de BRT-omroep en ook van de PTT. Deze werkgroep zal eind augustus een inventaris van de problemen neerleggen en zal eveneens een poging doen om ons een voorstel van samenstelling van deze hoge raad voor het mediabeleid te geven. Daarnaast verwachten wij van hen een bevoegdheidsafbakening en tenslotte reeds een agenda voor de eerste periode.

Tijdens de vergadering van deze werkgroep werd ons gevraagd hoe deze hoge raad in de toekomst zou moeten functioneren. Wij hebben verwezen naar de gewoonten die leefden in de VESOC. Wanneer er in deze Hoge Raad een unanimitéit zou bestaan over problemen waar de gemeenschap een alleen-beslissingsrecht heeft, zou de Executieve zich engageren deze te volgen. Wanneer het echter gaat om een advies in verband met de nationale bevoegdheden, dan zou bij unanimitéit de Executieve deze problemen naar de nationale regering doorspelen en ze daar verdedigen. Uw voorstel een permanent overleg op te richten voor de meer beperkte problemen tussen de BRT en de geschreven pers vind ik zeer goed en kan aan de Hoge Raad worden overgemaakt. Wij zullen er werk van maken zodra de verschillen

de instanties nog eens bijeenkomen wat in elk geval zal gebeuren op 2 december 1981.

De heer Walter Peeters heeft meer speciaal gesproken over het jeugdwerk. Het landelijk georganiseerd jeugdwerk is geregeld bij decreet van 22 januari 1975, en is dus het richtsnoer voor de subsidieregeling. In de loop van het eerste trimester van het werkingsjaar worden voorschotten uitbetaald op basis van de basistoelage en de toelage voor de salarissen en de toelage voor de vorming van de verantwoordelijke persoon. Dit voorschot is gelijk aan het bedrag dat als subsidie voor werkingskosten in het voorgaande jaar werd toegekend.

Deze voorschotten kunnen in één of meerdere schijven worden uitbetaald. Het saldo wordt uitbetaald na indiening van het werkings- en financieel verslag van het lopende werkjaar. De streefdatum van indiening is 15 februari van het volgende werkjaar. Dit houdt in dat de betaling van het saldo zich situeert in het eerste semester van het volgende werkjaar.

Andere sectoren worden gesubsidieerd op basis van ministeriële criteria. De voorschotten worden uitbetaald a rato van 50 pct. of tweederden naargelang de gestelde criteria in het eerste semester van het lopende werkjaar.

De saldi worden uitbetaald na voorlegging van het werkings- en financieel verslag zoals hierboven vermeld, dus principieel in het eerste semester van het volgende werkjaar.

De sectoren van «Jeugdatelier» en «Amateuristische kunstbeoefening» sluiten het werkingsjaar met de schoolvakantie, zodanig dat het saldo normaal in het laatste trimester wordt uitbetaald.

Het is natuurlijk zo dat er bijzonder veel geklaagd werd over de laattijdige uitbetaling. Eens te meer wil ik ten overstaan van al diegenen, en meer bepaald de sectoren voor jeugd en volwassenvorming, die daarover hebben geklaagd, herhalen dat de achterstand te wijten was aan een «accident de parcours» in Financiën. Deze moeilijkheden zijn nu voorbij en de nodige

De Backer-Van Ocken

maatregelen werden getroffen opdat zich daar in de toekomst geen problemen meer zouden stellen.

De heer Peeters heeft ook nog gesproken over het decreet op het Volksontwikkelingswerk. Dit werd inderdaad in de regeringsverklaring aangekondigd. In de Hoge Raad moet echter nog een grondige bespreking worden gevoerd over het toepassingsgebied van dit nieuwe decreet.

Dit begrip moet nauwkeurig worden omschreven, niet zozeer ten overstaan van het begrip volksontwikkelingswerk maar meer bepaald ten opzichte van de begrippen vrijetijdsbesteding en de cultuurspreiding. De heer Peeters heeft ook een vergelijking gemaakt tussen het jeugddecreeet en het decreet voor de instellingen. Met cijfers kan veel bewezen worden en wellicht kunnen nog andere vergelijkingen worden gemaakt. Maar kunnen deze zaken zomaar met elkaar vergeleken worden ?

Het gaat om eigensoortige organisaties met specifieke noden en behoeften en ieder decreet probeert op een aangepaste wijze aan de behoeften van deze sectoren tegemoet te komen.

Het is erg moeilijk weddetoelagen met elkaar te vergelijken en hieruit de juiste conclusies te trekken als men geen rekening houdt met de mogelijkheid van detachering van de leerkrachten aan het jeugdwerk en dergelijke.

Het is even moeilijk forfaitaire werkingstoelagen te vergelijken met een procentuele werkingstoelage, want een forfaitaire toelage kan ten overstaan van de reële kosten uiteindelijk een lager percentage van de werkingstoelage inhouden.

In verband met het probleem van de vertragingen, ik heb er daar net naar verwezen, wil ik uitdrukkelijk stellen dat deze problemen éénmalig waren en geen nawerking zullen hebben voor de uitbetaling in 1981. Deze uitbetalingen verlopen in 1981, zoals gepland. Vertragingen zijn daarin niet te verwachten, behalve voor de sector van de jongereninformatie en de ad-

viescentra waar de toepassing van de zogenaamde nieuwe criteria een lichte vertraging heeft veroorzaakt, reeds bij het indienen van de dossiers door de centra zelf. Hiervoor is trouwens een oplossing gevonden.

Wat de omvang van de toelagen in de jeugdsector betreft, hoef ik niet, in het algemeen economisch kader, de daaruit voortvloeiende grote moeilijkheden van de begrotingen te beschrijven.

In vergelijking met 1980 zijn de voorzienene bedragen gegroeid maar minder dan men in de sector had gehoopt.

Anderzijds wil ik signaleren dat het hele jeugdwerk de jongste jaren een aanzienlijke groei van zijn toelagen heeft gekend. Bij wijze van voorbeeld wil ik vier omvangrijke sectoren citeren : de sector van het landelijke georganiseerd jeugdwerk steeg met 250 procent; de toelagen van de jeugdwerzijnsverenigingen met 300 procent ; de toelagen van de regionale en lokale verenigingen steeg met 200 procent; het bedrag voor de subsidiëring van de speelpleinen steeg met 160 %.

Het decreet om het landelijk jeugdwerk kan niet volledig uitgevoerd worden. De verklaring hiervoor is eenvoudig : in tegenstelling tot alle andere culturele sectoren wordt ook nog het regionaal en lokaal jeugdwerk door de Vlaamse deelregering rechtstreeks gesubsidieerd en dit op uitdrukkelijke vraag van de jeugd zelf. Mocht dit niet het geval zijn dan zou het decreet op het landelijk jeugdwerk wel voor 100 % kunnen uitgevoerd worden. Mevrouw Dielens heeft enkele vragen gesteld over de uitbetaling van toelagen aan het vormings- en ontwikkelingswerk. Ik denk dat we daarover voldoende hebben gepraat.

Voor de toepassing van het decreet op de verenigingen worden de basistoelagen en de werkingstoelagen niet geïndexeerd. Er is een beperkte personeelsstop, maar de weddetoelagen zijn wel geïndexeerd opdat voorrang zou kunnen worden gegeven aan de subsidiëring van de bestaande loonlast. Ook hier wordt de erkenningsprocedure voor nieuwe organisaties bemoeilijkt, vermits voortaan de er-

kenning ingaat op 1 januari van het daaropvolgend jaar in plaats van op 1 januari van het lopende jaar. Deze beperking geldt evenwel niet voor regionale verbonden van erkende landelijke organisaties. Ook hier wordt derhalve voorrang gegeven aan de tewerkstelling.

Het decreet op de instellingen wordt inderdaad gedeeltelijk toegepast. Als gevolg van de beperktheid van het krediet, wordt de overnachtingstoelagen niet uitbetaald ; de lonen worden wel geïndexeerd, maar er is sinds geruime tijd een personeelsstop.

Wanneer men zegt dat de prioriteit gaat naar elitaire sectoren, is dit moeilijk te geloven wanneer men het budget nagaat. We willen niet ingaan op het feit of de filmproductie en het theater elitair zijn.

Er is een enorme inspanning gedaan zowel om de sportsector als de theatersector en de filmsector te democratiseren. Het is duidelijk dat niet alleen het socio-cultureel werk voor de kansarmen belangrijk is, ook andere zaken zijn voor hen belangrijk. Ook de verbeeldingskracht en het creatieve element moeten aan bod komen.

Men zal zich herinneren dat ook in de jeugd en volwassenensector inhaaloperaties zijn gebeurd. Dit gebeurt thans voor de theater- en de operasector.

Terloops wil ik aanstippen dat voor de Koninklijke Muntchouwborg toelagen zijn ingeschreven op de gemeentelijke culturele begroting, die door het nationaal parlement wordt goedgekeurd, en dat precies op het ogenblik dat voor het eerst sedert het ontstaan van de Muntchouwborg er een Vlaamse directeur benoemd werd.

De uitvoering van het theaterdecreet vergt inderdaad een belangrijke kredietinschrijving. Men vergeet hier echter dikwijls, ook al verwijst men gemakkelijk naar de tewerkstelling in de culturele sector, dat hiervan de tewerkstelling in de culturele sector van meer dan 650 mensen afhangt.

Men zal zich het goedkeuren van het theaterdecreet herinneren. De directe aanleiding daartoe was een zes weken lange staking in de toneelgezelschappen omdat er toen inderdaad een zeer

Mevrouw G. Dielens (CVP)

De Backer-Van Ocken

grote ontstemming heerste over het feit dat men gedurende verschillende maanden per jaar technisch werkloos was en men de overige maanden dikwijls tegen een hongerloon moest werken. Ik vind dat we deze verworvenheid voor 650 mensen die zo een effect heeft op het welzijnsgehalte van de hele bevolking niet mogen teloor laten gaan door een eventueel nog sterkere stijging in de socio-culturele sector en in de jeugdsector, die een gemiddelde stijging heeft van 250 procent gedurende de jongste drie jaar.

Mevrouw G. Dielens : Wij moeten natuurlijk nagaan van waar men gekomen is. Mijn bedoeling is niet geweest de tewerkstelling van mensen in andere sectoren in het gedrang te brengen of te kritiseren. Ik ben wel uitgegaan van de vaststelling dat wat ik onder andere elitair heb genoemd dit niet alleen slaat op de theatergezelschappen. Voor de opera in Antwerpen is het in ieder geval zeer duidelijk dat men, ondanks de toch wel ruime middelen, er niet in geslaagd is in contact te komen met ruime groepen van de bevolking.

Daartegenover staat de onvoldane behoefte van het ontwikkelingswerk.

Ik geef inderdaad toe dat ik slechts de vergelijking heb gemaakt tussen de bergrotingsbedragen van 1980 en 1981.

Ik zou nog eens willen onderstrepen dat ik - in dat opzicht heb ik een vraag in verband met wat de minister voorzitter van de Executieve daarstraks heeft gesuggereerd - schrik heb dat men, met het tekort aan financiële middelen, gaat stellen dat de sociaal-culturele sector secundair is.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : Mevrouw, wat betreft de opera heb ik reeds uitvoerig antwoord gegeven hoe wij de kwaliteit willen verhogen en dus zeker dichterbij de bevolking willen komen.

Wat het andere betreft is het duidelijk dat wij natuurlijk de decreten, precies op het vlak van de permanente vorming, niet willen afbouwen. Dat is duidelijk. Trouwens, ik veronderstel dat ik daarvoor geen consensus in de Raad zou krijgen.

De heer V. Anciaux : Het is duidelijk dat er wel degelijk een rivaliteit bestaat tussen de kunstensector en de sociaal-culturele sector. Dit merk ik uit deze discussie.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : Dat kan niet. Vermits ik aantoonde dat dit allemaal permanente vorming is kan daar onmogelijk een rivaliteit bestaan.

De heer Seeuws heeft ook enkele belangrijke vragen gesteld. Wat betreft de bibliotheken geloof ik dat ik eigenlijk reeds voldoende heb geantwoord. Hetzelfde geldt voor de problemen aangaande het landelijk georganiseerd jeugdwerk.

De hoofdzaak is dat wij ook de lokale betoelaging hebben in de jeugdsector, wat wij niet hebben in de volwassensector. De jeugd vraagt inderdaad dit te doen precies om dat te voorkomen waar u angst voor heeft, met na-

me dat men op het lokale vlak te weinig interesse zou hebben voor die jeugd waar precies het meest zou moeten worden gedaan.

Aangaande de sportinfrastructuur heb ik daarstraks reeds gezegd dat deze zaken gemeentelijk worden aangevraagd. Dus daar blijft altijd een beïnvloeding bestaan. Het is evenwel zo dat waar de gemeenten tekortschieten voor bepaalde takken of bepaalde regio's wij vanuit de nationale staat daar terug op inspelen.

Wat betreft de herverkaveling die u voorstelt is het duidelijk dat wij altijd gevoelig zijn voor suggesties die gedaan worden vanuit deze vergadering voor een herverkaveling in het budget van Cultuur.

Maar wanneer ik u gehoord heb evenals mevrouw Dielens, mevrouw De-meester en de heer Anciaux dan merk ik op dat u een ander idee heeft hoe die verkaveling zou moeten gebeuren. Tot hiertoe is daar moeilijk een consensus voor te vinden omdat natuurlijk over de noodzaak - en deze sectoren zijn allemaal noodzakelijk anders worden zij niet betoelaagd - op een bepaald ogenblik de meningen nogal uiteenlopen.

U stelde een specifieke vraag over de enquêtes. Cijfers moeten altijd voorzichtig worden geïnterpreteerd. Een stijging van 50 % van de begroting voor wetenschappelijke enquêtes is in relatieve cijfers natuurlijk indrukwekkend. Wie de absolute cijfers bekijkt, merkt dat het slechts gaat over een stijging van iets meer dan 4 miljoen. Dit bedrag heeft betrekking op twee toegepaste wetenschappelijke onderzoeksprojecten die vroeger door Nationale Opvoeding maar nu omwille van hun toegepast karakter door het departement van Nederlandse Cultuur worden gesubsidieerd. De heer De Rouck vraagt hoe het zit met de amateuristische kunstbeoefening. De koninklijke besluiten hiervoor werden reeds door de Executieve goedgekeurd. Ze werden ondertussen aan de Raad van State overgemaakt. De kredieten voor ateliers voor creatieve expressie zijn facultatieve uitgaven. Wij zullen in deze sector een

De Backer-Van Ocken

beetje voorzichtig moeten zijn hoewel er helemaal niet aan afbraak wordt gedaan. Het krediet voor vormingswerk in verenigingen en instellingen is gestegen met 5 %. Dit laat indexaanpassingen van de lonen toe. Indien het krediet als gevolg van de nieuwe erkenningen op de nieuwe instellingen . ontoereikend zou zijn, moet er in het bijblad naar een verschuiving worden gezocht.

Het krediet van de koepels is niet gestegen. Het werd inderdaad met miljoen verminderd. Blijkbaar hadden zij minder nodig.

Literaire tijdschriften. Het staat buiten kijf dat de drie door de heer De Rouck opgesomde tijdschriften niet alleen een belangrijke traditie als literair tijdschrift hebben. Bovendien zijn deze tijdschriften wat omvang betreft niet vergelijkbaar met de andere kleine, soms gestencilde, tijdschriften.

De Vlaamse Gids, Dietse Warande, Nieuw Vlaams Tijdschrift, wijden hun uitgaven volledig aan de literatuur, via publikatiemogelijkheden voor jongeren en kritische artikelen. Deze tijdschriften nemen een unieke plaats in in de literaire tijdschriftenwereld in Vlaanderen. Dat zij tot een verschillende ideologische strekking behoren, is geen fenomeen van vandaag. Iedereen die met de literatuurgeschiedenis bekend is, weet dat deze tijdschriften nauw verbonden zijn met de cultuurgeschiedenis van Vlaanderen en de Vlaamse beweging.

De Belgische mediatheek - nu 14 miljoen, vorig jaar 15 miljoen. De toelage gaat naar de autonome Vlaamse VZW. Prioriteit wordt gegeven aan de openbare bibliotheken. De mediatheek zal zich geleidelijk moeten inschakelen in de openbare bibliotheekstructuur. Vandaar dat de toelage niet toeneemt. Toch vervult ze momenteel een bepaalde functie.

De heer G. De Rouck: Waarom heet ze dan Belgische mediatheek en niet Vlaamse ?

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken,

Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : Die vleugel kon inderdaad Vlaamse mediatheek heten maar men heeft niet de moeite genomen de naam te veranderen.

Het platform voor vrijwillariaat werd nominatim ingeschreven voor 1,5 miljoen, zegge hetzelfde bedrag als drie jaar geleden de Koninklijke Boudewijnstichting aan dit project gaf. Het was afgesproken dat de Koninklijke Boudewijnstichting het project slechts drie jaar subsidieerde, en dat wij de financiering dan overnamen.

In verband met het koninklijk besluit van 1967 kan ik u antwoorden dat de bedragen verminderen wanneer deze voor het decreet op de amateuristische kunstbeoefening verhogen. Dit zijn «communicerende vaten».

Het krediet voor samenlevingsopbouw is wel gestegen, namelijk van 46,8 naar 52,8 miljoen.

Zoals ik daarnet reeds gezegd heb, is de Hoge Raad voor Volksontwikkeling geïnstalleerd. De dossiers die zijn blijven liggen kunnen nu snel worden afgewerkt.

Over de decreten heb ik reeds geantwoord aan mevrouw Dielens.

Wat de industriële archeologie betreft, door telkens en altijd alles te herhalen blijkt dat wij op hetzelfde niveau zijn gekomen wat onze opvattingen betreft, mijnheer De Rouck. Wij hebben altijd gesteld dat industriële archeologie moet kunnen werken, wil ze kunnen worden bewaard. Ik heb een lijst van projecten bij me die op dit terrein werden verwezenlijkt maar gelet op het late uur zal ik ze niet lezen.

Ik heb reeds gealludeerd aan de Stichting voor de Bestrijding van het Geweld in de Sport. De internationale collega's hebben deze naam gegeven aan die stichting. De stichting wordt gefinancierd door de landen-leden. De activiteiten van de stichting zijn vooral gericht op wetenschappelijk en beleidsvoorbereidend terrein, tot nu toe althans. Het is de uitdrukkelijke bedoeling dat men via de federaties in

de verschillende landen de reglementeringen en wetten zou veranderen. Er hebben wel sensibiliseringscampagnes plaatsgehad, bijvoorbeeld onze fair-play-actie in samenwerking met de Belgische Voetbalbond, en met de Franse Gemeenschap.

De heer Diegenant heeft een belangrijke opmerking gemaakt. De argumentatie van mijn collega Dhoore is dat het hier gaat om een wijziging van het politiereglement dat nog altijd tot de nationale bevoegdheid behoort. Wij zullen het probleem bespreken, eerst in de Executieve, en zullen dan een dialoog aangaan met de Minister-raad.

Mevrouw de Voorzitter, dit was dan mijn antwoord op de verschillende vragen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : We gaan thans over tot de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1981.

De tekst aangenomen door de Commissie wordt als basis voor de bespreking genomen.

Kredieten voor de lopende uitgaven (Titel I) en voor de kapitaaluitgaven (Titel II)

Artikel 1*

Voor de uitgaven van het Vlaamse Gemeenschapsbeleid worden voor het begrotingsjaar 1981 kredieten geopend ten bedrage van :

---

* De bij dit decreet gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij dit nummer van de Handelingen.

Voorzitter	(in miljoenen franken)	
	VK	OK
	NGK	
Titel I - Lopende uitgaven	25 552,0	
Titel II - Kapitaaluitgaven :	2 469,1	2 189,8
Totalen :	28 021,1	2 189,8
		1 506,6

Die kredieten worden opgesomd onder de titels I en II van de bij dit decreet gevoegde tabel.

Op dit artikel is er een amendement, voorgesteld door de heer Poma, dat luidt als volgt :

«A. Een nieuw artikel 1 invoegen waarvan de tekst luidt als volgt :

«Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet».

B. De huidige artikelen 1 tot 33 worden respectievelijk de artikelen 2 tot 34».

De heer Poma heeft het woord.

De heer K. Poma : Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de Minister, het is hetzelfde amendement als datgene wat ik gisteren verdedigd heb, maar toen ging het over de Gewestbegroting en nu over de Gemeenschapsbegroting. Intussen heb ik hier het stuk 7-B nummer 3, bladzijde 4, Algemene bespreking, waarin staat : «Vervolgens geeft de afgevaardigde van het Rekenhof legistiek volgende opmerking ter overweging : a) conform artikel 19, § 1, 2de lid van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen moet elk decreet bepalen of zij een aangelegenheid regelt voorzien in artikel 107quater van de Grondwet of in artikel 59bis van de Grondwet.»

Ik zeg dus dat ik volledig in overeen-

stemming ben met wat de afgevaardigde van het Rekenhof doet en met alle ontwerpen van decreet die hier zijn neergelegd, die allemaal beginnen met hetzelfde artikel, ofwel met een verwijzing naar artikel 107quater, ofwel een verwijzing naar artikel 59bis van de Grondwet. Ik zie dus niet in waarom in dit ontwerp van decreet niet dezelfde procedure zou worden gevolgd. Ik vraag dus of mevrouw de Minister akkoord gaat met mijn voorstel.

De Voorzitter : Mevrouw de Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : Er is toch wel een klein verschil, mijnheer Poma.

Het is zó dat de andere decreten duidelijk stellen, wegens de mogelijkheden van stemming in deze Raad, hoe dat eigenlijk dient te gebeuren. Ik betwijfel echter of dit voor een begrotingsdecreet noodzakelijk is. Artikel 19 bedoelt de decreten die materies reglementeren die tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoren ; vandaar de verwijzing naar de artikelen 4 tot 11 van de bijzondere wet van 8 augustus. De begrotingsdecreten daarentegen stelen op de bepalingen van artikel 13. Uit het libellé van artikel 1 blijkt duidelijk of het over Gemeenschaps- of Gewestmateries gaat. Bovendien heeft het Rekenhof de visie van de Vlaamse Executieve bevestigd door erop te wijzen dat, zuiver le-

gistiek gezien, de oorspronkelijke aanhef van artikel 1 overbodig was. Bij amendement van de Vlaamse Executieve werd deze bepaling dan ook gewijzigd, zie stuk 7-B, nummer 3 van 19 juni 1981, bladzijde 4, 3e en 4e alinea.

De Voorzitter : De heer Poma heeft het woord.

De heer K. Poma : Inderdaad, in de aanhef staat vermeld : «In toepassing van artikel 19, paragraaf 1, tweede alinea, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen.» Dat was overbodig. Wel was het volgens mij nodig te verwijzen naar het artikel van de Grondwet.

Mevrouw de Voorzitter, ik houd mijn amendement aan.

De Voorzitter : Bij de tabel is er ook een amendement van de heer Anciaux, dat luidt als volgt :

«In Titel I - Lopende Uitgaven - Sector I Cultuur - in sectie 33, Kredieten voor culturele activiteiten, toevoegen :

artikel 33.8.02 Toelage aan de vzw «Bedevaarten naar de Graven Aan de IJzer» : 1 miljoen ;

in Titel I - Lopende Uitgaven - Sector I Cultuur - in sectie 34, Kredieten voor wetenschappelijke activiteiten, toevoegen :

artikel 33.82.03 Toelage aan de vzw «Archief en Museum van het Vlaams Leven te Brussel»; 1 miljoen;

in Titel I - Lopende Uitgaven - Sector I Cultuur - in sectie 32, Permanente Vorming :

artikel 33.45 Werkingstoelage aan BOIC : 0,5 miljoen in plaats van 1,5 miljoen ;

artikel 33.46 Toelage aan de Stichting Rika De Backer voor de Strijd tegen het Geweld in de Sport : 0,5 miljoen in plaats van 1 miljoen ;

Voorzitter

artikel 33.58 Toelage aan de vzw «Platform voor Voluntariaat» : 1 miljoen in plaats van 1,5 miljoen.»

De heer Anciaux heeft het woord.

De heer V. Anciaux : Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de Staatssecretaris, dames en heren, ik heb enkele wijzigingen willen aanbrengen, zagezegd als voorbeeld van veranderingen die in heel de toelagesector, die in dit ontwerp van decreet bijzonder groot is, kunnen worden aangebracht.

In de eerste plaats ben ik van oordeel dat de Vlaamse Gemeenschap, bij monde van deze Vlaamse Raad, haar verantwoordelijkheid dient op te nemen ten opzichte van de organisatie die zich noemt : «De Bedevaarten naar de Graven van de IJzer».

Het IJzerbedevaartcomité en de bedevaarten hebben in de Vlaamse Beweging, nu reeds 54 jaar lang, een grote rol gespeeld en dit niet alleen ten opzichte van de gedachte die in de Vlaamse beweging leefbaar is, maar ook ten opzichte van de vredesgedachte die vanuit de frontsoldaten nog altijd leeft.

Ik meen dat het ogenblik is aangebroken dat de Vlaamse Raad zijn verantwoordelijkheid aanvaardt en moet helpen om het onderhoud, de noodzakelijke herstellingen en de eventuele uitbreiding van het patrimonium, zowel de toren, de Paxpoort als de omringende gebieden, mede te financieren door de subsidieregeling voor deze aangelegenheid in orde te brengen.

Tevens ben ik de mening toegedaan dat, naast de toelage die verstrekt wordt aan het Katholieke Documentatie en Onderzoekcentrum en de toelage verleend aan het Archievenmuseum van de Socialistische Arbeidsbeweging - toelagen die ongetwijfeld gewettigd zijn - het wenselijk is dat de Vlaamse Raad een toelage verstrekt aan de vzw die zich noemt : «Archiefmuseum van het Vlaamse Leven te Brussel.» Dit is een pluralistisch ingestelde vzw.

Dames en heren, dit is bijzonder be-

langrijk voor de Vlaamse Gemeenschap, die alles in het werk moet stellen om de bewijzen te leveren, wat het verleden betreft, over de intense Vlaamse aanwezigheid in de hoofdstad, die wij ook voor de toekomst volkomen moeten garanderen. Ik meen dat hiervoor ook een miljoen moet worden voorzien. Deze organisatie heeft het bijzonder moeilijk om zich in stand te houden. Vermits ik van oordeel ben dat haar bestaan noodzakelijk is, meen ik dat wij daar onze verantwoordelijkheid dienen op te nemen. De twee miljoen die ik door deze toelagen wil toevoegen, met name één miljoen voor «De Bedevaarten naar de Graven van de IJzer» en één miljoen voor het «Archiefmuseum van het Vlaamse leven te Brussel», moeten uiteraard ergens gevonden worden. Ik heb dan ook in mijn amendement drie verminderingen voorzien. Een vermindering van één miljoen in de werkingstoelagen van het Belgisch Olympisch Comité. Ik geloof inderdaad dat wij dit Belgisch Olympisch Comité gerust nog voor een half miljoen kunnen subsidiëren, maar ik meen dat er zeker niet méér nodig is.

Vanuit onze Vlaamse Gemeenschap behoeven wij wel heel wat middelen voor de ontwikkeling van de sport, maar wij achten het absoluut niet nodig anderhalf miljoen toe te kennen aan dit Belgisch Olympisch Comité, dat naar mijn persoonlijk gevoelen een archaische en dus voorbijgestreefde instelling is geworden.

Bovendien ben ik van oordeel, mevrouw de Staatssecretaris, niet omdat de stichting uw naam draagt, dat de toelage aan de Stichting voor de Strijd tegen het Geweld in de Sport eveneens kan verminderd worden met een half miljoen. Daarnet heb ik ook vernomen dat deze stichting een internationale zending zou hebben. Ik meen echter dat een sensibiliseringscampagne, bijvoorbeeld voor de fair-play in de sport, bijzonder weinig zal uithalen wanneer de sportorganisaties zelf en diegenen die daar verantwoordelijkheid dragen, de sportgedachte zelf geen eer zouden aandoen.

Hiermee wil ik niet zeggen dat het allemaal van een leien dakje loopt. Ik geloof niet in enig resultaat van zo'n

sensibiliseringscampagne. Ik ben gewonnen voor de bedoeling om nog een half miljoen toe te kennen aan deze stichting, maar niet één miljoen.

Tenslotte denk ik dat het fameuze «platform voor Voluntariaat» voort kan met een half miljoen. Het is een vereniging zonder winstgevend doel, die wij verplicht zouden zijn over te nemen van de Koning Boudewijnstichting, die drie jaar geleden deze vereniging heeft opgericht. Ik heb daar nooit iets van gemerkt. Het is misschien mogelijk dat er wel iets werd verwezenlijkt. Ik ben de overtuiging toegedaan dat 1,5 miljoen voor dit platform absoluut onnodig is en dat de eventuele uitgaven die moeten worden gedaan, met een half miljoen kunnen worden gedekt. Ik heb aldus twee miljoen teruggewonnen, die ik wil besteden aan de IJzerbedevaart en het archief en het museum van het Vlaamse leven te Brussel.

De Voorzitter : Mevrouw De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting, heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : Mevrouw de Voorzitter, wat de kosten betreft waar de heer Anciaux kwistig in wil besnoeien, kan ik het volgende zeggen. De moeilijkheid is dat de Stichting een internationale taak heeft, het is een internationale Stichting. We hebben bepaalde engagementen tegenover onze partners in de Raad van Europa aangegaan voor deze som.

Wat het Belgisch Olympisch Comité betreft, aangezien daar geen mogelijkheden meer bestaan, moeten onze twee Gemeenschappen de werking subsidiëren, zoniet verspelen wij alle kansen op meedoen op internationaal vlak. Ik ben van mening dat dit Comité moet worden bewaard.

Wat het platform voor voluntariaat betreft, men moet dat niet onderschatten. Er wordt daar zeer ernstig werk geleverd. Het werd gedurende enkele jaren gesubsidieerd door de Koning Boudewijnstichting. Wij zijn ermee akkoord gegaan de werkingskosten daarvan over te nemen.

De Backer-Van Ocken

Na deze eerder negatieve klanken, mijnheer Anciaux, moet u niet denken dat wij afwijzend staan tegenover uw voorstellen tot subsidiëring. Wat betreft de Ijzerbedevaartstichting hebben wij nog geen dossier binnengekregen, hoewel het jaar reeds ver gevorderd is. Wanneer wij ter zake een dossier binnenkrijgen, zullen wij onderzoeken of voor 1982 subsidiëring mogelijk is.

Wat Brussel betreft, hebben wij inderdaad wel een dossier binnengekregen. Men is echter pas met het onderzoek gestart. Dat kan dus niet voor 1981 klaarkomen, doch wel voor 1982.

Ik veronderstel dat, vermits het technisch niet mogelijk is dat deze twee verenigingen te subsidiëren omdat de dossiers, ofwel nog niet binnen zijn, ofwel het onderzoek niet is afgesloten, het niet noodzakelijk is deze andere posten te verminderen, gezien in feite aan deze twee verenigingen toch dit jaar geen enkele subsidiëring kan worden aangeboden.

De Voorzitter : De heer Anciaux heeft het woord.

De heer V. Anciaux : Na het antwoord van mevrouw de Staatssecretaris, wil ik doen opmerken dat het best mogelijk is dat deze Vlaamse Raad deze toelage goedkeurt en dat nadien de Executieve de vereisten stelt voor de dossiers.

Er is hoegenaamd geen reden dat de dossiers niet afgehandeld worden, of zelfs niet zijn ingediend, opdat de Vlaamse Raad geen toelagen zou kunnen stemmen.

Ik houd mijn amendement staande.

De Voorzitter : De stemming over het artikel en de amendementen wordt aangehouden. Zij zal tijdens de vergadering van morgen plaatshebben.

Bijzondere bepalingen betreffende de lopende uitgaven en de kapitaaluitgaven

Artikel 2

Bij afwijking van de beschikkingen van artikel 18, § 2 van de wet van 28 ju-

ni 1963 tot wijziging van aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, mogen de saldi van de niet-gesplitste kredieten van Titel I en van Titel II van de bij dit decreet gevoegde tabel naar het volgende jaar worden overgedragen in dezelfde voorwaarden als de gesplitste kredieten.

Onder de voorwaarden, voorzien in artikel 24 van de wet van 28 juni 1963 houdende wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit kan de Vlaamse Executieve de overgedragen niet gebruikte kredieten overschrijven op de andere artikelen van dezelfde Titel of hetzelfde deel van een Titel van de begroting.

— *Aangenomen.*

Artikel 3

De beschikbare saldi van de vastleggingsmachtigingen verleend bij dit decreet en bij vroegere begrotingswetten, mogen overgedragen worden naar het volgende jaar in dezelfde voorwaarden als de gesplitste kredieten.

— *Aangenomen.*

Artikel 4

In afwijking van artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof:

a) mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 20 000 000 frank worden verleend aan de buitengewone rekenplichtigen van de Culturele Diensten van het departement van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur, evenals aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement van Volksgezondheid en van het Gezin.

b) mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 18 000 000 frank worden verleend aan de buitengewone rekenplichtige van het Commissariaat-Generaal voor Toerisme, ten laste van het krediet uitgetrokken op het artikel 12.20, Sectie 32, - sector Verkeerswezen - voor het begrotingsjaar 1981.

Voor genoemde rekenplichtige mag

voorschotten verstrekken aan de vertegenwoordigers van het Commissariaat-Generaal voor Toerisme in het buitenland en in de toeristische grensbureaus met het oog op de betaling ter plaatse van schuldvorderingen in verband met de werking van het kantoor, de lonen en vergoedingen, de huur van onroerende goederen, de promotionele activiteiten evenals de aankoop van niet-duurzame goederen en de uitvoering van veranderingswerken.

De uitgaven betaalbaar op deze voorschotten mogen 100 000 frank niet overschrijden.

c) mogen geldvoorschotten worden verleend aan de rekenplichtigen belast met de vereffening der hulpgelden en toelagen van sociale aard.

d) mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 300 000 frank worden verleend aan de buitengewone rekenplichtigen van Nederlandstalige peuterscholen en kinderdagverblijven gehecht aan de Rijksscholen te Brussel-Hoofdstad.

— *Aangenomen.*

Artikel 5

In afwijking van artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten gebruikt worden voor de uitbetaling van de lonen en allerlei bijlagen en vergoedingen ten bate van het door de Staat bezoldigd personeel en van de schuldvorderingen voortvloeiend uit overeenkomsten die 100 000 frank niet overschrijden.

De uitgaven van allerlei aard, die voortvloeien uit de toepassing van artikel 27 van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, mogen betaald worden met geldvoorschotten.

De buitengewone rekenplichtigen van het Bestuur der Internationale Culturele Betrekkingen van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur worden ertoe gemachtigd, door middel van geldvoorschotten, de aan buitenlandse studenten toegekende studiebeurzen uit te betalen, evenals de reiskosten

Voorzitter

van buitenlandse leraars der verschillende graden van onderwijs, leden van geleerde en kunstgenootschappen en afvaardigingen van geleerden en scholen uit het buitenland of zich naar het buitenland behevend.

— *Aangenomen.*

Artikel 6

De geldvoorschotten, ter beschikking gesteld van het Bestuur van Kunsten en Kunstonderwijs, alsmede van de Rijksmusea ressorterend onder dit besluit, voor de aankoop van kunstwerken of collectievoorwerpen mogen uitgaven dekken tot een maximumbedrag van 100 000 frank.

De geldvoorschotten verleend aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement van Volksgezondheid en van het Gezin mogen, benevens de kleine uitgaven, schuldvoorderingen dekken die 100 000 frank niet overschrijden.

— *Aangenomen.*

Artikel 7

In afwijking van artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof,

a) mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 5 000 000 frank verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement van Justitie (Jeugdbescherming).

Door middel van deze voorschotten mogen voornoemde buitengewone rekenplichtigen, benevens de kleine uitgaven, de schuldvoorderingen betalen, die niet hoger zijn dan 100 000 frank.

b) mogen voorlopig en dadelijk bij de opening van het begrotingsjaar geldvoorschotten ter beschikking worden gesteld :

1° van de rekenplichtige van de Jeugdbescherming (Hoofdbestuur) belast met de betaling van de kleine uitgaven

van de jeugdbeschermingscomités en van de kosten voortvloeiend uit overbrenging, onderzoek en toezicht van minderjarigen in toepassing van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, welke geldvoorschotten 7 500 000 frank niet mogen overschrijden ;

2° van de rekenplichtigen van de jeugdbescherming (Buitendiensten) belast met de betaling van de kleine uitgaven, welke geldvoorschotten 10 000 000 frank niet mogen overschrijden.

— *Aangenomen.*

Artikel 8

De weddetoelagen der personeelsleden van het kunstonderwijs en van het zeevaartonderwijs en van de Nederlandstalige peuterscholen en kinderdagverblijven gehecht aan de Rijkscholen te Brussel-Hoofdstad mogen in de vorm van vaste uitgaven uitbetaald worden.

— *Aangenomen.*

Artikel 9

De vergoedingen wegens begrafeniskosten, alsmede de geboortetoelagen mogen op dezelfde wijze uitbetaald worden als de bezoldigingen der belanghebbenden.

— *Aangenomen.*

Artikel 10

De niet gesplitste kredieten van de hierna volgende artikels mogen uitgaven dekken met betrekking tot vorige begrotingsjaren :

Titel I - Lopende uitgaven

Sector Cultuur :
Secties 31, 32, 33 en 34 : artikel 12.01

Sector Volksgezondheid en Gezin :
Sectie 31 : artikels 12.42 en 33.40

Sector Landbouw : Sectie
31 : artikel 12.22

Sector Tewerkstelling en Arbeid :
Sectie 39 : artikel 12.24

Sector Justitie - Jeugdbescherming :
Sectie 36 : artikel 12.01

Sector Nationale Opvoeding :
Sectie 35 : artikel 12.01
Sectie 37 : artikels 12.01 en 12.05
Sectie 40 : artikels 12.01, 43.04, 43.05, 44.02 en 44.04

— *Aangenomen.*

Artikel 11

Het bij het afsluiten van het begrotingsjaar 1981 beschikbaar overschot van de studietoelagen voor Belgische of Luxemburgse kinderen van wie één der ouders of de voogd in Zaïre, in Rwanda of in Burundi verblijft, zal op de volgende jaren mogen worden overgedragen.

De beschikbare saldo's van de kredieten voor de vorige jaren, overgedragen krachtens de wettelijke bepalingen, kunnen eventueel, zonder onderscheid van jaar, de meeruitgaven dekken van de overeenstemmende rubriek van 1980 en vorige jaren.

— *Aangenomen.*

Artikel 12

§ 1. Onverminderd de toepassing van het bibliotheekdecreet van 19 juni 1978 kan de Vlaamse Executieve de kredieten uitgetrokken voor de uitbetaling van de toelagen aan de openbare bibliotheken van de gemeenten en provincies, enerzijds, en aan de vrije openbare bibliotheken anderzijds, in eenzelfde sectie, voor toelagen van dezelfde aard, overschrijven van de ene op de andere naar gelang van de behoeften van de diensten.

§ 2. De machtiging vervat in § 1 is onderworpen aan de voorwaarden voorzien in artikel 24 van de wet van 28 juni 1963 houdende wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit.

— *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 13

De eventuele voorschotten van de kredieten verleend aan de verschillende musea voor de aankoop van kunstwerken of collectievoorwerpen mogen als toelage gestort worden in de kassen van deze instellingen.

— *Aangenomen.*

Artikel 14

De Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting wordt ertoe gemachtigd provisionele voorschotten toe te kennen ten laste van de kredieten ingeschreven op artikel 12.01, 'sectie 31 van de sector Verkeerswezen en bestemd tot de betaling van de erelonen van advocaten en geneesheren, van de gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken, van presentiegelden, reizen verblijfkosten van niet tot de Rijksdienst behorende personen, van de bezoldiging van niet tot de Administratie behorende deskundigen en prestaties van derden.

— *Aangenomen.*

Artikel 15

De Vlaamse Staatssecretaris voor het Gezin en voor Welzijnzorg is binnen de perken van zijn bevoegdheid, ertoe gemachtigd inzake medisch schooltoezicht voorschotten toe te kennen, berekend op het bedrag der jaarlijkse toelagen die voor de systematische klinische onderzoeken en voor wedde-uitkering van de eerste paramedische hulp verschuldigd zijn. Een eerste voorschot wordt verleend in de loop van het eerste schoolkwartaal. Dit voorschot kan 25 % belopen van het jaarlijkse bedrag van de subsidie met betrekking tot voornoemde uitgaven. Dit voorschot wordt teruggevorderd bij de vereffening van de subsidies voor de prestaties over de maanden oktober tot en met december.

Onder dezelfde voorwaarden kan een tweede voorschot, ten belope van hetzelfde percentage, worden toegekend

in de loop van het tweede schoolkwartaal. Dit voorschot wordt teruggevorderd bij de vereffening van de subsidies voor de prestaties over de maanden februari en volgende.

— *Aangenomen.*

Artikel 16

De uitgaven met betrekking tot onderwijskosten en studietoelagen aan de wezen ten laste van de kredieten uitgetrokken op het artikel 33.40, sectie 31 van de sector Volksgezondheid en Gezin, mogen op kredietopeningen uitgekeerd worden.

— *Aangenomen.*

Artikel 17

Door tussenkomst van de Vlaamse Staatssecretaris voor het Gezin en voor Welzijnzorg, wordt het Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale instellingen gemachtigd, ten laste van de artikelen 561.02, a, 20 en 561.05, a, 20 van zijn begroting 1981, een bedrag van 2 568 000 frank vast te leggen bestemd voor de per lot gesplitste vastleggingen en ten laste van de artikelen 561.02, b, 20 en 561.05, b, 20, een bedrag van 932 300 000 frank te vereffenen.

Het Fonds wordt eveneens gemachtigd, door tussenkomst van hoger genoemde Staatssecretaris, de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervaldag, van de interest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen bedoeld in artikel 6 van de wet van 6 juli 1973 tot wijziging van die van 23 december 1963 op de ziekenhuizen.

De verbintenissen mogen in 1981 gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 1 250 000 000 frank.

— *Aangenomen.*

Artikel 18 De Vlaamse

Staatssecretaris voor het

Gezin en voor Welzijnzorg, wordt ertoe gemachtigd, namens de Gemeenschap, de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervaldag, aan de gewestelijke en lokale besturen, van de interest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor uitvoering van werken die onder zijn hoog toezicht staan.

Deze verbintenissen mogen in 1981 gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 290 000 000 frank.

Elke verbintenis uit dien hoofde aan te gaan wordt onderworpen aan het visum van de controleur der vastleggingen en aan het Rekenhof.

Vóór de tiende van iedere maand legt de controleur der vastleggingen aan het Rekenhof een in drievoud opgemaakte lijst met verantwoordingsstukken voor, die eensdeels, het bedrag vermeldt van de vastleggingen die tijdens de afgelopen maand geïseerd werden, en anderdeels, het bedrag aangeeft van de vastleggingen die geïseerd werden sinds het begin van het jaar. De lijst van de maand december maakt de jaarlijkse verzameling uit. Binnen de tien dagen na ontvangst van de jaarlijkse verzameling zendt het Rekenhof twee door het Hof afgesloten exemplaren terug naar de Voorzitter van de Vlaamse Executieve.

— *Aangenomen.*

Titel IV - Afzonderlijke sectie

Artikel 19

De verrichtingen op de speciale fondsen, die voorkomen in Titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet worden geraamd op 9118,1 miljoen frank voor de ontvangsten en op 9 728,3 miljoen frank voor de uitgaven.

— *Aangenomen.*

Artikel 20

De wijze van beschikking over het te-

Voorzitter

goed vermeld voor de fondsen van Titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet, wordt aangeduid naast het nummer van het artikel dat betrekking heeft op elk dezer.

De fondsen waarvan de uitgaven aan het voorafgaand visum van het Rekenhof worden voorgelegd, worden door het teken A aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop door tussenkomst van de Minister van Financiën wordt beschikt, worden door het teken B aangeduid.

De fondsen en rekeningen, waarop rechtstreeks wordt beschikt door de rekenplichtigen die de ontvangsten hebben gedaan worden door het teken C aangeduid.

— *Aangenomen.*

Artikel 21

De interestlasten van de leningen die de v.z.w. «Bond van Grote en Jonge Gezinnen» onder staatsgarantie uitgeeft voor haar Studiefonds, zullen voor het jaar 1981 gedeeltelijk door de Gemeenschap en gedeeltelijk door de v.z.w. «Bond van Grote en Jonge Gezinnen» gedragen worden volgens een tussen de Minister van Nationale Opvoeding en de Minister van de Vlaamse Gemeenschap en Adjunct voor Nationale Opvoeding enerzijds en de ontleners anderzijds overeen te komen verdeelsleutel.

— *Aangenomen.*

Artikel 22 Het

provisieel krediet ingeschre-

ven onder artikel 01.01 van sectie 38, Sector IX, Titel I, van de bij dit decreet gevoegde tabel, mag volgens de behoeften worden verdeeld over de passende artikels van dezelfde Sector en Titel door middel van een koninklijk besluit.

— *Aangenomen.*

Andere bijzondere bepalingen

Artikel 23

Het bedrag van de bezoldigingen en van de kosten te betalen aan de controle-organen van de Staat bij de openbare instellingen onderworpen aan de wetten van 10 juni 1937 en van 16 maart 1954, mag geboekt worden op een speciaal fonds, geopend onder

Algemeen gezicht tijdens een openbare vergadering van de Vlaamse Raad

Voorzitter

artikel 66.01.C van Titel IV, Afzonderlijke Sectie.

— *Aangenomen.*

Artikel 24

Al de inkomsten voortkomende van de terugbetaling van de voorschotten aan sommige filmproducties, alsook de inkomsten voortkomende van films waarvan het departement van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur over de rechten beschikt, alsmede het beschikbaar saldo op 31 december 1981 van de kredieten uitgetrokken op het artikel 12.57 van sectie 33 van de Sector Cultuur mogen gestort worden op het speciaal fonds daartoe geopend op het artikel 66.03.A - titel IV van de begroting Sector Cultuur.

Deze fondsen mogen gebruikt worden voor de hulp aan de filmproductie.

— *Aangenomen.*

Artikel 25

Al de inkomsten voortkomend uit de verkoop van catalogi, publikaties en toegangsgelden tot de musea, alsook het beschikbaar saldo op 31 december 1981 van de kredieten uitgetrokken op het artikel 01.06 van sectie 34 - Titel II, Deel II van de Sector Cultuur mogen gestort worden op het speciaal fonds daartoe geopend op het artikel 66.10.A - Titel IV van de begroting van de Sector Cultuur.

Deze fondsen mogen gebruikt worden voor het verrijken van het kunstpatrimonium van de musea en voor de valorisatie van hun wetenschappelijke uitrusting.

— *Aangenomen.*

Artikel 26

Het bedrag van het kostgeld betaald voor de Belgische en voor de vreemde leerlingen waarvan de ouders niet in België verblijven en die in een inter-

naat toegevoegd aan een Rijksinstelling voor Kunstonderwijs zijn ondergebracht, mag gestort worden op een Fonds geopend onder het artikel 66.06.A van Titel IV, Afzonderlijke Sectie.

De ontvangsten van het Fonds zullen aangewend worden voor de betaling van de werkingskosten van de in het vorig lid bedoelde internaten.

— *Aangenomen.*

Artikel 27

In afwijking van het artikel 12 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijs wetgeving, mogen de Minister van Nationale Opvoeding en de Minister van de Vlaamse Gemeenschap en Adjunct voor Nationale Opvoeding, een schoolgeld vaststellen voor de buitenlandse leerlingen en studenten waarvan de ouders niet in België zijn gedomicilieerd en die onderwijs genieten in een Rijksinstelling of in een door de Staat gesubsidieerde instelling voor Kunstonderwijs.

— *Aangenomen.*

Artikel 28

Het bedrag van het schoolgeld betaald voor de vreemde leerlingen en studenten waarvan de ouders niet in België zijn gedomicilieerd en die onderwijs genieten in een Rijksonderwijsinstelling bedoeld in het artikel 24 van dit decreet mag gestort worden op een Fonds geopend onder het artikel 66.07.A van de Titel IV, Afzonderlijke Sectie.

De ontvangsten van het Fonds zullen aangewend worden voor de betaling van de werkingskosten van de Rijksonderwijsinstellingen.

— *Aangenomen.*

Artikel 29

De gesubsidieerde onderwijsinstellingen houden van het in het artikel 24 van dit decreet bedoelde schoolgeld, de werkingstoelage af die verschul-

digd is voor de leerlingen en studenten waarvan sprake in hetzelfde artikel 22, overeenkomstig het artikel 32 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

— *Aangenomen.*

Artikel 30

Het deel van het schoolgeld, betaald voor de vreemde leerlingen en studenten waarvan de ouders niet in België zijn gedomicilieerd en die onderwijs genieten in een officiële gesubsidieerde onderwijsinstelling bedoeld in het artikel 24 van dit decreet, dat de werkingstoelage overschrijdt, welke is voorzien bij de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving mag gestort worden op een Fonds geopend onder het artikel 66.08.A van de Titel IV, Afzonderlijke Sectie.

De ontvangsten van het Fonds zullen aangewend worden voor de betaling van de werkingskosten van de officiële gesubsidieerde onderwijsinstellingen.

— *Aangenomen.*

Artikel 31

Een deel van het schoolgeld, betaald voor de vreemde leerlingen en studenten waarvan de ouders niet in België zijn gedomicilieerd en die onderwijs genieten in een vrije gesubsidieerde onderwijsinstelling bedoeld in het artikel 24 van dit decreet, dat de werkingstoelage overschrijdt, welke is voorzien bij de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, mag gestort worden op een Fonds geopend onder het artikel 66.09.A van de Titel IV, Afzonderlijke Sectie.

De ontvangsten van het Fonds zullen aangewend worden voor de betaling van de werkingskosten van de vrije gesubsidieerde onderwijsinstellingen.

— *Aangenomen.*

Artikel 32 Met de
geldvoorschotten waarover de

Voorzitter

buitengewone rekenplichtigen van het Fonds voor de internationale culturele betrekkingen beschikken, fonds ingeschreven onder het artikel 70.09.A., kunnen worden betaald de beurzen voor de buitenlandse studenten evenals de uitgaven, van welk bedrag ook, voortvloeiend uit de uitwisseling van personen en de inrichting van internationale manifestaties en ontmoetingen in het raam van de internationale culturele betrekkingen.

— *Aangenomen.*

Titel VII - Instellingen van openbaar nut

Artikel 33

De begroting van de Belgische Radio en Televisie - Nederlandse uitzen-

dingen wordt medegedeeld aan de Vlaamse Raad.

Te dien einde maakt zij het voorwerp uit van een bijvoegsel aan de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

— *Aangenomen.*

De Voorzitter : De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

De hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet zal aanstaande donderdag, om 15 uur worden gehouden.

De Voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen

van onze werkzaamheden voor vandaag.

De Raad komt opnieuw morgen bijeen om 10 uur en 14.30 uur.

Aan de orde zullen zijn het ontwerp van decreet betreffende het Taalunieverdrag en de Beleidsnota toerisme.

Om 15 uur zullen de aangehouden stemmingen en de hoofdelijke stemming over de afgehandelde ontwerpen van decreet plaatsvinden.

Is de Raad het daarmee eens ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

— *De vergadering wordt gesloten om 21 uur.*

BIJLAGE

BIJLAGE

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 1981**

TABEL

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

SECTOR I - CULTUUR

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
Sectie 31 - Algemene Zaken				
HOOFDSTUK I				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN				
(Lopende uitgaven voor goederen en diensten)				
§ 1. Lonen en sociale lasten				
11.03 (82)	Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen - inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden - alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werkongeval getroffen)	23,5	-	-
11.04 (85)	Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel	0,1		
	Totaal voor § 1	23,6		
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.1 (85)	Erelonen van advocaten en geneesheren. - Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. - Bezoldiging van niet tot de administratie behorende deskundigen en prestaties van derden.....	8,8		
12.2 (88)	Verbruiksuitgaven in verband met het betrekken van de lokalen - met uitsluiting van de uitgaven voor energie - en uitgaven voor onderhoud. Leveringen voor goederen en diensten : bureaunkosten, vervoer, belastingen, vergoedingen, publikaties van het departement, beroepsopleiding, kledij en andere administratieve uitgaven	15,0		
12.03 (91)	Uitgaven voor energieverbruik : stookolie, gaz, benzine, electriciteit, kolen.....	0,5		
12.04 (94)	Huur van mechanografische installaties	1,6		
12.05 (97)	Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade, evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdragen van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)	0,4		
12.06 (03)	Huur van onroerende goederen van de verschillende diensten van het Departement, met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen verschuldigde huurgelden, retributies en vergoedingen. - Belastingen slaande op gebouwen van het Rijk of door hem gehuurd, met inbegrip van de terugbetaling van belastingen aan de Regie der Gebouwen	11,7		
12.07 (06)	Uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingskosten, enz).....	0,5		
	Totaal van de artikels 12.01 tot 12.07.....	38,5		
12.23	Pedagogische en educatieve opdrachten (pro memorie) .			
	Totaal voor § 2.....	38,5		
	Totaal voor hoofdstuk I.....	62,1		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

SECTOR I - CULTUUR

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceringkredieten
HOOFDSTUK II				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.1 (80)	Toelagen aan de Commissies belast met het beheer van het Eigen Vermogen der Rijksinstellingen voor Kunstonderwijs (pro memorie).....			
33.2 (83)	Toelage aan het „Gemeenschapshuis Baarle" (pro memorie)			
33.03 (86)	Toelage aan de Belgische Mediatheek (pro memorie).....			
33.04 (89)	Toelagen voor concerten en concertcomités der conservatoria en andere (pro memorie)			
33.05 (92)	Toelagen aan jeugd- en muziekafdelingen (pro memorie).....			
33.06 (95)	Toelagen aan instellingen voor muzische vorming van de jeugd (pro memorie)			
33.07 (01)	Toelagen aan het Europa College (pro memorie).....			
33.08 (04)	Toelagen aan jeugd- en kinderateliers (pro memorie)			
33.09 (07)	Toelage aan het Vlaams jeugdorkest Brussel (pro memorie).....			
	Totaal voor hoofdstuk II	-	-	-
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan het vrij onderwijs				
44.06 (97)	Toelage aan het Mechels Stadspoppentheater (pro memorie)			
44.08 (06)	Toelage aan de School voor Poppenspel te Mechelen (pro memorie).....			
44.09 (10)	01. Toelage aan het Provinciaal Centrum Dommelhof (pro memorie).....			
(11)	02. Toelagen aan het Provinciaal Centrum Beringen (pro memorie).....			
	Totaal voor hoofdstuk IV	-	-	-
	Totaal voor Sectie 31. - Algemene Zaken.....	62,1	-	-

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

SECTOR I - CULTUUR

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
Sectie 32 - Permanente vorming				
HOOFDSTUK I				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE				
UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)				
§ 1. Lonen en sociale lasten				
11.03 (12)	Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen - inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden - alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werkongeval getroffen)	99,8		
11.04 (15)	Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel	4,7		
	Totaal voor § 1	104,5		
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.01 (15)	Erelonen van advocaten en geneesheren. - Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. - Presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. - Bezoldigingen van niet tot de administratie behorende deskundigen en prestaties van derden	23,0		
12.02 (18)	Verbruiksuitgaven in verband met het betrekken van de lokalen - met uitsluiting van de uitgaven voor energie - en uitgaven voor onderhoud. Leveringen voor goederen en diensten : bureaukosten, vervoer, belastingen, vergoedingen, publikaties van het departement, beroepsopleiding, kledij en andere administratieve uitgaven	30,0		
12.03 (21)	Uitgaven voor energieverbruik : stookolie, gaz, benzine, electriciteit, kolen	43,0		
12.04 (24)	Huur van mechanografische installaties (pro memorie)	-		
12.05 (27)	Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade, evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdragen van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)	4,8		
12.06 (30)	Huur van onroerende goederen van de verschillende diensten van het Departement, met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen verschuldigde huurgelden, retributies en vergoedingen. - Belastingen slaande op gebouwen van het Rijk of door hem gehuurd, met inbegrip van de terugbetaling van belastingen aan de Regie der Gebouwen	2,3		
	Totaal van de artikels 12.01 tot 12.06	103,1		
12.32 (11)	Allerhande uitgaven ter bevordering van het bibliotheekwezen	18,0		
12.33 (14)	Uitgaven van alle aard voor de werking van de Nationale Jeugdgraad	0,4		
12.34 (17)	Lopende uitgaven voor sportinstallaties	4,0		
12.35	Centrum voor Vlaamse Volkscultuur	0,8		
12.36 (23)	Lectuurvoorziening voor de Belgen in de Duitse Bondsrepubliek	0,2		
12.37 (26)	Hoge Raad voor Volksovoeding (decreet 6 april 1976)	0,1		
12.38 (29)	Hoge Raad voor Bibliotheken	0,2		
12.39 (32)	Hoge Raad voor Samenlevingsopbouw (decreet 4 juli 1975)	0,1		
12.40 (35)	Educatieve T.V.	1,8		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

SECTOR I - CULTUUR

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
12.41 (38)	Lectuurvoorziening in vakantiecentra	0,2		
12.42 (41)	Lectuurvoorziening voor blinden (pro memorie).	-		
12.43 (44)	Inrichting van opvoedende manifestaties, vervolmakingscursussen, vormingsstages, allerhande uitgaven	19,0		
12.44 (47)	Kadervorming en pedagogische initiatieven, inrichting van kunstmanifestaties in opdracht van de dienst	8,0		
12.45 (50)	Allerhande uitgaven voor een cultureel beleid voor de derde leeftijd	5,0		
12.46 (53)	Nederlandstalig Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken	0,5		
12.47 (56)	Inrichting van kunstmanifestaties in de strafinrichtingen	0,3		
12.48 (59)	Allerhande uitgaven voor de werking van de Koninklijke Belgische Commissie voor Volkskunde	0,4		
12.49	Aankoop van medailles, prijzen, trofeeën, plaketten	2,4		
12.50	Aankoop en realisatie van films en diapositieven	1,7		
	Totaal voor § 2 .	166,2		
	Totaal voor hoofdstuk I .	270,7		

HOOFDSTUK III

INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN

Overige subsidies aan bedrijven

33.01	Toelage aan de Liga voor de rechten van de Mens	0,5		
33.02 (13)	Toelage aan de Culturele Raad Kraainem	0,1		
33.03 (16)	Toelage aan de Culturele Raad Linkebeek	0,1		
33.04 (19)	Toelage aan de Nationale Maatschappij voor Dierkunde	3,6		
33.05 (22)	Toelage aan nationale en regionale organisaties voor amateuristische kunstbeoefening	50,0		
33.06 (25)	Toelagen aan verenigingen en instellingen voor volksonwikkeling en kadervorming	55,0		
33.07 (28)	Toelage aan de Belgische Mediatheek	14,0		
33.08 (31)	Toelagen aan kaderscholen voor vakantiecentra	0,3		
33.09 (34)	Toelagen aan jeugdcentra, jeugdhuizen en jongerencentra voor maatschappijvernieuwing ...	75,0		
33.10 (37)	Vergoedingen aan bibliothecarissen en hulpbibliothecarissen van de vrije en aangenomen openbare bibliotheken	7,0		
33.11 (40)	Toelagen in boeken aan vrije en aangenomen openbare bibliotheken (wet 17 oktober 1921	14,6		
33.12 (43)	Werkingsstoelagen aan de vrije en aangenomen openbare bibliotheken van de middelbare graad	4,0		
33.13 (46)	Toelagen voor werkingskosten der vrije reizende bibliotheken	1,8		
33.14 (49)	Prijs der Nederlandstalige openbare bibliotheken (pro memorie)			
33.15 (52)	Toelagen aan bibliotheken voor zieken en lichamelijke gehandicapten	1,5		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

SECTOR I - CULTUUR

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
33.16 (56) (57)	Toelagen voor experimenteel jeugdwerk en experimenteel vormingswerk : 1. Toelagen voor experimenteel jeugdwerk..... 2. Toelagen voor experimenteel vormingswerk.....	0,5 8,0		
33.17 (58)	Toelagen voor samenlevingsopbouw	52,8		
33.18 (61)	Werkingsstoelagen aan landelijke georganiseerde jeugdverenigingen (decreet van 22 januari 1975).....	205,0		
33.19 (64)	Toelagen in verband met welzijnswerk voor jongeren	60,5		
33.20 (68) (71) (74) (75) (76)	Toelagen aan koepelorganisaties voor jeugdwerk met algemene opdracht : 01. Cultureel Jongerenpaspoort v.z.w..... 04. Europees Muziekfestival van de Jeugd te Neerpelt..... 7. Jeugddienst Belgische Strijdkrachten in Duitsland v.z.w..... 8. November-Comité voor Gehandicapten (pro memorie)..... 9. Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme	1,2 1,4 1,3 - 11,7 3,2		
33.21 (70)	Werkingsstoelage aan de landelijke georganiseerde sportverenigingen (decreet van 2 maart 1977).....	94,4		
33.22 (73)	Toelage aan de v.z.w. „Studiecentrum Vrouwenproblematiek"	2,2		
33.23 (76)	Toelagen aan de Nederlandstalige organisaties ter bevordering van de openbare lectuur- en bibliothekvoorziening	4,5		
33.24 (79)	Toelagen voor de openbare lectuurvoorziening door speciale bibliotheken, ingericht door de vrije sector.....	0,5		
33.25 (83) (11) (12)	Toelagen voor de werking van Culturele Centra 01. Diverse Culturele Centra (pro memorie)..... 26. Cultureel Centrum Baarle	- 0,6 3,1		
33.26 (85)	Toelage aan het Algemeen Cultureel Comité van de Voerstreek v.z.w.	0,2		
33.27 (88)	Toelage aan de v.z.w. „Bond Beter Leefmilieu"	2,6		
33.28 (91)	Toepassing van het decreet op sociaal cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband (decreet van 4 juli 1975).....	262,5		
33.29 (95) (96) (97) (01) (02) (03) (04)	Toelagen aan bijzondere organisaties voor welzijnswerk : 1. Limburgse Raad voor Samenlevingsopbouw..... 2. Verbond van Instellingen voor Welzijnswerk..... 3. Federatie voor Buurtwerken	0,8 0,8 2,4 0,8 0,8 1,1		
33.30 (97)	Toelage aan de Interprovinciale Cultuurraad voor Vlaanderen	4,0		
33.31 (03)	Toelage aan de erkende koepelorganisaties voor beleidsvoorbereidend overleg in de sector van het sociaal cultureel werk voor volwassenen (decreet 23 januari 1976).....	24,0		
33.32 (06)	Toelagen voor volksontwikkeling B.S.D	2,5		
33.33 (09)	Toelage aan de v.z.w. „Tijdschrift Samenlevingsopbouw"	0,8		
33.34 (12)	Decreet sociaal cultureel vormingswerk voor volwassenen in instellingen (decreet 3 maart 1978)	116,2		
33.35 (15)	Driejaarlijkse Staatsprijs voor sociaal-cultureel werk (pro memorie) (decreet 11 juni 1976).			
33.36 (18)	Toelagen aan ateliers creatieve expressie voor volwassenen	0,8		
33.37 (21)	Toelage aan de Vereniging van Nederlandstalige Culturele Centra	2,5		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

SECTOR I - CULTUUR

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
33.38 (24)	Toelagen aan de bibliotheken voor gezichtsgehandicapten (decreet van 19 juni 1978)	11,0		
33.39 (27)	Toelage aan de Vlaamse Bibliotheekcentrale	1,0		
33.40 (30)	Personeelstoelagen voor staffunctionarissen culturele centra (decreet van 16 juli 1973)	13,0		
33.41 (33)	Toelage aan de Nationale Dienst voor Filmclubs	0,3		
33.42 (36)	Toelage voor de inrichting van de toneel wedstrijd „Het Landjuweel"	0,8		
33.43 (39)	Toelage aan de v.z.w. „Van Clé-stichting"	0,7		
33.44 (42)	Toelage aan het Audio-visueel Centrum K.A.B.	1,1		
33.45 (45)	Werkingsstoelage aan het B.O.I.C.	1,5		
33.46 (48)	Toelage aan de Stichting Rika De Backer voor de strijd tegen geweld in de sport	1,0		
33.47 (51)	Toelagen aan gespecialiseerde regionale jeugdverenigingen	3,0		
33.48 (54)	Toelagen aan jeugdgroepen voor amateuristische kunstbeoefening, aan jeugdgroepen voor kunstzinnige vrijetijdsbesteding en aan jeugdfestivals	5,0		
33.49 (57)	Toelage aan het Hendrik-Conscience-huis	0,5		
33.50 (60)	Toelage aan het „Cultureel Animatiecentrum Beursschouwburg" v.z.w.	9,1		
33.51 (63)	Toelage aan het „Contact- en Cultuurcentrum" v.z.w.	10,5		
33.52 (66)	Toelage aan culturele instellingen van Brussel	2,0		
33.53 (69)	Toelage aan Rijkevelde v.z.w.	1,4		
33.54 (72)	Toelage aan Studio 2000	1,3		
33.55 (75)	Toelage voor de muzische vorming van de jeugd	9,0		
33.56 (78)	Toelage aan jeugd- en kinderateliers	9,5		
33.57 (81)	Toelage aan de v.z.w. Theatercircuit	0,4		
33.58 (84)	Toelage aan de v.z.w. Platform voor Voluntariaat	1,5		
33.59 (87)	Toelage aan de v.z.w. Nationale Vrouwenraad - Nederlandstalige afdeling	0,6		
33.60 (90)	Toelage aan de School voor Poppenspel Mechelen	0,6		
33.61 (93)	Toelage aan het Centrum Methodieontwikkeling Samenlevingsopbouw" v.z.w.	1,5		
	Totaal van de artikels 33	1 187,5		
	Totaal voor hoofdstuk III	1 187,5		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

SECTOR I - CULTUUR

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen				
43.11 (33)	Vergoedingen aan de bibliothecarissen en hulpbibliothecarissen van de gemeentelijke en provinciale openbare bibliotheken (wet van 17 oktober 1921)	2,8		
43.12 (36)	Toelagen in boeken aan gemeentelijke en provinciale openbare bibliotheken	5,5		
43.13 (39)	Werkingsstoelagen aan de gemeentelijke en provinciale openbare bibliotheken van de middelbare graad	9,0		
43.14 (42)	Toelagen voor de werkingskosten van de provinciale reizende bibliotheken (pro memorie) ..			
43.15 (45)	Personeelstoelagen voor sportfunctionarissen belast met de animatie in erkende gemeentelijke sportcentra (decreet van 7 december 1976).....	29,0		
43.16 (48)	Toelagen voor de openbare leetuurvoorziening der speciale bibliotheken; ingericht door de overheid	0,1		
43.17 (51)	Personeelstoelagen voor staffunctionarissen culturele centra (decreet van 16 juli 1973)	4,3		
43.18 (54)	Weddetoelagen aan het leidend en technisch personeel van erkende openbare bibliotheken (decreet van 19 juni 1978).....	415,0		
43.19 (57)	Toelage aan het Provinciaal Centrum Dommelhof	2,8		
43.20 (60)	Toelage aan het Provinciaal Centrum Beringen	1,0		
	Totaal van de artikels 43	469,5		
	Totaal voor hoofdstuk IV.....	469,5		
HOOFDSTUK 01				
DIVERSEN				
Niet-economisch verdeeld				
01.01 (13)	Toelagen voor private en gemeentelijke speelpleinen, vergoedingen monitoren	68,0		
01.02 (16)	Allerhande uitgaven in verband met socio-culturele activiteiten in Brussel	8,4		
	Totaal voor hoofdstuk 01	76,4		
	Totaal voor Sectie 32 - Permanente vorming	2 004,1		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

SECTOR I - CULTUUR

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
<i>Sectie 33 — Kredieten voor culturele activiteiten</i>				
HOOFDSTUK 1				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN				
(LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN) § 1.				
Lonen en sociale lasten				
11.03 (39)	Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen - inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden - alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werkongeval getroffen)	33,7		
11.04 (42)	Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel	3,6		
	Totaal voor § 1	37,3		
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.01 (42)	Erelonen van advocaten en geneesheren. - Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. - Presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. - Bezoldiging van niet tot de administratie behorende deskundigen en prestaties van derden	9,4		
12.02 (45)	Verbruiksuitgaven in verband met het betrekken van de lokalen - met uitsluitingen van de uitgaven voor energie - en uitgaven voor onderhoud. Leveringen voor goederen en diensten : bureaukosten, vervoer, belastingen, vergoedingen, publikaties van het departement, beroepsopleiding, kledij en andere administratieve uitgaven.....	22,8		
12.03 (48)	Uitgaven voor energieverbruik : stookolie, gaz, benzine, elektriciteit, kolen.....	6,7		
12.04 (51)	Huur van mechanografische installaties. (pro memorie)			
12.05 (54)	Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade, evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdrage van de Staat werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)	1,2		
12.06 (57)	Huur van onroerende goederen van de verschillende diensten van het departement, met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen, verschuldigde huurgelden, retributies en vergoedingen. Belastingen slaande op gebouwen van het Rijk of door hem gehuurd, met inbegrip van de terugbetaling van de belastingen aan de Regie der Gebouwen	3,7		
12.07 (60)	Uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingskosten, enz.)	1,3		
	Totaal van de artikels 12.01 tot 12.07.....	45,1		
12.51 (95)	Opnamen van werken en aankoop van opnamen voor propaganda in België en in het buitenland ; verschillende activiteiten voor verspreiding van de muziek.....	3,5		
12.52 (01)	Inrichting van tentoonstellingen in België	6,8		
12.53 (04)	Allerhande uitgaven tot bevordering van de literatuur en tot verspreiding van letterkundige werken (aankopen, publikaties en tentoonstellingen)	12,0		
12.54 (07)	Allerhande uitgaven tot bevordering van de muziek, concerten van symfonische en kamermusiek, verschillende manifestaties	5,0		
12.57 (16)	Realisatie van culturele films, deelneming in coproducties, allerhande uitgaven	73,0		
12.58 (19)	Aankoop van medailles, prijzen, trofeeën, plaketten (pro memorie).....	-		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

SECTOR I - CULTUUR

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
12.60 (25)	Wettelijk verplichte uitgaven in verband met de bescherming van Monumenten en Landschappen (wet van 7 augustus 1931 en decreet van 3 maart 1976).....	1,0		
12.61 (28)	Aankoop van publicaties en didactisch materieel voor de Belgische lectoraten en leerstoelen neerlandistiek in het buitenland.....	2,6		
12.62 (31)	Vergoeding van Belgische lectoraten verbonden aan de posten, leerstoelen en cursussen neerlandistiek in het buitenland.....	2,4		
12.63 (34)	Uitgaven voor de inrichting van cursussen en stages in België voor buitenlandse leraars Nederlands.....	4,4		
12.64 (37)	Uitgaven voor de werking van eigen instellingen, Europese en internationale organisaties en culturele betrekkingen in het algemeen.....	7,4		
12.65 (40)	Uitgaven betreffende de verspreiding van Nederlandstalige Belgische Letteren.....	1,6		
12.66 (43)	Allerhande uitgaven in verband met de Belgisch-Nederlandse Algemene Conferentie der Nederlandse Letteren.....	2,0		
12.68 (49)	Aankoop en publikatie van werken en kunstwerken voor de culturele propaganda in het buitenland.....	1,7		
12.69 (52)	Kosten voor reizen naar het buitenland van geleerden, ambtenaren, kunstenaars en letterkundigen, jeugd- en volksopleidingsverantwoordelijken.....	3,5		
12.70 (55)	Uitgaven voor de organisatie van buitenlandse tentoonstellingen in België en van Vlaamse tentoonstellingen in het buitenland.....	4,5		
12.71 (58)	Lopende uitgaven in verband met de verspreiding van de Belgische films in het buitenland.....	0,7		
12.72 (61)	Kosten voor onthaal en ontvangst van buitenlandse geleerden, ambtenaren, kunstenaars, letterkundigen, jeugd- en volksopvoedingsleiders, kunstgroepen en bursalen.....	1,2		
12.73 (64)	Uitgaven voor de verspreiding van de Vlaamse muziek in het buitenland.....	0,2		
12.76 (67)	Aankoop en realisatie van films en diapositieven (pro memorie).....	-		
	Totaal voor § 2.....	178,6		
	Totaal voor hoofdstuk I.....	215,9		

HOOFDSTUK III

INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN

Overige subsidies aan bedrijven

32.75 (56)	Toelagen voor de nederlandstalige toneelkunst (decreet van 13 juni 1975).....	426,3		
	Totaal voor het artikel 32.....	426,3		

Inkomensoverdrachten aan gezinnen

33.31 (30)	Toelagen aan het Nationaal Centrum voor Kinder- en Jeugdliteratuur.....	1,2		
33.32 (33)	Toelagen aan vaste orkesten en kamerorkesten.....	6,4		
33.33 (36)	Toelagen en beurzen van alle aard aan toonkunstenaars, toondichters en verenigingen.....	1,3		
33.34 (39)	Toelage aan het Internationaal Centrum voor Structuur en Analyse (pro memorie).....	-		
33.35 (42)	Allerhande toelagen en beurzen aan kunstenaars, verenigingen, instellingen en openbare besturen ter bevordering van de beeldende kunsten, kunsthistorische activiteiten en kunstambachten.....	10,0		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

SECTOR I - CULTUUR

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten Vastleggings- kredieten	Ordonnance ringskredieten
33.36 (45)	Allerhande toelagen en beurzen ter bevordering van de Nederlandse Letteren	9,5	—	—
33.37 (48)	Prijzen voor de Nederlandse Letterkunde (decreet 27 juni 1973)	0,6	—	—
33.38 (51)	Hulpgelden aan kunstenaars, aan hun rechthebbenden en aan filantropische organismen die zich om de kunstenaars bekommeren	0,8	—	—
33.39 (54)	Toelagen voor de lyrische kunst	3,8	—	—
33.40 (57)	Toelagen aan verenigingen tot bevordering en verspreiding van de cultuur door de film	0,9	—	—
33.41 (60)	Toelage aan de v.z.w. decentralisatie van klassieke hedendaagse films (pro memorie)	0,8	—	—
33.42 (63)	Toelagen aan verenigingen en openbare instellingen ten voordele van de oudheidkunde en het kunstpatrimonium			
33.43 (66)	Toelagen voor concerten en concertcomités	4,5	—	—
33.44 (69)	Toelagen voor festivals van muziek-, lyrische en dramatische kunst	13,0	—	—
33.45 (72)	Toelagen voor internationale jeugduitwisselingen	1,5	—	—
33.46 (75)	Toelage aan de v.z.w. Belgisch Animatiefilmcentrum Gent	0,7	—	—
33.47 (78)	Toelage voor speciale filmmanifestaties	1,8	—	—
33.48 (81)	Toelagen aan Jeugd- en Muziekafdelingen	11,6	—	—
33.49 (84)	Toelage aan het Belgisch Comité voor Internationaal Jongerenwerk v.z.w. (pro memorie)	5,5	—	—
33.50 (87)	Toelagen aan eigen instellingen en comités van Europese en internationale organisaties			
33.51 (90)	Toelage aan het «Ballet van Vlaanderen» v.z.w.	80,6	—	—
33.52 (93)	Driejaarlijkse Prijs Nederlandse Literatuur (pro memorie) (decreet 27 juni 1973)	2,0	—	—
33.53 (96)	Toelage aan het Nationaal Fonds van de Letterkunde (wet 18 augustus 1947)			
33.54 (02)	Toelagen voor de culturele fondsen	83,0	—	—
33.55 (05)	Toelage aan de v.z.w. «Centrum voor de Bibliografie van de Neerlandistiek»	0,9	—	—
33.56 (08)	Toelagen voor de inrichting van wetenschappelijke, culturele en letterkundige congressen .	1,6	—	—
33.57 (11)	Toelagen voor de verspreiding van Nederlandstalige Belgische Letteren	0,5	—	—
33.58 (14)	Toelagen ter bevordering en aanmoediging van jeugd- en vormingstoneel, kleinkunst, mimekunst, poppenspelen, nieuwe experimenten en initiatieven op het gebied van het beroepstoneel en de toneelschrijfkunst	3,2	—	—
33.59 (17)	Toelagen voor uitwisseling van amateuristische groepen in binnen- en buitenland	2,5	—	—
33.60 (20)	Toelage aan het Mechels Stadspoppentheater	0,3	—	—
33.62 (26)	Toelage voor de Commissies belast met het beheer van het Eigen Vermogen der Rijksinstellingen voor kunstonderwijs	20,0	—	—
33.63 (29)	Toelagen voor buitenlandse deelneming aan festivals en organisatie van concerten en vertoningen	2,6	—	—
33.64 (32)	Toelagen aan schouwburgen, orkesten, balletten, kunstgroepen en culturele verenigingen voor hun optreden in binnen- en buitenland	7,0	—	—
33.65 (35)	Prijzen voor de plastische kunsten	0,4	—	—
33.66 (38)	Prijs van het beste filmscenario	0,3	—	—
33.67 (41)	Toelagen voor de organisatie van tentoonstellingen in het buitenland en voor buitenlandse deelneming aan tentoonstellingen in België	0,3	—	—
33.68 (44)	Toelagen aan toondichtersorganismen voor compositie en creatie van muziekwerken	0,4	—	—
33.70 (50)	Toelage aan de v.z.w. «Azymuth»	2,8	—	—

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

SECTOR I - CULTUUR

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
33.71 (53)	Toelage aan het Dialoogcentrum Stichting «Ons Erfdeel» v.z.w.....	0,8		
33.72 (56)	Toelage aan het Kunsthistorisch Instituut te Antwerpen.....	0,2		
33.76 (68)	Toelage aan het Geluid- en Beeldarchief (pro memorie)	—		
33.77	Toelage aan de Egyptologische Stichting Koningin Elisabeth (pro memorie)	—		
33.78 (74)	Toelage aan Unibelfilm (pro memorie)			
33.79 (77)	Toelage aan Film International v.z.w.....	2,4		
33.80 (80)	Toelage aan de v.z.w. «Filmgebeuren Gent».....	0,7		
33.81	Toelage aan het Komitee Frans Vlaanderen	0,5		
	Totaal van de artikels 33.....	286,9		

Inkomensoverdrachten aan het buitenland

34.01 (46)	Toelagen aan de Belgisch-Nederlandse Stichting voor de vertaling van Nederlandstalig letterkundig werk te Amsterdam	3,2		
34.02 (49)	Toelage aan het «Belgisch-Nederlands Instituut voor Nederlandse Lexicologie» te Leiden .	13,6		
34.03 (52)	Toelagen aan de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek te 's-Gravenhage.....	0,6		
34.04 (55)	Toelagen voor lectoraten en cursussen Nederlands in het buitenland	2,0		
34.05 (58)	Toelage aan het «Tehuis voor Studenten» te Amsterdam	0,1		
34.06 (61)	Toelagen aan verenigingen en instituten in het buitenland	7,5		
34.07 (64)	Toelagen aan het Groot-Limburgs Toneel (pro memorie)	—		
34.08 (67)	Studiebeurzen voor buitenlandse studenten in België en Belgische studenten in het buitenland.....	12,8		
	Totaal van de artikels 34	39,8		
	Totaal voor hoofdstuk III	753,0		

HOOFDSTUK IV

INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID

**Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen
zonder bedrijfskarakter**

41.02 (15)	Toelage aan het Gemeenschappelijk Fonds van de Rijksmusea.....	0,2		
41.03 (18)	Toelage voor de Kas van het Staatsdomein Gaasbeek (pro memorie)	—		
41.04 (21)	Toelage voor de Kas van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen (pro memorie)	—		
41.05 (24)	Toelage aan het Nationaal Geografisch Instituut (pro memorie)	—		
41.06 (27)	Toelage aan het Patrimonium van de Koninklijke Academie voor Taal- en Letterkunde ...	1,3		
	Totaal van de artikels 41	1,5		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

SECTOR I - CULTUUR

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceringkredieten
Inkomenoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen				
43.21 (90)	Toelage aan de Koninklijke Opera Antwerpen	100,1		
43.22 (93)	Toelage aan de Koninklijke Opera Gent v.z.w.	100,1		
43.23 (96)	Toelage aan het symfonieorkest De Philharmonie Antwerpen	66,6		
43.25 (05)	Toelagen voor de organisatie van tentoonstellingen in het buitenland en voor buitenlandse deelneming aan tentoonstellingen in België	0,3		
43.26 (08)	Toelage aan de Koninklijke Opera voor Vlaanderen Antwerpen	85,0		
	Totaal van de artikels 43	352,1		
	Totaal voor hoofdstuk IV	353,6		
	Totaal voor Sectie 33 - Kredieten voor culturele activiteiten	1.322,5		
 <i>Sectie 34 Kredieten voor wetenschappelijke activiteiten</i> 				
HOOFDSTUK I				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN				
(LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)				
§ 1. Lonen en sociale lasten				
11.03 (66)	Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werkongeval getroffen)	46,2		
11.04 (69)	Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel	1,4		
	Totaalvoor§1	47,6		
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.				
12.01 (69)	Erelonen van advocaten en geneesheren. — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de administratie behorende deskundigen en prestaties van derden	0,9		
12.02 (72)	Verbruiksuitgaven in verband met het betrekken van de lokalen — met uitsluitingen van de uitgaven voor energie — en uitgaven voor onderhoud. Leveringen voor goederen en diensten: bureauonkosten, vervoer, belastingen, vergoedingen, publikaties van het departement, beroepsopleiding, kledij en andere administratieve uitgaven	9,0		
12.03 (75)	Uitgaven voor energieverbruik: stookolie, gaz, benzine, elektriciteit, kolen	7,8		
12.05 (81)	Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade, evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdrage van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)	0,3		
12.07 (87)	Uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingskosten, enz.)	1,0		
	Totaal van de artikels 12.01 tot 12.07	19,0		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

SECTOR I - CULTUUR

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
12.81 (18)	Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen, uitgaven voor de materiële inrichting van tijdelijke tentoonstellingen	1,6		
12.82 (21)	Allerhande uitgaven voor de Hoge Raad voor de Musea	0,1		
12.83 (24)	Enquêtes	13,9		
12.84 (27)	Uitgaven voor activiteiten van de Nederlandstalige Opvoedkundige Diensten van de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten.....	0,4		
12.85 (30)	Uitgaven van alle aard in verband met de bevordering van het museumwezen (colloquia, catalogi, verslagen, vervolmakingsstages)	0,2		
	Totaal voor § 2	35,2		
	Totaal voor hoofdstuk I	82,8		

HOOFDSTUK III

INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.

Inkomensoverdrachten aan gezinnen.

33.81 (13)	Toelage aan het Nationaal Fonds van de Letterkunde (pro memorie) (wet van 18 augustus 1947)	-		
33.82.01 (17)	Toelage aan het Katholiek Documentatie en Onderzoekscentrum	1,0		
33.82.02 (18)	Toelage aan het Archief en Museum van de Socialistische Arbeidersbeweging	1,0		
33.83 (19)	Toelagen aan private musea in de provincie en soortgelijke instellingen om hun verzamelingen uit te breiden en tot hun recht te laten komen en voor hun wetenschappelijke uitrusting	1,6		
33.84 (22)	Toelagen aan verenigingen en aan openbare instellingen ten voordele van de oudheidkunde en het kunstpatrimonium (pro memorie).....	-		
33.85 (25)	Opgavingen en archeologische opdrachten in het buitenland	0,1		
33.86 (28)	Toelage aan het Internationaal Centrum voor Structuur en Analyse	1,2		
	Totaal voor hoofdstuk III	4,9		

HOOFDSTUK IV

INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID

Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen.

43.31 (50)	Toelagen aan openbare musea in de provincie en aan soortgelijke instellingen om hun verzamelingen uit te breiden en tot hun recht te laten komen en voor hun wetenschappelijke uitrusting.....	5,6		
	Totaal voor hoofdstuk IV	5,6		

HOOFDSTUK 01

DIVERSEN Niet-economisch verdeeld.

01.06 (82)	Toelagen aan de musea in de provincie en soortgelijke instellingen om hun verzamelingen uit te breiden en tot hun recht te laten komen en voor hun wetenschappelijke uitrusting (pro memorie)			
	Totaal voor hoofdstuk 01			
	Totaal voor sectie 34. — Kredieten voor wetenschappelijke activiteiten	93,3		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

SECTOR I - CULTUUR

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
	Sectie 35			
	<i>Instellingen van openbaar nut.</i>			
	HOOFDSTUK 01			
	DIVERSEN			
	Niet-economisch verdeeld. Lopende uitgaven van overheidsbedrijven.			
02.02	Dotatie aan de instituten van de Belgische Radio en Televisie: uitzendingen in de Nederlandse Taal	3.567,7		
	Totaal voor hoofdstuk 01	3.567,7		
	Totaal voor Sectie 35. — Instellingen van openbaar nut.....	3.567,7		
	Sectie 36			
	<i>Provisieel krediet</i>			
	HOOFDSTUK 01			
	DIVERSEN Niet-economisch verdeeld			
01.07 (42)	Provisieel krediet tot dekking van de lasten, voor de hele begroting, voortvloeiend uit de eventuele stijging van het indexcijfer der consumptieprijzen en uit de sociale programmering (pro memorie)			
	Totaal voor hoofdstuk 01			
	Totaal voor Sectie 36 - Provisieel krediet			
	Sectie 52			
	<i>Algemeen Bestuur Vlaamse Gemeenschap</i>			
	HOOFDSTUK I			
	CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)			
	§ 1. Lonen en sociale lasten			
11.03 (67)	Jaarwedden en vergoedingen van het personeel van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	7,0		
	Totaal voor §1.....	7,0		
	§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.			
12.06 (85)	Huur van onroerende goederen.....	6,3		
12.19 (27)	Werkingskosten van het Ministerie van de Vlaamse gemeenschap	6,7		
12.21 (33)	Allerhande uitgaven in verband met „Het Internationaal Jaar van de Gehandicapten"	3,0		
	Totaal voor § 2	16,0		
	Totaal voor hoofdstuk I	23,0		
	Totaal voor Sectie 52 - Algemeen Bestuur Vlaamse Gemeenschap	23,0		
	Totaal voor Titel I - Sector I - Cultuur.....	7072,7		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

SECTOR II - MIDDENSTAND

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
Sectie 31 - Onderwijs				
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan het vrij onderwijs				
44.01 (21)	Uitgaven voor onderwijs - voortdurende vorming in de Middenstand	645,7		
44.02 (24)	Vergoedingen voor sociale promotie aan de jonge zelfstandigen en helpers	0,7		
	Totaal voor Hoofdstuk IV	646,4		
	Totaal voor Sectie 31 - Onderwijs	646,4		
Sectie 36				
<i>Kredieten voor persoonsgebonden materies komende van nationale begrotingen,</i>				
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN OVERIGE SUBSIDIES AAN BEDRIJVEN				
33.06 (22)	Subsidies aan verschillende sociale werken ten voordele van de zelfstandigen	0,3		
	Totaal voor Sectie 36 - Kredieten voor persoonsgebonden materies komende van nationale begrotingen	0,3		
	Totaal voor Titel I, Sector II - Middenstand	646,7		
SECTOR III - VERKEERSWEZEN				
Sectie 31 - Onderwijs				
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan het vrij onderwijs				
44.01 (72)	Toelage aan het Koninklijk Werk «Ibis»	23,7		
	Totaal voor hoofdstuk IV	23,7		
	Totaal voor sectie 31 - Onderwijs	23,7		
Sectie 32 - Commissariaat-Generaal voor Toerisme				
HOOFDSTUK I				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)				
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.20 (62)	Commissariaat-Generaal voor Toerisme: Reklame - Public relations, Vervaardiging en verspreiding van allerlei propagandamateriaal (drukwerk, films, foto's, tentoonstellingsmateriaal). — Deelname aan tentoonstellingen, werkingskosten en uitrusting van de bureau's in het buitenland	127,3		
12.21 (65)	Uitgaven voortspruitend uit het ondernemen van marktstudies en enquêtes betreffende toeristische infrastructuur	1,0		
	Totaal voor §2	128,3		
	Totaal voor hoofdstuk I	128,3		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN
SECTOR III - VERKEERSWEZEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnancingskredieten
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.02 (03)	Toelagen aan de verenigingen en gewestelijke groeperingen van verenigingen voor vreemdelingenverkeer, aan de provinciale toeristische federaties en aan toeristische liga's en verenigingen:	14,5		
33.03 (06)	Toelagen aan nationale organismen voor toerisme: bijdragen, deelnemingen, enz.....	0,9		
33.04 (09)	Toelage aan de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen	6,0		
	Totaal van de artikels 33	21,4		
Inkomensoverdrachten aan het buitenland				
34.01 (09)	Toelagen aan internationale organismen voor toerisme: bijdragen, deelnemingen, enz.....	2,2		
	Totaal voor hoofdstuk III	23,6		
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter				
41.01 (72)	Toelagen aan de verenigingen voor sociaal toerisme	13,8		
	Totaal voor hoofdstuk IV	13,8		
	Totaal voor sectie 32 Commissariaat-Generaal voor Toerisme	165,7		
Sectie 33 — Luchtvaart				
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.03 (33)	Toelage aan privé-rechtelijke verenigingen ter bevordering van het zweefvliegen gevestigd in het Vlaamse landsgedeelte	3,4		
33.04 (36)	Beurzen, prijzen, leningen	0,1		
	Totaal voor hoofdstuk III	3,5		
	Totaal voor sectie 33 - Luchtvaart	3,5		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN
SECTOR IV - VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
Sectie 34 — Zeewezen en Binnenvaart				
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.02 (57)	Toelage aan de opvoedende werken ten bate van de zeelieden en van de marinejeugd	0,3		
	Totaal voor hoofdstuk III	0,3		
	Totaal voor sectie 34 — Zeewezen en Binnenvaart	0,3		
	Totaal voor Titel I - Sector III - Verkeerswezen ..	193,2		

SECTOR IV - VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Kredieten voor Culturele Aangelegenheden Sectie

31 — *Onderwijs*

HOOFDSTUK I

**CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE
UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)**

§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten

12.42 (55)	Uitgaven in verband met het medisch schooltoezicht	460,0		
	Totaalvoor§2	460,0		
	Totaal voor hoofdstuk I	460,0		

HOOFDSTUK III

INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN

Inkomensoverdrachten aan gezinnen

33.40 (44)	Tenlasteneming door de Gemeenschap van de onderwijskosten en studietoelagen bedoeld bij de artikelen 11, 12 en 13 van de wet van 28 juni 1956 en van de onderwijskosten der wezen bedoeld bij artikel 14 van de wet van 28 juni 1956 voornoemd	0,3		
	Totaal voor hoofdstuk III	0,3		
	Totaal voor sectie 31-Onderwijs	460,3		

Sectie 32 — *Volksgesondheid*

HOOFDSTUK I

**CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE
UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)**

§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten

12.40 (76)	Campagnes op het stuk van de voorlichting inzake contraceptie en sanitaire opvoeding	20,0		
12.44 (88)	Werken in de door het Departement gebouwde jeugdherbergen van de Gemeenschap	0,4		
12.46 (94)	Uitgaven in verband met de medische sportcontrole	10,3		
	Totaal voor §2	30,7		
	Totaal voor hoofdstuk I	30,7		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN
SECTOR IV - VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggings-kredieten	Ordonnance-ringskredieten
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter				
41.44 (58)	Overdracht aan het werkingsfonds van het «Domein Hofstade-Strand» ten einde het in de mogelijkheid te stellen de kosten te dekken van leveringen, werken, lonen, diensten, en prestaties van alle aard die betrekking hebben op de werking in het onderhoud van het domein (art. 70.44.A-Sector IV, Titel IV)	2,7		
	Totaal voor hoofdstuk IV	2,7		
	Totaal voor sectie 32 — Volksgezondheid	33,4		

Sectie 33 — *Gezin* .

HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.44 (13)	Bevordering van het gezinsleven; toelagen aan organismen en initiatieven inzake gezins-opvoeding	44,0		
	Totaal voor hoofdstuk III	44,0		
	Totaal voor sectie 33 — Gezin	44,0		
	Totaal van de kredieten voor culturele aangelegenheden	537,7		

Sectie 36

Kredieten voor persoonsgebonden materies komende van nationale begrotingen.

HOOFDSTUK I
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE
UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)

§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.

12.36 (25)	Propaganda en kosten bij recepties en ceremonieën, evenals de aankoop van kentekens inzake nursing (pro memorie).....			
12.61 (03)	Betalingen in uitvoering van contract met C.O.I. inzake onderzoek sector gehandicapten ..	5,0		
	Totaal voor§2	5,0		
	Totaal voor hoofdstuk I	5,0		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN
SECTOR IV - VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceringkredieten
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
OVERIGE SUBSIDIES AAN BEDRIJVEN				
33.21 (72)	Tussenkost van de Gemeenschap in de kosten voor opnemings-, behandeling en heraanpassing van personen, aangetast door sommige sociale ziekten bepaald door de terzake genomen koninklijke besluiten	10,0		
33.26 (87)	Overdracht aan een bijzonder fonds opgericht met het oog op de betaling van de onderhouds- en behandelingskosten van Belgische en buitenlandse behoeftigen (krankzinnigen, toring- en kankerlijders) alsmede van de kosten van beheer, vervoer, materieel, onderzoek, erelonen van advocaten en van andere uitgaven voortspruitend uit terugvorderingsgedingen, welke op dat fonds betrekking hebben (art. 60.03.A - Sector IV - Titel IV)	250,0		
33.27 (90)	Overdracht van een fonds voor medische, sociale en pedagogische zorg opgericht met het oog op de betaling van de kosten van huisvesting, onderhoud, behandeling en opvoeding van Belgische en buitenlandse gehandicapten, alsmede van de kosten van beheer, vervoer, materieel onderzoek, erelonen van advocaten en van andere uitgaven voortspruitend uit terugvorderingsgedingen, welke op dat fonds betrekking hebben (art. 60.05.A - Sector IV - Titel IV)	4.426,2		
	Totaal voor hoofdstuk III	4.686,2		
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter.				
41.22 (50)	Toelagen aan het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn	1.450,0		
	Totaal voor hoofdstuk IV	1.450,0		
	Totaal voor sectie 36 - Kredieten voor persoonsgebonden materies komende van nationale begrotingen	6.141,2		
Sectie 37 — Gezin en Demografie				
HOOFDSTUK I				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)				
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.51 (04)	Studies en onderzoekingen door het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudies	31,9		
12.67 (48)	Allerhande uitgaven voortvloeiend uit de actie voor de gezinnen	7,5		
12.69 (54)	Propaganda, uitgaven van alle aard	0,2		
	Totaal voor §2	39,6		
	Totaal voor hoofdstuk I	39,6		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN
SECTOR IV - VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.19 (93)	Toelagen aan centra voor maatschappelijk werk	190,0		
33.65 (37)	Toelagen aan organismen voor studie, opvoeding, bijstand en bescherming van het gezin, alsmede aan de opleidingscentra voor gezins- en bejaardenhelpsters	1.840,0		
	Totaal voor hoofdstuk III	2.030,0		
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen				
43.65 (30)	Toelagen aan organismen voor studie, opvoeding, bijstand en bescherming van het gezin, alsmede aan de opleidingscentra voor gezins- en bejaardenhelpsters	475,0		
	Totaal voor hoofdstuk IV	475,0		
	Totaal voor sectie 37 — Gezin en Demografie ...	2.544,6		
Sectie 38 — Hygiëne en Volksgezondheid				
HOOFDSTUK I				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)				
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en diensten				
12.23 (40)	Algemene profylaxis	17,0		
12.31 (64)	Onderzoek van de veiligheidsnormen in de rustoorden voor bejaarden (pro memorie)	—		
12.35 (76)	Toelagen aan sanitaire opvoedende of voorbehoedende organismen	453,8		
12.3 6 (79)	Propaganda en kosten bij recepties en ceremoniën, evenals de aankoop van kentekens inzake nursing	0,3		
12.39 (88)	Gezondheidsopvoeding en -voorlichting van de bevolking	8,0		
12.51.09 (36)	Studies en onderzoekingen	3,9		
	Totaal voor § 2	483,0		
	Totaal voor hoofdstuk I	483,0		
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.17 (37)	Toelagen aan studie-, oriëntatie- en coördinatieorganismen van sociale aard	0,7		
33.22 (32)	Vervolmakingscursussen voor ziekenverpleegsters, vroedvrouwen en andere geneeskundige helpers	0,1		
	Totaal voor hoofdstuk III	0,8		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN
SECTOR IV - VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten Vastleggings- kredieten	Ordonnance- ringskredieten
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter				
41.32 (37)	Jaarlijkse dotatie aan het Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale inrichtingen, bestemd tot dekking van zijn tussenkomst in de rentevoeten der leningen en van de uitgaven voortspruitend uit het verlenen van zijn waarborg betreffende de schuldvoorwaarden, waarvan sprake in artikel 6bis, § 2, 2°, respectievelijk c) en d) van de wet van 23 december 1963 op de ziekenhuizen	40,0		
Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen				
43.20 (19)	Toelagen aan de gewestelijke en lokale openbare, besturen als tussenkomst van de Gemeenschap in de lasten der intresten van de door deze besturen aangegane leningen bij het Gemeentekrediet van België voor de financiering van werken (toepassing van het koninklijk besluit van 22 oktober 1959) ..... (De Schatkist wordt gemachtigd tot het verstrekken aan het Gemeentekrediet van België van de nodige provisies, om de uitbetaling van de tussenkomst van de Gemeenschap op de overeengekomen vervaldagen te verzekeren, met verplichting deze provisies later te reguleren)		2,0	
	Totaal voor hoofdstuk IV	42,0		
	Totaal voor Sectie 38 - Hygiëne en Volksgezondheid	525,8		
	Totaal kredieten voor persoonsgebonden aangelegenheden	9.211,6		
	Totaal voor Titel I, Sector IV - Volksgezondheid en Gezin	9.749,3		
SECTOR V - LANDBOUW				
Sectie 31 — <i>Onderwijs</i>				
HOOFDSTUK I				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)				
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.22 (69)	Scholing van de personen die in de landbouw werkzaam zijn: uitgaven van alle aard in verband met activiteiten ingericht door het Ministerie van Landbouw	0,4		
	Totaal voor §2..... :	0,4		
	Totaal voor hoofdstuk I	0,4		
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan het vrij onderwijs				
44.20 (60)	Toelagen voor de scholing van de personen die in de landbouw werkzaam zijn: tussenkomst in de kosten van uitwisseling van jonge Belgische en vreemde landbouwers, als ook in de kosten van studiereizen naar het buitenland van jonge landbouwers, beroepslandbouwers of hun vertegenwoordigers		16,2	
	Totaal voor hoofdstuk IV		16,2	

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

SECTOR V - LANDBOUW

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnantie-ringskredieten
HOOFDSTUK 01				
DIVERSEN				
01.01 (04)	Provisioneel krediet tot dekking van de lasten, voor de gehele begroting, voortvloeiend uit een eventuele stijging van het indexcijfer der consumptieprijzen en uit de sociale programmatie (pro memorie)			
	Totaal voor hoofdstuk 01	-		
	Totalen voor sectie 31. — Onderwijs.....	16,6		
Sectie 32 — <i>Permanente Vorming</i>				
HOOFDSTUK I				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)				
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.03 (39)	Publikaties van de Dienst Onderwijs, voorlichting, documentatie, vulgarisatie (pro memorie)			
12.23 (02)	Audio-visueel materieel: onderhoud, huur. — Films, diapositieven, foto's: huur, aanpassing, doubleren, projectie, auteursrechten voor films en platen. — Maken van diapositieven, (pro memorie)			
	Totalen voor § 2			
	Totalen voor hoofdstuk I.....			
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.20 (85)	Toekenning van een vergoeding voor sociale promotie aan de landbouwers en hun helpers	2,7		
33.21 (88)	Toelagen aan tuinbouwliehebbersverenigingen.....	0,3		
	Totalen voor hoofdstuk III.....	3,0		
	Totalen voor sectie 32. — Permanente vorming .	3,0		
	Totalen voor Titel I, Sector V - Landbouw	19,6		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN
SECTOR VI - ECONOMISCHE ZAKEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
SECTOR VI - ECONOMISCHE ZAKEN				
<i>Sectie 31 — Wetenschappelijk onderzoek</i>				
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter				
41.01 (44)	Subsidie aan het Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw	116,2		
41.07 (62)	Subsidie aan het Interuniversitair College voor Doctorale Studies in Managementwetenschappen	12,6		
	Totaal voor hoofdstuk IV	128,8		
	Totaal voor sectie 31. — Wetenschappelijk onderzoek	128,8		
	Totaal voor Titel I, Sector VI - Economische Zaken	128,8		

SECTOR VII - DOTATIES

Sectie 31 — Cultuurcommissie

HOOFDSTUK IV

INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID

Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter

41.01 (57)	Dotatie aan de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie	170,9		
	Totaal voor hoofdstuk IV	170,9		
	Totaal voor sectie 31. — Cultuurcommissie ...	170,9		
	Totaal voor Titel I, Sector VII - Dotaties	170,9		

SECTOR VIII - TEWERKSTELLING EN ARBEID

Sectie 35 — Tewerkstelling

HOOFDSTUK IV

INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID.

Inkomensoverdrachten aan de sociale zekerheid.

42.01 (65)	Toelage verleend aan de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening in verband met de werkgelegenheid	779,3		
	Totalen voor hoofdstuk IV	779,3		
	Totalen voor sectie 35. — Tewerkstelling	779,3		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN
SECTOR VIII - TEWERKSTELLING EN ARBEID

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
Sectie 36				
<i>Kredieten voor persoonsgebonden materies komende van nationale begrotingen.</i>				
HOOFDSTUK I				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN				
(LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN).				
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.				
12.01 (16)	Arbeidsgeneeskundige controle, werkingskosten van de erkenningscommissie	0,1		
	Totaal voor § 2	0,1		
	Totaal voor hoofdstuk I	0,1		
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN GEZINNEN.				
33.06.01 (27)	Intellectuele, morele en sociale vorming en sociale promotie, toekenning van een vergoeding voor sociale promotie aan werknemers ....., ...	14,6		
	Totaal voor hoofdstuk III	14,6		
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID.				
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter.				
41.01 (83)	Gehandicaptenbeleid; toelage aan het Rijksfonds voor Mindervaliden, als tussenkomst in de uitgaven die voortvloeien uit de vorming, de beroepsheraanpassing en sociale reclasering van minder-validen	12,0		
	Totaal voor hoofdstuk IV	12,0		
	Totaal voor Sectie 36 - Kredieten voor persoonsgebonden materies komende van nationale begrotingen	26,7		
Sectie 39 — <i>Onthaal</i>				
HOOFDSTUK I				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)				
§ 1. Lonen en sociale lasten				
11.10 (18)	Toekenning van een vergoeding aan de personen wier taak het is morele en/of religieuze bijstand te verlenen aan de gastarbeiders in België	3,0		
	Totaal voor § 1	3,0		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN
SECTOR IX - NATIONALE OPVOEDING

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggings-kredieten	Ordonnances-kredieten
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.24 (69)	Allerlei kosten in verband met de integratie van de migrerende arbeiders, onder meer de reiskosten van hun familie	3,0		
	Totaalvoor§2	3,0		
	Totaal voor hoofdstuk I	6,0		
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.05 (07)	Toelagen aan verenigingen en instellingen die zich tot doel stellen het onthaal en de integratie van migrerende werknemers te bevorderen	10,0		
	Totaal voor hoofdstuk III	10,0		
	Totaal voor sectie 39 - Onthaal	16,0		
	Totaal voor Titel I, Sector VIII - Tewerkstelling en Arbeid.....	822,0		

SECTOR IX - NATIONALE OPVOEDING

Sectie 31 — *Basisonderwijs*

HOOFDSTUK 01

DIVERSEN

Niet-economisch verdeeld

01.02.01 (38)	Aandeel van de Gemeenschap in de lopende werkingskosten der Nederlandstalige peuterscholen en kinderdagverblijven aan de Rijkscholen te Brussel-Hoofdstad:	53,3		
	Totaal voor hoofdstuk 01	53,3		
	Totaal voor sectie 31. — Basisonderwijs	53,3		

Sectie 33 — *Secundair Onderwijs*

HOOFDSTUK I

**CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN
(LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)**

§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten

12.47 (34)	Aanmoediging van pedagogische tijdschriften, van auteurs van didactische werken, van de deelnemers aan pedagogische werkzaamheden en van centra voor pedagogische proefnemingen en wetenschappelijk onderzoek	0,5		
	Totaal voor §2	0,5		
	Totaal voor hoofdstuk I	0,5		
	Totaal voor sectie 33. — Secundair Onderwijs ...	0,5		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN
SECTOR IX - NATIONALE OPVOEDING

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceringkredieten
Sectie 34 — Bestuur van de gemeenschappelijke diensten voor Nationale Opvoeding				
HOOFDSTUK I				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)				
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.02	Verbruiksuitgaven in verband met het bezetten van de lokalen — met uitsluiting van de uitgaven voor energie- en uitgaven voor onderhoud. Leveringen van goederen en diensten: bureaunkosten, vervoer, belastingen, vergoedingen, publicaties van het departement, beroepsopleiding, kledij en andere administratieve uitgaven			
(25)	02. Didactische films en andere audiovisuele middelen	2,0		
12.07	Uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingskosten, enz.)			
(40)	02. Didactische films en andere audiovisuele middelen	0,9		
	Totaal van de artikelen 12.02 tot 12.07	2,9		
12.60	Pedagogische tentoonstellingen	1,0		
(03)				
12.61	Schoolreizen en schoolkolonies. — Onthaal van buitenlandse schoolgroepen. — Opvoedende manifestaties	10,6		
(06)				
12.62	Uitgaven voor didactische films en andere audio-visuele middelen			
(10)	1. Discotheek en audiotheek	0,3		
(10)	2. Realisaties, aankopen, sanorisaties, afdrukken	21,0		
(12)	3. Promotie van het gebruik van audiovisuele middelen	0,4		
(13)	4. Uitgaven voortspruitend uit de werkzaamheden van de dienst	0,8		
12.64	Dienst voor Studietoelagen en leningen: werkingskosten	25,3		
(15)				
	Totaal voor §2	62,3		
	Totaal voor hoofdstuk I	62,3		
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Overige subsidies aan bedrijven				
32.09	Toelage voor de schriftelijke cursussen	0,1		
(30)				
32.11	Toelage aan het Centrum voor Kinder- en Jeugdfilm	0,1		
(36)				
32.12	Toelage aan de Vereniging ter bevordering van de animatiefilm	0,1		
(39)				
	Totaal voor de artikelen 32	0,3		
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.02	Dienst voor Studietoelagen en -leningen (krediet te storten op artikel 60.29.B van Titel IV. — Sector IX)	1.657,6		
(18)				
33.03	Toelage aan de V.Z.W. «Rijksonderwijs Organisatie Omni-Sport»	5,0		
(21)				
33.04	Toelage aan het Vlaams Onderwijscentrum te Brussel	4,5		
(24)				
33.05	Rentelasten van de door de Bond der Grote Gezinnen van België, voor de dienst van zijn Studiefonds, met Staatswaarborg aangegane leningen	5,0		
(27)				
33.06	Fonds tot aanmoediging der studies	0,1		
(30)				
33.07	Toelage aan het Nationaal Nederlandstalig Verbond der Ouderverenigingen (N. V.O. V.) ..	0,6		
(33)				
33.08	Toelage ter bevordering van het Nederlandstalig Onderwijs te Brussel-Hoofdstad	4,0		
(36)				
	Totaal voor de artikelen 33	1.676,8		
	Totaal voor hoofdstuk III	1.677,1		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN
SECTOR IX - NATIONALE OP-VOEDING

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnantieskredieten
HOOFDSTUK 01				
DIVERSEN				
Niet-economisch verdeeld				
01.01 (18)	Uitgaven voor personeel en werking ingevolge de deelneming van België aan internationale activiteiten (onderwijs, - Comité Europese Gemeenschap, Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling ....) (pro memorie)			
	Totaal voor hoofdstuk 01			
	Totaal voor sectie 34, Bestuur van de gemeenschappelijke diensten voor Nationale Opvoeding	1.739,4		
 <i>Sectie 35 — Universitair Onderwijs</i> 				
HOOFDSTUK I				
CONSUMPTIEVE AANBESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)				
§ 1. Lonen en sociale lasten				
11.04 (48)	Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel:			
	01. Jury's	0,8		
	Totaal voor § 1	0,8		
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.01 (48)	Erelonen van advocaten en geneesheren. - Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de Administratie behorende deskundigen en prestaties van derden:			
	Totaal voor §2.....	0,9		
	Totaal voor hoofdstuk I	1,7		
 HOOFDSTUK III 				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.08 (63)	Reisbeurzen voor de houders van universitaire diploma's	3,6		
33.09 (66)	Universitaire wedstrijden: prijzen in specieën	0,1		
33.10 (69)	Toelage, als aanmoediging, aan de kandidaten voor de titel van geaggregeerde voor het hoger onderwijs, speciaal doctor, magister in de godgeleerdheid, magister in het kerkelijk recht en magister cooptatus	0,6		
	Totaal van de artikels 33	4,3		
	Totaal voor hoofdstuk III	4,3		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN
SECTOR IX - NATIONALE OPVOEDING

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter				
41.01 (17)	Toelage voor het spijzen van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (wet van 27 juli 1971)	430,4		
	Totaal voor hoofdstuk IV	430,4		
	Totaal voor sectie 35. — Universitair Onderwijs	436,4		

Sectie 36 — Niet-universitair hoger onderwijs

HOOFDSTUK III

INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN

Inkomensoverdrachten aan gezinnen

33.02 (72)	Beurs voor het beste pedagogisch werk	0,1		
33.03 (75)	Toelagen aan organismen die het diploma van gids afleveren (Ministerieel Besluit van 5 november 1948)	0,1		
	Totaal van de artikels 33	0,2		
	Totaal voor hoofdstuk III	0,2		
	Totaal voor sectie 36 — Niet-universitair hoger onderwijs	0,2		

Sectie 37 — Wetenschappelijk Onderzoek

HOOFDSTUK I

**CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN
(LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)**

§ 1. Lonen en sociale lasten

11.03 (02)	Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen, — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werkongeval getroffen)	10,1		
	01. Koninklijke Academie	10,1		
	Totaal voor § 1	10,1		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN
SECTOR IX - NATIONALE OPVOEDING

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.01	Erelonen van advocaten en geneesheren. — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de administratie behorende deskundigen en prestaties van derden			
(05)	01. Koninklijke Academie	0,8		
12.02	Verbruiksuitgaven in verband met het betrekken van de lokalen-met uitsluiting van de uitgaven voor energie- en uitgaven voor onderhoud. Leveringen van goederen en diensten: bureaustkosten, vervoer, belastingen, vergoedingen, publicaties van het departement, beroepsopleiding, kledij en andere administratieve uitgaven			
(8)	01. Koninklijke Academie	1,9		
(9)	02. Bestuur van het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek	0,2		
12.03	Uitgaven voor energieverbruik: Stookolie, gaz, benzine, electriciteit, kolen			
(11)	01. Koninklijke Academie	0,7		
(12)	02. Bestuur van het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (pro memorie)	-		
12.05	Allerhande goederen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade evenals de vervoerkosten betreffende de dienstreizen (met inbegrip van de bijdrage van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen):			
(17)	01. Koninklijke Academie	0,2		
12.07	Uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingskosten, enz.):			
(23)	01. Koninklijke Academie	1,0		
	Totaal van de artikels 12.01 tot 12.07	4,8		
12.80	Uitgaven voor reiskosten in het buitenland van hoogleraren en van leden van de Koninklijke Academie			
(47)	.....	1,5		
	Totaalvoor§2	6,3		
	Totaal voor hoofdstuk I	16,4		

HOOFDSTUK III

INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN

Inkomensoverdrachten aan gezinnen.

33.02	Toelagen voor de financiering van de prijzen uitgereikt door de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België	0,6		
(02)	.....			
33.03	Tweejaarlijkse staatsprijs voor een werk over een wetenschappelijk onderwerp	0,2		
(05)	.....			
33.04	Toelage aan jonge vorsers en studenten:			
(09)	01. Voor groepsreizen in het buitenland van jonge vorsers en universiteitsstudenten	2,1		
(11)	03. Voor wetenschappelijke zendingen in het buitenland	1,3		
33.09	Toelagen voor de verspreiding van de wetenschappelijke kennis onder de publieke opinie .	3,6		
(23)	.....			
33.14	Toelage voor de intekening op sommige werken en voor de financiering van wetenschappelijke periodieke publicaties	7,2		
(38)	.....			
	Totaal voor hoofdstuk III	15,0		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN
SECTOR IX - NATIONALE OPVOEDING

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceringkredieten
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter				
41.04 (80)	Toelagen voor het patrimonium van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, voor de financiering van wetenschappelijke publicaties	7,5		
41.08 (92)	Toelagen voor het patrimonium van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, voor de herwaardering van de academische prijzen ...	0,1		
41.09 (95)	Toelage aan het patrimonium van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België voor de financiering van langlopende projecten	0,2		
	Totaal voor hoofdstuk IV	7,8		
HOOFDSTUK 01				
DIVERSEN				
Niet-economisch verdeeld				
01.01 (02)	Uitgaven voor personeel en werking ingevolge de deelneming van België aan internationale activiteiten (Onderwijscomité Europese Gemeenschap, Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling)	3,0		
	Totaal voor sectie 37 — Wetenschappelijk Onderzoek	42,2		
Sectie 38 — Algemeen Bestuur - Sector Nationale Opvoeding				
HOOFDSTUK 01				
DIVERSEN				
Niet economische verdeeld				
01.01 (29)	Provisieel krediet tot dekking van de lasten, voor de hele begroting, voortvloeiend uit een eventuele stijging van het index-cijfer der consumptieprijzen en uit de sociale programmatie	0,5		
	Totalen voor hoofdstuk 01	0,5		
	Totaal voor sectie 38 — Algemeen Bestuur Sector Nationale Opvoeding	0,5		
Sectie 40 — Kunstonderwijs				
HOOFDSTUK I				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)				
§ 1. Lonen en sociale lasten				
11.03 (82)	Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werkongeval getroffen)	559,0		
11.04 (85)	Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel	1,2		
	Totaal voor § 1	560,2		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN
SECTOR IX - NATIONALE OPVOEDING

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnancingskredieten
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.01 (85)	Erelonen van advocaten en geneesheren. — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reis- en verblijfskosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de administratie behorende deskundigen en prestaties van derden	4,4		
12.02 (88)	Verbruiksuitgaven in verband met het betrekken van de lokalen- met uitsluiting van de uitgaven voor energie- en uitgaven voor onderhoud. Leveringen van goederen en diensten: bureaustkosten, vervoer, belastingen, vergoedingen, publicaties van het departement, beroepsopleiding, kledij en andere administratieve uitgaven	17,5		
12.03 (91)	Uitgaven voor energieverbruik: stookolie, gaz, benzine, electriciteit, kolen	13,4		
12.05 (97)	Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiele schade, evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdragen van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)	1,2		
12.06 (03)	Huur van onroerende goederen van de verschillende diensten van het Departement met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen verschuldigde huurgelden, retributies en vergoedingen. Belastingen slaande op gebouwen van het Rijk of door hem gehuurd, met inbegrip van de terugbetaling van belastingen aan de Regie der Gebouwen	0,2		
12.07 (06)	Uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingskosten, enz.)	5,0		
	Totaal van de artikels 12,01 tot 12.07	41,7		
12.20 (45)	Verzekering van de leerlingen	0,8		
12.21 (48)	Schoolreizen en uitstappen	0,7		
12.22 (51)	Sociale voordelen	0,1		
12.24 (57)	Aankoop van kleding en toneeluitrusting	1,2		
12.25 (60)	Allerhande uitgaven i. v. m. de schoolsport (pro memorie)	-		
	Totaalvoor§2	44,5		
	Totaal voor hoofdstuk I	604,7		
HOOFDSTUK III				
Inkomensoverdrachten aan andere sectoren. Inkomensoverdrachten aan gezinnen.				
33.01 (80)	Toelagen voor schoolsport	3,0		
	Totaal voor hoofdstuk III	3,0		
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen				
43.01 (73)	Weddetoelagen aan de officiële gesubsidieerde muziekscholen van de eerste categorie	450,0		
43.02 (76)	Weddetoelagen aan de officiële gesubsidieerde muziekscholen van de tweede categorie	167,0		
43.03 (79)	Weddetoelagen aan de officiële gesubsidieerde tekenacademiën en tekenscholen.....	425,0		
43.04 (82)	Werkingsstoelagen aan de officiële gesubsidieerde muziekscholen van de eerste categorie ...	31,8		
43.05 (85)	Werkingsstoelagen aan de officiële gesubsidieerde tekenacademiën en tekenscholen	46,8		
	Totaal van de artikels 43	1.120,6		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN
SECTOR IX - NATIONALE OPVOEDING

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
Inkomensoverdrachten aan het vrij onderwijs				
44.01 (82)	Weddetoelagen aan de vrije gesubsidieerde muziekscholen van de eerste categorie	58,6	—	—
44.02 (85)	Werkingsstoelagen aan de vrije gesubsidieerde muziekscholen van de eerste categorie	3,5	—	—
44.03 (88)	Weddetoelagen aan de vrije gesubsidieerde tekenacademiën en tekenscholen	218,4	—	—
44.04 (91)	Werkingsstoelagen aan de vrije gesubsidieerde academiën en tekenscholen	28,4	—	—
44.05 (94)	Werkingsstoelagen aan de Beiaardschool te Mechelen	0,5	—	—
44.07 (03)	Toelage aan het Lemmensinstituut te Leuven	1,7	—	—
	Totaal van de artikels 44	311,1		
	Totaal voor hoofdstuk IV	1.431,7		
	Totaal voor Sectie 40 — Kunstonderwijs	2.039,4		

Sectie 41 — Zeevisserij- en zeevaartonderwijs

HOOFDSTUK I

**CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN
(LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)**

§ 1. Lonen en sociale lasten

11.3 (12)	Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen inbegrepen de uitkering van deze vergoeding aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel in dienst door werkongeval getroffen)	14,1		
11.4 (15)	Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel	0,3		
	Totaalvoor§1	14,4		

§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten

12.1 (15)	Erelonen van advocaten en geneesheren. — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reis- en verblijfskosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de administratie behorende deskundigen en prestaties van derden	0,1		
12.2 (18)	Verbruiksuitgaven in verband met het betrekken van de lokalen — met uitsluiting van de uitgaven voor energie- en uitgaven voor onderhoud. Leveringen van goederen en diensten: bureaunkosten, vervoer, belastingen, vergoedingen, publicaties van het departement, beroepsopleiding, kledij en andere administratieve uitgaven	0,1		
12.03 (21)	Uitgaven voor energieverbruik: stookolie, gas, benzine, electriciteit, kolen	0,4		
12.05 (27)	Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdragen van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)	0,1		
12.06 (30)	Huur van onroerende goederen, van de verschillende diensten van het departement met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen verschuldigde huurgelden, retributies en vergoedingen. Belastingen slaande op gebouwen van het Rijk of door hem gehuurd met inbegrip van de terugbetaling van de belastingen aan de Regie der Gebouwen	0,6		
	Totaal van de artikels 12.01 tot 12.06	1,3		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN
SECTOR X - JUSTITIE - JEUGDBESCHERMING

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
12.22 (78)	Ter beschikking stelling van een oefenschip voor de zeevisserij scholen	6,1		
12.23 (81)	Bestuur van het Zeewezen en van de Binnenvaart: werkingskosten van de Rijkszeevisserij-school	0,7		
	Totaal voor §2	8,1		
	Totaal voor hoofdstuk I	22,5		
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.02 (13)	Prijzen en premien aan de leerlingen van de zeevisserij scholen	0,2		
	Totaal voor hoofdstuk III	0,2		
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen				
43.01 (03)	Toelage aan de Provinciale school voor schipperskinderen J. Dubrucq te Brussel	0,1		
43.02 (06)	Toelage aan de stedelijke school voor zeevaartonderwijs	9,2		
	Totaal voor de artikels 43	9,3		
Inkomensoverdrachten aan het vrij onderwijs				
44.02 (15)	Toelagen aan de vrije scholen voor zeevaartonderwijs	13,3		
44.04 (21)	Toelagen aan de schippersscholen	0,1		
	Totaal voor de artikels 44	13,4		
	Totaal voor hoofdstuk IV	22,7		
	Totaal voor sectie 41 — Zeevisserij- en zeevaart- onderwijs	45,4		
	Totaal voor Titel I, Sector IX - Nationale Op- voeding	4.357,3		

SECTOR X - JUSTITIE - JEUGDBESCHERMING

SECTIE 36

*Kredieten voor persoonsgebonden materies
komende van Nationale Begrotingen.*

HOOFDSTUK I

**CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN
(LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)**

§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.

12.01	Erelonen van advocaten en geneesheren — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratie en strafzaken — Presentiegelden, reis- en verblijfskosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. Bezoldiging van niet tot de administratie behorende deskundigen en prestaties van derden			
(60)	2. Bestuur der Strafinrichtingen	1,1		
(61)	3. Bestuur voor Jeugdbescherming	1,8		
	Totaal van de artikels 12.01 tot 12.07	2,9		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN
SECTOR X - JUSTITIE - JEUGDBESCHERMING

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
12.25 (33)	Uitgaven die voortvloeien uit de actie voor sociale bescherming door de jeugdbeschermingscomités. (Het krediet mag worden overgeschreven naar artikel 66.02 A van Titel IV. Sector X)	170,0		
12.29 (45)	Kosten voortvloeiend uit overbrenging, onderzoek en toezicht van minderjarigen in toepassing van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.....	13,0		
12.32 (54)	Uitgaven betreffende het onderhoud van de verpleegden geplaatst in de Rijksopvoedingsgestichten en openbare Rijksinstellingen	25,0		
12.33 (57)	Onderhoud, opvoeding, begeleiding in gezinsverband en hulpverlening aan minderjarigen die het voorwerp uitmaken van een maatregel in het kader van de gerechtelijke bescherming (wet 8.4.65, Titel II, Hfst. III en IV) (Het krediet mag worden overgeschreven naar art. 66.02.A van Titel IV. Sector X).....	2.153,3		
12.34 (60)	Uitgaven voortvloeiend uit de actie voor de algemene preventie van de jeugdbeschermingscomités	1,4		
12.35 (63)	Kosten van ontvangst, van voeding en verblijf van stagiairs in de kaderschool van de Dienst voor Jeugdbescherming	0,4		
	Totaal voor §2.....	2.366,0		
	Totaal voor hoofdstuk I	2.366,0		

HOOFDSTUK III

INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN

Inkomensoverdrachten aan gezinnen

33.03 (59)	Schadeloosstelling aan regeringsminderjarigen slachtoffers van ongevallen overkomen bij opvoedingsactiviteiten.....	0,1		
33.04 (62)	Toelagen aan wederaanpassingsorganismen en aan onthaalinstellingen die medewerken aan de postpenitentaire sociale actie ten opzichte van delinkwenten en sociaal gehandicapten	16,4		
33.05 (65)	Toelagen aan de beschermingscomités, aan de Koninklijke Commissie der Beschermingscomités en der Jeugdbescherming, aan de werken die medewerken aan de Jeugdbescherming en aan de werken die zich bezighouden met het aannemen van kinderen.....	7,0		
33.08 (74)	Jeugdbescherming: Toelagen voor het uitvoeren van experimentele- en onderzoeksprogramma's	2,0		
	Totaal voor de artikels 33	25,5		
	Totaal voor hoofdstuk III.....	25,5		
	Totaal voor Sectie 36 - Kredieten voor persoonsgebonden materies komende van nationale begrotingen	2.391,5		
	Totaal voor Titel I, Sector X - Justitie - Jeugd bescherming	2.391,5		
	Totaal voor Titel I - Lopende Uitgaven voor alle sectoren	25.552,0		

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN
DEEL I - KREDIETEN VOOR DE UITVOERING VAN HET INVESTERINGSPROGRAMMA.

SECTOR I - CULTUUR

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
Sectie 32 — Permanente vorming				
HOOFDSTUK VI				
VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID.				
Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen.				
63.01 (70)	Toelagen voor de aankoop en de nieuwbouw van onroerende goederen met culturele bestemming (K.B. van 22 februari 1974)		294,7	163,8
63.02 (73)	Toelagen voor de aankoop en de nieuwbouw van onroerende goederen voor sport of vrijetijdsdoeleinden (K.B. van 22 februari 1974)		311,8	176,6
63.04 (79)	Toelagen voor de aankoop en de nieuwbouw van onroerende goederen voor de oprichting van openbare bibliotheken (decreet van 19 juni 1978)		126,1	68,3
63.06 (85)	Toelagen voor de uitrusting van speelpleinen (K.B. van 22 februari 1974)		15,0	15,0
63.07 (88)	Toelage voor de toepassing in culturele- en sportconstructies van alternatieve energievormen (K.B. van 22 februari 1974)		36,0	36,0
	Totalen voor hoofdstuk VI		783,6	459,7

HOOFDSTUK VII

INVESTERINGEN (CIVIELE)

Aankoop van gronden en gebouwen in het binnenland

71.01 (45)	Aankoop van terreinen en gebouwen, geschiktmaking of constructie van gebouwen met culturele bestemming, oprichting van huizen voor de jeugd en sportcentra		568,6	310,4
	Totalen voor hoofdstuk VII		568,6	310,4
	Totalen voor sectie 32 — Permanente vorming ..		1.352,2	770,1

Sectie 33 — Kredieten voor culturele activiteiten.

HOOFDSTUK V

VERMOGENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.

Vermogensoverdrachten aan gezinnen.

51.01 (86)	Herstelling van beschermde private monumenten en gebouwen		47,4	37,9
	Totalen voor hoofdstuk V ..		47,4	37,9

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

DEEL I - KREDIETEN VOOR DE UITVOERING VAN HET INVESTERINGSPROGRAMMA.

SECTOR III - VERKEERSWEZEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Gesplitste kredieten		
		Niet gesplitste kredieten	Vastleggings-	Ordonnance-kredieten ringskredieten
HOOFDSTUK VI				
VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen.				
63.03 (06)	Toelagen voor de restauratie van beschermde burgerlijke monumenten en gebouwen	—	188,7	165,2
63.05 (10)	Monumentenprijs voor modelgemeenten:			
(11)	01. Diest	—	10,0	10,0
(12)	02. Lokeren	—	10,0	10,0
(13)	03. Balegem	—	3,0	3,0
(14)	04. Lier	—	3,0	3,0
(15)	05. Zandhoven	—	3,0	3,0
	06. Kortrijk	—	1,0	1,0
	Totalen voor hoofdstuk VI	—	218,7	195,2
	Totalen voor sectie 33 — Kredieten voor culturele activiteiten	—	266,1	233,1
	Totalen voor Titel II, Deel I van Sector I - Cultuur	—	1.618,3	1.003,2

SECTOR III - VERKEERSWEZEN

Sectie 32 — Commissariaat-Generaal voor Toerisme

HOOFDSTUK V

VERMOGENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN

Vermogensoverdrachten aan bedrijven

51.11 (80)	Tussenkomst van de Gemeenschap in het raam van de reglementering betreffende het verlenen van subsidies voor de bevordering van het sociaal toerisme.			
(81)	01. Loonarbeiders	—	170,0	160,0
	02. Zelfstandigen (pro memorie)	—	—	—
51.12 (82)	Tussenkomst van de Gemeenschap in de financiering van aankopen en van werken die bijdragen tot de ontwikkeling van de regionale toeristische uitrusting	—	30,0	30,0
	Totalen voor hoofdstuk V	—	200,0	190,0

HOOFDSTUK VI VERMOGENSOVERDRACHTEN

BINNEN DE SECTOR OVERHEID

Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen

63.06 (75)	Tussenkomst van de Gemeenschap in de financiering van aankopen en van werken die bijdragen tot de ontwikkeling van de regionale toeristische uitrusting voor provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen	-	32,4	28,4
	Totalen voor hoofdstuk VI	-	32,4	28,4

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN
DEEL I - KREDIETEN VOOR DE UITVOERING VAN HET INVESTERINGSPROGRAMMA.
SECTOR III - VERKEERSWEZEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
HOOFDSTUK VII				
INVESTERINGEN (CIVIELE)				
Aankoop van grond en gebouwen in het binnenland				
71.01 (35)	Aankoop van terreinen en gebouwen, allerhande constructies, uitrustingen en aanpassingen met het oog op het oprichten van toeristische centra en jeugdherbergen	—	172,1	165,0
71.03 (41)	Aankoop van terreinen, werken en leveringen voor het aanleggen van wandelpaden, ruitpaden en fietspaden op de verlaten spoorwegbeddingen	—	1,0	1,0
	Totalen voor hoofdstuk VII	—	173,1	166,0
	Totalen voor sectie 32 — Commissariaat-Generaal voor Toerisme	—	405,5	384,4
	Totalen voor Titel II, Deel I van Sector III - Verkeerswezen	—	405,5	384,4

SECTOR IV - VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Kredieten voor persoonsgebonden aangelegenheden

SECTIE 36

*Kredieten voor persoonsgebonden materies
komende van nationale begrotingen*

HOOFDSTUK V

VERMOGENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN

Vermogensoverdrachten aan bedrijven

51.83 (16)	Toelagen aan instellingen van openbaar nut en aan verenigingen zonder winstoogmerk voor het bouwen, vergroten, verbouwen of grote herstellingswerken, uitrusting en eerste meubilering van kribben, kinderbewaarplaatsen en tehuizen voor moeders	—	70,0	35,0
	Totalen voor hoofdstuk V	—	70,0	35,0
	Totalen voor sectie 36 — Kredieten voor persoonsgebonden materies komende van nationale begrotingen	—	70,0	35,0

Sectie 38 — Hygiëne en volksgezondheid

HOOFDSTUK V

VERMOGENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN

Vermogensoverdrachten, aan bedrijven

51.82 (67)	Bijdrage van de Gemeenschap aan de particuliere sector in de kosten van het bouwen, inrichten, uitbreiden, moderniseren en uitrusten van speciale inrichtingen voor intellectueel of fysisch gehandicapten, van homes voor alleenstaande volwassen gehandicapten en van tehuizen voor kort verblijf van gehandicapten, alsmede voor het aankopen van bestaande gebouwen, voor aanpassingswerken, uitrusting en eerste meubilering van die gebouwen met het oog op de oprichting van de instellingen	—	45,0	45,0
51.90 (91)	Toelagen voor oprichting dienstencentra (privé)	—	10,0	6,0
	Totalen voor hoofdstuk V	—	55,0	51,0

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

DEEL I - KREDIETEN VOOR DE UITVOERING VAN HET INVESTERINGSPROGRAMMA.

SECTOR VIII - TEWERKSTELLING EN ARBEID

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
HOOFDSTUK VI				
VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten, en daarmee gelijkgestelde lichamen.				
63.83 (81)	Subsidies aan de ondergeschikte openbare besturen voor de uitvoering van de gewone werken tot bevordering van de openbare hygiëne en de volksgezondheid	—	4,0	4,0
	Totalen voor hoofdstuk VI	—	4,0	4,0
	Totalen voor sectie 38 — Hygiëne en Volksgezondheid	—	59,0	55,0
	Totalen van de kredieten voor persoonsgebonden aangelegenheden Sector IV - Volksgezondheid	—	129,0	90,0
	Totalen voor Titel II, Deel I van Sector IV Volksgezondheid	—	129,0	90,0
SECTOR VIII - TEWERKSTELLING EN ARBEID				
Sectie 39 — Onthaal				
HOOFDSTUK VII				
INVESTERINGEN (CIVIELE)				
74.08 (78)	Aankoop en uitrusting van gebouwen ten behoeve van migranten	—	8,0	4,0
	Totalen voor sectie 39 - Onthaal	—	8,0	4,0
	Totalen voor Titel II, Deel I van Sector VIII - Tewerkstelling	—	8,0	4,0
SECTOR XI - WETENSCHAPSBELEID				
Sectie 36				
<i>Kredieten voor persoonsgebonden materies komende van nationale begrotingen</i>				
HOOFDSTUK 01				
DIVERSEN				
NIET ECONOMISCH VERDEELD				
01.01.02 (02)	Sectoriële technologische programma's en wetenschappelijke werkzaamheden voor de ontwikkeling van de innovatie en voor de verbetering van de levensvoorwaarden van de bevolking (programma 1975 en volgende)	—	17,0	15,0
	Totalen voor hoofdstuk 01	—	17,0	15,0
	Totalen voor sectie 36 — Kredieten voor persoonsgebonden materies komende van nationale begrotingen	—	17,0	15,0
	Totalen Titel II, Deel I van Sector XI — Wetenschapsbeleid	—	17,0	15,0

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

DEEL I - KREDIETEN VOOR DE UITVOERING VAN HET INVESTERINGSPROGRAMMA.

SECTOR XII - BINNENLANDSE ZAKEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnantieskredieten
SECTOR XII - BINNENLANDSE ZAKEN				
Sectie 36				
<i>Kredieten voor persoonsgebonden materies komende van nationale begrotingen</i>				
HOOFDSTUK VI				
VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen				
63.01 (65)	Subsidies aan ondergeschikte besturen voor de aankoop en de aanleg van terreinen ten behoeve van nomaden.....	—	12,0	10,0
	Totalen voor hoofdstuk VI.....	—	12,0	10,0
	Totalen voor Sectie 36 - Kredieten voor persoonsgebonden materies komende van nationale begrotingen	—	12,0	10,0
	Totalen voor Titel II - Deel I van Sector XII - Binnenlandse Zaken	—	12,0	10,0
	totalen voor Titel II - Deel I van alle sectoren	—	2.189,8	1.506,6

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN DEEL II - KREDIETEN NIET

BESTEMD VOOR DE UITVOERING VAN HET INVESTERINGSPROGRAMMA

SECTOR I - CULTUUR

Sectie 31 - Algemene zaken

HOOFDSTUK VII

INVESTERINGEN (CIVIELE)

Aankoop van duurzame roerende goederen

74.01 (45)	Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land.....	6,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VIII.....	6,0	—	—
	Totaal voor Sectie 31 — Algemene Zaken	6,0	—	—

Sectie 32 — Permanente vorming

HOOFDSTUK V

VERMOGENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN

Vermogensoverdrachten aan gezinnen

52.01 (68)	Uitrustingsstoelagen aan de openbare bibliotheken.....	4,0		
52.02 (71)	Uitrustingsstoelagen aan openbare bibliotheken te Brussel (pro memorie)	—		
52.03 (74)	Uitrustingsstoelagen aan bibliotheken voor gezichtsgehandicapten	0,7		
52.04 (77)	Uitrustingsstoelagen aan de erkende openbare bibliotheken	9,0		
	Totaal voor hoofdstuk V	13,7		

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

DEEL II - KREDIETEN NIET BESTEMD VOOR DE UITVOERING VAN HET INVESTERINGSPROGRAMMA.

SECTOR I - CULTUUR

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
HOOFDSTUK VI				
VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen.				
63.11 (03)	Uitrustingsoelagen aan de openbare bibliotheken	13,0		
	Totaal voor hoofdstuk VI	13,0		
HOOFDSTUK VII				
INVESTERINGEN (CIVIELE)				
Aankoop van duurzame roerende goederen				
74.01 (72)	Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land	51,2		
	Totaal voor hoofdstuk VII	51,2		
	Totaal voor Sectie 32 — Permanente Vorming ..	77,9		
 <i>Sectie 33 — Kredieten voor culturele activiteiten</i>				
HOOFDSTUK V				
VERMOGENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Vermogensoverdrachten aan gezinnen				
52.04	Toelage aan het Ballet van Vlaanderen v.z.w. (pro memorie)	—		
52.06 (13)	Toelage aan het Ballet van Vlaanderen v.z.w. (pro memorie)	—		
52.07 (16)	Toelage aan de Koninklijke Opera van Vlaanderen - Antwerpen	21,0		
	Totaal voor hoofdstuk V	21,0		
 HOOFDSTUK VII				
INVESTERINGEN (CIVIELE)				
Aankoop van duurzame roerende goederen				
74.01 (02)	Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land	11,0		
74.80 (45)	Aankoop van kunstwerken, bibliotheken, lijsten en inbindingen; controleren en herstellen van kunstwerken vermeld in het inventaris	12,0		
	Totaal voor hoofdstuk VII	23,0		
	Totaal voor Sectie 33 — Kredieten voor culturele activiteiten	44,0		

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

DEEL II - KREDIETEN NIET BESTEMD VOOR DE UITVOERING VAN HET INVESTERINGSPROGRAMMA.

SECTOR I - CULTUUR

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
<i>Sectie 34 — Kredieten voor wetenschappelijke activiteiten</i>				
HOOFDSTUK VII				
INVESTERINGEN (CIVIELE)				
Aankoop van duurzame roerende goederen				
74.01 (29)	Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land	1,5		
74.80 (72)	Aankoop van kunstwerken van Belgische en vreemde kunstenaars; bibliotheekwerk, lijsten en inbindingen	12,0		
	Totaal voor hoofdstuk VII	13,5		
HOOFDSTUK 01				
DIVERSEN				
NIET ECONOMISCH VERDEELD				
01.06 (66)	Bijzondere toelagen aan de musea in de provincie en soortgelijke instellingen om hun verzamelingen uit te breiden en tot hun recht te laten komen en voor hun wetenschappelijke uitrusting	12,0		
	Totaal voor hoofdstuk 01	12,0		
	Totaal voor Sectie 34 — Kredieten voor wetenschappelijke activiteiten	25,5		
<i>Sectie 35 — Instellingen van openbaar nut</i>				
HOOFDSTUK VIII				
Kredietverleningen aan en deelnemingen in bedrijven				
81.01 (22)	Belgische Radio en Televisie: dotatie aan het investeringsfonds	15,0		
81.02 (25)	Belgische Radio en Televisie: urgentieprogramma en aflossing van leningen	526,2		
	Totaal voor hoofdstuk VIII	541,2		
	Totaal voor Sectie 35 — Instellingen van openbaar nut	541,2		
	Totaal voor Titel II, Deel II van Sector I - Cultuur	694,6		
<i>Sectie 52 - Algemeen Bestuur Vlaamse Gemeenschap</i>				
HOOFDSTUK VII				
INVESTERINGEN (CIVIELE)				
Aankoop van duurzame roerende goederen				
74.01 (30)	Aankoop van machines meubilair, materieel en vervoermiddelen te land	8,0		
	Totaal voor hoofdstuk VII	8,0		
	Totaal voor Sectie 52 — Algemeen Bestuur Vlaamse Gemeenschap	8,0		
	Totaal voor Titel II, Deel II van Sector I - Cultuur	702,6		

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

DEEL II - KREDIETEN NIET BESTEMD VOOR DE UITVOERING VAN HET INVESTERINGSPROGRAMMA.

SECTOR III - VERKEERSWEZEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
SECTOR III - VERKEERSWEZEN				
Sectie 32 — Commissariaat-Generaal voor Toerisme				
HOOFDSTUK V				
VERMOGENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Vermogensoverdrachten aan bedrijven				
51.01 (49)	Toekenning van premies ter bevordering van de modernisering of van de bouw van hotelinrichtingen	52,0	—	—
51.02 (52)	Premies voor modernisering, aanleg en uitbreiding van kampeerterrainen	5,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk V	57,0		
	Totaal voor sectie 32 — Commissariaat-Generaal voor Toerisme	57,0		
	Totaal Titel II, Deel II van Sector III - Verkeerswezen.....	57,0		

SECTOR IV - VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Kredieten voor culturele aangelegenheden

Sectie 32 — Volksgezondheid

HOOFDSTUK VI

VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID

Vermogensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter.

61.44 (28)	Overdracht aan het Bedrijfsfonds van het «Domein Hofstade-Strand» voor de uitbreiding, de uitvoering van werken en het aankopen van duurzame goederen (art. 70.44.A - Sector IV - Titel IV).....	58,8		
	Totaal voor hoofdstuk VI	58,8		

HOOFDSTUK VII

DIRECTE INVESTERINGEN

Aankoop van duurzame roerende goederen

74.01 (18)	Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land	0,3		
	02. Jeugdherbergen van de Gemeenschap	0,3		
	Totaal voor hoofdstuk VII	0,3		
	Totaal voor sectie 32 - Volksgezondheid	59,1		
	Totaal van de culturele kredieten Titel II - Deel II, Sector IV - Volksgezondheid en gezin.....	59,1		

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

DEEL II - KREDIETEN NIET BESTEMD VOOR DE UITVOERING VAN HET INVESTERINGSPROGRAMMA.

SECTOR IV - VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
Kredieten voor persoonsgebonden aangelegenheden				
Sectie 38 — <i>Hygiëne en Volksgezondheid</i>				
HOOFDSTUK VI				
VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Vermogensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter				
61.32 (07)	Jaarlijkse dotatie aan het Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale inrichtingen tot dekking van zijn tussenkomsten in de financiële lasten der leningen en van de uitgaven voortspruitend uit zijn waarborg betreffend de schuldvorderingen waarvan sprake in artikel 6 bis, § 2, 2°, resp. c) en d) van de wet van 23 december 1963 op de ziekenhuizen	10,0		
61.80 (54)	Jaarlijks basisdotatie aan het Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale inrichtingen tot financiering van de toelagen toegekend voor rekening van de Staat	932,3		
61.82 (60)	Toelagen aan het Fonds, ingesteld in 1930 om de strijd tegen de tuberculose meer kracht bij te zetten	15,0		
	Totalen voor de artikelen 61	957,3		
Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen				
63.20 (86)	Toelage aan de gewestelijke en lokale openbare besturen als tussenkomst van de Gemeenschap in de aflossingslasten van de door deze besturen aangegane leningen bij het Gemeentekrediet van België voor de financiering van werken (toepassing van het koninklijk besluit van 22 oktober 1959)	0,2		
	(De Schatkist wordt gemachtigd tot het verstrekken, aan het Gemeentekrediet van België, van de nodige provisies om de uitbetaling van de tussenkomst van de Gemeenschap op de overeengekomen vervaldagen te verzekeren, met verplichting deze provisies later te regulariseren)	-		
	Totaal van de artikels 63	0,2		
	Totaal voor hoofdstuk VI	957,5		
	Totaal voor sectie 38 - Hygiëne en Volksgezondheid	957,5		
	Totaal van de kredieten voor persoonsgebonden aangelegenheden van Sector IV - Volksgezondheid en Gezin	957,5		
	Totaal Titel II, Deel II van Sector IV Volksgezondheid en Gezin	1.016,6		

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN DEEL II - KREDIETEN NIET

BESTEMD VOOR DE UITVOERING VAN HET INVESTERINGSPROGRAMMA.

SECTOR V - LANDBOUW

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
SECTOR V - LANDBOUW				
Sectie 32 — <i>Permanente vorming</i>				
HOOFDSTUK VII				
INVESTERINGEN (CIVIELE)				
Aankoop van duurzame roerende goederen				
74.01 (90)	Aankoop van materieel niet leverbaar door het C.B.B.....	0,8		
	Totaal voor hoofdstuk VII	0,8		
	Totaal voor Sectie 32 — Permanente Vorming ..	0,8		
	Totaal voor Titel II, Deel II van Sector V - Landbouw	0,8		
SECTOR VIII - TEWERKSTELLING EN ARBEID				
Sectie 35 — <i>Tewerkstelling</i>				
HOOFDSTUK VI				
VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Vermogensoverdrachten aan de sociale zekerheid				
62.01 (35)	Toelage aan de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening voor de centra voor beroepsopleiding.....	567,8		
	Totaal voor hoofdstuk VI	567,8		
	Totaal voor sectie 35 — Tewerkstelling.....	567,8		
Sectie 39 — <i>Onthaal</i>				
HOOFDSTUK VII				
INVESTERINGEN (CIVIELE)				
74.07 (75)	Aankoop van didactisch materieel voor taalonderricht	1,0		
	Totaal voor sectie 39 - Onthaal	1,0		
	Totaal voor Titel II, Deel II van Sector VIII Tewerkstelling en Arbeid	568,8		
SECTOR IX - NATIONALE OPVOEDING				
Sectie 34 <i>Bestuur van de gemeenschappelijke diensten voor nationale opvoeding</i>				
HOOFDSTUK VII				
INVESTERINGEN (CIVIELE)				
Aankoop van duurzame goederen				
74.01 (81)	Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land.....	23,7		
(82)	4. Didactische films en andere audiovisuele middelen.....	1,5		
(83)	5. Bij schoolse activiteiten	1,6		
	6. Schriftelijk onderwijs	1,6		
	Totaal voor hoofdstuk VII	26,8		

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

DEEL II - KREDIETEN NIET BESTEMD VOOR DE UITVOERING VAN HET INVESTERINGSPROGRAMMA.

SECTOR IX - NATIONALE OPVOEDING

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
HOOFDSTUK VIII				
KREDIETVERLENINGEN EN DEELNEMINGEN				
Kredietverleningen aan gezinnen				
82.01	Dienst voor Studietoelagen en -leningen (Krediet te storten op artikel 60.30.B van Titel IV -			
(52)	Sector IX)	55,0		
	Totaal voor hoofdstuk VIII	55,0		
	Totaal voor sectie 34 - Bestuur van de gemeenschappelijke diensten voor Nationale Opvoeding	81,8		
 <i>Sectie 37 — Wetenschappelijk onderzoek</i>				
HOOFDSTUK VII				
INVESTERINGEN (CIVIELE)				
Aankoop van duurzame goederen				
74.01	Aankoop van machines, materieel en vervoermiddelen te land			
(62)	01. Koninklijke Academie	0,2		
74.80	Aankoop van kunstwerken en kostbare documenten, stukken en voorwerpen voor de samenstelling van patrimoniale verzamelingen door de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België	0,3		
(07)				
	Totaal voor hoofdstuk VII	0,5		
	Totaal voor sectie 37 — Wetenschappelijk Onderzoek	0,5		
 <i>Sectie 40 — Kunstonderwijs</i>				
HOOFDSTUK VI				
VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen				
63.01	Uitrustingsstoelagen aan de officiële gesubsidieerde muziekscholen	3,6		
(43)				
63.02	Uitrustingsstoelagen aan de officiële gesubsidieerde tekenacademiën en tekenscholen	4,8		
(46)				
Vermogensoverdrachten aan het vrij onderwijs				
64.01	Uitrustingsstoelagen aan de vrije gesubsidieerde muziekscholen	2,8		
(52)				
64.02	Uitrustingsstoelagen aan de vrije gesubsidieerde tekenacademiën en tekenscholen	2,8		
(55)				
	Totaal voor hoofdstuk VI	14,0		

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

DEEL II - KREDIETEN NIET BESTEMD VOOR DE UITVOERING VAN HET INVESTERINGSPROGRAMMA.

SECTOR X - JUSTITIE - JEUGDBESCHERMING

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
HOOFDSTUK VII				
INVESTERINGEN (CIVIELE)				
Aankoop van duurzame roerende goederen				
74.01 (45)	Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land	23,4		
	Totaal voor hoofdstuk VII	23,4		
	Totaal voor Sectie 40 - Kunstonderwijs .	37,4		

Sectie 41 — *Zeevisserij- en zeevaartonderwijs*

HOOFDSTUK VII

INVESTERINGEN (CIVIELE)

Aankoop van duurzame goederen

74.01 (72)	Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land	0,6		
	Totaal voor hoofdstuk VII	0,6		
	Totaal voor Sectie 41 — Zeevisserij en zeevaartonderwijs	0,6		
	Totaal voor Titel II, Deel II van Sector IX Nationale Opvoeding.....	120,3		

SECTOR X - JUSTITIE - JEUGDBESCHERMING

Sectie 36 - *Kredieten voor persoonsgebonden materies*

komende van nationale begrotingen

HOOFDSTUK VII

INVESTERINGEN (CIVIELE)

Aankoop van duurzame roerende goederen

74.01 (18)	Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land	3,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VII	3,0	—	—
	Totaal voor sectie 36 — Kredieten voor persoonsgebonden materies komende van nationale begrotingen	3,0		
	Totaal voor Titel II, Deel II van Sector X - Justitie - Jeugdbescherming	3,0	—	—
	Totaal voor Titel II, Deel II van alle sectoren.....	2.469,1	—	—
	Totalen voor Titel II, Kapitaaluitgaven van alle sectoren	2.469,1	2.189,8	1.506,6
	Totalen voor de Titels I en II van alle sectoren ...	28.021,1	2.189,8	1.506,6

TITEL IV - AFZONDERLIJKE SECTIE

SECTOR I - CULTUUR

(in miljoenen franken)

Art.	Lit.	Wijze van beschikking	TEKSTEN	Saldo op 1 januari 1981	Ontvangsten van het jaar	Uitgaven van het jaar	Saldo op 31 december 1981
Sectie I							
Staatsuitgaven op inkomsten met speciale bestemming							
HOOFDSTUK III FONDSSEN GESTIJD							
DOOR BIJZONDERE INKOMSTEN							
66	01	A (66)	Speciaal fonds voor het betalen van de bezoldigingen en de Kosten van de controleorganen van de Staat bij de instellingen van openbaar nut, onderworpen aan de wetten van 10 juni 1973 en van 16 maart 1974.....	—	0,1	0,1	—
66	03	A (72)	Film fonds	15,7	1,5	15,0	2,2
66	04	A (75)	Fonds voor Monumenten- en Landschapszorg	0,3	0,3	0,3	0,3
66	05	A (78)	Fonds voor Culturele Promotie	0,1	0,4	0,4	0,1
66	10	A (63)	Museumfonds	—	5,0	3,5	1,5
67	01	B (75)	Stichtingen, schenkingen, legaten en prijzen	0,1	0,1	0,1	0,1
Totalen voor hoofdstuk III				<u>16,2</u>	<u>7,4</u>	<u>19,4</u>	<u>4,2</u>
Totalen voor sectie I				16,2	7,4	19,4	4,2

TITEL IV - AFZONDERLIJKE SECTIE

SECTOR I - CULTUUR

(in miljoenen franken)

Art. Lit.	Wijze van beschikking	TEKSTEN	Saldo op 1 januari 1981	Ontvangsten van het jaar	Uitgaven van het jaar	Saldo op 31 december 1981
Sectie II						
Staatsdiensten aan bijzondere beheersregelen onderworpen						
HOOFDSTUK I						
STAATSDIENSTEN MET AFZONDERLIJK BEHEER						
70 04 A	(41)	Kas van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen	2,9	8,2	-	11,1
70 07 A	(50)	Kas van het Domein van Gaasbeek (besluit van 28 december 1942) .	0,2	0,3	-	0,5
70 08 C	(53)	Intendancediensten van cultuur	1,2	3,8	3,8	1,2
70 09 A	(56)	Fonds der internationale culturele betrekkingen: (Met de geldvoorschotten waarover de buitengewone rekenplichtigen van het Fonds, voor de internationale culturele betrekkingen beschikkingen, fonds ingeschreven onder het artikel 70.09.A, kunnen worden betaald: de beurzen voor de buitenlandse studenten evenals de uitgaven, van welk bedrag ook, voortvloeiend uit de uitwisseling van personen en de inrichting van internationale manifestaties en ontmoetingen in het raam van de internationale culturele betrekkingen)	0,1	83,0	83,0	0,1
Totalen voor hoofdstuk I			4,4	95,3	86,8	12,9
Totalen voor sectie II			4,4	95,3	86,8	12,9
Totalen voor Titel IV - Afzonderlijke sectie van Sector I - Cultuur ..			20,6	102,7	106,2	17,1

TITEL IV - AFZONDERLIJKE SECTIE
SECTOR IV - VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

(in miljoenen franken)

Art. Lit.	Wijze van beschikking	TEKSTEN	Saldo op 1 januari 1981	Ontvangsten van het jaar	Uitgaven van het jaar	Saldo op 31 december 1981
Sectie I						
Staatsuitgaven op inkomsten met speciale bestemming.						
HOOFDSTUK I						
FONDSEN VOORNAMELIJK GESTIJD DOOR BEGROTINGSKREDIETEN.						
60	02	A (21)	Fonds bestemd om de strijd tegen de tuberculose meer kracht bij te zetten (wetten van 1 augustus 1956 en 26 december 1957)	15,0	15,0	
60	03	A (40)	Speciaal onderstandsfonds (Overdracht van art. 33.26 van Sectie 36 - Sector IV - Titel I)	250,0	250,0	
60	05	A (46)	Fonds voor gehandicapten (Overdracht van art. 33.27 van Sectie 36 - Sector IV - Titel I)	<u>4.426,2</u>	<u>4.426,2</u>	
Totalen voor hoofdstuk I				<u>4.691,2</u>	<u>4.691,2</u>	
Totalen voor Sectie I				4.691,2	4.691,2	
Sectie II						
Staatsdiensten aan bijzondere beheersregelen onderworpen.						
HOOFDSTUK I STAATSDIENSTEN						
VOOR AFZONDERLIJK BEHEER						
70	44	A (08)	Domein Hofstade-Strand- Bedrijfsfonds	<u>132,4</u>	<u>65,9</u>	<u>113,4</u> 84,9
Totalen voor hoofdstuk I				<u>132,4</u>	<u>65,9</u>	<u>113,4</u> 84,9
Totalen voor sectie II				<u>132,4</u>	<u>65,9</u>	<u>113,4</u> 84,9
Totalen voor Sector IV - Volksgezondheid en Gezin				132,4	4.757,1	4.804,6 84,9

TITEL IV - AFZONDERLIJKE SECTIE

SECTOR V - LANDBOUW

(in miljoenen franken)

Art.	Lit.	Wijze van beschikking	TEKSTEN	Saldo op 1 januari 1981	Ontvangsten van het jaar	Uitgaven van het jaar	Saldo op 31 december 1981
Sectie I							
Staatsuitgaven op inkomsten met speciale bestemming							
HOOFDSTUK III							
FONDSEN GESTIJD DOOR BIJZONDERE INKOMSTEN							
66	05	B (96)	Fonds voor de beroepsscholing in de landbouw en sociale- economische voorlichting.....	—	36,2	36,2	—
Totalen voor Titel IV - Afzonderlijke sectie van Sector V – Land- bouw				—	36,2	36,2	

TITEL IV - AFZONDERLIJKE SECTIE
SECTOR IX - NATIONALE OPVOEDING

(in miljoenen franken)

Art. Lit.	Wijze van beschikking	TEKSTEN	Saldo op 1 januari 1981	Ontvangsten van het jaar	Uitgaven van het jaar	Saldo op 31 december 1981
Sectie I						
Staatsuitgaven op inkomsten met speciale bestemming						
HOOFDSTUK I						
FONDSEN VOORNAMELIJK GESTIJD DOOR BEGROTINGSKREDIETEN						
60 29	B (47)	Fondsen bestemd voor studietoelagen (wet van 19 juli 1971)	1.419,1	1.667,6	2.111,6	875,1
60 30	B (50)	Fondsen bestemd voor studieleningen (wet van 19 juli 1971)	51,0	55,0	106,0	—
Totalen voor Hoofdstuk I			1.470,1	1.722,6	2.317,6	875,1
HOOFDSTUK III						
FONDSEN GESTIJD DOOR BIJZONDERE INKOMSTEN.						
66 02	A (20)	Nationaal Hoger Instituut voor Schone Kunsten en Bouwkunde te Antwerpen: Subsidie van de provincie Antwerpen	0,1	0,1	0,1	0,1
66 06	A (32)	Fonds bestemd voor de aanwending van de opbrengst der kostgelden van Belgische en van vreemde leerlingen en studenten wier ouders niet in België verblijven en die ondergebracht zijn in een internaat toegevoegd aan een rijksinstelling voor kunstonderwijs ...	—	0,1	0,1	—
66 07	A (35)	Fonds bestemd voor de aanwending van de opbrengst van het schoolgeld betaald voor de vreemde leerlingen en studenten wier ouders niet in België gedomicilieerd zijn en die onderwijs genieten in een rijksinstelling voor kunstonderwijs	—	0,1	0,1	—
66 08	A (38)	Fonds bestemd voor de aanwending van de opbrengst van het schoolgeld betaald voor de vreemde leerlingen en studenten wier ouders niet in België gedomicilieerd zijn en die onderwijs genieten in een officiële gesubsidieerde instelling voor kunstonderwijs	—	0,1	0,1	—
66 09	A (41)	Fonds bestemd voor de aanwending van de opbrengst van het schoolgeld betaald voor vreemde leerlingen en studenten wier ouders niet in België gedomicilieerd zijn en die onderwijs genieten in een vrije gesubsidieerde instelling voor kunstonderwijs	—	0,1	0,1	—

TITEL IV - AFZONDERLIJKE SECTIE
SECTOR IX - NATIONALE OPVOEDING

(in miljoenen franken)

Art. Lit.	Wijze van beschikking	TEKSTEN	Saldo op 1 januari 1981	Ontvangsten van het jaar	Uitgaven van het jaar	Saldo op 31 december 1981
67	01	B				
	(26)	Stichtingen, schenkingen, legaten en prijzen (volgens bijlage II).....	0,3	0,1	0,1	0,3
		Totaal voor hoofdstuk III	0,4	0,6	0,6	0,4
		Totaal voor sectie I	1.470,5	1.723,2	2.318,5	875,5
Sectie II						
Staatsdiensten aan bijzondere beheersregelen onderworpen.						
HOOFDSTUK I						
STAATSDIENSTEN MET AFZONDERLIJK BEHEER.						
70	03	A				
	(86)	Kas van het Museum der Academieleden van de Koninklijke Academie en van het Hoger Instituut voor Schone Kunsten te Antwerpen (koninklijk besluit van 21 januari 1929)	8,7	0,1	0,1	8,7
		Totaal voor hoofdstuk I.....	8,7	0,1	0,1	8,7
		Totaal voor sectie II.....	8,7	0,1	0,1	8,7
		Totaal voor Titel IV - Afzonderlijke sectie - Sector IX - Nationale Opvoeding	1.479,2	1.723,3	2.318,3	884,2

TITEL IV - AFZONDERLIJKE SECTIE
SECTOR X - JUSTITIE - JEUGDBESCHERMING

(in miljoenen franken)

Art. Lit.	Wijze van beschikking	TEKSTEN	Saldo op 1 januari 1981	Ontvangsten van het jaar	Uitgaven van het jaar	Saldo op 31 december 1981
SECTIE I						
Staatsuitgaven op inkomsten met speciale bestemming.						
66	02	A	Fondsen bestemd voor de betoelaging van betaling voor			
	(35)		onderhoud, opvoeding en behandeling van minderjarigen andere			
			dan die toevertrouwd aan de Rijksgestichten voor observatie en			
			opvoeding onder toezicht (Overdracht van de artikels 12.25 en 12.33			
			van Sectie 36-Sector X - Titel I)			
			—	2.498,8	2.463,0	35,8
			—	2.498,8	2.463,0	35,8
			Totalen voor Sectie I			
			—	2.498,8	2.463,0	35,8
			Totalen voor Sector X - Justitie - Jeugdbescherming			
			1.632,2	9.118,1	9.728,3	1.022,0
			Totalen voor Titel IV - Afzonderlijke sectie voor alle sectoren			

BIJLAGE I - SAMENVATTENDE TABELLEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnances-ringskredieten

1. SAMENVATTENDE TABEL VAN DE CULTURELE KREDIETEN

I. LOPENDE UITGAVEN

Cultuur	7.072,7
Middenstand	646,4
Verkeerswezen	193,2
Volksgezondheid en Gezin	537,7
Landbouw	19,6
Economische Zaken	128,8
Dotaties	170,9
Nationale Opvoeding	4.357,3
Totaal voor Titel I	13.126,6

II. KAPITAALUITGAVEN

Cultuur	702,6	1.618,3	1.003,2
Verkeerswezen	57,0	405,5	384,4
Landbouw	0,8	—	—
Nationale Opvoeding	120,3	—	—
Totalen voor Titel II	880,7	2.023,8	1.387,6

2. SAMENVATTENDE TABEL VAN DE KREDIETEN VOOR PERSOONSGEBONDEN MATERIES

I. LOPENDE UITGAVEN

Middenstand	0,3
Volksgezondheid en Gezin	9.211,6
Tewerkstelling en Arbeid	822,0
Justitie - Jeugdbescherming	2.391,5
Totaal voor Titel I	12.425,4

II. KAPITAALUITGAVEN

Volksgezondheid en Gezin	1.016,6	129,0	90,0
Tewerkstelling en Arbeid	568,8	8,0	4,0
Wetenschapsbeleid	—	17,0	15,0
Binnenlandse Zaken	—	12,0	10,0
Justitie- Jeugdbescherming	3,0	—	—
Totalen voor Titel II	1.588,4	166,0	119,0

3. ALGEMENE SAMENVATTENDE TABEL

I. LOPENDE UITGAVEN

Culturele materies	13.126,6	—	—
Persoonsgebonden materies	12.425,4	—	—
Totaal voor Titel I	25.522,0	—	—

II. KAPITAALUITGAVEN

Culturele materies	880,7	2.023,8	1.387,6
Persoonsgebonden materies	1.588,4	166,0	119,0
Totalen voor Titel II	2.469,1	2.189,8	1.506,6
Totalen voor Titel I en II	28.021,1	2.189,8	1.506,6

